

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

a). Siunnersuutip tunuliaqutaa:

Peqqussutitigut avatangiisit pillugit inatsisit atuuttut tunngavigineqartut peqqussutit tassaapput: 1) Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. december 1988-meersoq, 2) Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 13. maj 1993-meersoq, 3) Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 31. oktober 1996-meersoq, 4) Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 21. maj 2004-meersoq, 5) Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 15. november 2007-meersoq.

Avatangiisit pillugit inatsisit pingaarnerusutigut isiginiaraanni ullumikkut peqqussutit qulaani taaneqartut tamarmik taakkunungalugu nassuiaatit imminnut naleqqiuttariaqarput. Avatangiisit pillugit peqqussutip 1988-meersup taama amerlatigisunik allanngortinneqartarsimanera pissutigalugu peqqussutit pineqartut tamarmik ataatsimuulersillugit allanneqartariaqarput, taamaallilluni avatangiisit pillugit inatsisit tunngassuteqartut inatsimmi ataatsimi taamaallaat aalajangersarneqarlutik. Taamaaliornikkut innuttaasut aamma pisortat maleruagassanik paasiuminarnerusunik peqalissapput. Ilaatigut tamanna tunngavigalugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna suliarineqarpoq.

Taassuma saniatigut Naalakkersuisut naliliisimapput inatsimmi maleruagassanut pioreersunut naleqqiullugu inatsimmi maleruagassanik nutaanik pisariaqartitsisoqartoq, ilaatigut inatsiseqarnerup ullutsinnut naleqquttuunissaa qulakkeerniarlugu aamma immikkoortut ilaanni periutsit atuuttut inatsimmut naleqqussarlugit ilanngussuunneqarlutik. Naalakkersuisut taamaatumik tulluartutut isigaat inatsisit aqqutigalugit erseqqissumik takuneqarsinnaassasoq, avatangiisinut tunngatillugu tunngaviusut arlaqartut Kalaallit Nunaanni ilaatinneqarnerat – matumani ilanngullugu “BAT-mik tunngaviusoq (“Teknologi pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaq”) aamma “Mingutsitsisup akiliuteqartussaanneranik tunngaviusoq”, naak tunngaviusoq siullertut taaneqartoq ilaatigullu tunngaviusoq kingullertut taaneqartoq sulisaatsinut atuuttunut ilaatinneqareeraluartut.

Inatsisissatut siunnersuummi siunertaq aamma tassaavoq avatangiisit pillugit inatsisip innuttaasumut nalinginnaasumut atuaruminarnerunissaa paasiuminarnerunissaalu.

b). Inatsisissatut siunnersuutip imai pingaarnertit.

Inatsisissatut siunnersuutip piujuartitsinermik tunngaveqartinneqarluni avatangiisip, pinngortitap inuillu peqqinnerisa illersorneqarnissaat siunertaraa, ilaatigut silaannaap, erngup, sermip, qaqqat aamma nunap mingutsinneqartarnerisa pinaveersaartinneqarnerisigut mingutsitsinerullu akiorneqartarnerisigut. Inatsisissatut siunnersuutip aamma isumalluutiniq atuinerup maangaannartitsisarnerullu killilersimaarneqarnissaat siunertaraa, soorlu aamma atoqqiisarnerup siuarsaavigineqarnissaa siunertarineqartoq. Inatsisissatut siunnersuummi aamma siunniussaqaq tassaavoq inatsisitigut aalajangersarneqassasoq, avatangiisinut tunngatillugu tunngaviusut arlaqartut Kalaallit Nunaanni ilaatinneqassasut – matumani ilanngullugu “BAT-mik tunngaviusoq (“Teknologi pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaaq”) aamma “Mingutsitsisup akiliuteqartussaananik tunngaviusoq”, naak tunngaviusoq siullertut taaneqartoq ilaatigullu tunngaviusoq kingullertut taaneqartoq sulisaatsinut atuuttunut ilaatinneqareeraluartut.

Inatsisissatut siunnersuummi § 4-mit takuneqarsinnaavoq aatsitassarsionermut atatillugu suliallu toqqaannartumik tassunga atasumik suliarineqartut pillugit maleruaqqusanik avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanut tunngasunik aalajangersaasarnissaaq siunnersuummi tassani ilaatinneqanngitsut. Tamanna pillugu maleruagassat aatsitassanut inatsimmi taamaalilluni aalajangersarneqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi § 7-mi ersersinneqarpoq inatsisip siunertarisaata malinneqarnissaanik pisortat, suliffeqarfiit, pisortat suliffiutaat kiisalu umiarsualiveqarfiit immikkut pisussaaffeqartut, sanaartornernut ingerlatsinernullu aamma pisiortortarnernut atuinernullu atatillugu.

Inatsisissatut siunnersuummi inatsisip susassaqaqfiata iluani Namminersorlutik Oqartussat aamma Kommunit qanoq inissisimanerat piginnaatitaanerallu aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni ilaatigut siunnersuummi § 10-mi aalajangersarneqarpoq immikkoortuni arlalinni inatsisip siunertaasa isumaginissaannut Naalakkersuisut nalunaarutiniq aalajangersaanissamut piginnaatinneqartut.

Inatsisissatut siunnersuummi pisuni suni Namminersorlutik Oqartussat aamma Kommunit inatsisip eqqortinneqarneranik nakkutilliissanersut aammattaq aalajangersarneqarpoq. Aallaaviusoq tassaavoq inatsisip eqqortinneqarneranik kommunit nakkutilliissasut, taamaattorli immikkoortuni aalajangersimasumi Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliissasut piginnaatinneqarlutik. Tassani pineqarput suliffeqarfinnik mingutsitsinerusunik nakkutilliineq, inatsisissatut siunnersuummi kap. 5 naap., kiisalu

sanaartugassanik anginerusunik sanaartornissamut akuersissuteqarnermut atatillugu avatangiisinut sunniutinik naliliineq pillugu kap. 8-mi suliffeqarfiit il.il. ilaatinneqartut. Aammattaaq tassani pineqarput imeqarfinnik kiisalu imermik minguttumik aniatitsinerit aamma kap. 5-mi suliffeqarfinnik mingutsitsinerusuniit imermik minguttumik aniatitsinerit. Avatangiisit pillugit inatsimmut naleqqiullugu qulaani taaneqartut imeqarfiit aamma imermik minguttumik aniatitsinerit pillugit nakkutilliisutut piginnaatitaaneq kommunalbestyresimiit Namminersorlutik Oqartussanut nuunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi qanoq ilinerani kommuni aamma Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliinissamut pisussaaffeqarnerat uninngaannartutut pissuseqannginnissaa qulakkeerniarneqarpoq. Siunnersuummi taamaalilluni Naalakkersuisut kommunalbestyrelsimik isumaqatiginninniareernikkut ingerlatanik erseqqinnerusumik erseqqissarneqarsimasunik nakkutilliineq kommunalbestyrelsimut imaluunniit Naalakkersuisunut isumagisassanngortinneqarnissaanut periarfissiisoqarpoq, soorlu aamma siunnersuummi § 56, imm. 3-mi inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu maleruagassaq nutaaq siunnersuutigineqartoq, kommunalbestyrelsip piffissamut aalajangersimasumut tunngatillugu kommunalbestyrelsip nakkutilliinermi pisussaaffiisa annertussusiat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaallugu.

Inatsisissatut siunnersuut immap ergullu, imissallu suliffeqarfinnit mingutsitsinerusunit illersorneqarnissaa pillugu kapitalinik, eqqakkat passunnissaannut kiisalu inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaatut sanaartugassanik anginerusunik sanaartornissamut akuersissuteqarnermut atatillugu avatangiisinut sunniutinik naliliineq pillugu kapitalimik imaqarpoq. Maleruagassat kingullertut taaneqartut inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarput sanaartugassanut anginerusunut avatangiisimut annertuumik sunnuteqarsinnaasutut isumaqarfigineqartunut akuersissummik tunniussisoqassanersoq pillugu Naalakkersuisut nalilersuinissamut periarfissaqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Imissap illersorneqarnissaanut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummiippat maleruagassat arlallit innuttaasut pitsaasumik imissaqarnissaannik qulakkeerinnittussaq. Tamanna ilaatigut inatsit atuuttoq assigalugu nunat imeqarfiusut imermik pilersuinermit atorneqartut eqqaanni, sulianik arlalinnik ingerlatsiffiusussaannngitsuni, killeqarfilerisigut qulakkeerneqassaaq, tassunga ilanngullugu assartuutit motorillit atorneqarneri. Inatsisissatulli siunnersuut taamatut inerteqquteqarnermut Naalakkersuisut immikkut ittumik akuersissuteqarnikkut sanioqqussisinnaapput, inuiaqatigiinni pissutsit immikkut illuinnartut imaluunniit inuit ajoqusersinnaanerisa pinaveersaarneqarnissaat pissutaappata. Taamatut immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaaneq avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu alliliineruvoq, tassa inuiaqatigiinni pissutsit immikkut illuinnartut pissutigalugit immikkut illuinnartumik akuersinissamut ullumikkut taamaallaat periarfissaqarmat.

Inatsisissamut siunnersuummiippat inatsimmik aqutsinermi pisortat aningaasartuutaannut matussutissanik akiliutissat pillugit maleruagassaliornissamut Naalakkersuisunut

piginnaatitsissut, soorlu aamma eqqagassat pillugit kapitalimi eqqakkanik passussinermut aningaasartuutitut matussutissanik akiliutissat pillugit kommunalbestyrelsip maleruagassaliornissaanut piginnaatitsissuteqartoq. Akiliutissatut periarfissat taakku atorneqarneri mingutsitsisup akiliisarnissaa pillugu tunngavimmut naapertuupput, soorlu aamma tamanna isumaqarsinnaasoq avatangiisinut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit aningaasartuutaat annikinnerulersinnaasut. Aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu inatsisissatut siunnersuummi aamma suliniutinut assigiinngitsunut aningaasartuutit, tassunga ilanngullugu misiligutissanik tigusinerit atortussianik assigisaanillu misissuinerit, akisussaalluni piginnittumit imaluunniit ingerlatsisumit akilerneqartarnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersagaqarpoq.

Avatangiisit Innarlitsaaliorneqarnissaat pillugit Naammagittaalliuteqartarfimmut maannakkut suliaassanngortitsinnaaneq inatsisissatut siunnersuummi ingerlateqqinneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu imaluunniit inatsimmik matumanga toqqammaveqarluni maleruagassanik aalajangersarneqartunik aalajangiinerit, pineqartumut aalajangiinerup nalunaarutigineqarneraniit qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit, eqqartuussivimmi suliaassanngortitsinikkut misilillugit suliassiissutigineqartarnissaat pillugu nutaamik aalajangersagaqarpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit

2.1 Nye bestemmelser

Inatsisissatut siunnersuummiippat avatangiisit pillugit inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersakkat nutaat arlallit (oqaasertaanik allannguutaannaanngitsut, kisianni imarisaatigut allannguutit). Tassani paragraffit makku pineqarput:

- § 1 (Nunami sumi inatsisip atuunneranik erseqqissaaneq)
- § 5 (“Teknologi pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaaq” - BAT-mik tunngaviusup sapinngisamik atorneqarnissaa pillugu inatsisitigut aalajangersaaneq)
- § 6, imm. 5 (Mingutsitsisup akiliisarnissaa pillugu tunngaviup inatsisitigut aalajangersaaneq)
- § 7 (Inatsimmik malinninnissamut pisortat immikkut pisussaaffeqarnerannik ersersitsineq)
- § 10, imm. 1, nr. 7, 11, 14, 15, 19, 20, 27 aamma 28 (Immikkoortuni aalajangersimasuni malittarisassiorsinnaanermut Naalackersuisunut assigiinngitsutigut piginnaatitsinerit)
- § 10, imm. 4 (Inuit aqutsisut pisariaqartumik teknikkikkut ilisimasaqarnissaat pillugu piumasaqaateqarnissamut piginnaatitsissut)
- § 12 (Inatsisip atuuffiata pillugu Naalackersuisut ilitersuusiorsinnaapput)
- § 15, imm. 2 (Atortussiat kinnganeri immamiittut aamma imermiittut sunnerneqassanngillat taamaalillutillu imermik mingutsitsillutik)

- § 16 (Immap erngullu illersorneqarnerat)
- § 17 (Immap erngullu illersorneqarnerat)
- § 18, imm. 1, nr. 5, 6 aamma 7 (Engup minguttup anitatinneqarnissaa pillugu akiliisoqartarnissaanik aaqqissuussinermik kommunip maleruagassanik suliaqarsinnanera pillugu Naalakkersuisut maleruagassaliorsinnaanerat)
- § 24, imm. 2 (Immikkut suliaqarfinnut piffissaliussat ukiunut sisamanut siunnersuutigineqarneri, peqqussummi atuuttumi ukiunut tallimanut piffissaliussamut taarsiullugu)
- § 26 (Imermik minguttumik aniatitsinermut akuersissuteqarnermut atatillugu suliamik suliarinninnerup eqaannerulersinnera)
- § 29 (Imeqarfinni assikkat iluanni ingerlataqarnissamut inerteqquteqarnerup immikkut qaqugukkut sanioqqunneqarsinnaaneranut aalajangersaaneq)
- § 32 (Imermik pilersuiffiit qanoq ilinerani akuerineqarnissaat pillugu piumasaqaatip sakkukillinera)
- § 33 (Kapitali 6 naapertorlugu imissaq pillugu suliat tamarmik Naalakkersuisut aalajangiiffiginerat tamanna sioqqullugu kommunalbestyrelse, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik aamma Namminersorlutik Oqartussani Uumasunut Nakorsaqaarnermik immikkoortortaq tusarniaaffigereernerisigut pisassasooq aalajangersarneqarpoq. Maleruagassani atuuttuni Nunatsinni Nakorsaaneqarfik kisimi inatsisit naapertorlugit tusarniaaffigineqartussaavoq.)
- § 40, imm. 1, nr. 7 (Atortussianik, nioqqutissianik aamma atortunik igitaqarnissamut inerteqqutinik malittarisassaliorsinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut)
- § 41 (sanaartugassanik anginerusunik sanaartornissamut akuersissuteqarnermut atatillugu avatangiisinut sunniutinik nalilersuineq pillugu maleruagassaq)
- § 42 (sanaartugassanik anginerusunik sanaartornissamut akuersissuteqarnermut atatillugu avatangiisinut sunniutinik nalilersuineq pillugu maleruagassaq)
- § 47 (Pigisanut il.il. isersinnaaneq)
- § 48 (Inatsit naapertorlugu aalajangiinissat sioqqullugit tamanut saqqummiussisarneq aamma innuttaasut peqataatinneqarnissaat)
- § 49, imm. 2 aamma 3 (Inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu kommunit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat qanoq ilinerani nakkutilliisutut oqartussaanerisa allangornera)
- § 52, nr. 4 (Kinaluunniit noqqaasoqarneratigut pisortanut nakkutilliisunut kinaanerminik ilisimatitsissaaq)
- § 56, imm. 3 (Kommunalbestyrelsip nakkutilliinermi pisussaaffiata piffissamut aalajangersimasumut annertussusia pillugu Naalakkersuisut kommunalbestyrelsimut aalajangersaasinnaapput)
- § 65 (Eqqartuussivimmi suliaassanngortitsineq pillugu maleruagassaq)
- § 68 (Pillaammik akiliisitaasussanngortitaanermi akiliutissap annertussusilernerani unioqqutitsineq inuussutissarsiummut ingerlatsinermut atasumik pisimappat tamanna sukannernerulersitsissutaassaaq)
- § 69 (Sakkutooqarfimmi Pituffimmi inatsit atuutinngilaq)
- § 70 (Atortuulersitsineq pillugu aalajangersagaq)

Aalajangersakkat taakku nutaat immikkut nassuiaatini (aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini) immikkut allaaserineqarumaarput.

Kiisalu avatangiisit pillugit peqqussutinut atuuttunut naleqqiullugu maleruagassat arlallit oqaasertaannik iluarsiiisoqarnissaa Naalackersuisunit pisariaqartinneqarpoq. Maleruagassat taakku eqqarsaatigalugit imarisaanik allannguisoqanngilaq, kisiannilu oqaasertaatigut allannguisoqaannarluni. Tassani assersuutigalugu pineqarpoq suliffeqarfiit mingutsitsinerusut pillugit kap. 5 (§ 24, imm. 2 aamma § 26 eqqaassanngikkaanni, taakku nutaajummata), aamma eqqakkanik igitsisarneq pillugu kap. 7.

2.2

Inatsisip siunertaa aamma atuuffigisaa (kapitali 1)

Inatsisissatut siunnersuummi nunami sumi inatsisip atuuffia pillugu aalajangersagaq erseqqisoq ilaatinneqarpoq. Taamaattorli avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik peqqussuummi atuuttumi aalajangersakkanut naleqqiullugu nunami sumi atuuffia inatsimmi taaneqartoq allanngunngilaq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi nunap nunataani inatsit atuuppoq (nuna imatut paasineqassaaq nuna, tatsit, kuuit aamma nunami uumaffigineqartut allat). Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq assigalugu nunamit pisumit immami mingutsitsinermut inatsit atuutissaaq, matumani ilaallutik imeq minguttoq pissutaalluni mingutsitsineq, eqqaavissuarmut imeq minguttoq (atortussiat seerisut) assigisaanillu nunamit kuutsillugit aniatitsinerit.

Inatsisissatut siunnersuummi § 4-mit takuneqarsinnaavoq aatsitassarsiornermut atatillugu suliallu toqqaannartumik tassunga atasumik suliarineqartut pillugit maleruagassanik avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanut tunngasunik aalajangersaasarnissaaq siunnersuummi tassani ilaatinneqanngitsut. Tamanna taamaalilluni isumaqarpoq aatsitassarsiornermut atatillugu suliallu toqqaannartumik tassunga atasumik suliarineqartunut atatillugu avatangiisinut tunngassuteqartut aatsitassanut inatsimmi aalajangersarneqartut (tamanna qanoq paasineqassanersoq immikkut nassuiaatini allaaserineqarpoq), tamannalu isumaqarluni misissueqqaarnissanut, misissuineranut paaanissamullu akuersissutit pillugit qinnuteqaatit suliarineqarnerinut atatillugu avatangiisinut tunngassuteqartut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfimmit suliarineqartartut.

Inatsisissatut siunnersuutip piujuartitsinermik tunngaveqartinneqarluni avatangiisip, pinngortitap inuillu peqqinnerisa illersorneqarnissaat siunertaraa, ilaatigut silaannaap, erngup, sermip, qaqqat aamma nunap mingutsinneqartarnerisa pinaveersaartinneqarnerisigut mingutsitsinerullu akiorneqartarnerisigut. Inatsisissatut siunnersuutip aamma isumalluutinik atuinerup maangaannartitsisarnerullu killilersimaarneqarnissaa siunertaraa, soorlu aamma

atoqqiisarnerup siuarsavigineqarnissaa siunertarineqartoq. Inatsisissatut siunnersuummi aamma siunniussaqaq tassaavoq inatsisitigut aalajangersarneqassasoq, avatangiisinut tunngatillugu tunngaviusut arlaqartut Kalaallit Nunaanni ilaatinneqassasut – matumani ilanngullugu “BAT-mik tunngaviusoq (“Teknologi pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaaq”), siunnersuummi § 5, imm. 1 naap., aamma “Mingutsitsisup akiliuteqartussaananeramik tunngaviusoq”, siunnersuummi § 6, imm. 6 naap., naak tunngaviusoq siullertut taaneqartoq ilaatigut tunngaviusorlu kingullertut taaneqartoq sulisaatsinut atuuttunut ilaatinneqareeraluartut.

Inatsisissatut siunnersuummi § 7-mi ersersinneqarpoq inatsisip siunertarisaata malinneqarnissaanik pisortat, suliffeqarfiit, pisortat suliffiutaat kiisalu umiarsualiveqarfiit immikkut pisussaaffeqartut, sanaartornernut ingerlatsinernullu aamma pisiortortarnernut atuinernullu atatillugu. Oqaaseq “immikkut” inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu malittarisassami ilanngunneqarpoq.

2.3 Avatangiisit pillugit oqartussat (kapitali 2)

Avatangiisit pillugit qitiusumi oqartussat tassaasut Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersarneqarpoq, sumiiffinnilu avatangiisit pillugit oqartussat tassaallutik kommunalbestyrelsi. Avatangiisit pillugit inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu allannguisoqanngilaq.

2.4 Qitiusumi avatangiisit pillugit oqartussat nalunaarusiornissaannut piginnaatitsissut (kapitali 3)

Siunnersuummi § 10-mi immikkoortuni arlalinni nalunaarusiornikkut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Piginnaatitsineq pillugu aalajangersakkat amerlanersaat avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi § 7-mi piginnaatitsinermut aalajangersakkat atuuttut assigai. Avatangiisilli pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu siunnersuummi arlalinnik nutaanik piginnaatitsinermut aalajangersagaqarpoq.

§ 10, imm. 1, nr. 7-mi allannguisoqarpoq, avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu atortussiat aalajangersimasut tunisassiat ilaalu ilanngullugit innuttaasut peqqissusiannut imaluunniit avatangiisinut ajoqusiisinaaneranut tunngatillugu immikkoortumi malittarisassaliornissamut Naalackersuisut arlalinnik “sakkussalernerqarput”. Tassani ilaatigut pineqarput PCB-mik atuneq aamma igitsineq il.il.

Aammattaq § 10, imm. 1, nr. 11-mi allannguisoqarpoq, tassani takuneqarsinnaalluni imigassat puui pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaasoq, tassunga ilanngullugit puussat aalajangersimasut atorineqarnissaannut pisussaaffiit kiisalu utertitsisarnissamut aaqqissuussinermik pilersitsinissamut pisussaaffiit. Aalajangersagaq immikkoortumi malittarisassanik atuuttunik ilasineruvoq, taamaalilluni maannamut nioqqutissiat amerlanerusut pillugit malittarisassaliornissamut tunngavissisoqarluni. Maannakkut assersuutigalugu viinninut puiaasat, alko-popsit, imermut puiaasat qillertuusanillu tunisassiat assigiinngitsut nalunaarummi ilanngunneqarsinnaalerput. Avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi taamaallaat immiaaqqat aamma imeruusaatit kulisyrenik akoqartut pillugit aalajangersaanissamut tunngavissisoqarsimavoq.

§ 10, imm. 1, nr. 14. Piginnaatitsinermut aalajangersagaq taanna maannakkut inatsisissatut siunnersuummi erseqqissumik ilanngunneqarpoq, avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi akerlianik pisoqarluni.

Aalajangersakkami nunani tamalaani isumaqatigiissutit siunniunneqarput, tassa isumaqatigiissutit, isumaqatigiilluni aalajangersakkat aamma isumaqatigiissutinut tapiliussat, ileqqoq naapertorlugu siumoortumik tusarniaaffigineqareerluni qallunaat atortussanngortitsinerannut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani isumaqatigiissuteqarnikkut Kalaallit Nunaat ilaatinneqarluni.

§ 10, imm. 1, nr. 15. Avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu paragraffimi oqaasertaq nutaajulluni, tassa perusersarfiusimasut aamma eqqiluisaarnermit pisumit imermik minguttumik katersisarnermut piaasarnernullu tunngatillugu kommunalbestyrelsit maleruagassaliornissaannut inatsisitigut tunngavissiaq ilanngunneqarluni.

§ 10, imm. 1, nr. 19-mi aalajangersarneqarpoq suliffeqarfiit nammineq nakkutilliinissaat pillugu maleruagassaliortoqarsinnaasoq, tassunga ilanngullugu ingerlatsineq pillugu nalunaarsuiffiliorneq.

§ 10, imm. 1, nr. 20 tassaavoq nakkutilliisutut oqartussat nakkutilliinermik ingerlataqarnerannut tunngatillugu, tassunga ilanngullugu avatangiisit pillugit nakkutilliinermut akiliuteqartarnermut maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaaneranunat piginnaatitsineq.

Suliffeqarfinnut aamma sulianut illoqarfiit nunaqarfiillu pioreersut eqqaaniinngitsunut atatumik nakkutilliinermut atatillugu aalajangersagaq atorineqassasoq ilaatigut eqqarsaatigineqarpoq.

Aalajangersagaq tunngavigalugu suliffeqarfiit nakkutilliiffigineqartut nakkutilliisut nakkutilliiffiusup aamma timmisartut mittarfeqarfiata imaluunniit qulimiguullip mittarfiata aalajangersimasumik timmiffigineqartartup akornanni angalanerannut naammaginartumik aningaasartuutinut akiliuteqartarnissaannut tunngavissiiuvoq. Assinganik atuuppoq nakkutilliisup nak-

kutilliiffimmi najugaqarnera aamma sulliviup nunami tamaani sunnersinnaasani assartuineq ilanngullugu.

§ 10, imm. 1, nr. 27. Aalajangersagaq tassaavoq avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi § 7 a-c-mi aalajangersakkat atuuttut ataatsimuulersillugit allanneqarneri. Maleruagassanulli atuuttunut naleqqiullugu siunnersuummi piginnaatitsissut annertusineqarpoq, tassa illoqarfimmi nunaqarfinnilu taakkulu avataanni assartuinermit aqutigineqartussanik kommuni aalajangersaanissaminut periarfissaqarmat.

§ 10, imm. 1, nr. 28-mi aalajangersagaq nioqqutissiat isumannaatsuunissaannut tunngatillugu aalajangersagaq nutaajuvoq. Taamatut aalajangersagaqarnikkut tunissasiap nioqqutissiarluunniit avatangiisinut peqqinnissamulluunniit ajoqusiisinnaasup niuerfimmiit utertinneqarsinnaanera pillugu ilaatigut peqqussuteqarsinnaanermut tunngavissamik pilersitsisoqarpoq.

Siunnersuummi § 12 naapertorlugu inatsisip atuuffiata iluani Naalackersuisut ilitersuusiorsinnaapput. Taanna aamma avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaavoq nutaaq. Iitersuutit siunertaraat suliassat aalajangersimasut suliarineqarnerat pillugit pisortat ilitersorneqarnissaat.

Siunnersuummi § 13 naapertorlugu kommunalbestyrelse isumaqatiginiareerlugu Naalackersuisut peqqusisinnaapput Inatsisartut inatsisaannik matuminnga maleruagassaqartinneqartunut pissutsinut pingaaruteqartunik kommunalbestyrelse iliuuseqaqqullugu peqqusinnaavaat. Aalajangersagaq taanna imarisamigut avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi aalajangersakkamut naapertuuppoq. Manna tikillugu aalajangersakkat mingutsitsinerup pinaveersaartinnissaanut akiorniarnissaanullu atatillugu kommunalbestyrelsit aalajangersimasunik suliaqarnissamut peqquneqarnissaannut periarfissaqarsimapput.

§ 13-mi kommunalbestyrelsinut peqqussinerit taaneqartut taamaallaat isumaqatigiinniareernikkut peqqussutaasinnaapput, tassa suliassat taaneqartut qularnanngitsumik annertuumik aningaasartuuteqarfiusinnaammata.

Inatsisissatut siunnersuummi § 14-miippoq inatsimmik aqutsinermi pisortat aningaasartuutaannut matussutissanik akiliuteqartitsinissaq pillugu malittarisassaliorinnaanermut Naalackersuisunut piginnaatitsissut, soorlu aamma eqqakkat pillugit kapitali eqqakkanik passussinermut aningaasartuutit matussutissaannut akiliuteqartitsinissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangersaanissaanut piginnaatitsisoqartoq. Akiliuteqartitsinissaanerit taakku atornerarneri mingutsitsisup akiliisarnissaanik tunngavimmut naapertuutissapput, soorlu aamma tamatuma kingunerisaanik avatangiisinut tunngasuni Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit aningaasartuutaat annikinnerulissasut. Aningaasaqarnek eqqarsaatigalugu inatsisissatut siunnersuummi aamma

suliniutitut assigiinnigitsunut aningaasartuutit, tassunga ilanngullugu misiligutissanik tiguserit atortussianillu il.il. misissueqqissaarnerit, piginnittumit akisussaasumit imaluunniit ingerlatsisumit akilerneqassasut pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarpoq.

2.5 Imarmik imermillu illersuineq (kapitali 4)

Matumani maleruagassaq pingaarneq tassaavoq immap aamma erngup atortussianik mingutsitsisinnaasunik aniatitsivigineqarnissaa nalinginnaasumik inerteqqutaammat. Inerteqquteqarnermi ilaatinneqarput atortussianik issoqqasunik imerpalasunillu aniatitsineq, matumani imeq minguttoq imerpalasunik kimittorsaatnik akusaq imaluunniit sakkukinnerusunik akusaq ilanngullugit. Tamanna aamma assersuutigalugu eqqaavinniit, eqqaavissuarniit aamma nunaminertanit mingutsineqarsimasunit imermut minguttumut seerisumut tunngatillugu atuuppoq. Piumasaqaat tassatuaavoq atortussiaq pineqartoq mingutsitsisinnaanersoq.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut naleqqiulluni immikkoortumi maleruagassanik arlalinnik nutaanik imaqarpoq. Tassani pineqarput § 15, imm. 2. Maleruagassami tassani atortussiat kinnganeri immamiittut aamma imermiittut sunnerneqassanngitsut taamaalillutillu imermik mingutsitsillutik. Aamma § 16 nutaajuvoq, naak § 15-mi inerteqquteqaraluartoq pisut ilaanni imermik minguttumik aniatitsinissamut akuersissuteqarnissamut kommunalbestyrelsi piginnaatinneqarluni. Immikkuualuttut erseqqinnerusut kommuninik isumaqatiginninniareernikkut nalunaarutikkut inaarutaasumik aalajangersarneqassapput.

Aamma siunnersuummi § 17 nutaajuvoq, imermik minguttumik minguiaaveqarfik naleqquttumik ingerlanngippat imaluunniit akuersissuummi piumasaqaatinik naammassinninngippat akuliunnissamut peqqussuteqarnissamullu imaluunniit inerteqquteqarnissamut tunngavissiisoqarluni.

Kiisalu § 18, imm. 1, nr. 5, 6 aamma 7 inatsimmut atuuttumut naleqqiullutik nutaajupput. Aalajangersakkat taakku kommunimi imeq minguttoq pillugu kommunalbestyrelsip pilersaarusiornissamut pisussaaffia, kommunimi imeq minguttoq pillugu pilersaarutip akuerineqarnissaa, kiisalu erngup minguttup aniatinneqarneranut akiliisarnissaq pillugu ileqqoreqqusaliornissamut kommunalbestyrelsip periarfissaqarnera pillugu malittarisassanik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsipput.

2.6 Suliffeqarfiit mingutsitsinerusut (kapitali 5)

Suliffeqarfiit, sanaartukkat imaluunniit aaqqissuussinerit mingutsitsinerusut, Naalakkersuisut nalunaarsuiffianni allassimasut, Naalakkersuisut akuersiteqqaartinnagit sanaartorneqartussaannngillat imaluunniit aallartisarneqassannngillat.

Kapitalimi tassani aalajangersakkat amerlanersaat imarisamikkut malittarisassat atuuttut assigivaat, peqqussutinulli atuuttunut naleqqiullugu maleruagassat arlallit oqaasertaasigut iluarsaassinissaq Naalakkersuisunit pisariaqartinneqarsimavoq.

Kapitalimili tassani marlunnik nutaanik aalajangersagaqarpoq. Tassani pineqarpoq § 24, imm. 2, avatangiisinik atuinermik akuersissummi piumasaqaatit qanoq ilinerani Naalakkersuisunit allannngortinneqarsinnaanerannut imm. 1-mi taaneqartup ukiunik arfineq pingasunik piffissaliineq suliaqarfinnut immikkut ittunut annikillisinnaanera, taamaattorli ukiut sisamat ataannagit, pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaallutik. Aalajangersagaq taanna suliffeqarfinnik immikkut annertuumik imaluunniit ilungersunartumik mingutsitsisunut naatsorsuussaavoq. Avatangiisit pillugit peqqussut atuuttoq naapertorlugu suliaqarfinnut immikkut ittunut piffissaliussaqaq tassavoq ukiut tallimat. Siunnersuummi taanna ukiunut si-samanut appartinneqarpoq, tamannali ullumikkut periusitut atorneqareersumut piviusumik erseqqissaataannaavoq. Ikuallaaviit arlallit taamaalillutik avatangiisinik atuinermik akuersis-sut taamaallaat ukiuni sisamani atuussinnaavoq, pingaartumik dioxinimik mingutsitsineq eq-qarsaatigalugu.

§ 26 aamma inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq. Avatangiisinik atuinermik aku-ersissutip aamma imermik minguttumik akuersissutip ataatsimoortillugit suliarineqarnerisigut suliffeqarfik avatangiisinik atuinermik akuersissummik aamma imermik minguttumik aku-ersissummik ataatsimoortillugit allanneqarsimasumik tigusaqarsinnaavoq. Taamaattumik ta-manna pillugu siunnersuummi aalajangersakkamik ilanngussisoqarpoq, tamannalu avatangi-i-sit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, tassani akuersissutit immik-koortut marluusussaammata.

2.7 Imissaq (kapitali 6)

Imissap illersorneqarneranut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummiippat malittarisassat arlallit innuttaasup pitsaasumik imissaqarnissaanik qulakkeerinnittussat. Tamanna ilaatigut imeqarfiit eqqaaniittut nunat assersornerisigut qulakkeerniarneqarpoq, tamaani ingerlatat ar-lallit inerteqqutaallutik, tassunga ilanngullugu assartuutinik motorilinnik atuineq.

Inatsimmi atuuttumi inuiaqatigiinni immikkut pissutsit pissutigalugit nunat assersorneqartut iluanni ingerlatanut arlalinnut inerteqqussummiit Naalakkersuisut immikkut akuersissuteqar-sinnaapput. Nunanut assersorneqartunut immikkut akuersisarnerit ukiuni tamani killeqartumik ingerlanneqarsimapput nalinginnaasumillu imermik pilersuinermi atortunut taamaallaat im-mikkut akuersisoqartarpoq, aamma imermik pilersuinerup pitsaanerulersinnissaanut imaluun-

niit atatiinnarnissaanut. Taamaattorli Qaasuitsup komunianit qinnuteqartoqarnera tunuliaqutaralugu Naalackersuisut 2010-mi Ilulissat eqqaanni nunap assersorneqartup iluani sisorarfimmi illinilersuutit ingerlassinissamut immikkut akuersisoqarpoq, piniartut aalisartullu sulineranni atugaasa pitsaanerulernissaat qulakkeerniarlugu qimussit aqquataa aserfallatsaaliorneqarnissaa siunertaralugu, kiisalu isumannaatsumik takornarissanik angallassinisaaq qulakkeerniarlugu. Naalackersuisut taamaalillutik ilisimatinneqarsimapput qimussit aqquataanni arlaleriarluni ajutoortoqartarsimasooq, takornariat annertuumik ajoqusersimallutik. Immikkut akuersineq taanna taamaalilluni siunissami inuit ajoqusingginnissaat eqqarsaatigalugu tunniunneqarpoq.

Naalackersuisunit kissaatigineqarpoq inuiaqatigiinni pissutsit immikkoortut pineqartillugit imaluunniit inuit ajoqusersinnaaneri pinngitsoortinniarlugit § 28, imm. 2-mi inerteqqussummiit immikkut akuersisoqarsinnaanera aalajangersakkamit toqqaannartumik takuneqarsinnaassasoq. Siunnersuummi § 29, imm. 1-mit taamaattumik takuneqarsinnaavoq taamatut pisoqartillugu immikkut akuersisoqarsinnaasoq. Aalajangersagaq taanna immikkut nassuiaatini erseqqinnerusumik allaaserineqarpoq.

§ 32 aamma inatsimmut atuuttumut naleqqiulluni nutaajuvoq. Allanguut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu oqilisivoq. Maleruagassat atuuttut malillugit sumiiffinni imeqarfiit miki-sut akuersissuteqarfigisarnissaat naleqqussimanngilaq. Aamma siunnersuummi paragraffimi aalajangersakkat siulliit oqilisarneqarput, maannakkut imermut imermillu suliaqarnermut atassuteqartartut kisimik akuersineqartalerlutik, imermut ajortumik aamma ajunngitsumik sunniuteqartartut tamarmik. Malittarisassat atuuttut malillugit imeqarfimmi allannguinerit taarsiinerillu tamarmik akuersissutip nutarterneqarnissaanik kinguneqartitsisarput.

§ 33 aamma nutaajuvoq. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq imeq pillugu suliat tamarmik, kap. 6 naap., Naalackersuisunit aalajangiiffigineqartassasut, tamanna sioqqullugu kommunalbestyrelse, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik aamma Namminersorlutik Oqartussani Uumasunut Nakorsaqaarnermik immikkoortorta q tusarniaaffigereernerisigut. Inatsimmi atuuttumi Nunatsinni Nakorsaaneqarfik inatsisit malillugit kisimi tusarniaaffigineqartussaavoq.

2.8 Eqqakkat (kapitali 7)

Eqqakkanik igitsisarnermut tunngatillugu kapitali 7-mi maleruagassat avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi maleruagassanik ingerlatitseqqinneruvoq ataasiakkaat eqqaassanngikkaanni, tamannalu aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatinit takuneqarsinnaavoq.

Eqqakkat eqqakkanullu tunngatillugu ajornartorsiutit inuiaqatigiinni annertusiartuinnarput, taamaattumillu tamatumani peqqissaarnerusumik annertunerusumillu tamatuma aaqqiissuteqarfigineqarnissaa pisariaqartinneqarluni. Tamanna tunuliaqutaralugu 2007-mi

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 15. november 2007-meersumi immikkut kapitalimik ilanngussisoqarpoq.

2007-mi allannguummut siunertaasimavoq avatangiisinut inatsiseqarnerup nutarternissaa nukittorsarnissaalu, taamaalilluni taanna eqqagassalerinermut tunngasut ineriartornermut naapertuunnerulissamat. Piujuaanartitsinissamik tunngaviliusaaq ilaatigut eqqakkat pillugit maleruagassat ilusilernerinut aalajangiiniarnissami qitiusutut ersarissisarneqarpoq. Atortussianik atortunillu tunngatillugu isumalluutininik maanngaannartitsisarnerup annikillinissaa siunertaralugu kaaviiartitsineq tamakkiisoq isiginiarneruneqassaaq.

2.9 Sanaartugassanik anginerusunik sanaartornissamut akuersissuteqarnermut atatigullugu avatangiisinut sunniutininik naliliineq (kapitali 8)

Avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi avatangiisinut sunniutininik nalilersuineq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsisoqarpoq, tamannali sulii pisimanani. Avatangiisit pillugit inatsisip nutaap piareersarneranut atatillugu kapitalip immikkoortup piareersarneqarnissaa toqqarneqarpoq, tassani sanaartugassanik anginerusunik akuersinermut atatillugu avatangiisinut sunniutit nalilersornissaat pillugu maleruagassat aalajangersarneqarlutik.

§ 41 imm. 1-mit takuneqarsinnaavoq sanaartugassat anginerusut, imaluunniit allamik suliffeqarfimmik pilersitsineq, avatangiisinut annertuumik sunniuteqarsinnaasut naatsorsuutigineqarsinnaasut, tamatumunnga Naalakkersuisunit akuersisoqaaqqartinnagu sanaartorneqassanngitsut imaluunniit aallartinneqassanngitsut. Suliffeqarfiit, sanaartukkat aaqqissuussinerilluunniit qanoq ittut kapitalimut ilaatinneqarnersut pillugit nalunaarusiortoqassaaq.

§ 41 imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq akuersissummik qinnuteqarnermut atatillugu pilersaarutip avatangiisinut sunniuteqarnera pillugu Naalakkersuisunut nassuiaat nassiuunneqassasoq. Nassuiaammi suut piumasaqaatigineqarnissaat pillugu maleruagassat erseqqinnerusut nalunaarusiornikkut suliarineqarumaarput.

2.10 Nalunaarsuineq pilersaarusiernerlu (kapitali 9)

Kapitalimi matumani maleruagassat siunnersuutigineqartut inatsimmi atuuttumi maleruagassat assigai. Avatangiisini pissutsinik pisariaqartutigut erseqqissaasoqarnissaa pilersaarusiortoqarnissaalu aalajangersakkanit qulakkeerniarneqarpoq, tassunga ilanngullugu iliuusissanut pilersaarusiernerit, qitiusumi kommuninilu ataasiakkaani. Kapitalimi matumani aalajangersakkat ataasiakkaat immikkut nassuiaatini erseqqinnerusumik allaaserineqarput.

§ 45-mi aalajangersarneqarpoq ukiut sisamakkaarlugit eqqakkat pillugit iliuusissanut pilersaarusiortoqassasoq ukiuni tulliuuttuni aqqaneq marlunni eqqakkat pillugit iliuusissanut tunngasunik imaqartumik. Naalackersuisut eqqakkat pillugit iliuusissanut pilersaarut 2010-mi akueraat, arfineq pingasunik immikkoortunik anguniagaqartoq. Immikkoortuni anguniagassani ataasiakkaani anguniagassat suliassallu aalajangersimasut allattorneqarput, aningaasaqarnikkullu allaffissornikkullu kingunissat kiisalu tamatuma kingunerisaanik avatangiisitigut peqqinnissakkullu pitsannguutit nassuiaatigineqarlutik.

Pingaarnertigut eqqakkat pillugit iliuusissanut pilersaarummi Kalaallit Nunaanni eqqakkanik passussineq atuuttoq nalilersorneqassaaq peqatigisaanillu eqqakkat pillugit iliuusissanut pilersaaruteqarfiusumi piffissamut aggersumut siunissamut sammitinneqarlunilu aamma anguniagassat suliassallu allattorneqarsimassallutik. Aammattaaq taamatut eqqakkat pillugit iliuusissanut pilersaarummi kommuninut Naalackersuisunullu eqqakkat pillugit iliuusissanut pilersaarummi suliat ingerlanneqarnerisigut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissat nassuiarneqassapput.

Kommunini eqqakkat pillugit qulaajaanerup nunatsinni eqqakkat annertussusaat, suuneri passusseriaatsillu pillugit paasisaqarnissamut iluaqutaassaaq. § 45, imm. 2, 3 aamma 4 naapertorlugit kommunini eqqakkat pillugit pilersaarusiornissamut Naalackersuisut malittarisassanik aalajangersaassapput, tassunga ilanngullugu kommunimi eqqakkat pillugit pilersaarutit imarisaanut, piffissaliussanut aamma pilersaarusiornermut atatillugu suleriaatsit kiisalu nutarternissaanut malittarisassat aalajangersarneqarneri. Kommunini eqqakkat pillugit pilersaarusiornermut tunngaviit suut tunngavigineqarnissaat pillugit Naalackersuisut aamma maleruagassanik aalajangersaassapput. Kiisalu eqqakkat pillugit qulaajaanermut pilersaarusiornermullu atatillugu paasissutissat suut kommuninit katersorneqarlutillu Naalackersuisunut nassiunneqartarnissaat pillugit maleruagassanik Naalackersuisut aalajangersaassapput.

Nalunaarsuinermi illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani katersinermut assartuinernullu aaqqissuussinerit, atuuttut pilersaarutaasullu, ilanngunneqassapput, tassunga ilanngullugu atoqqiinnermik aaqqissuussinerit. Aamma eqqakkat annertussusii, suuneri atortullu annertussusaat pillugit paasissutissat ilaassapput.

Aammattaaq eqqakkanik tiguisarfiit, passussisarfiit atoqqiisarnerillu atuuttut pilersaarutaasullu, taakku inissisimaffii, eqqakkat tunniunneqartut annertussusaat, suliarinnissinnaanerup annertussusaa kiisalu taakku qanoq sivisutigisumik atasinnaaneri pilersaarummit takuneqarsinnaassapput. Eqqaavileriffiup eqqaaniittut kiffartuunneqartut, tassa illoqarfiup ilaa, nunaqarfiit ilaalu ilanngullugit eqqaaveqarfimmit sullinneqartut allattorneqassapput, soorlu aamma taakkunani allannguutissatut pilersaarutaasut ilisimatitsissutigineqassasut. Aammattaaq eqqaavileriffiup aningaasaqarnera, avatangiisitigut qanoq ittuunera avatangiisimullu eqqaaniittumut qanoq sunniuteqarnerisigut ilisimatitsissutigineqassapput.

Siunnersuummi § 46-mit takuneqarsinnaavoq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaannit maleruagassaqartinneqartut immikkoortut pillugit Naalakkersuisut ukiukkaartumik avatangiisit pillugit nalunaarusiortassasut.

Avatangiisit pillugit nalunaarusiamiissapput ukiumi qaangiuttumi avatangiisitigut pitsanngorsaalluni suliniutaasimasut allaaserineqarneri kiisalu ukiumi tulliuttumi suliniutit Naalakkersuisunit aallartinneqartussat pillugit nassuiaat. Avatangiisit pillugit nalunaarummi siunertaq tassaavoq avatangiisinut tunngatillugu killiffiup pilersaarutillu ataatsimut allaaserineqarnerisa innuttaasunut tamanut saqqummiunneqarneri. Avatangiisit pillugit nalunaarut ullumikkut avatangiisitigut ajornartorsiutaasut taakkulu aaqqiissutissai pillugit oqallinnerit ersersissavai. Nassuiaammi qulaajaanerit aamma avatangiisitigut pitsanngorsaait suliniutit aalajangersimasut akornanni siunertat ataqatigiinnerillu pillugit ingerlatitseqqinnerit isiginiarneqassapput.

2.11 Pigisanut isersinnaaneq (kapitali 10)

Avatangiisinut peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu una maleruagassaq nutaajuvoq. Aalajangersakkap pisut ilaanni pigisanut isersinnaatitaanermut il.il. naammattumik inatsisitigut tunngavissaqarniarluni avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisissaannut ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersagaq taamaallaat atorniarneqarpoq pisortat oqartussaaffimmik isumaginninnerani pisariaqartitsisoqartillugu, matumani peqqinnissamut navianartorsiortitsineqalersillugu aammalu annertuumik mingutsitsineq imaluunniit mingutsitsinerup siaruaannissaa pinngitsoortinniarlugit massakkorpiaq akuliunnissaq pisariaqalersillugu.

2.12 Tamanut saqqummiussisarneq (kapitali 11)

Inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq una nutaajuvoq. Tamanut saqqummiussinerup inatsimmi pineqartut tamaasa inatsimmik tunngaveqarsinnaanerit aalajangersagaq inatsimmut pingaarnertut aalajangersakkatut ilusiligaavoq. Innuttaasut avatangiisinut pissutsinut tunngasunut peqataatinneqarnissaat aamma ilisimatinneqarnissaat siunertaralugu aalajangersagaq suliaavoq.

Pisortat nakkutilliit sulinerat

Inatsisissatut siunnersuummi inatsisip eqqortinneqarnerani pisuni suni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu nakkutilliisarnissaat aalajangersarneqarpoq. Taamaalluni inatsisip eqqortinneqarnernik kommunit nakkutilliissasut aalajangersarneqarpoq, taamaattorli

immikkoortuni aalajangersimasuni Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliinissamut piginnaatitaallutik. Tassani pineqarput suliffeqarfinnik mingutsitsinerusunik, inatsisissatut siunnersuummi kap. 5 naap., nakkutilliineq kiisalu sanaartugassanik anginerusunik sanaartornissamut akuersissuteqarnermut atatigullugu avatangiisinut sunniutinik naliliinissaq pillugu kap. 8-mi piunasaqaateqarfiusunut ilaatinneqartut suliffeqarfiit il.il. Tassani aamma pineqarput imermik pilersuiffinnik kiisalu pisortat imermik minguttumik aniatitsiviinik aamma kap. 5-imi suliffeqarfinniit mingutsitsinerusuniit imermik minguttumik aniatitsinernik nakkutilliineq. Avatangiisit pillugit inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu siuliani taaneqartunut imermik pilersuiffinnik aamma imermik minguttumik aniatitsinernik nakkutilliinissamut piginnaatitsineq kommunalbestyresimiit Namminersorlutik Oqartussanut nuunneqarsimavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi qanoq ilinerani kommuni aamma Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliinissamut pisussaaffeqarnerat uninngaannartutut pissuseqannginnissaa qulakkeerniarneqarpoq. Siunnersuummi taamaalilluni Naalakkersuisut kommunalbestyrelsimik isumaqatiginninniareernikkut ingerlatanik erseqqinnerusumik erseqqissarneqarsimasunik nakkutilliineq kommunalbestyrelsimut imaluunniit Naalakkersuisunut isumagisassanngortinneqarnissaanut periarfissiisoqarpoq, soorlu aamma siunnersuummi § 56, imm. 3-mi inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu malittarisassaq nutaaq siunnersuutigineqartoq, kommunalbestyrelsip piffissamut aalajangersimasumut tunngatillugu kommunalbestyrelsip nakkutilliinermi pisussaaffiisa annertussusiat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaallugu.

Inatsisartut inatsisaata atortuutinneqarnissaa tulluuttuni taneqartuni imatut immikkoortitsisoqarpoq:

- a) Piunasaqarneq
- b) Erseqqissaaneq
- c) Peqqusineq imaluunniit inerteqquteqarneq
- d) Politiinut unnerluutiginninneq

Atortuutinneqarnissaanut periutsit ataasiakkaat ”periutsit sisamat aalajangersimasutut” pisortat oqartussat nakkutilliisuutit tamatigut atugassaattut paasineqassanngillat, taamaasilluni suliassat tamarmik inassuteqarnermik aallartinneqartassallutik. Atortuutinneqarnerani tunngaviatigut naleqqatigiissitsinikkut ingerlanneqartassaaq, tassa iliuseqarneq siunertarineqartumiit sakkortunerusanngilaq. Atortuutinneqarnissami taamaallaat peqqusineq imaluunniit inerteqquteqarneq periusissatut toqqaannartumik inatsimmi allanneqarsimapput.

Piunasaqarneq:

Piunasaqarneq sallaannerpaavoq aammalu inatsimmik atortuutitsinermi periuseq atornerpaajulluni.

Piumasaqarneq tassaavoq pissutsip naammaginangitsup erseqqinnerusumik piffissaliussap iluani, soorlu tullianik nakkutilliiartornissap tungaanut iluarsineqarnissaa pillugu nakkutillii-sutut oqartussamiit akisussaasumik toqqaannartumik imaluunniit allakkatigut saaffiginnissu-teqarneq.

Toqqaannartumik oqaasiinnakkut piumasaqarneq kisimiittariaqanngilaq. Piumasaqarneq naammassiniarlugu akisussaasumiit nalunaarutigineqarpat, taava kingusinnerusukkut upper-narsaanissaq eqqarsaatigalugu isumaqatigiissutigineqartup allakkatigut uppernarsarneqarnera-nik malitseqartariaqarpoq. Nalunaaruteqarneq taaneqartoq anguneqanngippat taava nakkutil-liisuutit atortuutinneqarnissaanut periutsit allatut ittut atornissaat eqqarsaatigisiariaqarpat.

Avatangiisinut pissutsinut annikinnerusumik innarliisimasunut piumasaqarneq pissusissami-soorsinnaavoq, kisianni malinneqarnissaa aatsaat naatsorsuutigineqarsinnaappat. Nakkutillii-suutitaasup maluginiartariaqarpaa piumasaqarneq imaaliallaannaq atortuulersinneqarsin-naanngimmat, soorlu inatsisitigut pituttuisumik peqqusineq imaluunniit inerteqquteqarneq taamaattoq. Taanna atuuppoq, piumasaqarsimaneq akisussaasumiit nakkutilliisumiillu isu-maqateqarfiugaluarpalluunniit.

Kingorna eqqartuussinertalimmik kinguneqartumik mingutsitsisoqarpat taava piumasaqarsi-maneq uppernarsaatissatut naleqarsinnaavoq, pineqartoq uparuarneqarnermini avatangiisini pissutsit aarlerinartut pillugit ilisimatinneqarmat. Mingutsitsineq pisimasoq taamaasilluni minnerpaamik mianersuaalliornermik tunngavilersorneqarsinnaavoq. Kisianni piumasaqar-nermik unioqqutitsineq – taaneqartutut – iliuuseqarfigineqarsinnaanani.

Avatangiisinut pissutsit naammaginangitsut ataasiaannarluni eqqaasitsissutigineqarsinnaa-sariaqarput. Pisumut ataatsimut arlaleriarluni piumasaqarnerit eqqartuussisoqassagaluarpat nakkutilliisuutitaasumut sanngiillisitsissaaq, tassa ilaatigut nakkutilliisuutitaasup kinguneqar-titsisinnaannginneranik takutitsisuummat, ilaatigullu pisoq uparuarneqartoq pingaaruteqarpal-laannginneratut isumaqarfigineqartoq.

Pissutsit erseqqissumik inatsisinik unioqqutitsisut peqqusinikkut imaluunniit inerteqquteqar-nikkut ingerlaannarluni iliuuseqarfigisariaqarput. Piaarluni imaluunniit annertuumik mianer-suaalliornikkut inatsisinik unioqqutitsisoqartillugu nakkutilliisoq naliliissaaq tamanna politii-nut unnerluuteqarnermik kinguneqassanersoq.

Erseqqissaaneq:

Erseqqissaalluni nalunaaruteqarnissamut tunuliaqutaasooq tassaavoq avatangiisit innarlitsaa-liorneqarnissaannik inatsisip imaluunniit inatsisip malitsigisaanik maleruagassanik piumasa-qaatinilluunniit unioqqutinneqarneri, assersuutigalugu:

- inatsimmi inerteqqutinik nalinnginnaasumik unioqqutitsinerit, soorlu inatsisisamut siunnersuummi § 15.
- § 19 malillugu inatsisit naapertorlugit akuersissuteqarnani imaluunniit akuerineqarnani imaluunniit nalunaarummi akuersinissamut piumasqaatit aalajangersarneqarsimasut malinnagit suliffeqarfimmik ingerlatsineq.
- akuersinermi akuersissutinilu piumasqaatinik unioqqutitsinerit.
- peqqusinermik malitsinngitsoorneq.

Pissutsit inatsisinut naapertuutilersinneqarsimanngippata, politiinullu unnerluussineq alloriarnerup tulliususaanera pillugu erseqqissaaneq eqqaasitsissutitut isigineqarsinnaavoq.

Peqqusinerup paarlattuanik erseqqissaaneq kapitali 13-mi maleruagassat malillugit nalinginnaassumik siumut ilimasaarutaassanngilaq (tusarniut). Erseqqissaaneq kapitali 14-mi maleruagassat malillugit maalaarutigineqarsinnaanngilaq.

Erseqqissaassut uppernarsaateqarnissaq eqqarsaatigalugu allakkatigut nalunaarutigineqartariaqarpoq. Ilutigisaanik allakkatigut nalunaaruteqartarnek amerlanertigut siunertamut tulluurtuussaaq, tassami erseqqissaaneq iluamik sulinissaq pissutigalugu naammassinnissamut piffissaliinermik imaqartussaammat. Piffissaliinermi ilaatigut eqqarsaatigineqassapput mingutsitsinermut tunngasut suuneri ilaatigullu pissutsit inatsisinut naapertuutilersinneqarnissaannut suliffeqarfiup piffissatigut periarfissai. Erseqqissaanermi piffissaliussaq suliffeqarfimmit eqqortinneqarsinnaanngippat, imaluunniit paasissutissat nutaat allat aalajangiisinnaasullu pigineqalerpata, nakkutilliisutut oqartussat piffissaliussamik sivitsuisinnaapput.

Piffissaliussaq qaangerneqarpat, aatsaat suliffeqarfik piffissaliussamik pimoorussilluni eqqortitsiniaasimappat qaangiinermullu pisuussuteqanngippat piffissaliussaq sivitsorneqartariaqarpoq. Piffissaliussaq taamaallaat ataasiarluni sivitsorneqarsinnaavoq taamaallaallu piffissaliussap naanerani erseqqissaanerup naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaappat. Pisuni annertuumik mingutsitsisoqarnissaa aarlerinarluni taava nakkutilliisuutitaasup § 51 malillugu nammineq iliuuseqarnissaq isumaliutigisariaqarjaa.

Suliffeqarfiup erseqqissaat piffissaliussap iluani naammassisimanngippagu, politiinut unnerluussisinissamut tunngavissaqarnerisooq amerlatigut nalilersortariaqarjaa. Tassunga atatillugu piffissaliussap iluani pissutsit inatsisinut naapertuutilersinneqarnissaannut suliffeqarfik pimoorussilluni, kisiannilu kinguneqanngitsumik ilungersuuteqarsimanersooq pingaartinneqassaaq.

Peqqusineq imaluunniit inerteqquteqarneq:

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi allaffissornikkut maleruagassat peqqusinermi inerteqquteqarnermilu atuuttut allaassuteqanngillat. Tulliuttuni taakku “peqqusinertut” ataatsimut taaguuteqassapput.

Piumasaqarnermiit imaluunnit inassuteqarnermiit peqqusinerup assigiinngissutaa tassaavoq peqqusineq oqartussanut "sakkussanik arlalinnik periarfissiimmat". § 50 imm. 1 assersuutissaavoq. Tassani oqartussat "ikiuutaasinnaasumik" imaluunniit "pitsaaliutaasinnaasunik" iliuuseqartitsilluni peqqusinnaapput. Assersuut alla inatsisissatut siunnersuummi §§ 22 - 26-mi maleruagassani allassimapput. Maleruagassat taakku malillugit peqqusineq / inerteqquteqar-neq sakkunik makkuninnga periarfissiivoq: "ikiuutaasinnaasumik iliuuseqartitsineq", "inger-latsinerup ingerlaannarnissaanik inerteqquteqar-neq", "suliffeqarfiup, sanaartukkap aqqis-suussinerulluunniit peerneqarnissaanik piumasaqar-neq", "inerteqquteqarallarneq".

Piumasaqarnermi aamma erseqqissaanermi siunertaq tassatuaavoq avatangiisit innarlitsaalior-neqarnissaanni inatsimmi malittarisassat eqqortinneqarnissaat, assersuutigalugu suliffeqarfik akuersissut pisariaqartoq piginani aallartissimappat. Taamatut pisoqartillugu "suliner-mi sakkunik allanik" amerlanertigut pisariaqartitsisoqar-neq ajorpoq, aamma inatsisinik atuutsitsi-nissamat iliuuseqarnissaq tassaasariaqarluni erseqqissaaneq politiinut unnerluussummik nalu-naarummik ilaqartillugu.

Peqqusiner-mut piffissaliussaq suliffeqarfiup eqqortissinnaangippagu imaluunniit paasis-sutis-sat allat nutaat aamma pingaaruteqartullu pigineqalerpata taava aalajangiineq nutaajusoq na-lunaarutigalugu nakkutilliisuutitaasup piffissaliussaq sivitsorsinnaavaa. Piffissaliussaq qaan-gerneqarpat, aatsaat suliffeqarfik piffissaliussamik pimoorussilluni eqqortitsiniaasimappat qaangiinermullu pisuussuteqanngippat piffissaliussaq sivitsorneqartariaqarpoq. Piffissaliussaq taamaallaat ataasiarluni sivitsorneqarsinnaavoq taamaallaallu piffissaliussap naanerani erseq-qissaanerup naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaappat. Pisuni annertuumik min-gutsitsisoqarnissaa aarlerinarluni taava nakkutilliisuutitaasup § 51 malillugu nammineq iliuu-seqarnissaq isumaliutigisariaqarpaa.

Suliffeqarfiup peqqussut imaluunnit inerteqqussut piffissaliussap iluani naammassisimann-gippagu, politiinut unnerluussisinissamat tunngavissaqarner-soq amerlatigut nalilersortariaqar-paa. Tassunga atatillugu piffissaliussap iluani pissutsit inatsisinut naapertuutilersinneqarnis-saannut suliffeqarfik pimoorussilluni, kisiannilu kinguneqanngitsumik ilungersuuteqarsima-nersoq pingaartinneqassaaq.

Politiinut unnerluussummik tunniussineq:

Nakkutilliinermi aammalu atortitsinermi suliat amerlanersaat allaffissornikkut naammassisin-naasariaqarlutillu naammaasineqarsinnaapput. Unioqqutitsinerit unitsinneqarnissaannut allaf-fissornikkut sakkut naammannersut nakkutilliisuutitaasup tamatigut taamaalilluni isumaliuti-gisariaqarpai.

Unioqqutitsinerit unitsinneqarnissaannut allaffissornikkut sakkut naammassimanngikkaangata imaluunniit ingasattumik unioqqutitisisoqarsimatillugu politiinut unnerluussisoqartarpoq.

2.14 Peqqussuteqarnermut inerteqquteqarnermullu tunngatillugu najoqqutassat (kapitali 13)

Aalajangersakkamiippoq peqqussuteqarnermut inerteqqussuteqarnermullu atatillugu avatangiisit pillugit oqartussat qanoq pissuseqassanersut. Tassani aalajangersarneqarpoq oqartussat aalajangiinerannik nalunaaruteqarnissaq sioqqullugu illuatungerisat peqataasut tusarniarneqassasut, soorlu aamma aalajangersakkat allakkatigut nalunaarutigineqassasut aalajangersarneqartoq, aamma Nunatsinni Nakorsaaneqarfik peqqissutsimut tunngasuusinnaasut eqqarsaatigalugit ilisimatinneqassasoq. Aalajangiinerit tamarmik allakkatigut nalunaarutigineqartarnissaannut ilaanngitsoq tassaavoq peqqinnissakkut ajornartorsiulersinnaanerit imaluunniit annertuumik mingutsitsinissaq pinngitsoortinniarlugu imaluunniit annertuumik siaruarnissaa pinngitsoortinniarlugu ingerlaannartumik akuliuttoqartariaqartillugu.

2.15 Maalaarut aamma eqqartuussisunut suliassanngortitsineq (kapitali 14)

Aalajangiinerit Avatangiisit Innarlitsaaliorneqarnissaat pillugit Naammagittaalliuuteqartarfimmut maannakkut naammagittaalliuutigineqarsinnaaneri inatsisissatut siunnersuummi ingerlateqqinneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummiippoq inatsit imaluunniit inatsit naapertorlugu maleruagassanik aalajangiinerit eqqartuussisunut suliassanngortinnissaannut misiliinerit aalajangiinerup tигuneraniit qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit suliassanngortissimanissaat pillugu aalajangersagaq nutaaq.

2.16 Pineqaatissiisutit pillugit aalajangersakkat il.il. (kapitali 15)

Siunnersuummi § 68 avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq. Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq akiliisitsisuttip annertussusilernerani inuussutisarsiuutip ingerlanneranut atatillugu uniaqqoutitsisoqarsimatillugu tamanna sukannerulersitsissutaassasoq.

2.17 Nunap nunataani atuunnera aamma atortuulersitsineq il.il. (kapitali 16)

§ 69-mi aalajangerneqarpoq inatsit sakkutooqarfimmut Pituffimmut atuutinngitsoq. Aammat-
taa aalajangersarneqarluni inatsit qanoq ilinerani atortuulersinneqassanersooq ilutigisaanillu maleruagassat suut atorunnaarsinneqarnersut.

Avatangiisit pillugit tunngaviit arlallit piviusunngortinneri erseqqissarnerilu

Inatsisissatut siunnersuummi avatangiisit pillugit tunngaviit arlallit piviusunngortinneqarput erseqqissarneqarlutillu. Tassani makku pineqarput:

Piusimasup qanoq ingerlasimaneranik tunngaveqarneq:

Piusimasup qanoq ingerlasimaneranik tunngaveqarneq – aamma atoqqiineramik tunngaveqarnermik taaneqartartoq – tassaavoq tunngavik avatangiisimut tunngatillugu tunisassiap qanoq ingerlaneranik tamanik nalilersuineramik tunngaveqartoq. Tunisassiap tunisassiarinerani pinn-gortinneqarnera, taassuma atoqqinneqarsinnaaneranut, pissarsiareqqinneqarsinnaaneranut aamma iluaqutigineqarsinnaaneranut periarfissat eqqakkatut iginneqarnissaata tungaanut. Taamatut tunngaveqarluni malittarisassaliornermi plusimasup qanoq ingerlasimaneranik aalajangersimasunik piumasagaatit (malitassat) uterteqqinnissaanullu pisussaaffeqarnissap tunisassiorunut atoqquneqarsinnaapput.

Pilerfiit aallaavigalugit tunngaveqarneq:

Pilerfiit aallaavigalugit tunngaveqarnermi anguniarneqarpoq avatangiisimik ajoqusiinerit kil-leqartinnissaat pilerfiini pissasoq, tassa sumiiffimmi mingutsitsiviusumi. Sapinngisamik siu-sissukkut mingutsitsineq killilersimaarneqartariaqarpoq.

Mianersornissamik tunngaveqarneq:

Tunngaviup kingunerisaanik avatangiisip ajoqusersinnaaneramik pasitsaassaqaarneq taamaal-laat tunngavigalugu immikkoortumi aalajangersimasumi malittarisassiornissamut imaluunniit aalajangersimasunik iliuuseqarnissamut naammattoq. Tamanna ilaatigut silap pissusaat al-lanngornerani, genteknologiimi aamma akuutissat atorneqarnerini, avatangiisip ajoqusersin-naaneramik pasitsaassaqaarnermi atuuppoq.

Sumiissusersinermik tunngaveqarneq:

Sumiissusersinermik tunngaveqarnerup kingunerisaanik ingerlatamik aallartitsiniartoq sumiif-fimmik toqqaassaaq taamaalilluni mingutsitsineq sapinngisamik annikinnerpaamiitillugu. Sumiiffimmik toqqaanermi immikkoortup maannakkut atorneqarnera aamma kommunini pi-lersaarutinit takuneqarsinnaasumi siunissami atorneqarnissaatut pilersaarutaanera eqqarsaati-gineqassapput. Taamatut piumasagaarnerit avatangiisit eqqarsaatigalugit aamma suliffeqarfiit ingerlatsinissamut periarfissaqaarnissaat eqqarsaatigalugit saqqummiunneqarput.

Pinaveersaartitsinermik tunngaveqarneq:

Pinaveersaartitsinermik tunngaveqarneq isumaqarpoq avatangiisimik ajornartorsiuteqalerner-mik pinngitsoortitsilluni suliniuteqarnissaq pilerinarnerusoq ajoqusiinerup pereerneratigut ajornartorsiutip iluarsinissaanut naleqqiullugu. Pinaveersaartitsinermik tunngaveqarneq pin-gaartumik ingerlatat avatangiisinik ajoqusiisinnaasut, soorlu suliffeqarfinnut mingutsitsineru-sunut akuersissuteqarniarnermut atatillugu atorneqarnerusarpoq.

Pitsaanerusumik taarsinermik tunngaveqarneq:

Pitsaanerusumik taarsiinermik tunngaveqarnerup kingunerisaanik atortut, tunisassiat suliarinneriaatsillu ajoqusiinnaasut atortunik, tunisassianik suliarinneriaatsinilluunniit ajoqusiin-ginnerusunik taarserneqassasut. Avatangiisinut aamma peqqinnissakkut annikinnerpaamik ajoqusiinnaasunik atortunik tunisassianik pitsaanerusumik taarsiisoqassaaq.

Mingutsitsisup akiliisussaananik tunngaveqarneq:

Mingutsitsisup nammineq akiliisarnissaanik tunngaveqarneq pinaveersaartitsinermik tunngaveqarnerup ilagaa. Tamanna isumaqarpoq assersuutigalugu erngup minguttup pujullu suliffeqarfiup aniatitaanik saliineq suliffeqarfiup nammineq akilissagaa. Tamanna aamma innuttaasunut atuuppoq assersuutigalugu erngup minguttup nammineq aniatitaminnut akitsuutit akiliutillu aqutugalugit akileeqataasaramik.

3. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai (Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit)

Kapitalimi matumani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommuninut kingunissai allaaserineqarput. Allaffissornikkut kingunissanut tunngatil-lugu Naalackersuisut naliliinerat tassaavoq inatsisissatut siunnersuut – avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut sanilliullugu – inatsisissatut siunnersuutip atuuffiata iluani oqartussatut oqartussaaffiup isumagineranut isumalluutitigut pisariaqartitsineq annikitsumik an-nertusineranik kinguneqartussaassaaq. Taamatut pingaarnertigut naliliinermut ilaavoq Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommuninut allaffissornikkut kingunissai.

Inatsisip Namminersorlutik Oqartussanit aquneqarneranut allaffissornikkut kingunissai eqqarsaatigalugit naliliisoqarpoq oqartussatut suliassat aningaasaqarnikkut toqqammavigisat iluanni isumagineqarsinnaasasut. Inatsisissatulli siunnersuutip kingunerisaanik isumaginnit-tussamik atorfimmik allamik ataatsimik Nunami Namminermi, Pinngortitamut Avatangiisi-nullu Naalackersuisoqarfimmut ilasisoqarnissaa naleqquttutut isigineqarpoq, tassunga ilann-gullugit nakkutilliisussaataitanerit annertusineri, nalunaarsuioernerit ilitsersuioernerillu sulia-rineqarnerat aamma inatsisissatut siunnersuutip akuersissutigineqarneranut atatillugu kommu-ninut, innuttaasunut inuussutissarsiortunullu paasisutissiinerit.

Allaffissornikkut kommuninut kinguneqarnissaa eqqarsaatigalugu inatsisissatut siunnersuut qulaani taaneqartutut nalilerneqarpoq avatangiisit pillugit inatsisip atuuttup aquneqarneranut naleqqiullugu kommunini sisamani avatangiisinut tunngasutigut inuit qassit suliaqarnissaan-nut annertuumik sunniuteqassanngitsoq. Ukiuni aggersuni arlalinnik nalunaarusiortoqarnis-saanik ilimagisaqarnermut tunngatillugu allaffissornerup annertusinissaanut ilimagisaqarner-mut immikkut innersuussilluni – taakkulu malitsigisaannik kommuninut sunniutissai - kom-munillu nalinginnaasumik nakkutilliisussaataitanerat ilanngukkaanni aamma innuttaasunut il.il. paasisutissiilluni suliaqarnermut atatillugu - ukiuni aggersuni inatsisip aquneqarnis-saanut kommunit immikkut isumalluutitigut immikkoortitsinissaat naleqquttutut isumaqarfi-

gineqarpoq. Tassunga ilanngutissaaq immikkoortut ilaanni ukiuni aggersuni kommuninut qaavatigut allaffissornikkut kinguneqarnissaa naatsorsuutigisariaqarpoq. Tassani pingaartumik eqqakkanut tunngasut eqqarsaatigineqarput, tassani ilaatigut kommunit annertusisamik eqqakkat pillugit pilersaarusiornissaat siunniunneqarluni.

Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommuninut aningaasaqarnikkut kingunissai eqqarsaatigalugit eqqortumik aningaasartalernissaa ajornakusoorluinnarpoq. Kingunissat pillugit allaaserisami ataaniittumi immikkoortunut tamanut ataasiakkaanut allaaseriniarneqarpoq Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommuninut annertuumik, imaluunniit naammaannartumik annikitsumilluunniit kinguneqassanersoq nalilersorneqarluni.

Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommuninut aningaasaqarnikkut kingunissanik nalilersuinermut tunngatillugu innersuussisoqassaaq siunnersuummiimmat inatsimmik aqutsinermi pisortat aningaasartuutaannut matussutissanik akiliutissat pillugit maleruagassaliornissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut, soorlu aamma eqqagassat pillugit kapitalimi eqqakkanik passussinermut aningaasartuutitut matussutissanik akiliutissat pillugit kommunalbestyrelsip maleruagassaliornissaanut piginnaatitsissuteqartoq. Akiliutissatut periarfissat taakku atornerarneri mingutsitsisup akiliisarnissaa pillugu tunngavimmut naapertuupput, soorlu aamma tamanna isumaqarsinnaasoq avatangiisinut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit aningaasartuutaat annikinnerulersinnaasut.

Aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu inatsisissatut siunnersuummi aamma malittarisassanik aalajangersaasoqarpoq suliniutinut assigiinngitsunut aningaasartuutit, tassunga ilanngullugit misiligutissanik tigusinerit aamma atortussianik il.il. misissueqqissaarnerit, piginnettumit akissusaasumik imaluunniit ingerlatsisumit akilerneqartassasut, soorlu aamma siunnersuummi § 10, imm. 1, nr. 20-mi nakkutilliisutut oqartussat nakkutilliinermik ingerlataqarnerannut tunngatillugu, tassunga ilanngullugu avatangiisit pillugit nakkutilliinermut akiliuteqartarnermut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannut piginnaatitsineq. Tamanna pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarpat tamanna aamma avatangiisinut tunngasunik nakutiginninnermut pisortat aningaasartuutaannut sunniuteqartussaassaaq.

4. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut kingunissai

Inuussutissarsiortut eqqarsaatigalugit Inatsisartut inatsisissaannut nutaamut missingiutissatut siunnersuut aningaasaqarnikkut kinguneqartitsissasoq naatsorsuutigineqassaaq. Aningaasartaali erseqqissumik nalilernissaat ajornakusoorpoq, tassa kingunissaannut pisoq aalajangersimasooq suliffeqarfillu aalajangersimasooq apeqqutaasussaammata.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisissaannut nutaamut siunnersuummi avatangiisinut peqqussutit atuutereersut kiisalu aalajangersakkat nutaat ataatsimuu-

lersinneqarmata matumani nalinginnaasumik isiginninneq aallaavigalugu inuussutissarsiortunut pingaernerusinnaasutut naatsorsuutigineqarsinnaasut nutaat kisimik allaaserineqarput.

Kalaallit Nunaata avatangiisitigut tunngavinnik arlalinnut ilaatinneqarneranut inatsisitigut ersersinneqarnissaa nalequttuusooq Naalaakkersuisut isumaqarsimapput – tassunga ilanngullugu BAT-mik tunngaveqarnerup (“teknologi pissarsiarineqarsinnaasooq pitsaanerpaaq”).

Aalajangersakkami inatsisitigut erseqqissaasooqarpoq BAT-mik tunngaveqarnerup (“Teknologi pissarsiarineqarsinnaasooq pitsaanerpaaq”) sapinngisamik malinniarneqassasooq, tassa tunngavik avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi aqutsinermut atatillugu atorneqareermat. Ullumikkut suliffeqarfii mingutsitsinerusut pillugit suliani taamaallaat BAT-imik tunngaveqarneq malinneqarpoq, akuersissutinili allanut atatillugu maannakkut erseqqissarneqassalluni. Naliliisoqarpoq inuussutissarsiortut BAT-imik tunngaveqarneq malissappassuk tamanna annertuumik aningaasaqarnikkut kinguneqartitsissasooq.

§ 5, imm. 1-mut siunnersuummi inatsisip oqaasertaanit soorlu takuneqarsinnaasooq BAT-imik tunngaveqarneq ”sapinngisamik” atorneqartussasooq. ”BAT-imik tunngaveqarnerup” atorneqarnera taamaalilluni pisuni aalajangersimasuni tunngaviup atorneqarneranut atasumik aningaasaqarnikkut kingunissanut naleqqiullugu ”BAT-imik tunngaveqarnerup” atorneqarnerani iluaqutaasut tamarmik nalilersorneqartassapput. Tunngaveqarneq pisuni aalajangersimasuni pissutsinit arlalinnik nalilersuineramik tunngaveqarmat tunngaviup suliffeqarfimmuut ataatsimut qanoq kinguneqarsinnaanerata erseqqissumik aningaasalernissaa ajornakusoorpoq.

Inatsisartut inatsisissaannut nutaamut missingiummi pissutsit assigiinngitsut pillugit erseqqinnerusunik Naalakkersuisut maleruagassaliornissaannut arlalinnik piginnaatitsisunik aalajangersagaqarpoq. Siunnersuummi aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai erseqqinnerusut aatsaat tamanna pillugu aalajangersimasumik nalunaarusiortoqarneranut atatillugu allaaserineqarsinnaalissapput. Piginnaatitsinermut aalajangersakkat ilai atorneqareerput, aatsaallu nalunaarutit allanngorsinnerisigut imaluunniit nutaaliortoqarneratigut sunik kinguneqarumaarnerusut takuneqarsinnaalissalluni.

Aalajangersimasunik nalunaarusiornernut atatillugu Naalakkersuisut illuatungerisanut eqqorneqartunik oqaloqatiginnissapput – tassunga ilanngullugu inuussutissarsiortunut sinniisut, taamatullu oqaloqatiginninnerit inernerit nalunaarutit ataasiakkaat aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut qanoq kinguneqarumaarnerinut sunniuteqarumaarlutik.

Suliaqarfinit arlalinni oqartussat sulianik suliarinninnerannut atatillugu ilitsersuusiornissaq pisariaqarsinnaavoq. Ilitsersuusiorneq nammeneq inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkulluunniit kinguneqartitsissanngilaq, naatsorsuutigineqarporli ilitsersuusiorneq suliani aalajangersimasuni inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqartitsiumaartoq, tassa ilitsersuutit taakku oqartussat aalajangiiniarneranni tunngaviit ilaannut ilaammata. Tassani ilaatigut taaneqarsinnaapput aalisakkerivinniit, betoniliorfinniit,

errorsisarfinniit aamma qamutitut motooreqartunut iluarsaassisarfinniit aniatitsinerit, nipi-
liornerit tipillu annikillisinnissaannut piumasagaatit.

Kapitali 4-mi – *Imap imillu illersorneqarnerat* – arlalinnik nutaanik aalajangersagaqarpoq. Imikoorutit malittarisassaliornerisa iluanni imap imillu imerpalasunit atortunillu mingutsinne-
qarnerat pinngitsoortinniarlugu iliuuseqarnissamut atatillugu annertuunik aningaasaqarnikkut
allaffissornikkullu kinguneqartitsisinnaavoq. Assersuutigalugu imikoorutitik kuutsitsivinnik
uulianut atortut eqqaanni katersuiffissanik pilersitsinerit. Ullumikkut imikoorutitut tunngasu-
ni malittarisassaqaareerpoq, taamaattorli Inatsisartut inatsisissaanni nutaamut missingiummi
malittarisassat annertusiniarneqarput, tamannalu inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut
kinguneqartitsisinnaalluni.

Missingersuummut atatillugu peqqussutitut atuuttunut naleqqiullugu aalajangersakkat arlallit
oqaasertaasigut iluarsaannissaat Naalakkersuisut pisariaqartutut isigisimavaat. Aalajangersak-
kanut taakkununga taamaalilluni imarisaatigut taamaallaat allannguisoqanngilaq, taamaal-
laalli oqaasertaatigut allannguisoqarluni. Tamanna suliffeqarfiit mingutsitsinerusut pillugit
kapitali 5-imut atuuppoq. Oqaatigineqassaarli akuersissut pillugu qinnuteqaateqarnermut ata-
tillugu akiliisoqartarnissaanut kapitali 5-imi tunngavissamik ikkussisoqarnikummat. Immik-
kuualuttut erseqqinnerusut nalunaarutikkut aalajangersarneqarumaarput. Akiliuteqarnissamut
tunngavik inuussutissarsiortunut aningaasartuutaassaaq.

Avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi sanaartukkat anginerusut avatangiisinut sunni-
taannik nalilersuineq pillugu Naalakkersuisut maleruagassaliorinnaanerannut aalajangersak-
kamik tunngaviliisoqarpoq. Inatsisartut inatsisissaannut nutaamut missingiummi avatangiisi-
nut sunniutit nalilersornissaannut tunngatillugu nutaamik kapitaleqarpoq, tamatumalu kingu-
nerisaanik annertuumik sanaartornissaq imaluunniit suliffeqarfimmik pilersitsinissaq,
annertuumik avatangiisinut sunniuteqartussatut isumaqarfigineqartoq, aallartinnissaa
sioqqullugu akuersissummik pissarsisoqarnissaa maannakkut piumasagaataavoq, kiisalu
taamatut akuersissuteqarnermut atatillugu avatangiisimut pilersaarutip sunniutai pillugit
sanatitsisussaq nassuiaasiortussaalluni. Immikkoortoq pillugu erseqqinnerusumik
malittarisassaliorneq nalunaarusiornikkut pissaq.

Inuussutissarsiutitigut ingerlatassat avatangiisinut sunniutitik nalilersuinerit pillugit
aalajangersakkanut ilaqartut annertuunik aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu
kinguneqartitsisussaapput. Misilittakkat naapertorlugit taamatut nalunaarusiornermut
aningaasartuutit sanaartornermi aningaasartuutit tamarmiusut 1 %-iannik
annertussuseqassapput. Assersuutigalugu taaneqarsinnaapput erngup nukinganik nukissiorfit,
aluminiumimik aaatsitsivik aamma aalisakkerivik.

Malugineqassaaq Naalakkersuisunit naleqquttutut isigineqarmat siunnersuummi
”Mingutsitsisup akiliisarnissaanik tunngavik” ersersinneqarmat, naak tamanna tunngavik

periutsini atuuteraaluortoq. Ersersitsinerlu imatut ersarinnerulersinneqarluni qinnuteqarnernut assigiinngitsunut atatillugu akiliisarnissanut maannakkut tunngaveqalermat.

6. Allaffissornikkut innuttaasut kingunissai

Inatsimmiipput innuttaasunut toqqaannartumik eqquisunik inerteqqussuteqarluni aalajangersakkat arlallit, taakkulu taamaalillutik innuttaasunut allaffissornikkut kinguneqartitsisussaallutik. Aalajangersakkat taakku immikkut nassuiaatini allaaserineqarput.

Inatsisissatut siunnersuummiit nakkutiginninnikkut innuttaasunut akuliunnerit ataasiakkaat. Tassani pineqarput siunnersuutit assigiinngitsunut atatillugu akiliutinik akileeqqusisinnaanerit. Siunnersuumi § 14-mi inatsisip aqunneqarnerani pisortat aningaasartuutaannik matussutissaannut akiliutit pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaanerit, aamma § 39, imm. 1 malillugu eqqakkanik passussinermt aningaasartuutit matussutissaannut akiliutinik kommunalbestyrelsi aalajangersaasinnaalluni. Aalajangersakkat taakku immikkut nassuiaatini allaaserineqarput.

Inatsisissatut siunnersuummiipput aamma inatsisip atuuffianut tunngatillugu pissutsinut tunngatillugu avatangiisinut oqartussanut innuttaasut nakkutilliisussaataitanerat pillugu aalajangersakkat. Tassani ilaatigut pineqarpoq siunnersuummi § 52 mingutsitsisoqarsinnaaneranut imaluunniit ikiuutaasinnaasutut iliuusiusinnaasut nalilersornerannut pingaaruteqartunik kiisalu avatangiisinut oqartussanut kinaanerminik ilisimatitsinissaminut avatangiisinut oqartussaniit noqqaasoqarneratigut innuttaasoq nakkutilliisutut oqartussanut paasissutissiissallu.

Pigisanut il.il. isersinnaaneq pillugu kapitali 10-mi inuinnaat inatsisitigut inummullu tunngasutigut akuliussinnaanerit aalajangersarneqarput. Tamanna pillugu aalajangersakkat immikkut nassuiaatini allaaserineqarput.

7. Naalagaaffimmi oqartussanut aamma Namminersorlutik Oqartussanut pissutsit

Siunnersuut namminermi namminersorlutik oqartussat annertusinerannut peqataannqilaq, siunnersuumilu § 10, imm. 1, nr. 14 naapertorlugu avatangiisinut tunngasutigut nunani tamalaani isumaqatigiissutit, Kalaallit Nunaat sinnerlugu danmarkimi naalakkersuisunit atortussannqortinneqarsimasunik imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani akuerineqartunik naammassinninnissamut malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaallutik. Tamanna isumaqarpoq nunat tamalaat isumaqatigiissutaannut Kalaallit Nunaat ilaatinneqassappat isumaqatigiissutit eqqortinneqarnissaannik qulakkeerinnittunik maleruagassaliornissamik Naalakkersuisut isumaginnissasut.

8. Oqartussanik suleqatigiiffinnik il.il. tusarniaaneq

8.1 Tusarniaaffigineqartut nalunaarsorneri

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 17. marts – 6. maj 2011-mi ukunani tusarniutigineqarsimavoq:

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, (NSN)	Grønlands Kommando
Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfik (IAAN)	Kalaallit Nunaani Politimesteri
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, (AN)	Miljøstyrelsen i Danmark
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, (APNN)	By og Landskabsstyrelsen i Danmark
Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, (ISN)	Forsvarsministeriet
Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik, (IIN)	Forsvarets Bygnings- & Etablissementstjeneste
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, (PN)	Udenrigsministeriet
Kultureqarnermut, Ilinniartitaaneremut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, (KIIN)	Nunatsinni Takornariartitsineremut Inuussutissarsironermullu Siunnersuisoqatigiit (NTIS)
Nunanut Allanut Pisortaqqarfik, (NAP)	Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfik	Nusuka: Organizing Greenlandic Businesses
Aalisarsinnaanernut Akuersissuteqarnermut Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA)	ILIK
Aatsitassanut Ikummatissanullu pisortaqqarfik	KNAPK
Naatsorsueqqissaartarfik	Grønlandske Advokater ved Peter Schriver
Sulineremut Nakkutilliisoqarfik	Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm
Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia	IKIU
Rigsombuddet	Avataq
Nunatsinni Nakorsaaneqarfik	TIMMIAQ
Kommune Kujalleq	TPAK
Kommuneqarfik Sermersooq	ICC-Greenland
Qeqqata Kommunua	AECO
Qaasuitsup Kommunua	Foreningen af tekniske rådgivere i Grønland
Kanukoka	Nukissiorfiit
Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut, SPS	Royal Greenland (RG)
Nunalerinermik Siunnersorteqarfik	Polar Seafood
Nunatta Katersugaateqarfia Toqqorsivialu	Royal Arctic Line (RAL)
Pinnortitaleriffik	

Tusarniaarnermi piffissaliussap naanerani tusarniaanermi akissutit ukunanga tiguneqarput:

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfik	Nunatsinni Nakorsaaneqarfik
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik	Kalaallit Nunaanni Politimesti
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik	Grønlands Kommando
Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Forsvarets Bygnings- & Etablissementstjeneste (FBE)
Ilinniartitaaneremut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)
Ilaqutariinnut, Kultureqarnermut, Ilagiinnut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik	KNAPK
Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqqarfik	Grønlandske Advokater
Kanukoka	ICC-Greenland
Kommune Kujalleq	AECO
Kommuneqarfik Sermersooq	Nukissiorfiit

Ataaniittumi tusarniaanermi akissutaasimasut sunillu pissutissaqarsimanersut misissorneqarput.

8.2 Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmiit tusarniaanermi akissut

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmi Teknikimut Nunamullu Pilersarusiornermut Immikkoortortaqaarfik (TNP) tusarniaanermi akissuteqarpoq. TNP-mit saqqummiunneqarpoq avatangiisinut inatsisip aamma pilersarusiornermut inatsisip akornanni ataqtigiiittoqarpoq, avatangiisinut inatsit immikkoortuni arlalinni pilersarusiornermut sanaartornermullu inatsimmut iluaqutaasumik ataatsimoortinneqarsinnaanerit eqqarsaatigineqarsinnaalluni. Tassani ilaatigut pineqarput imikoornermut tunngasut, nunat mingutsinneqarsimasut nalunaarsorneri, kisianni aamma imeqarfiit eqqaanni nunat asserneqarsimasut. Taamaattumik paasissutissat tamakku pissarsiarineqarsinnaaneri pingaaruteqarpoq. NNPAN-ip digitali atorlugu nunap assiliornerit aalluppai aammalu nunat assersorneqartut digitali atorlugu nunap assiliorneri aallartissimallugit.

TNP tusarniaanermi akissuteqarnermini § 18 immikkut isiginiarsimavaa, tassani imikoornermut tunngasuni aalajangersakkat tunngaviliisut arlaliullutik, tassani illooreersut kloakinut atassusernissaannut pisussaaffeqarnerat. NNPAN-imit maluginiarneqarpoq illooreersut kloakinut atassusernissaannik pisussaaffik atulersinneqarpat tamatuma qanoq pisinnaaneranut tunngatillugu sukumiisumik eqqarsartoqarnissaa pisariaqarpoq, tassunga ilanngullugu inissianik piginnittut naleqquttumik ilisimatinneqarnissaat aamma piffissalerneqarnissaat. Kloakiler-tinnissaq nunaminertamik tunitsiviusumut aalajangersimasumik ungasissusilerneqassappat atassusernissamut pisussaaffimmut tunngatillugu pissutsit arlallit aalajangersarneqarnissaat pisariaqartinneqarpoq. TNP-ip tusarniaanermi akissutaa missingersuummi nassuiaatini allannguisoqarnissaanik pissutissaqartitsilersimapput.

TNP-ip tusarniaanermi akissutaani allanneqarpoq kapitali 5-ip aamma kapitalip 8-ip pilersarusiornermut inatsimmut atassuteqarnerannik erseqqinnerusumik misissuisoqarnissaanut pisariaqartitsisoqarpoq. Sanaartukkani annertuuni, kapitali 5 aamma kapitali 8 malillugit akuersissutinik pissarsiniarfiusussani, kiisalu nunaminertamik tunineqarfiusussani pilersarusiornermut inatsimmi allannguisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarsinnaavoq, akuersissutit allat pissarsiarinissaannut naammattumik piffissaqarnissaq anguniarlugu.

Nunaminertamik atuinissamut akuersissut tunuliaqutaralugu mingutsitsisup kinaanera paasineqarsinnaanersaq § 39, imm. 2-mut TNP-ip oqaaseqaataa NNPAN-imit sukumiisumik eqqarsaatigineqarsimavoq. NNPAN imatut isumaqarpoq eqqakkanut kiap akiliinissaata ersersinnissaanut paraqraffip taamatut oqaasertalersimanagera naleqqunnerpaajusoq.

8.3 Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit tusarniaanermi akissut

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik tusarniaanermi akissummi allappoq akiliutit pillugit aalajangersakkat pingaartumik naalakkersuisoqarfimmit isiginiarneqarsimasut. Naalakkersuisoqarfiup isumaa tassaavoq paragraffit ilaanni qaleriittoqarsinnaasoq. NNPAN-ili isumaqarluni immikkoortunut eqqarsaatigineqartunut akiliisitsinissamut tunngavissaqartoq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik § 38, imm. 1-ip allangortittariaqarnera pillugu siunnersuuteqarpoq, tassani eqqakkat radioaktiveqartut eqqunneqarnissaannut periarfissat killilerneqarmata, taamatut aalajangerneq allatigut tunngavilersorluarsimanersoq apeqquataatinnagu. Qinnqornernik radioaktivillu sinnerinit eqqakkat avatangiisit pillugit inatsimmi maliitarisassaliorneqanngillat. Aamma § 38 inatsisaareersimasumit ingerlatitseqqinneruvoq, oqaasertaalu ilaatigut Baselimi isumaqatigiissutip atulersinneranut ilaalluni.

8.4 Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmiit tusarniaanermi akissut

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermi akissutit marluk nassiussimavai. Ataaseq naalakkersuisoqarfimmiit ataaserlu Piniarnermut Aallaaniarnermullu Immikkoortortaqarfimmiit. Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutigaa oqaasertaliussaqaq allangortinneqassasoq, kisiannilli Piniarnermut Aallaaniarnermullu Immikkoortortaqarfiup siunnersuutigalugu § 10, imm. 1, nr. 18 kommuninit isumagineqartariaqartoq. Piniarnermut Aallaaniarnermullu Immikkoortortaqarfiup siunnersuutaa NNPAN-imit tusaatissatut tiguneqarpoq tamannalu tunngavik iluaqutigineqalerpat ilanngunneqassalluni. Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutaa NNPAN-imit malinneqarpoq.

8.5 Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiit tusarniaanermi akissut

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiit tusarniaanermi akissut naatsoq nassiunneqarpoq, tassani akissutit ersarissaasut marlussuullutik. Inatsisartut inatsissaannut nutaamut siunnersuummut allangortitsinissamut apeqquutit pissutissaqartitsisimangillat.

8.6 Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermut Naalakkersuisoqarfimmiit tusarniaanermi akissutit

Ilinniartitaanermut ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik oqaaseqaateqarsimanngilaq.

8.7 Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nalingiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmiit tusarniaanermi akissut

Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nalingiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmiit tusarniaanermi atortuni allannguuteqarnissamut sisamanik siunnersuuteqarpoq. Siunnersuutini marlunni NNPANimit tusarniaanermi akissutit malinneqarput, tassani pineqarput oqaasilerinikkut siunnersuut aamma § 10, imm. 1, nr. 17-ip erseqqissarnissaa. Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nalingiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmiit aamma siunnersuutigineqarpoq § 10, imm. 1, nr. 24 peerneqassasoq. NNPAN-ili isumaqarpoq avatangiisini pissutsinik peqarsinnaasoq avatangiisit innarlitsaaliornissaannut Inatsisartut inatsisissaannut missingiummit malittarisassaqaartinneqartariaqartunik.

8.8 Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfimmiit tusarniaanermi akissut

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfiup tusarniaanermi akissummini § 4-ip allatut oqaasertalernissaa siunnersuutigivaa. NNPAN isumaqarpoq Inatsisartut inatsisissaannut nutaamut missingiummi oqaasertaliussaq naleqqunnerusoq.

8.9 Kanukokamiit tusarniaanermi akissut

Kanukokap kommunit suleqatigalugit tusarniaanermi akissut ataatsimoorussaq suliarisimavaa. Tusarniaanermi akissummi immikkoortut pingaarnertit ataaniittumi saqqummiunneqarput, allalli iluarsaassinerusumik oqaaseqaatit ilanngunneqarnatik:

Nuna mingutsinneqartoq pillugu kiisalu oqaluttuarisaanermi qimatat pillugit kapitaleqarnissaa kommuninit ujartorneqarpoq. Nunamik mingutsitsineq pillugu maannakkorpiaq qulaajaa-soqarpoq, tassunga ilanngullugu inatsisiliornikkut suut suliniuteqarnikkut pisariaqaartinneqarnersut. Malittarisassaliortoqarnissaa pillugu aalajangiisoqartinnagu tassanga inernerit NNPAN-imit utaqqimaarneqarput. Oqaluttuarisaanermi qimatanut tunngatillugu kingumut sunniuteqartumik inatsisiliornissaq ajornarpoq.

§ 6-imut kommunit aalajangersimasutigut siunnersuutissaqarput. Kommunit siunnersuutaannut naleqqiullugu NNPAN iluarsiinikuvoq.

Kapitali 3-mut naleqqiullugu nalunaarutit suut suliaritikkusunnerlugit kommunit arlalinnik siunnersuuteqarput. Tamanna NNPAN-imit tusaatissatut tiguneqarpoq siunnersuutillu ulluinarni naalackersuisoqarfimmi sulinermut ilanngutissallugit. Kapitali 3-mi tunngavinnut aalajangersakkat atorneqarneq ajortut NNPAN-imit peerneqarusunnigillat, taakkunani suli siunertaqarmat.

Kloakinut atassusernissamut peqqusisinissamut tunngavik kommuninit ujartorneqartoq § 18, imm. 1, nr. 4-mi nassaassaavoq. Assartuutininik angallannerup killilersornissaanut tunngatillugu § 10, imm. 1, nr. 27-mut oqaaseqaatinut tunngatillugu NNPAN-ip isumaa tassaavoq oqaasertaliussamut nutaamut pisariaqaartitsisoqartoq, naak Pinngortitamik allanngutsaaliuineq pil-

lugu inatsimmi assigusumik oqaasertaqatoqaraluartoq. Aammattaaq NNPAN-imit ima isumaqartoqarpoq oqaasertaliussami nutaami kommuninut kinguneqartitsinissat killeqarluinnartuussasut.

Kapitali 4-mut atatillugu tusarniaanermi akissummi pingaartumik § 16-imut oqaaseqaateqartoqarpoq, allannguuteqarnissamut siunnersuuteqarluni. Siunnersuutit kingunerisaannik § 16-imut nassuiaatini erseqqissaasoqarpoq. Tassunga atatillugu tusarniaanermi akissummit takuneqarsinnaavoq suliap taassuma naammassineqarnissaanut kommunit aningaasanik kissaateqartut. Aningaasaqarnikkut kingunissat kapitali 3-mi nalilersorneqarput.

Kommuninit kissaatigineqarpoq § 18, imm. 1, nr. 4-mi nammineq akilerneqartumik kloakimut atassuserneq pillugu aalajangersaasoqariissasoq. Tunngavimmut tassunga aalajangersakkap atorineqarneranut atatillugu pissutsit arlallit qulaajarneqartariaqarput, tassunga ilanngullugu piumasaqaatip atulersinnissaa sioqqullugu piumasaqaatit suut naammassineqarsimassanersut.

Kapitali 5-imut naleqqiullugu oqaaseqaatit ikitsuinnaapput. § 23, imm. 1-imi annikitsumik allannguisoqarnissaanut siunnersuuteqarpoq, taannalu malinneqarluni.

Kapitali 6-imut oqaaseqaatinit takuneqarsinnaavoq inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu § 29-mi allannguinnermut kommunit akornanni isumaqatigiinngitsoqartoq. Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq eqqarsaatigilluarneqarsimanngitsoq nunap asserneqarsimasup iluani ingerlatanut immikkut akuersinissamut periarfissat annertusineqarmata, tassa tamanna Naalakkersuisunut aningaasaqarnikkut annertuunik kinguneqartitsinissaammata. Qaasuitsup kommunia isumaqarpoq inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu allanngiineq pingaaruteqartoq. Aalajangersakkanut atuuttunut naleqqiullugu aalajangersakkami allannguisoqarnissaa Naalakkersuisunit kissaatigineqarsimavoq. Kommunilli tamarmik isumaqatigiipput nunat asserneqarsimasut aqqusaarlugit assartuinnermut ingerlaarfiliortoqarsinnaanera naleqqutissasoq.

Kapitali 7-mut Kanukokamiit oqaaseqaatit misissorneranni allannguinissamut pissutaasinnaasunik nassaartoqanngilaq. Kanukokamit siunnersuutigineqarpoq nassaanik akitsorterussinermi tunisanit isertitat kommuninut tutsinneqassasut, § 36, imm. 2-milu piffissaliisoqassasoq. Piffissaliussat pillugit apeqqut § 45, imm. 1-imi uteqqinneqarpoq. § 40, imm. 2 nr. 1-imi eqqakkat immikkoortunut suussusersinerannut tunngaviup atorineqarnissaanut aamma siunnersuuteqarpoq. Tunngavik taanna eqqakkat pillugit nalunaarummi nutaami atorineqassaaq.

Kapitali 8-mut naleqqiullugu Kanukokamit malugeqquneqarpoq pingaaruteqartoq avatangiisinut sunniutinik nalilersuinermi maleruagassaliornermut atatillugu avatangiisinut sunniutinik nalilersuinermi maleruagassat kapitali 5-imi akuersinernut kiisalu pilersaarusiornermut pilersaarummut qanoq ataqatigiissinneqassanersoq eqqarsaatigineqassasoq. Avatangiisinut sunniutinik nalilersuinermi maleruagassaliornermut

atatillugu ingerlatat qanoq suleqatigiissinneqarnissaat Namminersorlutik Oqartussaniit eqqarsaatigineqassaaq.

Kapitali 10-mut ataasiakkaanik oqaaseqaateqarpoq. § 49, imm. 4-mut naleqqiullugu nassuiaatini maannakkut iluarsiiisoqarpoq taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit suliniuteqarsinnaalerlutik. Aamma § 56, imm. 3-mi iluarsiiisoqarpoq, tassani inatsisit oqaasertaanni iluarsiiisoqarnissaa kissaatigineqarmat.

§ 69-imut Kanukokap isumaa tassaavoq akisussaaffimmik kommuninut tunniussisoqassasoq, tassunga ilanngullugu nakkutilliineq aqutsinerlu. Pingaartumik Kommuneqarfik Sermersooq tamatuminnnga uparuartuivoq, isumaqaramik Kangilinnguit nunataanut akisussaaffik tigusussaallugu. Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik isumaqanngilaq § 69-imut atatillugu akisussaaffik kommuninut tunniunneqassasoq. Kangilinnguani avatangiisinut tunngasunik nakkutilliineq aqutsinerlu kommunimut tunniunneqareernikuuvoq.

8.10 Kommune Kujallermiit tusarniaanermi akissut

Kommune Kujallermiit tusarniaanermi akissut Kanukokap tusarniaanermut akissutaanut ilanngunneqarpoq.

8.11 Kommuneqarfik Sermersuumiit tusarniaanermi akissut

Kommuneqarfik Sermersuumiit tusarniaanermi akissut Kanukokap tusarniaanermut akissutaanut ilanngunneqarpoq kiisalu Kanukokap tusarniaanermut akissutaanut ilanngussatut ilanngunneqarluni.

8.12 Qeqqata Kommunianiit tusarniaanermi akissut

Qeqqata Kommunianiit tusarniaanermi akissut Kanukokap tusarniaanermut akissutaanut ilanngunneqarpoq kiisalu Kanukokap tusarniaanermut akissutaanut ilanngussatut ilanngunneqarluni.

8.13 Qaasuitsup Kommunianiit tusarniaanermi akissut

Qaasuitsup Kommunianiit tusarniaanermi akissut Kanukokap tusarniaanermut akissutaanut ilanngunneqarpoq.

8.14 Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit tusarniaanermi akissut

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik tusarniaanermi akissummini allappoq inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu § 29, imm. 1-imi allannguisoqarnissaa kaammattuutigisinnaanagu. Immikkut akuersinernut amerlanerusunut ammaassisoqarnissaanut Nunatsinni Nakorsaaneqarfik tapersersuisinnaanngilaq. Nunap assersorneqartup iluani ingerlatat annertusinissaat kissaatigineqarpat imeqarfiit pitsaanerulersinneqassapput.

Kapitali 6-imi suliani tamani tassunga ilanngullugu § 29, kommunalbestyrelsimik, Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmik aamma Namminersorlutik Oqartussat Uumasut nakorsaqaarfianut tusarniaasoqareeraangat Naalakkersuisut aatsaat aalajangiisarput. Taamaalilluni pisuni aalajangersimasuni tamani peqqinnissakkut kinguniusinnaasut ilaatigut qulakkeerneqartarput.

Aningaasanut inatsisikkut tullerriiaarnermut atatillugu aamma nunatsinni sumiiffinni arlalinni imeqarfinnik pitsannguisoqarnissaanik pisariaqartitsineq Naalakkersuisunit nalilersorneqartarpoq, taamaalilluni nunap assersorneqarsimasup iluani ingerlatassatigut kissaatigineqartut naapinneqarsinnaallutik.

Nunatsinni sumiiffinni arlalinni imeqarfiit pitsanngorsarnissaannut pisariaqartitsineq pillugu Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik allaffeqarfitsigut Ineqarnermut, Attaveqarnikkut Angallannikkullu Naalakkersuisoqarfimmik oqaloqateqarneq aallartissimavaa, tassa imeqarfiup eqqaani nunap asserneqarsimasup iluani ingerlataqarnissamut kissaatit amerlasuut nalinginnaasusarmata.

8.15 Kalaallit Nunaanni Politimesterimit tusarniaanermi akissut

Kalaallit Nunaanni Politimesteri tusarniaanermi akissummini siunnersuutigivaa pineqaatissiinissamut aalajangersagaq erseqqissarneqassasoq. Politimesterip siunnersuutaa NNPAN-imit malinneqarpoq aamma § 67 imm. 2-lerlugu erseqqissarsimallugu.

8.16 Grønlands kommandomiit (GLK) tusarniaanermi akissut

GLKp tusarniaanermi akissutini sakkutuut illuutinut pilersitanullu sullissivianiit tusarniaanermi akissunni naleqqussarlugu ilanngussimavaa.

8.17 Sakkutuut Illuutinut pilersitanullu sullissivianiit (FBE) tusarniaanermi akissut

FBE-miit tusarniaanermi akissummi Grønlands Kommandomit oqaaseqaatit ilanngunneqarput. FBE-mit malugeqquneqarpoq sakkutuunit ikkussukkat ingerlatallu ilaannikkut imatut iluseqarsinnaasartut, naalagaaffiup isumannaallisarnissaa aamma naalagaaffinnut allanut pissutsit eqqarsaatigalugit, maleruagassanit nalinginnaasuniit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit avaqqussinissaq pisariaqartarluni, ilaatigut alapernaarsuineq akuersissutillu pillugit. Tamanna tusarniaanermi akissummi arlalinni eqqaaneqartarpoq.

FBE-mit tusarniaanermi akissummit takuneqarsinnaavoq FBE-p naliliinera tassaasoq ”Kangilinnguani” sanaartukkat isumaqatigiissummut 27. august 1951-imeersumut ilaasut. Taamaattumillu Kangilinnguit inatsisinut ilaatinneqannginnersut nalornissutiginerinik tamanna kinguneqarsinnaasarluni. NNPAN-ip ajornartorsiut NAP-mut aamma inatsileriffimmut saqqummiuppaa, marluullutillu nalunaaruteqarlutik Kangilinnguit inatsisissamut siunnersuummut matumunga ilaasut.

FBE tusarniaanermi akissummini annikitsunik allannguutissanik arlalinnik siunnersuuteqarpoq pingaartumik kapitali 5-imut. Siunnersuutit § 27-mut nassuiaatinut erseqqissaanissamik kinguneqartitsisimapput.

Tusarniaanermi akissummi nakkutilliineq pillugu kapitali 12-mut arlalinnik oqaaseqaateqarpoq. Oqaaseqaatit annikitsunik allannguinnissamik kinguneqartitsisimapput.

8.18 Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiannit (GA) tusarniaanermi akissut

GA tusarniaanermi akissummini allappoq aatsitassanut tunngasut Kalaallit Nunaanni avatangiisit pillugit inatsimmiit ilaatinneqannginnerat ajuusaarnartuusoq. Siusinnerusukkut naalakkersuinikkut ingerlatsisuniit nalunaarutigineqarnikuuvoq avatangiisit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmiit immikkoortinneqassasut, tamatumunngalu GA isumaqataalluni.

GA-mit tusarniaanermi akissummi erseqqissarneqarpoq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut piumasaqaatit sivikitsumik piffissaliilluni allanngortitisinerit suliffeqarfinnut aningaasaqarnikkut annertuunik annaasaqartitsisinnaasut, aamma suliffeqarfinnut avatangiisit illersorneqarnissaannut aningaasaleereersimasunut. Allannguisoqassappat suliffeqarfiit piffissalernerqartariaqarput aningaasaliissutiminnik nalikillisaanissaminnut piffissaqartinneqarlutik. Akuersissutini nalunaarutigineqareersimasuni piumasaqaatini allannguisoqartillugu aningaasaliissutaareersimasunut eqqarsaatiginnittoqartariaqarpoq. GA-mit aamma allanneqarpoq inatsisissatut missngiummi arlalinni akiliinissamut tunngavissat eqqunneqarniartut, tamatumalu kingunerisinnaallugu ajornerpaaffiani suliffeqarfiit matuneqartariaqarnerannik.

GA-mit § 10 imm. 3 maluginiarneqarpoq, imatullu isumaqarluni nr. 1-i suliffeqarfiup iluani pissutsit isigineqartariaqarluni, nr. 2-li Kalaallit Nunaanni taamatut ilinniagaqalernerup naammassineqarnissaanut piviusumik periarfissaqalerpat aatsaat atulersinneqartariaqarluni. Nr. 1-imi inatsimmi tunngaviup atorneqarneranut atatillugu NNPAN-ip sulinermi GA peqataatissavaa, tassunga ilanngullugu tulluurtumik aaqqiisoqarnissaanik nassaartoqarluni. Nr. 2-mut GA-p oqaaseqaataanut naleqqiullugu oqaaseqaatit taakku nassuiaatinut ilanngunneqarput.

GA kapitali 5-imut arlalinnik oqaaseqaateqarpoq tassunga ilanngullugu piffissaliussanut. NNPAN-imit erseqqissaatigineqassaaq kapitali 5 malillugu akuersissut piffissaliussap kingorna suli atuuttarmat, piumasaqaatini allannguisoqarsinnaalluni. Suliffeqarfiit akuersissummik nutaamik qinnuteqarsinnaapput, taamaalilluni piffissaliussaq nutaajussalluni. Imikoornermut tunngasup iluani ilumoorpoq akuersissut taanna piffissaliussat arlaannut ilaanngimmat, kapitali 4-milu maleruagassat malillugit allanngortinneqarsinnaalluni.

GA-mit tusarniaanermi akissummi nunap asserneqarsimasup iluani immikkut akuersissummik tunniussisoqartassanngitsoq kaammattuutigaa, tassa imissamut tamanna annertuunik kingunerlutsisisinnaammat tassunga ilanngullugu suliffeqarfissuarnut.

§ 44-mut naleqqiullugu GA-mit allanneqarpoq paragraffimut tassunga isumaqataasinnaanatik, taanna isumaqarmat inuussutissarsiutitigut suliffeqarfiit kattuffiit iliuuseqarnissamut pilersarusiornissamut Naalakkersuisunit peqquneqarsinnaammata. GA-p oqaaseqaateqarnerata kingunerisaanik aalajangersakkami allannguisoqarpoq, taamaalilluni inuussutissarsiutitigut suliffeqarfiit kattuffiit taamatut peqquneqarsinnaajunnaarlutik.

Nalunartut pillugit NNPAN-imit erseqqissaatigineqassaaq akuersissutit, immikkut akuersinerit atuuttut aamma avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisaanni nutaami aamma atuuttussammata.

8.19 KNAPK-mit tusarniaanermi akissut

KNAPK-p tusarniaanermi akissutaani inatsimmut missingiummi allannguutissanik siunnersuuteqarpoq. Siunnersuutini amerlanerpaartaatigut aatsitassarsiornermut tunngasuni malittarisassaliornermi sukangasuumik avatangiisit pillugit inatsiseqarnissap pisariaqartitsinermik aallaaveqarpoq. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaanut nutaamut missingiummi aatsitassanut tunngasut ilaatinneqanngimmata KNAPK-p tusarniaanermi akissutaa allannguuteqartitsinermik kinguneqartitsinngilaq. § 10-mmi tunngavinnut aalajangersakkat amerlanerusut atorneqartariaqarnerat KNAPK-mi innersuussutigineqarpoq, tamannalu NNPAN-imit tusaatissatut tiguneqarluni. Aammattaaq § 48-mi tunngaviup atorneqarneranut atatillugu atuisut tusarneqarnissaanut paasissutissallu suliarinissaannut piffissaqarluarnissaannut minnerpaamik piumasaqaateqarnissaq KNAPK-mit piumasarineqarluni.

8.20 Kalaallit Nunaanni advokatinit tusarniaanermi akissut

Kalaallit Nunaanni advokatit inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilat.

8.21 Inuit Circumpolar Council, Greenlandimit (ICC) tusarniaanermi akissut

Tusarniaanermi atortut ICC-mit misissorneqarsimapput Kalaallillu Nunaanni avatangiisit inarlitisaaliornissaannut killilersuisunik immikkut inatsiseqarnera naleqqutinngitsutut isigineqarluni. Tamatuma kingunerisaani immami oqartussaaffigisaq, aatsitassarsiornermi ingerlatat kiisalu sakkutooqarfik Pituffik missingersuummi malittarisassaliuunneqanngillat. Putut nunallu killeqarfigineqartut pinngitsoortinnissaat suut tamarmik inatsimmi ataatsimi katersorneqassasut ICC-mit ajorineqarnani. ICC-mit tusarniaanermi akissummi oqaasertaliussanut annikitsumik iluarsiiissutissanut arlalinnik siunnersuuteqarpoq. Siunnersuummut aalajangersimasumut naleqqiullugu NNPAN iluarsiiissoqarpoq.

8.22 AECO-mit tusarniaanermi akissut

AECO (Association of Arctic Expedition Cruise Operators) tusarniaanermi atortunut qujasuteqarpoq nassiunneqartunilli oqaaseqaateqarnani.

8.23 Nukissiorfimiit tusarniaanermi akissut

Nukissiorfiit tusarniaanermi akissummini allapput teknologi pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaap (BAT) qanoq atorneqarnissaanut iluaqutigineqarnissaanullu eqqarsarnartoqartisisoq. BAT tassaavoq tunngaviuvoq pissutsinillu arlalinnik nalilersuinernik atuilluni, tassunga ilanngullugu aningaasaqarnerit avatangiisillu kiisalu sunalu naleqqunnerpaajusoq eqqarsaatigalugit.

Nukissiorfimiit tusarniaanermi akissummi kapitali 5-imut oqaaseqaateqartoqarpoq, tassani kissaatigineqarluni kalaallit nunaanni pissutsit eqqarsaatigineqarnerussusat, tassunga ilanngullugu atortut sillimmatit atortunut nalinginnaasunut naligiissinneqarsinnaanersut. Sulifefeqarfinnik mingutsitsinerusunik malittarisassartumik nalunaarummik nutarterinermut atatilugu Nukissiorfimiit oqaaseqaatit sulinermut ilanngunneqarumarput.

Kapitali 6-imut Nukissiorfiit arlalinnik oqaaseqaateqarput, tassunga ilanngullugu § 29-mi immikkut akuersinernut amerlanerusunut ammaassisoqarnissaanut periarfissiisoqarnera, imis-saqarfiit annertunerusumik mingutsinneqarsinnaallutik. Mingutsitsisoqarsinnaanera Naalakkersuisunit ilisimaneqarpoq imeqarfiillu pioreersut assersuutigalugu uuliamiit benzinamiillu mingutsitsineq pinngitsoortissinnaanagu. Siunnersuummi § 33 pillugu Nukissiorfiit isumaat tassaavoq sukaterisoqarsimasoq § 33-lu allangortinneqarnissaa siunnersuutigalugu. Inatsimik pioreersumik paatsuinermik Nukissiorfiit oqaaseqaataat tunngaveqarput. Oqaasertaliasani nutaani atortunut imissamut atassuteqartunut, amma atortunut imissamut ajortumik ajungitsumilluunniit sunnuteqartunut akuersissutinut killeqartinneqarput. Naggasiullugu kapitali 6-imut § 33-mi tusarniarfigineqartartussatut Nukissiorfiit ilanngukkusupput. Suliamik sularinninnermut atatilugu tusarniaanerup ingerlanerani qinnuteqartoq ilaatinneqartarpoq, tassanilu pisuni amerlanerani tassaasarluni Nukissiorfiit.

Nukissiorfiit naggasiullugu allapput avatangiisit pillugit inatsit nunamit pisumik imaani mingutsitsinermut atuuttuusoq, isumaqarlunili tamanna aamma umiarsuarnut talittarfinni talinngasunut atuuttariaqartoq. Kiisalu Nukissiorfiit takorusullugu Namminersorlutik Oqartus-
sat 3 sòmilit iluanni avatangiisitigut piumasqaateqassasut. Taamatut siunnersuuteqarto-
qarnera pissutigalugu taassumalu paasineqarnera tassaavoq uuliamik oqimaattumik kiisalu
NOx-inik aamma SOx-inik aniatitsinerit killilersuiffiqineqarnissaannik kissaateqarnerat.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat umiarsuarnut aamma umiar-
suup ilaanut nunap qaaniittunut taamaallaat atuuppoq, tassunga ilanngullugu umiarsuit sis-
samut tipisimasut umiarsuillu umiarsuarnut tinutitittarfiimmiittut. Umiarsuit imaaniittut malit-
tarisassiuunneqarnerat, taakku umiarsualivimmi taleqqappata imaluunniit 3 sòmiliq iluaniip-
pata, imaani avatangiisit pillugit inatsisikkut isumagineqarpoq. Umiarsuit kaseerneqarsimasut
(isaterneqartut) passunneqarneri pillugit § 10, imm. 2-mi aalajangersakkamut aamma inner-
suussisoqarpoq. Aalajangersagaq taanna aamma umiarsuarnut, talittarfinni qimanneqarsima-
sunut aamma atuussinnaavoq peqatigisaanillu immami avatangiisit pillugit inatsimmut ilaat-
inneqarlutik.

8.24 Beredskabsstyrelsimiit tusarniaanermi akissut

Beredskabsstyrelsi Inatsisartut inatsisissaanut nutaamut missingiummut oqaaseqaateqanngil-
lat.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-mut

Inatsisissatut siunnersuummi inatsit nunami sumi atuunnera pillugu aalajangersagaq erseqqis-soq ikkunneqarsimavoq. Taamaattorli avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik peqqussu-mut atuuttumut naleqqiullugu inatsisip nunaannertussusiatigut atuuffia allanngunngilaq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi inatsit nunap nunataanut kiisalu nunamit tunnga-veqartumik immamut mingutsinneqartumut atuuppoq. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnis-saannik Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq assigalugu nunamit pisumit immami mingut-sitsinermut inatsit atuutissaaq, tassunga ilanngullugu imeq minguttoq pissutaalluni mingut-sitsineq, eqqaavissuarmit imeq minguttoq (atortussiat seerisut) assigisaanillu nunamit kuutsil-lugit aniatitsinerit.

Manna tikillugu pisutut immami mingutsitsineq – matumani ilaallutik umiarsuarnit mingut-sitsinerit – inatsisit allat aqcutigalugit malittarisassaqartinneqarpoq. Matumani imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. november 1994-meersaq allannguutit ilanngullugit aamma imaani avatangiisit pillugit peqqussut, peqqussut nr. 1035, 22. oktober 2004-meersut pineqarput. Taamaalilluni basisliniamiit avammut 3 sømilit iluanni imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugit maleruagassaliornissamut Namminersorlutik Oqartussat oqartussaapput, 3 sømilit avataani imaani avatangiisit illersorn-eqarnissaat pillugit maleruagassaliornissamut danskit naalagaaffiat oqartussaalluni.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat umiarsuarnut umiarsuullu ilaanut nunamiittunut taamaallaat atuuppoq, tassunga ilanngullugu umiarsuit sissamut tipisi-masut umiarsuillu umiarsuarnut tinutitittarfiimmiittut. Umiarsuit imaaniittut malittarisas-siunneqarnerat, taakku umiarsualivimmi taleqqappata imaluunniit 3 sømilip iluaniippata, imaani avatangiisit pillugit inatsisikkut isumagineqarpoq.

Siunissaq isigalugu basisliniamiit 3 sømilit iluani imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pil-lugu Inatsisartut peqqussutaata taartissaanik Inatsisartut inatsisaanik Naalakkersuisut su-liaqassapput. Taamatut naliliinermut ilaatigut MARPOL pillugu isumaqatigiisummi malit-tarisassanit tunngaveqarumaarput aamma Kalaallit Nunaata imartaata (3 sømilit) iluani avataanilu avatangiisit pillugit piumasaqaatit pisariaqartumik ataqatigiissaarneqarumaarput.

§ 2-mut

Imm. 1-mut

§ 2, imm. 1 naapertorlugu Inatsisartut inatsisaat pinngortitap avatangiisillu illersorneqarnissaat peqataaffigissavaa, taamaalilluni inuiaqatigiit ineriartortinneqarnerat piujuartitsinermik tunngaveqartinneqarnera qulakkeerneqarluni. Taamaalilluni aalajangersakkap taassuma ersersippaa piujuaannartitsinissamik eqqarsaateqarneq Inatsisartut inatsisaata ilagigaa. Siunertaq pillugu nalunaaruteqarnermi kissaatigineqarpoq isumalluutini atuinermi maangaannartitsisarnerup killilersimaarneqarnissaa siunertaralugu atortussiat atortullu pilersinneqarnermiit atorneqarlutik kaaviiartitsinermi aqqusaartagaat pingaartinneqassasoq.

§ 2, imm. 2, nr. 1 naapertorlugu silaannaap, erngup, sermip, qaqqat aamma nunap mingutsinneqartarnerisa pinaveersaartinneqarnissaat aamma mingutsitsinerup akiorneqartarnissaa Inatsisartut inatsisaanni anguniagaavoq.

Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni pineqarput immamik imermillu mingutsitsineq. Ser-mimik illersuinermi sersersuaq, immap sikua nunamut atasoq aamma sermeq qaqqaniittoq, nunami imermiittorlu pineqarput. Taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni qaqqat, nuna aamma silaannaq, avatangiisinik kissaatigineqannigsumik sunniuteqartartunut nassataqartartunik, aniatitsisoqartarnissaanut illersorneqassapput. Tamanna assersuutigalugu kissattoornermi gassit aamma suliffissuarniit gassit kissattoornermut sunniuteqarlutik aniasunut atuuppoq.

Immap sikua nunamut atasoq imartut qerisimasutut nunap nunataanut atasutut nassuiarneqarpoq. Nunami mingutsitsisoqassappat immap sikua mingutsitsinermi sunnerneqarsinnaassaaq.

§ 2, imm. 2, nr. 2 naapertorlugu nipiliortitsinerup pinaveersaartinneqarnissaa akiorneqarnissaa Inatsisartut inatsisaanni anguniagaavoq.

§ 2, imm. 2, nr. 3 aamma 4 naapertorlugit inuit peqqissuunissaasa illersorneqarnissaa aamma mingutsitsineq akiorniarlugu pilersaarusiornissat aamma iliuseqarfigineqarnissaa Inatsisartut inatsisaanni anguniarneqarpoq.

§ 2, imm. 2, nr. 5-mi aamma 6-mi nioqqutissianik isiginninneq mingutsitsisarnerup isigineqarneranut ilaatinneqarpoq, taamaaliornikkut eqqagassat pillugit naalackersuinikkut ingerlatsineq aamma allaffissornikkut aqutsineq eqqakkat annertusaasigut killilersuinermut aamma ilaatinneqalerlutik, soorlu nioqqutissiat pilersinneqaaqaarneraniit atorneeruttarneranut tunngasunut piunasaqaateqartoqarluni, § 5, imm. 2, nr. 2 naap. Ullumikkut nunat tamalaat akornanni anguniarneqarpoq eqqakkanik taaneqartartut ikilisinneqarnissaat. Siunertarineqarpoq nioqqutissiornermi periaatsit pitsaanerulersinneqarnissaat, taamaaliornikkut eqqakkat ikilisinneqarlutik aamma taamaalilluni eqqakkat avatangiisini ajornartorsiutaanerat annikinnerulerluni. Aalajangersakkap matuma isigineqarneranut naleqqiullugu eqqakkat isigineqarneranni nioqqutissianit sinneruttut isumalluutitut atorsinnaassuseqarnerannut tamanna tunngas-

suteqaannarani aamma nunarsuaq tamakkerlugu atortussiat eqqakkat assigiinngitsut sunniutaasa isiginiarneqarnissaannut pisariaqartitsineranut tunngassuteqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi inatsimmi illersuinissamut soqutigisat pineqarput, allatorneqartut tamakkiisutut isiginngikkaluarlugit. Assersuutigalugu pigisat nalillit aamma inuunermi atukkat erseqqisumik taaneqannginnerat pissutsit tamakku pingaaruteqarneri nikanarnerulersinneqanngillat. Aalajangersagarli taamaalilluni erseqqissaannarlugu inatsisip pingaarnertut siunertai tassaasoq peqqinnartumik aamma peqqissinartumik inuunermi atugassat aamma pinngortitamiittut oqimaatigiinnerisa illersorneqarnissaat.

§ 3-mut

Imm. 1-mut

Nr. 1-3

§ 3, imm. 1-mi maleruagassat avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. december 1988-meersumi, kingusinnerusukkut avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 15. november 2007-meersumi § 2-mi maleruagassat atuuttut assingai. Taamaalilluni Inatsisartut inatsisissaattut nutamik siunnersuummi Inatsisartut inatsisissaat nutaap atuuffiata allanngortinneqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

“Sulineq” paasineqassaaq tassaasoq suliaqarnerit suulluunniit. Taaguutip taamatut nasuiarnera inatsimmut tamarmi tamarmi atuuppoq. Inatsisip ilaani taaguut ”sulineq” aamma pisortat namminersortulluunniit inuussutissarsiorluni suliffeqarfiattut il.il. aamma atorneqarpoq.

Imm. 1-mi Inatsisartut inatsisaannut pissutsit tunngassuteqartut annertunerusumik erseqqisarneqarput. Aalajangersakkami mingutsitsinerup suunera aamma tassunga atasumik illersukkap sunaanera Inatsisartut inatsisaani ilaatinneqartoq allaaserineqarpoq. Illersukkap sunaanera nassuiarneqarpoq tassaasoq silaannaq, imeq, sermeq, qaqqat aamma nuna.

Mingutsitsinermik taaguut atortussianik aniatitsineranut, sajuppilutsitsineranut, nipiliornermut silaannarmullu ajoqusiinernut, nioqqutissiornermut atasumik mingutsitsinernut tamanut tunn-gavoq, tassani sananeqarnerata nalaani imaluunniit nioqqutissiap piunerani piffissami kingusinnerusumi tamanna pinersaq apeqqutaatinnagu. Taamatuttaaq assartuinermi atortut aamma atortut nuunneqarsinnaasut taaguummi pineqartunut ilaapput.

Akerlianilli siunnersuummut ilaangillat qinngornerit, tassunga ilanngullugu qinngornerit radioaktiviusut, imaluunniit qaammaqummiit qinngornerit (assersuutigalugu ussassaarutit allagartaanniit) imaluunniit allatigut takusatigut mingutsitsinerit allat.

Aniatitsineq mingutsitsinertut taaneqassappat avatangiisinut kissaataanngitsumik sunniuteqas-saaq.

Imm. 1-mut

Nr. 4

Assartuutininut ilaapput atortut tamarmik, inunnik imaluunniit usinik nunakkut, immakkut, sermikkut imaluunniit silaannakkut assartuinermi atorneqartartut. Atortut nuunneqarsinnaasut tassaapput atortut atorneqartartut, assersuutigalugu nutaamik aqquserngiornermi imaluunniit ujaqqanik aserorterussutit sanaartornermi atortut, atornerisa kingorna allamut nutaamut nuunneqartartut. Tassani apeqqutaanngilaq atortoq biilinit ikkunneqarsimanersoq, nammineq ingerlasinnaanngorlugi atortoqartoq, imaluunniit allatigut nuunneqarnissaminut naleqqusaganersoq.

Imm. 1-mut

Nr. 5

Uumasuuteqarnek aamma uumasut ajoqutaasut peqqissutsimut avatangiisinullu ajornartorsiutaalersinnaasut ilaatinneqarput. Ullumikkut Nunatta kujataani savaatileqartoqarpoq, tuttuutileqarpoq immuiartakkanillu nersussuaateqartoqarluni, kisianni aamma neqinik tunisassianillu immummik pisunik aamma amernik nunami namminermit pilersornerunissaq anguniarlugi uumasunik allanik uumasuuteqarnissamik misiliisoqartarumaartoq naatsorsuutigisariaqarpoq. Taamatutaaq massakkut uumasuuteqarnek piffissap ingerlanerani annertunerulerumaartoq naatsorsuutigisariaqarpoq. Ingerlatat taakku inatsimmut ilaatinneqarput, taakkununga avatangiisinut tunngatillugu ajornartorsiutit arlaqartut attuumassuteqarmata. Massakkut takussaalereerpoq uumasut toqungasut isumannaatsumik iginneqartarnerisa ajornartorsiutaanerit, aamma Kalaallit Nunaata avataani misilittagarineqarpoq naggorissaatinit inuusutissiatut atortussiat nunamut imermullu seerisarnerat ajornartorsiutaanerit aamma najugaqarfittut sanaartukkat eqqaanni uumasuuteqarnermit tipi akornutaasoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkap qulakkeerpaa sulineq nalinginnaasumik mingutsitsineq ajortut kisiannili sulinerup qanoq ittuunera pissutaalluni avatangiisinut navianarsinnaasut pissutsit immikkut ilineranni, soorlu assersuutigalugu ingerlatsinermik ajutoornermi imaluunniit ikuallattoqarnerani, taakku inatsimmi ilaatinneqarnerat. Taamatutaaq atortussiat navianaateqartut assartorneqartarnerat aalajangersakkamut tassunga ilaavoq.

Sulinerit, toqqortaqrneq il.il. taaneqartut atortussiat navianartunik piginnaasallit pisariaqartumik isumannaatsumik inatsisit allat aqutugalugit aaqqiissuteqarfigineqarsimangippata aatsaat maleruagassaliorfigineqassapput.

Akornutit, suliffeqarfinni pineqartuni inunnik sulisorineqartunik eqquisartut annertuutigut suliffeqarfinni avatangiisinut inatsimmi ilaatinneqassammata taamaammat siunnersuummi matumani ilaangillat.

§ 4-mut

Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaannut atasumik ingerlatanut atatillugu avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu maleruagassaliorneq inatsisissatut siunnersuummi matumani ilaatinneqanngitsut. Tamanna isumaqarpoq aatsitassarsiornermut atatillugu avatangiisinut tunngassuteqartut aatsitassanut inatsimmi aalajangersarneqartut.

Taaguummi ”ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit” pineqarpoq assersuutigalugu aatsitassanut inatsit malillugu aatsitassarsiorneqarnissamut akuersissummut toqqaannartumik atatillugu sanaartornissamik, aqquinniorneqarnissamik allamilluunniit piginnaatitsissumik piginnittoq sanaartussatillugu.

Aatsitassanut inatsit malillugu ingerlatassat akuerineqartussat Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfinni tusarniutigeqqaartussaapput akuersissuteqarnissaq pillugu aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu.

§ 5-mut

Imm. 1-mi aalajangersagaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu nutaavoq.

Aalajangersakkap inatsisini tunngavissaqalersippaa teknologi pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaaq – atortorissaarutit avatangiisinut minarinninnerpaat – malinneqassasoq, tassa tunngavik avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi allaffissornikkut aqutsilluni sulinermit atorineqareemat.

Taaguutit isumaasa paasineqarnissaat:

- »teknikki«: tassaavoq teknologi atorineqartoq aamma sanaat aqqissornerini, sananeqarnerini, aserfallatsaalineqarnerini, ingerlanneqarnerini aamma atorunnaarneqarnerini.
- »pissarsiarineqarsinnaasoq«: tassaavoq uuttortaat ineriartortitaq, tamatuma kingunerisaanik aningaasaqarnikkut aamma teknikkikkut periarfissanik atugassaqartitaalluni teknikki

pineqartoq suliffissuaqarnermi attuumassuteqartumi atorneqarsinnaasoq, tassani aningaasartuutit aamma pitsaaqutit eqqarsaatigineqarlutik, teknikki sumiiffimmi pineqartumi atorneqarnera imaluunniit nioqqutissiarineqarnera imaluunniit atorneqannginnera apeqqutaatinnagu, naammaginartunik atugassaqartinneqarluni ingerlatsinermut pisortap teknikki aqussinnaappagu.

- »pitsaanerpaaq«: tassaavoq avatangiisinik qaffasinnerpaamik innarlitsaaliuinissaq anguniarlugu teknikki sunniuteqarnerpaaq.

Aalajangersakkap siunertaraa § 5-mi tunngaviit taaneqartut sapinngisamik inatsisip pisortatigoortumik ingerlatsinermi atorneqassasut. Inatsimmik pisortatigoortumik ingerlatsineq isumaqarpoq nalunaarutunik, maleruagassanik, ileqqoreqqusanik il.il. atulersitsineq aamma akuersissutini, akuersinerni, immikkullu ittumik akuersissuteqartarnerni il.il. aalajangiisarnert. Taaneqarsinnaasut tamarmik taaneqanngillat.

Inatsimmi § 5-mi atortorissaarutit avatangiisinut miarinninnerpaat imaluunniit teknologi pissarsiarineqarsinnaasoq pitsaanerpaaq ilaatinneqalerpoq. Atortorissaarutit avatangiisinut miarinninnerpaaniippoq immikkoortumi aalajangersimasumi teknikki nutaanerpaaq, tassunga ilanngullugu sanaartukkap aqqissorneqarnera, sananeqarnera, aserfallatsaalineqarnera, ingerlanneqarnera aamma atorunnaarnissaa. Teknologi pineqartoq teknikkikkut aamma aningaasaqarnikkut immikkoortortami pineqartumi piviusunngortinneqarsinnaassaaq aamma sapinngisamik qaffasinnerpaamik illersuisinaaneq qulakkeerneqarluni.

Avatangiisinik innarlitsaaliuineq, “teknologiimik minguinnerusumik” atuinermik tunngaveqartoq, annerusumik pinaveersaartitsilluni suliniuteqarneq pingaartinneqartarpoq, mingutsitsinermut akiuineq sapinngisamik teknologiip nioqqutissiarinerani sapinngisamik ilanngullugu sananeqartarluni. Tulliatut atortussiat, nioqqutissiat atortullu mingutsitsisut salinneqarnerisigut aserorterneqarnerisigut oqilisaalluni suliniuteqarneq pingaartinneqartarpoq.

Teknologii minguinnerusooq tassaaginnanngilaq teknologii kisimi eqqarsaatigineqassasoq. Tunisassiat atortullu annikinnerusumik mingutsitsisut, isumalluutunik annikinnerusumik atuisut aamma nukimmik annikinnerusumik atuisut taaguummumt ilaatinneqarput. Teknologiiimik minguinnerusumik atuiineq pillugu tunngaveqarnermi avatangiisinik innarlitsaaliuinnermut isiginneriaatsit makku tunuliaqutaapput:

1. Atortussiat, nioqqutissiat aamma atortut piunerminni atorunnaarneqarnissamik tungaanut aqqusaartagaat tamaat tunngavigalugu mingutsitsinermut aamma mingutsitsinerup killilerneqarnissaanut tunngasut nalilerneqartassapput.

2. Nukimmik aamma tunisassiassanik atuinerup minnerpaatinneqarnissaa siunertaralugu sapinngisamik siusissukkut mingutsitsineq akiorneqassaaq, taamaalillunilu pinngortitamut atortussianik atortunillu maangaannartitsisarneq eqqaasarnerlu killilerlugit.
3. Saliineq aaqqiissutitut periarfissat tulliattut isigineqassaaq, tassa minguinnerusumik teknologiimik atuinikkut saliinissamik pisariaqartitsinerup killilerneqarnissaanik periarfissat siulliullugit nalilersorneqaaqartariaqarmata.
4. Atortussiat, nioqutissiat imaluunniit atortut immikkut ajoqusiisartut imaluunniit imaluunniit eqqarsaatigalugit taakku annikinnerusumik ajoqusiisartunik imaluunniit isumakulunnanginerusunik sapinngisamik taarserneqarnissaannik periarfissat siulliullugit nalilersorneqartariaqarput. Tulliullugu periarfissat nioqutissiornermi periaatsit pitsanngortinneqarnerisigut atuinerup annikillisinneqarnissaanut, soorlu assersuutigalugu aqqissuussinerit matoqqasut atorlugit, misissorneqassapput. Naggataasut periarfissat sapinngisamik annertunerpaamik atortussianik il.il. atoqqiisinaanermut tunngasut nalilersorneqassapput, taamaalilluni taakku avatangiisinut aniatinneqarnerat sapinngisamik annikinnerpaatinneqarlutik.

Minguinnerusumik teknologiimik tunngaveqarneq teknologiip aalajangersimasup atorneqarnissaanik piumasaqarnissamik nassataqartariaqanngilaq. Akerlianilli teknologiip minguinnerusup atorneqarneratigut qanoq angusaqartoqarsinnaaneramik nalilersuisoqarneratigut mingutsitsinerup killissarititai pillugit piumasaqaateqartoqartariaqarpoq. Teknologiimik minguinnerusumik tunngaveqarneq taamaalilluni minguinnerusumik teknologiip atorneqarneramik ineriartortitsinissamut aamma atuinissamut piumalersitsissaaq, tassa tunngaviup atorneqarnera ineriartortitsineq parnaassanngilaa. Mattunneqassanngilarli tamatumunnga naammattumik tunngavilersuutissaqartillugu teknologiip aalajangersimasup atorneqarnissaanut piumasaqaateqartoqartarnissaa.

Teknologiimik pissarsiarineqarsinnaasumik pitsaanerpaamik tunngaveqarnerup atorneqarnerani pisuni ataasiakkaani tunngaviup atorneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunissaanut naleqqiullugu teknologiimik pissarsiarineqarsinnaasumik pitsaanerpaamik tunngaveqarnerup atorneqarnerani iluaqutaasut tamarmik nalilersorneqassapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangerneqarpoq mingutsitsinerup pinaveersaartinnissaanut iliuusissat annertussusissaannik suuneranillu aalajangiinnermi allaffissornermi pissutsit suut pingaartinneqassanersut. Anguniakkat aamma atortut imminnut naleqqiunneqartarnissaannili, inatsisip allaffissornermi aqunneqarnerani aamma tunngavigineqartussami, avatangiisinut iluaqutaasumik sunniutit annikippata avatangiisitigulluunniit pisariaqartinneqanngippata

mingutsitsineq killilerumallu iliuuserineqartunut annertuunik aningaasartuuteqaqqittoqartassanngimmat. Peqatigisaanik qulakkeerneqartariaqarpoq mingutsitsinerup killilerneqarnissaanik anguniagaqarneq aamma avatangiisit pillugit piumasaqaatit imminnut assigiimmik naleqqatigiissinnissaat. Avatangiisit pillugit piumasaqaatit naammassineqarnissaannut piffissaliussat piviusorsiortuussapput, aamma avatangiisit pillugit nutaanik piumasaqaateqarnermi avatangiisinut aningaasaliissutaareersimasut nalikillilerneqarnissaannut piffissaqartitsisoqartarnissaa sillimaffigineqassaaq. Taamatuttaaq suliffeqarfiit nunat tamalaat akornanni unammillersinnaassusiat aamma ineriartortitsinissamut periarfissaat eqqarsaatigineqassalluni.

“Mingutsitsinerup ilimagisamik sunniutaanut” tunngatillugu aalajangersarneqarpoq, inatsisip allaffissornikkut aqunneqarnerani mianersornissamik tunngavik tunngavigineqassasoq, tassa ilungersunartunik aamma pilerseqqinneqarsinnaanngitsunik avatangiisinut ajoquseeratarsinnaasunut iliuuseqannginnissamut isumannaatsumik ilisimatuussutsikkut ilisimasanik tamakkiisumik peqartoqannginnera tunngavilersuutitut atorneqassanngitsoq. Tunngaviup ilaatigut nassataraa maleruagassanik aamma ilitsersuutunik aalajangersaanermi, ilisimasanik tunngavissanik eqqortunik naammattunik peqarfiunngitsuni, isumannaallisaanermut pissutsit ilisimasat, mingutsitsinerup naatsorsortarnerani atugassanik naleqassutsit killissaasa aalajangersarneqarneranni atorneqarsinnaammata.

§ 6-mut

Imm. 1-3-mut

Maleruagassat avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. december 1988-meersumi, kingusinnerusukkut allanngortinneqartum § 3 imm. 1-3-mi maleruagassat atuuttut assingai.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarneri eqqarsaatigalugit pingaaruteqarpoq suliffeqarfimmik pilersitsisoqarnissaanik aalajangernissaq sioqqullugu pilersarusiornermut atatillugu taassuma nunami sumi inissinneqartariaqarnera peqqissaartumik isumaliutigineqarnissaa.

Suliffeqarfiup sumi inissinneqarnissaanik isumaliorluarnikkut, matumani avatangiisinut pissutsit isiginiarneqarnerat ilanngullugu, amerlasoorpassuartigut avatangiisit pitsaanngitsumik sunnerneqartarnerat pinngitsoorneqarsinnaavoq, akuttunngitsumillu aallartinnermiit kingusinnerusukkulluunniit mingutsitsinermik killiliisussanik iliutsinut aningaasaliissoqarnera eqqarsaatigalugu aningaasarpassuarnik sipaartoqarsinnaalluni. Taamaattumik ajoquteqalersitseratarsinnaaneq imaluunniit mingutsitsinissaq sapinngisamik killilerneqarluni taamatut inissiinissaq toqqarneqassaaq.

Taaguut “sapiinngisamik pitsaanerpaaq” atorneqarpoq oqaatsimut “sapiinngisamik annertunerpaamik” taarsiullugu, tassa taamatut oqaasertaliornermi naleqqunnerpaamik

nioqqutissiornermi assigisaanillu periaaseqarnissaq eqqarsaatigineqarmata. Pingaartumik suliffeqarfimmut taamaattumut tunngatillugu illunik imaluunniit aaqqissuussanik aalaakkaasunik pilersitsiffiusussani, suliffeqarfiup aallartinnissaata nalaani sumiiffiup qanoq issusia kisimi eqqarsaatigineqassanngilaq, kisianni aamma sumiiffiup siunissami atorineqarnissaanut pilersaarutit eqqarsaatigineqassallutik. Taamatut ataqatigiittoqarnera siunissamut pilersaarusiornermi pingaartinneqartariaqarpoq, taamaalilluni suliffeqarfiit pioreersut inissinneqareersut pisariaqartumik eqqarsaatigineqarlutik.

Suliffeqarfiup inissinneqarneranut atatillugu kommunip nunaminertamut pilersaarutaa ineriartortitsinermullu kissaataa sapinngisamik eqqarsaatigineqassaaq.

§ 2-mi siunertaq pillugu aalajangersagaq naapertorlugu suliffeqarfinnut pioreersunut nutaanullu tunngatillugu aalajangerneqarpoq ingerlatsineq ima aaqqissuunneqassasoq, sapinngisamik annikinnerpaamik mingutsitsinermut pissutaasussanngorlugu. Aalajangersakkami siunertaavoq mingutsitsisup mingutsitsinerup killilernissaanut aamma suujunnaarsinneqarnissaanut atasumik aningaasartuutit nammineq akiliisussaannermik tunngaviup atorineqarnissaa.

§ 6-mi aalajangersagaq sumiiffimmi aalajangersimasumi illumut atasoq sulineq kisimi pineqarnngilaq, suliaqarnerilli annertuseriarneri tamarmik mingutsitsinermik kinguneqartitsisinnaasut aamma, § 2, imm. 2, aamma § 3 naap. Aalajangersakkap kingunerisaanik tunngaviusumik ingerlataqarnerni tamani sapinngisamik nammineq annertunerpaamik aamma pisortat tungaanniit innersuussinertanngitsumik avatangiisinut innarlitsaaliuilluni mianerinninnissamik innersuussivoq. Taamaaliornikkut avatangiisinut innarlitsaaliuineranut akisussaaneq inuiaqatigiinni peqataasunut tamanut inissinniarneqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap qularnaarpaa eqqagassat aamma eqqagassaqatigiit pilersinneqartarnerat eqqarsaatigalugit nioqqutissiornermi suleriaatsip ingerlanerata aaqqissuunneqarnera pillugu piunasaqaateqartoqarsinnaanera – matumani ilanngullugu Inatsisartut inatsisaani kapitali 5 naapertorlugu akuersissuteqarnissamik suliaqarneq. Mianersornissamik tunngavik matumani malinneqassaaq, tamannalu isumaqarpoq mingutsitsisinnaaneq pinaveersaarumallugu qanoq annertutigisumik aamma sunik iliuuseqartoqarnissaanik naliliinermi, avatangiisit qanoq ittuunerat aamma mingutsitsinerup taakkununnga ilimagisamik sunniutigisinnaasai pisortat pingaartissagaat.

Aalajangersakkap ilaatigut pilerfimmi eqqakkat amerlassusiisa killilernissaannik qulakkeerinnittoq pilerfii aallaavigalugit immikkoortiterisarnerup tunngavigineqarluni sulisaaseq ikorfartorpaa, tamatuma qulakkiissammagu, ima paasillugu sumiiffik, tunisassiornerup imaluunniit atuinerup ilaatut eqqakkat pinngorfiat.

Taamatuttaa q pitsaanerusemik taarsiinermik tunngaveqarnerup malinneqarnissaa siunniunneqarpoq, nioqqutissiassanik toqqaanermi, tunisassiat ajoqusiinerisartut toqqarnagit, atortussiassat imaluunniit tunisassiat avatangiisinut annikinnerpaamik ajoqusiisartut toqqarneqartassasut, taakku iluaqutaassusiat assigiippata.

Imm. 5-mut

Imm. 5-mi aalajangersagaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu nutaavoq.

Aalajangersagaq “mingutsitsisup akiliisussaananik” tunngaveqarnerup inatsisikkut erseqqissaanertut isigineqassaaq, sulisaaseq tamanna avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi allaffissornikkut aqutsinermut atasumik atorneqareerpoq.

Aalajangersakkap malitsigisaanik mingutsitsinerup nassatarisai pinngitsoortinniassallugit aamma pinaveersaartitsissalluni kiisalu maannamut pissuserineqartunik pilersitseqqinnissamut mingutsitsisoq pisussaaffeqarpoq.

Iluaqusiisinaanermut, pinngitsoortitsinissamut imaluunniit maannamut pissuserineqartunik pilersitseqqinnissamut, § 50, imm. 1-3 naap., kiisalu pilersitseqqinnissamut erseqqinnerusemik maleruagassaliornissamut inatsimmi periarfissamut atatillugu aalajangersagaq isigineqassaaq, § 10, imm. 1, nr. 8 naap.

Mingutsitsisoq imaluunniit mingutsitsisut aalajangersimasut pissuserineqarsimasumut pilersitseqqinnissamut akisussaatinneqarsinnaanngippata, tamanna pissutigalugu pisortat qaqugukkulluunniit aningaasaqarnikkut tunngavigineqartut iluanni salii nerup qulakkeerneqarnissaanut tullinnguullutik akisussaapput. Pisussaaffilli salii ner mi pingaarnersiulluni tuller iiaarisoqarnissaannut aningaasat atugassanngortinneqartut aallaavigalugit killineqartariaqarpoq.

§ 7-mut

Aalajangersagaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut peqqussummi atuuttumi § 4a-mik ingerlatitseqqippoq. Inatsisilli eqqortinnissamut pisortatut oqartussat immikkut pisussaaffeqarnerat erseqqissarniarlugu § 4a-mi atuuttumut naleqqiullugu aalajangersakkami oqaaseq ”immikkut” ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq naapertorlugu pisortat oqartussat, pisortat suliffiutaat, suliffeqarfiit kiisalu umiarsualiviit pisortat ingerlataannik sanaartoner mi ingerlatsinermilu kiisalu pisiortorner mi atuiner milu Inatsisartut inatsisaanni siunertap malinneqarnissaa peqataaffigineqassaaq.

Aalajangersakkamut ilaatinneqarput Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit ataanniittut suliffeqarfiit pisortanit aningaasalersorneqalutik ingerlanneqartut, suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussat kommunillu aalajangiisuullutik oqartussaaffigineqartu aamma umiarsualiviit pisortanit pigineqartut, taakku ingerlanneqarneri namminersortunit isumagisassanngortinneqarsimaneri apeqqutaatinnagu. Pisortat oqartussat, pisortat suliffiutaat, suliffeqarfiit aamma umiarsualiviit inuiaqatigiinni pingaaruteqartumik inissisimapput, aamma avatangiisinut tunngasuni pisortat sallerisaanissaat aamma maligassiuiinissaat pingaaruteqarluinnarpoq.

Pisortat oqartussat (naalagaaffik, namminersorlutik oqartussat aamma kommunit), pisortat suliffiutaat, suliffeqarfiit aamma umiarsualiviit ulluinnarni ingerlatsinerminni suliat ingerlanneqarneranni mingutsitsinerup killilersimaarnissaannut aamma eqqakkat ikittuutinnissaannut immikkut § 7-imi akisussaaffilerneqarput. Pisortat oqartussat, pisortat suliffiutaat, suliffeqarfiit aamma umiarsualiviit ulluinnarni ingerlatsinerminni nalinginnaasumik avatangiisinut tunngatillugu tunngaviusunut tunngaveqassapput, tassunga ilanngullugu pilersinneqarnermiit atornerunnissamut tunngaveqarneq, pilerfiit aallaavigalugit tunngaveqarneq, mianersornissamik tunngaveqarneq, sumiissusersinermik tunngaveqarneq, pinaveersaartitsinermik tunngaveqarneq, pitsaanerusumik taarsiinermik tunngaveqarneq aamma mingutsitsisup akiliisussaananeramik tunngaveqarneq. Tunngaviit taakku nalinginnaasumik nassuiaatini erseqqinnerusumik allaaserineqarput.

Pisortat oqartussat, pisortat suliffiutaat, suliffeqarfiit aamma umiarsualiviit nioqqutissanik assigiinngitsunik avatangiisit mianeralugit tunisassiarineqartunik pisiortornissamik ilitersuutit suliarineqareersut malillugit pisiortortarnikkut, pisortat ingerlatsinerminni aamma sanaartorneranni teknologiip minguinnerusup atorneratigut kiisalu kommunit eqqagassalerinermi aamma eqqakkanik immikkoortitserisarneq pillugu suliniutaasa tapersorsornerisigut Inatsisartut inatsisaanni siunertap malinneqarnissaannut peqataasinnaapput.

Pisortat oqartussat, pisortat suliffiutaat, suliffeqarfiit aamma umiarsualiviit innutaasut aningaasaataasa sapinngisamik ajunnginnerpaamik aqunnissaannut immikkut pisussaaffeqarput, tassunga ilanngullugu nioqqutissanik aamma sullissinernik ajunnginnerpaamik akilinnik pisisarnerit. Nioqqutissiani toqqakkani akigitinneqartut, pitsaassuseq aamma avatangiisinut tunngatillugu piginnaassutsit akornanni pissutsit pillugit misissuinerit, ilaatigut misissuineq “Kalaallit Nunaanni pisortat avatangiisit mianeralugit pisiniartarnerat” (maj 2005), tikkuarpaat avatangiisit mianeralugit pisiortornerit akisunerunngitsut, aamma pisortat pisiortortarnerannik erseqqinnerusumik misissuinerit akuttunngitsumik Inatsisartut inatsisaata siunertaata malinneqarneranut sunniuteqarsinnaasoq peqatigisaanillu aningaassat atugassanngortitat sapinngisamik pitsaanerpaamik aqunneqarnissaanik pisussaaffik eqqortinneqarsinnaasoq.

§§ 8 aamma 9-mut

Kapitali aalajangersakkanik pioreersumik uteqqiineruvoq, avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. december 1988-meersumi §§ 5 aamma 6 naap.

Naleqquttutut isigineqarpoq Inatsisartut inatsisaanni siusissukkut erseqqissariissallugu Naalackersuisut tassaammata qitiusumik pisortatut oqartussat, sumiiffinnilu pisortat oqartussat tassaallutik kommunalbestyrelsit ataasiakkaat.

Tamanna siunnersuutip siunertaanut naapertuuppoq, siunertarineqarmat pisortat oqartussat mingutsitsinermik akiuinerat katersorneqassasoq aamma ataqatigiissaarneqassasoq.

Taamaalilluni qitiusumik pisortatut oqartussat tassaapput Naalackersuisut, allaffissornikkullu aqutsineq Namminersorlutik Oqartussani Avatangiisinut Pinngortitamullu immikkoortortamit isumagineqarluni. Pissutsini peqqinnissamut tunngasuni Nunatta Nakorsaaneqarfia ilaatinneqartarpoq.

Najukkani oqartussaaneq tamaani kommunalbestyrelsimiippoq.

§ 10-mut

Imm. 1-mut

Aalajangersakkamiippoq normuni tulliuuttuni 1-28-ni pissutsit pillugit ereqqinnerusumik malittarisassaliornissamut Naalackersuisunut piginnaatitsissut, tassunga ilanngullugu pissusiusimasunut pilersitseqqinnermut aningaasartuutitut akiliuteqartarnissaq il.il. aamma aningaasartuutitut qularnaveeqqusiisarnissaq pillugu maleruagasaat.

Akiliutitut atatillugu matumani eqqarsaatigineqarpoq suliamik suliarinninnermut aamma akuersissutip piareersarneranut atatillugu aningaasartuutitut matussutissaannik akiliutit. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq pisut ilaanni sulianik suliarinninnermut avataaniit ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisoqarsinnaanera, tassunga ilanngullugu pissutsinik misissueqqissaarnernillu nalilersuinerit, akiliuteqarnikkut tassunga aningaasartuutit matussusernissaannut periarfissaqarnissaq maleruagassami tassani eqqarsaatigineqarluni.

Nr. 1

Aalajangersakkamiippoq suliffeqarfinniit, sanaartukkaniit, maskiinaniit, atortuniit, kiassaateqarfinniit assartuutiniillu aamma taakkua aaqqissuunnerannit, ingerlanneqarneranni aserfallatsaalineqartarnerannilu mingutsitsinerit killilersimaarneqarnissaannut maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Manna tikillugu avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. december 1988-meersumi § 7, imm. 1, nr. 1-mut aalajangersagaq assinguvoq, taannalu suliffeqarfinnit il.il. avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat eqqarsaatigalugu immikkut ittumik akuerineqarsimanngitsunit mingutsitsinerup killilersimaneqarnissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 35, 30. august 1994-meersumut tunngavissiilluni.

Piginnaatitsissut silaannarmik mingutsitsineq annikinnerulersinniarlugu suliffeqarfiit, kiassaateqarfiit aamma assartuutit allallu aniatitaat pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut atorpeqassaaq. Aniatitsineq pillugu maleruagassat aalajangersarneqassapput eqqortumik aamma ersarissumik, taamaalilluni pisortat oqartussat aalajangersimasunik peqqusinnigikkaluartut malinneqarsinnaallutik. Teknikikkut ineriartorneq ilisimatusarnikkullu misilittakkat aniatitsineq pillugu maleruagassanik nutarterneqarnerannik pissutissaqartitsinersut naatsorsuutigineqarpoq tamanna Naalakkersuisunit ingerlaavartumik nalilersorneqartassasoq.

Imm. 1-mut

Nr. 2

Aalajangersakkamiippoq imermik minguttumik aniatitamit, ikuallaavinniit, eqqaavissuarniit, eqqakkanik inissiivinniit assigisaanniillu mingutsitsinerit killilersimaarneqarnissaannut tunngatillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Taakku aaqqissuunnerat, ingerlanneqarnerat aserfallatsaalineqartarnerallu ilanngullugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Piginnaatitsissut assersuutigalugu ikuallaaviit aniatitsinerinut maleruagassanik aamma imermik minguttumik aniatitsineq pillugit maleruagassanik aalajangersaanermut atorpeqassaaq. Eqqakkanik ikuallaanermi ilaatigut dioxin silaannarmut aniatinneqartarpoq, ullumilu ilisimaneqarpoq peqqinnissamut ajornartorsiutinik kinguneqartitsisumik dioxin inuup uumasullu orsuani annertusiartortumik katersuuttartoq. Pingaaruteqarpoq ilaatigut dioxin il.il. aniatinneqartut pillugit killissanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerat, aamma ilisimasaq nutaaq misilittakkallu aallaavigalugit nutarterinissaq pisariaqaleraangat taakku nutartertarlugit.

Imermik minguttumik avatangiisinut pinngortitamullu aniatitsisarneq nalilerneqarpoq avatangiisinut ajornartorsiutaanera annertusiartortoq, tassami suliffeqarfinniit aamma angerlarsimaffinnit imeq minguttoq salinneqarneq ajormat, kisianni immamut toqqaannartumik aniatinneqartarluni, atortussiat avatangiisinut ajoqusiisinnaasut annikillisinnaaqaarnagit imaluunniit peeqqaarnagit. Imermik minguttumik aniatitsineq

aamma eqqaavissuarniit atortussianik mingutsitsisunik seerisoqarnera taamaammat illoqarfiit aamma nunaqarfiit eqqaani sinerissamut qanittumut mingutsitseqataapput. Imermik minguttumik aniatitsinermi mingutsitsinermut tunngasut maleruagassat innuttanut aamma suliffeqarfinnut pisortanullu, pisortallu suliffiutaannut umiarsualivinnullu tunngatinneqarsinnaapput.

Imm. 1-mut
Nr. 3

Aalajangersakkamiippoq ikummatissanut, kiassarnermut imaluunniit assartuutitut atorpeqartartunut piumasaqaatinik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut piginnaatitsissut. Aalajangersagaq nukimmik atuinerup annertusiartornerata nassataanik mingutsitsinermik ajornartorsiutitut pilersinneqartunut atatillugu isigineqassaaq. Naalakkersuisut ikummatissat pillugit maleruagassanik aalajangersaassapput, tassunga ilanngullugu minguissuseq imaluunniit atortussiat aalajangersimasut akugineqartut peerneqarnissaanik piumasaqaatit, ilisimasat nutaat pissutsinut peqqinnissamut avatangiisinullu tunngasut pigineqalerpata.

Imm. 1-mut
Nr. 4

Aalajangersakkamiippoq naluffiusartuni, naluttarfinni uffartarfinnilu erngup pitsaassusia pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Aammattaaq naluttarfinni erngup nakkutigineqarnera pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Pingaartumik naluttarfinni aamma uffartarfinni, imermut akoorutissat atorlugit salinneqartarfiini pingaaruteqarpoq killissaanik piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaanera, innuttaasut toqqissillutik sanaartukkani taakkuninnga atuisinnaaqqullugit.

Imm. 1-mut
Nr. 5

Aalajangersakkamiippoq § 3, imm. 2-mi taaneqartut suliat navianartoqaratarsinnaasunik ilallit aamma atortussianik navianartumik piginnaanilinnik toqqortaqaarlunilu assartuineq pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Soorlu § 3 pillugu nassuiaatini taaneqarpoq inatsisit allat aqqutigalugit isumannaallisaaanermut maleruagassat suliarineqarsinnaangippata pissutsit taakku pillugit maleruagassanik suliaqartoqarnissaa taamaallaat siunertaavoq.

Imm. 1-mut
Nr. 6

Aalajangersakkamiippoq imip, imap, sermip, qaqqat, silaannaallu illersorneqarnissaat kiisalu nipiliornerup qaffasissusissaa pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalackersuisunut piginnaatitsissut.

Aalajangersagaq silaannarmik minguttumik aniatitat pillugit killissarititanik aalajangersaanernut atorneqassaaq, tassa imeqarfinni imip saqqumiinnartup pitsaassusianik piumasagaatinut, atortussiat mingutsitsisut silaannarmi nunamilu naleqassutsinik killissarititaat aamma nipiliorneq pillugu naleqassutsinik killissarititat.

Manna tikillugu avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu peqqussummi 1988-meersumi § 7, imm. 1, nr. 8-mi aalajangersagaq tunngavigalugu imeqarfissatut isumalluutitik mingutsitsinaveersaarnissaq imissamillu imeqarfiliorneq pillugit Namminersorerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 9, 15. april 1993-meersoq atulersinneqarpoq aalajangersagarlu Kalaallit Nunaani imermik isumalluutit illersorneqarnerata qulakkeernissaanut suli atorneqassalluni.

Imm. 1-mut

Nr. 7

Aalajangersagaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 7. imm. 1, nr. 9-mi 1988-mili ilanngunneqarpoq, taamanikkulli aalajangersagaq atortussiat, nioqqtissiat, avatangiisinut ulorianaateqarsinnaasut eqqunneqarneri imaluunniit atorneqarneri pillugit maleruagassaliornissamut taamaallaat piginnaatitsinerulluni.

Aalajangersagarli maannakkut atortussiat aalajangersimasut aamma nioqqtissiat, atortussiat aamma nioqqtissiat aalajangersimasunik akuukkat, kiisalu atortut uummassusilinnit pisut, taakku innuttaasut peqqissusiannut imaluunniit avatangiisinut ajoqusiisinnaappata, nunanit allanit eqqunneqarnissaasa, nunanut allanut anninneqarnissaasa, nioqqtissiarineqarnissaasa, uninngasuutigineqarnissaasa, atorneqarnissaasa, assartorneqarnissaasa aamma tunineqarnissaasa inerteqqutigineqarnissaat imaluunniit killilerneqarnissaat kiisalu sunaassusersinissat, nalunaaqutserneqarnissaat aamma peerneqarnissaat pillugit Naalackersuisut nalunaaruteqarnissaannut piginnaatitsissutaavoq.

Atortussiat nioqqtissiallu ajoqusiisinnaasut arlallit malittarisassalioffiginissaannut ilaatigut aalajangersagaq Naalackersuisunut periarfissiivoq, tassunga ilanngullugit PCB-it (polychlorerede biphenyler), atortussiat aamma nioqqtissiat, nunanit allanit eqqunneqarnissaasa, nunanut allanut anninneqarnissaasa, nioqqtissiarineqarnissaasa, uninngasuutigineqarnissaasa, atorneqarnissaasa, assartorneqarnissaasa aamma tunineqarnissaasa inerteqqutigineqarnissaat imaluunniit killilerneqarnissaat pillugit maleruagassaliornikkut.

Atortussiat nioqputissiallu arlallit ilanngullugit PCB-it (polychlorerede biphenyler), sunaassusersinissaat, nalunaaqutserneqarnissaat aamma peerneqarnissaat pillugit kiisalu atortussianik nioqputissianillu taakkuninnga akuukkat pillugit maleruagassaliornissamut Naalakkersuisut periarfissaqarput.

Paasineqarpoq ineqarnermut tunngasuni immikkoortunilu allani ilaatigut ilanngullugit PCB-it (polychlorerede biphenyler) sunaassusersinissaannut, nalunaaqutserneqarnissaannut aamma peerneqarnissaannut pisariaqartitsisoqartoq.

Aalajangersakkami aamma nioqputissiornerup qaffasissusiata killilersuiffigineqarnissaannut periarfissamik pilersitsisoqarpoq, tassa nunat tamalaat akornanni avatangiisit pillugit isumaqatigiissutini arlaqartuni atortussiat akoorutissat (nassuiarneqarput tassaasut atortut pinngoqqaatit taakkulu akui) aamma akoorutissat nioqputissiat (nassuiarneqarput tassaasut arrortitat issoqqasut, imerpalasut imaluunniit silaannartut pissusillit marlunnik imaluunniit amerlanerusunik akoorutissanik akullit) akornanni immikkoortitsisoqarmat. Taamaammat § 10, imm. 1, nr. 7 naapertorlugu akoorutissanut tunngasoq tamaat killilersuiffiginissaanut periarfissaqarpoq. Malugineqassaaq akoorutissanut tunngasoq assut annertummat tassungalu atasunik suleriaaserpassuarnik imaqarluni. Aalajangersagaq pissutigalugu akoorutissap pilersinneqarneraniit atorneerunnissaata tungaanut aqqusaarneqartut killilersuiffigineqarsinnaalerrput, tassunga ilanngullugit eqqussineq, suliarinninneq, poortuineq, tunisineq, toqqortarinninneq, tuniniaalluni pilerisaarineq aamma igitsineq.

Atortut uumassusilinnit pisut tassaapput pingaartumik uumassuseqarsimasut planktonit uumasut toqusimasullu, allat uumasut naasullu toqusimasut ilaatigullu asiuisimasut aamma uumasunit anat.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissannut Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut naleqqiullugu § 10, imm. 1, nr. 7-mi siunnersuutigineqarpoq ilanngunneqassasoq atortussiat, nioqputissiat il.il. nalunaaqutserneqarnissaat pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaasut. Taanna ilanngunneqarpoq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissannut Inatsisartut inatsisaata siunissamut qulakkeerumallugu. Aalajangerneqarpat Stockholmimi isumaqatigiissummut Kalaallit Nunaat ilaalissasoq, ilaatigut atortussiat, Stockholmimi isumaqatigiissummi aamma POP-it pillugit isumaqatigiissummi pineqartut, inatsisinik tunngaveqartumik nalunaaqutserneqarnissannut piunasaqarnissamut pisariaqartitsisoqalissaaq. Stockholmimi isumaqatigiissutip ilaatigut kingunerisaanik maannakkut pisoqqanilu atortuni ikkussukkani kiisalu toqqorsivinniittuni allanilu PCB-ip sorliuneranik aamma nalunaaqutserneqarnissanik pisariaqartitsisoqarpoq. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaat siunissami nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutinut peqataalersoq, atortussianik aamma nioqputissianik aalajangersimasunik allanillu saffugassanik oqimaatsunik ilaqartunik nalunaaqutsiisarnissamik pisariaqartitsinermik nassataqartumik. § 10, imm. 1, nr. 7-p atortussiat aamma nioqputissiat il.il. aalajangersimasut, uumassusilinnik pisunit avatangiisinut toqunartumik aamma

saffiugassanik oqimaatsunik pinnguutunik nungujartortanngitsunik (nungujartortinnissaat assut ajornartunik) ilaqtartut pillugit maleruagassanik aalajangersaanissaannut Naalakkersuisut periarfississavaat.

Aalajangersakkap tunngavigaa Kalaallit Nunaata avatangiisit pillugit nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit peqqataaffigilersimammagit, tassunga ilanngullugit nunat killeqarfii akimorlugit eqqakkanik assartuisarnermik nakkutilliineq pillugu Baselimi isumaqatigiissut, atortussiat ozonimik nungutitsiartortartut aamma pinnguutunik nungujartortanngitsunik uumassusilinnit pisunit avatangiisinut toqunartulinnik (POP-inik) nioqqutissiorneq, atuineq aamma aniatitsisarneq pillugit Montrealimi isumaqatigiissut ilanngullugit. Sananeqaatit ozonimik aseruisartut ilaasa atorneqarnerannut inerteqqut pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 30, 10. august 2001-meersoq maannakkut atuuttumi § 10, imm. 1, nr. 7 siunnersuutigineqartumilu § 10, imm. 1, nr. 7 tunngavigalugu atulersinneqarpoq.

Stockholmimi isumaqatigiissut: Isumaqatigiissut pinnguutitut nungujartortanngitsunik uumassusilinnit pisunit avatangiisinut toqunartulinnut (POP-inut) atatinneqarsinnaasunik mingutsitsinermik killeqartitsinissamik siunertaqarpoq. Pinnguutit taakku nassuiarneqarput tassaasut akuutissat ilaatigut toqunartortallit aamma pinnguutit pinngortitami nungujartortanngitsut, taamaannerilu pissutigalugit inuup peqqissusianut avatangiisinullu immikkut ajoqusiisnaallutik. Pinnguutit POP-it uumassusilinnik uumasuni katersuuttarput silaannarlu, imeq aamma uumasut ingerlaartut aqutugalugit siaruartarlutik. Pinnguutunik POP-nik katersuunnerit uumasogatigiinni imarmiuni nunamiunilu pisarput. Pinnguutini POP-imi ajornartorsiutit killeqarfinnik akimuisuupput, taamaattumillu nunani tamalaani iliuuseqarnissaq aamma pisariaqarluni.

Isumaqatigiissummiipput pinnguutit POP-it 21-t. Pinnguutit siunertaqartumik siunertaqanngitsumillu tunisassiarineqartarput, kingullertut taaneqartumi assersuutigalugu eqqakkanik ikuallaavinniit aamma inissiaqarfinniit aniatitsinerit.

Nunat killeqarfii akimorlugit eqqakkanik assartuisarnermik nakkutilliineq pillugu Baselimi isumaqatigiissut. Taanna FN-ip avatangiisitigut suliniarfiata UNEP-ip ataaniippoq. OECD-mi nunaniit OECD-mi nunanut ilaanngitsunut eqqakkanik uloriarnartunik avammut nioqquteqarnissaq isumaqatigiissummi inerteqqutaavoq. Baselimi isumaqatigiissummut umiarsuit qanoq ittut ilaatinneqarneri pillugit assigiinngitsunik isiginneriaaseqarpoq.

Montrealimi isumaqatigiisst tassaavoq ozonip nungukkiartorneranut akisussaasutut nalilerneqartut CFC-gassit arlallit tunisassiarineqarnerisa atorunnaarsikkiartornerisigut Nunarsuup avataani ozonip illersorneqarnissaa siunertaralugu nunat tamalaat isumaqatigiissutaat. Atulersinneqarmalli isumaqatigiissut tallimariarluni nutarterneqarsimavoq, siullermik 1990-mi (London), tulliani 1992-mi (København), 1995-mi (Wien), 1997-mi (Montreal) aamma 1999-mi (Beijing).

Imm. 1-mut
Nr. 8

Aalajangersakkamiippoq nunap, naasoqassutsip il.il. pissuserisaannut pilersitseqqittoqartar-nissaanik maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Pigin-naatitsissut ilaatigut sioqqanik piiaanerup kinguneranik, eqqaavissuit matuneqarnerisa kin-guneranik, aqqusiniugallartut peerneqarnerisa kinguneranik nunap pissusianik ajoqusikkanik iluarsaassinerit pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut atorneqassaaq.

Imm. 1-mut
Nr. 9

Aalajangersakkamiippoq inatsisip siunertaa naapertorlugu uumasuuteqarnek pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Piginnaatitsineq avatangiisit pillugit ajornartorsiutinik, misilittakkat naapertorlugit uumasuuteqarnermut at-tuumassuteqartunik aaqqiissuteqarnissamut maleruagassanik aalajangersaanermut atorneqas-saaq, tassunga ilanngullugit uumasut toqungasut iginneqartarneri, toqoraavimmit eqqakkanik uumassusilinnit pisunit igitsisarnek, naggorissaatinit inuussutissat atortussiat seerisarnerat aamma nipiliortoqartarneranik tipimillu akornutit.

Imm. 1-mut
Nr. 10

Aalajangersakkamiippoq eqqiluisaarnermut aamma avatangiisini pissutsinut ajoqutaasut ima-luunniit avatitsinni annertuumik ajoqutit pinaveersaartitsinissaq aamma pinngitsoortitsinissaq eqqarsaatigalugu pisariaqartitsisoqaleraangat uumasut ajoqutaasut pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Teriarsuit, terissat kisianni aamma terianniat, tulukkat, naajat aamma sullernit ilaat akiornissaat pillugit maleruagassalior-toqarsinnaavoq, assersuutigalugu eqqakkanik passussinermut, inissiinermut igitsinermullu naleqqiullugu uumasut taakku ajornartorsiutaalerpata.

Imm. 1-mut
Nr. 11

Aalajangersakkamiippoq imigassat puui pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut, tassunga ilanngullugu immiaaqqat aamma imeruarsaatit kulsyrimik akullit, puussat aalajangersimasut atorneqarnissaannut inerteqqutit imaluunniit pisussaaffiit kiisalu utertitsisarnissamut aaqqissuussinermik pilersitsinissamut pisussaaffiit. Aalajangersagaq immikkoortumi malittarisassanik atuuttunik ilasineruvoq, taamaalilluni maannamut nioqqutissiat amerlanerusut pillugit maleruagassaliornissamut

tunngavissiisoqarluni. Maannakkut assersuutigalugu viinninut puiaasat, alko-popsit, imermut puiaasat qillertuusanillu tunisassiat assigiinngitsut nalunaarummi ilanngunneqarsinnaalerput. Avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi taamaallaat immiaaqqat aamma imeruusaatit kulsyrenik akoqartut pillugit aalajangersaanissamut tunngavissiisoqarsimavoq, Avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi § 7, imm. 1, nr. 14 naap.

Utertitsisarnissamut aaqqissuussinermik assersuutigalugu puut akuerisaasut atorneqarnissaat pillugu piumasaqaateqarnikkut annerpaamik atoqqiisinnaaneq qulakkeerneqarpoq avatangiisillu innarlitsaaliornissaanut malunaatilimmik peqataassalluni, apeqqutaallu puup utertinneqartup assartorneqarnerani passunneqarneranilu avatangiisimik ajoqusiineq.

Immiaaqqat imeruusaatillu kulsyrimik akullit puui pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16, 28. maj 2002-meersoq manna tikillugu aalajangersakkami § 7, imm. 1, nr. 14 tunngavigalugu atulersinneqarsimavoq, taannalu immiaaqqanut aamma imeruusaatinut kulsyrimik akulinnut naatsorsuussaalluni. Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni utertitsisarlini aaqqissuussinerup ingerlaannarnissaanut sulit atorneqassaaq.

Imm. 1-mut

Nr. 12

Aalajangersakkamiippoq paasissutissanik katersineq tunniussisarnerlu pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Nunat killeqarfii akimorlugit eqqakkanik navianartunik assartuisarnermik nakkutilliineq pillugu Baselimi isumaqatigiissut aamma atortussiat ozonimik nungutitsiartortartut aamma pinnguutiniq nungujartortannngitsunik uumassusilinnit pisunit avatangiisinut toqunartulinnik (POP-inik) nioqqutissiorneq, atuineq aamma aniatitsisarneq pillugit Montrealimi isumaqatigiissut Kalaallit Nunaata peqataaffigilermagit aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Isumaqatigiissutit taakku tamarmik paasissutissanik tunniussisarnissamik aalajangersakkanik imaqarput, § 10, imm. 1. nr. 12-milu aalajangersagaq naapertorlugu killiussanik aalajangersaanissamut, suliffeqarfinit, kommuninit aamma suliaqartunit allanit paasissutissanik pisariaqartinneqartunik katersuisarnissamut toqqammavissanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut tunngavissaqalerput. Aalajangersagaq aamma avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanut Naalakkersuisut pilersaarusiornerrannut aamma isumagineqarneranut pingaarutilittut atugassanik paasissutissanik katersuinissap qulakkeernissaanut atorneqassaaq.

Aalajangersagaq taanna malillugu avatangiisinut tunngasunik paasissutissanik katersisarneq tunniussisarnerlu pillugit maleruagassat imminut pinerluuteqarsimasutut nalunaarutiginnissamut maleruagassat nalinginnaasut naapertorlugit inerteqquteqarnermut killilerneqarput (imminut nalunaarutiginnissamut pisussaaffeqartoqanngilaq aamma paasissutissanik tunniussisoqassanngilaq eqqartuussinermi imminut akornutaasussanik),

Inuttut piginnaatitaaffiit pillugit europamiut isumaqatigiissutaanni allaaserisani immikkoortoq 6 malillugu. Maleruagassat naapertorlugit avatangiisinut tunngasunik paasissutissanik tunniusaqartussaq pinerluttulerinermi inatsisinik unioqqutitsisimasoq pasineqarpat, aamma paasissutissat tamanna pillugu erseqqinnerusumik naliliinissamut pingaaruteqarpata Naalakkersuisut paasissutissanik avatangiisinut tunngasunik piumasinnaangillat.

Imm. 1-mut
Nr. 13

Aalajangersakkamiippoq naatsorsuutininik piujuartitsinissamut attuumassutilinnik suliaqarneq tamanullu saqqummiussisarnissaq pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut, tassunga ilanngullugu kikkut naatsorsuutininik piujuartitsinissamut attuumassutilinnik suliaqarnissamik pisussaaffeqartut, naatsorsuutit piffissanut agguarneqarnissaat, ilusai, imarisai aamma kikkut tamarmik naatsorsuutininik piujuartitsinissamut attuumassusilinnik takunnissinnaanerannut maleruagassat. Maleruagassani qulakkeerneqassaaq piujuartitsinissamut attuumassusilinnik naatsorsuutit saqqummiunneqartut kikkunnut tamanut paasiuminartuunissat, tassunga ilanngullugu assigiiartuunissat aamma imminnut sanilliullugit naleqqiunneqarsinnaanissaat aamma avatangiisit pillugit ingerlaavartumik suliniarnermi sakkutut atorneqarsinnaanissaat. Naatsorsuutit piujuartitsinissamut attuumassutillit siunertaraat avatangiisit pillugit suliassat pillugit misigisimanerup annertusarneqarnissaa aamma pisortat namminersortullu ingerlataanni avatangiisit pillugit aqutsisoqalernissaanik kajumissuseqalersitsinissaq.

“Naatsorsuutit piujuartitsinissamut attuumassutillit” imatut paasineqassapput tassaasut suliffeqarfiup, pisortat suliffiutaata, kommunip imaluunniit assigisaata ukiumoortumik avatangiisinut ajoqusiisumik suliaqarneranik aamma isumalluutininik atuineranik naatsorsuutit.

Namminersorlutik Oqartussat nukinnik atuineq pillugu naatsorsuutininik ineriartortitsineq pillugu pilersaarut aallartissimavaat, taamaalilluni innaallagjamik, imermik kiassarnermillu ukiumut atuineq pillugu nassuiaasoqarluni. Nukinnik atuineq pillugu naatsorsuutit naatsorsuutit piujuartitsinissamut attuumassutillit ilagisinnaavaat.

Imm. 1-mut
Nr. 14

Aalajangersakkamiippoq nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit, isumaqatigiilluni aalajangersakkat aamma isumaqatigiissutininut tapiliussat, Inatsisartut aalajangiinerat malillugu Kalaallit Nunaata peqataaffigisaasa Naalakkersuisunit piviusunngortinneqarsinnaanerininut piginnaatitsissut. Inatsisartut isumaqatigiissummik suliaqarnerininut atatillugu piumasarineqarpoq Kalaallit Nunaannut kinguneqartitsinerit allaaserineqarsimanissaat, tassunga ilanngullugu aningaasaqarnikkut kingunerisinnaasai.

Piginnaatitsinermik aalajangersagaq taanna maannakkut inatsisissatut siunnersuummi erseqqissumik ilaatinneqalerpoq, avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut peqqussummi atuuttumi taamaattoqanngitsoq.

Aalajangersakkami siunniunneqarput nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit, tassa isumaqatigiissutit, isumaqatigiinnikkut aalajangersakkat aamma isumaqatigiissutitut ilassutit, pisarneq malillugu tusarniaareernerup kingorna Kalaallit Nunaat danskit atortussanngortitsineranut ilaalerluni imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit isumaqatigiissutigineqarluni.

Aalajangersagaq tunngavigalugu avatangiisinut tunngatillugu nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit eqqortinneqarnissaat pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, Kalaallit Nunaat sinnerlugu danskit naalakkersuisuisa atortussanngortitaanni imaluunniit Kalaallit Nunaata nammineq akuerissallugu aalajangersimasinnaallugu. Tamanna isumaqarpoq nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissummut il.il. Kalaallit Nunaat peqataatinneqassappat isumaqatigiissutit il.il. eqqortinneqarnissaat qulakkeerlugu maleruagassaliornissaq Naalakkersuisunit isumagineqassaaq.

Imm. 1-mut

Nr. 15

Anartarfiit aamma anartarfiit imaannik aamma eqqiluisaarnermit imikoorummik igitsisarnissaq pillugit maleruagassaliornissamut paragraffi Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq. Paragraffimini oqaasertaliorneq inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq.

Nutaamik oqaasertaliornermut atatillugu immikkoortumi malittarisassaliornissamut kommunalbestyrelsinut inatsisitigut tunngavissat ikkunneqarput. Naalakkersuisut assersuutigalugu innuttaasut anatarfinnik aalajangersimasunik atueqqullugit kommunalbestyrelsip peqqusinissaanut, aamma kommunip katersisarnernut igitsisarnermillu aqqissuussinissaanut periarfissiipput.

Imm. 1-mut

Nr. 16

Aalajangersakkamiippoq perusersartarfiit, uffarfiit aamma errorsisarfiit, taakkunungalugu sanilliunneqarsinnaasut pillugit eqqiluisaarnernissamut tunngasunik maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Piginnaatitsissut suli anartarfiit aamma imermik errortuivikumik anartarfiillu imaannik eqqaaneq pillugit

Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 27, 17. september 1993-meersumut tunngavittut atorneqassaaq.

Imm. 1-mut

Nr. 17

Aalajangersakkamiippoq tupersimaartarfiit, kulturikkut, sunngiffimmi aamma timersornermik aaqqissuussinerit pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaaneranut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Oqaasertaliussami aaqqissuussinerit ullumikkut nuna tamakkerlugu aaqqissuunneqartartut tamarmik pineqarput, tassunga ilanngullugu ileqquusumik Aasiveqartarnerit aamma tusarnaartitsinerit amerlasuunik peqataaffigineqartartut. Inuit amerlasuut katersuunneranni immikkut pissutit eqqiluisaarnermut aamma peqqinnissamut kiisalu avatangiisinut tunngasut pingaaruteqarsinnaapput. Piginnaatitsissut perusuersartarfeqarnermut aamma uffartarfeqarnermut pissutsit pillugit, eqqakkanik eqqaaneq assigisaanillu maleruagassanik aalajangersaanermut atorneqassaaq, taamaalilluni inuit avatangiisillu ajoquserneqarsinnaanerit pinngitsoorneqarluni.

Imm. 1-mut

Nr. 18

Aalajangersakkamiippoq immani nunamilu uumasut pilanneqartarnissaanut tunngasunik maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Aalajangersagaq malillugu sumiiffinni aalajangersimasuni immani nunamilu uumasut pilanneqartarnissaannik inerteqquteqartarnissamut Naalakkersuisut tunngavissinneqarput. Taamatut inerteqquteqarneq inuit peqqinnissaat aamma inuuniarnerminni atugarisaat eqqarsaatiginerinik pissuteqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu silaannaap, erngup, sermip, qaqqat aamma nunap mingutsinneqarnerat. Aalajangersagaq malillugu uumasunik pilaasarfiit immikkut aaqqissorneqarnissaat aamma atorneqarnissaat pillugit piunasaqaateqartoqarsinnaavoq. Pilareermermi eqqagassat uumassusilinnit pisut iginneqarnissaanni immikkut mianerisassanik peqarpoq, tassami issittumi taakku asiusarnerat arriitsuinnaammat. Soorlu § 1-mi takuneqarsinnaasoq immamik mingutsitsineq – matumani eqqagassanik uumassusilinnit pisunik igitsineq ilanngullugu – inatsit alla aqqutigalugu malittarisassiuunneqarpoq.

Imm. 1-mut

Nr. 19

Aalajangersagaq nutaavoq, tassani pineqarlutik suliffeqarfiit imminut nakkutiginerat, tassunga ilanngullugu ingerlatsinermi nalunaarsuusiortarnissaq. Imminut nakkutigineq pillugu ullumikkut assersuutitut taaneqarsinnaapput nukissiorfiit ingerlatsineq pillugu nalunaarsuusiornissamut peqquneqarsinnaasut, nukissiorfiup kiassaateqarfiutigisup tunisassiornerani aamma atuinerani paasissutissat makku nalunaarsorneqarlutik:

- ikummatissaq qanoq annertutigisoq atorpeqarnersoq,
- atortussiat iluaqtussiat qanoq annertutigisut atorpeqarnersut,
- tunisassiornermi atortut ataasiakkaat qanoq sakkortussusilimmik aamma ingerlatsinermi qanoq sivisutigisumik atorpeqarnersut,
- tunisassiarineqartut annertussusiat innaallagissamik, kiammik aamma kiammik sineruttumik igitaq immikkoortillugit,
- ingerlatsinermi akornutit aamma ajutoornerit pillugit paasissutissat,
- igitassat navianartut annertussusiat aamma sunaanerat, matumani paaq aamma uuliaq koq sumut iginneqarnissai ilanngullugu.

Assersuut alla aalisakkerivik ingerlatsineq pillugu nalunaarsuusiornissamut peqquneqarsinnaasut, aalisakkeriviup tunisassiornerani aamma atuinerani paasissutissat makku nalunaarsorneqarlutik:

- tunisassiassat tulaanneqartut annertussusaat suunerilu,
- eqqakkat annertussusaat, tassunga ilanngullugu imeq minguttoq aqputigalugu qanoq annertutigisoq aniatinneqarnersoq, aamma qanoq annertutigisoq imaanut iginneqartarnersoq,
- uuliap, innaallagiap imillu atorpeqartup annertussusia,
- eqqiaatit atorpeqartut aamma
- ingerlatsinermi akornutit ajutoornerillu pillugit paasissutissat.

Imminut nakkutiginermi uuttortaasarnertit siunertaraat assersuutigalugu nipiliornermut, silaannarmut, tipiliornermut aamma imermik minguttumik aniatitsinermut tunngatillugu killissaritit eqqortinneqarnerisa uppernarsarneqarnissaat. Uuttortaanerit amerlanerit suliffeqarfimmi ingerlatsinermut nalunaarsuutitut ilaatinneqartut, imminut nakkutiginermut atasumik isumagineqarsinnaapput. Kisiannili assersuutigalugu ukiumoortumik nakkutilliilluni uuttuisoqartillugu, pissutsini killissaritit malinneqarsimasinnaaneri pillugit qularnartoqartillugu, imaluunniit suliffeqarfik pillugu maalaaruteqartoqartillugu, akuttunngitsumik misissueqqissaartarfiit uuttortaasartut akuerisat arlaannaanulluunniit atannngitsut uuttortaannissaat imaluunniit misissueqqissaarnissaat atorfissaqartinneqartarput, pingaartumik nipiliorneq, silaannaq aamma tipiliorneq pineqartillugu, paasissutissat arlaannaanulluunniit attuumassuteqannngitsut aamma eqqortut pissarsiariumallugit.

Imm. 1-mut

Nr. 20

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq, tassaniilluni nakkutilliisut pisortatut oqartussaassusillit nakkutilliinerisa ingerlanneqarneranut tunngasunik maleruagassaliornissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut, tassunga ilanngullugu avatangiisit pillugit nakkutilliinermut akiliuteqartarnermut maleruagassat.

Aalajangersagaq eqqarsaatigineqarpoq ilaatigut suliffeqarfinnut aamma sulianut illoqarfiit nunaqarfiillu pioreersut eqqaaniingitsunut atasumik nakkutilliinermi atorpeqassasoq.

Aalajangersagaq tunngavigalugu nakkutilliiffigineqartup nakkutilliisut nakkutilliiffiusup aamma timmisartut mittarfeqarfiata imaluunniit qulimiguullip mittarfiata aalajangersimasumik timmiffigineqartartup akornani angalanerannut naammaginantumik aningaasartuutitut suliffeqarfik akiliuteqartinneqartassaaq. Assinganik atuuppoq nakkutilliisup nakkutilliiffimmi najugaqarnera aamma suliffeqarfiup nunami pineqartumi sunnersinnaasani assartuineq ilanngullugu.

Imm. 1-mut

Nr. 21

Aalajangersakkamiippoq sanaartukkat, maskiinat, atortut angallassissutillu suussusiinik akuersissuteqartarnek pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalackersuisunut piginnaatitsissut. Suussutsinik maleruagassaqaqarnissaaq tassaavoq teknologii pitsaanerpaap pisarsiarineqarsinnaasut atorpeqarnissaanik tunngaviup piviusunnigortinneqarnissaanut tunngavissaaq. Piginnaatitsisut avatangiisinut tunngatillugu pissutissat tunngavilersorlugit piumasaqaatinik aalajangersaanermi atorpeqassaaq, assersuutigalugu nipiliornermut, mingutsitsinermut tunngasut imaluunniit sanaartukkat, maskiinat, atortut aamma assartuutit atorpeqarneranni nukimmik atuinerisa sunniuteqarluarnissaanik pitsanngorsaanermit.

Imm. 1-mut

Nr. 22

Aalajangersakkamiippoq imermik imissatut pitsaassuseqartumik imermik pilersuiffiup ilusilersornissaa atortunillu toqqaanissaaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalackersuisunut piginnaatitsissut.

Piginnaatitsissut imissamik sapinngisamik pitsaanerpaamik pilersuinissamut teknologiip pitsaanerpaap atorpeqarnissaa pillugu tunngavik naapertorlugi imissamik pilersuiffiup sanaartorneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut atorpeqassaaq. Aalajangersagaq malillugu assersuutigalugu imissamik pilersuiffimmi ruujori atorpeqartussaaq taamatut atorpeqarnissamut akuerineqarsimasussaansaa pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, taamaalilluni ikkussukkanit soorlu ruujorinit imiisivinniillu toqunartumik akuleruttoqartarnera pinngitsoorneqarluni.

Imm. 1-mut

Nr. 23

Aalajangersakkamiippoq eqqagassalerineq aamma anartarfilerineq pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalackersuisunut piginnaatitsissut.

Anartarfiit aamma imermik errortuivikumik anartarfiillu imaannik eqqaaneq pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 27, 17. september 1993-meersumi, eqqagassanik anartarfilerinermilu aqqissuussinernut toqqammavissat aalajangersarneqarput. Piginnaatitsissut eqqagassanik anartarfinnillu katersuisarneq, assartuisarneq aamma igitsisarneq peqqinnissamut avatangiisinullu isumannaatsumik ingerlanneqarnissaata qularnaarneqarneranut atorneqassaaq.

Aammattaq kapitali 7-mut innersuussisoqarpoq, tassani eqqakkat isiginiarlugit immikku tkapiteqarmat.

Imm. 1-mut

Nr. 24

Aalajangersakkamiippoq toqusut inaat, toqusunik ikuallaasarfiit iliveqarfiillu pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Inuit peqqinnissaat aamma avatangiisit mianeriumallugit toqusut inaat aamma iliveqarfiit sananeqartarnerat, aqqissornerat aamma ingerlanneqarnerat pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Imm. 1-mut

Nr. 25

Aalajangersakkamiippoq napparsimmaviit eqqagassaannik igitsisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Piginnaatitsissut napparsimasunik passussinermiit navianaratarsinnaasunik aamma timip ilaaneersut igitassat pillugit atorneqassaaq, tassunga ilanngullugu nalunaarsuisarneq, nalunaaruteqartarnek, immikkoortiterisarneq, poortuisarneq aamma assartuisarneq pillugit maleruagassat.

Imm. 1-mut

Nr. 26

Aalajangersakkamiippoq pissutsit siuliani maleruagassanut ilaanngitsut, kisiannili inuit tamat eqqiluisaernerannut peqqissusiannullu pingaaruteqartut nalilerneqartut pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Inuit peqqinnissaat avatangiisillu erseqqissumik paatsuugassaannngitsumillu mianerinissaanni pissutsini maleruagassaliornissamut piginnaatitsissut atorneqassaaq, pissutsit tamakku inatsisip akuerineqarnerani ilisimaneqareerneru apeqqutaatinnagu.

Imm. 1-mut

Nr. 27

Aalajangersagaq tassaavoq avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi allanngortinneqarsimasumilu § 7 a-c-mi aalajangersakkat ataatsimut allanneqarneri. Taamaattorli allilerineruvoq, illoqarfinni nunaqarfinnilu taakkulu avataanni assartuiffissanik aalajangersaanissmut kommuniperiarfissaqalerluni.

Aalajangersakkamiippoq avatangiisit aamma pinngortitamik paarineqarnissaa siunertaralugu assartuutit atorlugit angallannerup aaqqiissuteqarfigineqarnera pillugu maleruagassanik aalajangersaanannermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissut. Kommunit asimi assartuinnermut aqputigineqartussanik aamma ingerlaffissanik aalajangersaaninnaatitaanissaat pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaanannerata tunngavia ilaatigut piginnaatitsissumiippoq.

“Assartuutit” isumaqartinneqarput ilaatigut tassaasut qamuteralaat, qamutit motorillit nunakkoortit, angallatit immap qaavatigut timmeralaartartut aamma nalinginnaasut, timmisartut motorillit aamma sikkilit qaqqasiutit.

Piginnaatitsissut taamatut angallannermut atatillugu avatangiisinut aamma pingortitamut sunniutit pitsaangitsut pinaveersaartinnissaanut aamma killilernissaanut eqqarsaatigineqarpoq atorneqassasoq, tassunga ilanngullugu nipi akornut kiisalu nunamik ajoqusiinerit.

Piginnaatitsissutip kommunini sisamani illoqarfinni nunaqarfinnilu taakkulu avataanni assartuutit motorillit pillugit nalunaarutunik suliaqarnermut atasumik atorneqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Ullumikkut taamaallaat sumiiffinnut Upernavimmi, Uummannami, Sisiimiuni aamma Kangerlussuarmi angallanneq pillugu killilersuisunik nalunaarutunik peqarpoq, kisianni Naalakkersuisut kissaatigaat illoqarfiit avataaniittut tamaasa pillugit nalunaarutikkut malittarisassaliortoqassasoq.

Imm. 1-mut

Nr. 28

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu nutaajusumi, nioqqutissiat isumannaatsuunissaat pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusumik maleruagassaliorsinnaasut. Aalajangersakkami tassani eqqarsaatigineqarpoq kinaluunniit nioqqutissiamik, avatangiisimut aarlerinartumik pilersitsisinnaasumik peqqinnissakkulluunniit kinguneqartitsisinnaasumik, kaaviiartitsilersimasoq, imaluunniit nioqqutissiap tunisaaneranut atasumik Naalakkersuisut imatut peqqusisinnaassasut:

- 1) nioqqutissiap aarlerinartoqarnera pillugu atuisut mianersoqqullugit,
- 2) pissutsinut aarlerinartumik pissutaasunut ikiueqqullugit,
- 3) ingerlaannartumik sunnuteqartumillu nioqqutissiaq niuerfimmi utertinneqassasoq,
- 4) nioqqutissiat atuisuniit utertinneqassasut imaluunniit
- 5) nioqqutissiat aserorterneqassasut.

Peqqussut imaluunniit inerteqqussut nalunaarutigineqassanersoq pillugu aalajangiinissamut Naalakkersuisunit pisariaqartinneqartunik suliatigut ilisimasalinniit nalunaarummit pissarsiniarnermi Naalakkersuisut aningaasartuuteqarnissaannut aalajangersagaq tunngavissiivoq. Tassunga aningaasartuutit peqqussummik nalunaarfigineqartumit utertillugit akilerneqarnissaat Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat.

Peqqussummi nioqqutissiaq inatsisinut akerliusoq qanoq passunneqassanersoq aammalu iginneqassanersoq takuneqarsinnaassasoq eqqarsaatigineqarpoq. Aammattaaq utertitsisoqarnissaanut tunngatillugu peqquffigineqartoq qanoq nalunaaruteqassanersoq peqqussummit takuneqarsinnaassaaq. Nalunaaruteqarnermut aningaasartuut peqquffigineqartumit matussuserneqassaaq.

Aalajangersakkami inuussutissat imaluunniit inuussutissanut poortuutissat pineqanngillat.

Imm. 2-mut

§ 10, imm. 2-mi aalajangersakkatut siunnersuutigineqartup umiarsuit kasiilikkat passunneqartarnerat pillugu nalunaarutit aqputigalugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat Naalakkersuisut ammaappat. Tamatumani qulakkeerniarneqarpoq umiarsuit kasiilikkat avatangiisinut isumannaatsumik iginneqartarnissaat. Ullumikkut ima pisoqartarpoq, taamaattunut tunngasumik erseqqissunik maleruagassaqqanngimmat, akuttunngitsumik umiarsuit amerlasuut umiarsualivimmut qimaannarneqartarput, kivippata uuliamik mingutsitsisoqarsinnaaneramik navianartoqartarluni. Iliuseqartoqanngippat umiarsuit kasiilikkat piviusumik eqqaasarneq pillugu ajornartorsiutaanerat allanngornaviannigilaq. Siunnerfigineqarpoq kommunalbestyrelsit siullermik peqquneqassasut umiarsuit iginneqarnissaanik periarfissanik innersuussisarnissamik akisussaaffik tigussagaat. Kommunalbestyrelsit suliassamik nutaamik taamaattumik suliqaarnissaat peqqusutigineqarpat, aningaasanik taartisisoqarnissaa oqaluuserineqassaaq. § 10, imm. 2-mi

siunnersuutigineqartumi umiarsuit ingutserlugit aggorneqartarnissaat aamma atoqqiisarnissaq pillugit maleruagassanik aalajangersaanissaanut Naalakkersuisut piginnaatinneqarputtaaq.

Imm. 3-mut

§ 10, imm. 3-mut siunnersuummi sanaartukkani aalajangersimasuni mingutsitsisuni aamma § 10, imm. 3, nr. 3 suliffeqarfinni mingutsitsinerusuni ilisimasatigut ilinniartitaanikkullu pissutsit arlallit pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Siunnersuummi § 10, imm. 3, nr. 1-mi aamma 2-mi suliffeqarfiit pineqartut maanna Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi suliffeqarfiit mingutsitsinerusut pillugit aalajangersakkani ilaatinneqarput, taakkulu ilisarnaatigaat taakkunani eqqagassat passunneqarlutillu iginneqartaramik.

§ 10, imm. 3, nr. 1-mi pineqarput inuit, sanaartukkani aalajangersimasumik mingutsitsisuni aqutsisut. Aalajangersagaq tunngavigalugu inuit pineqartut taakku teknikkikkut ilisimasassaat pillugit piunnaasaqatinnik suliaqarnissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput. Aqutsisut ilisimasaqarnissaanik aamma ilinniagaqartuunissanik piunnaasaqateqartoqarnissaanik, assersuutigalugu isumannaatsumik illersorneqarnissaasumik ingerlatsisoqarnissaa avatangiisinut akornusiisumik ajutoornerit ikinnerunissaat imaluunniit annertunerusumik mingutsitsisup akiliisussaataitaneramik tunngaviummut naapertuuttumik ingerlatsisoqarnissaa angujumallugu piginnaatitsissutip atorineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Nunat tamalaat akornanni avatangiisinut pissutsit pillugit annertuumik ilisimatusarnermik ingerlatsisoqarpoq, ilisimasallu tamanna pissarsiarineqarsinnaasoq inuiaqatigiinnut tamanut iluaqutaasariaqarpoq sanaartukkat, pilersinneqalersut, ingerlanneqartut aamma matuneqartussaasut, avatangiisinut sapinngisamik qajassuussinerpaajullutik.

§ 10, imm. 3, nr. 2 naapertorlugu sanaartukkani mingutsitsisuni sulisorisat ilinniartitaanissaat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Matunani immikkut eqqarsaatigineqarput eqqakkanik ikuallaavinni aamma igitassanik tigooraaveqarfinni sulisorisat. Sulisorisat ilinniartitaanissaannik piunnaasaqarneq isumannaallisaanertut aamma inuiaqatigiit aningaasaqarneranut iliuutsit isigineqassaaq. Eqqakkanik ikuallaaviit ullumikkut sananeqartartut teknikkikkut atortulersugaapput, ingerlatsinermik sulisorineqartut sulilersinnatik ikuallaaviup ingerlanneqarnissaa pillugu ilinniarsimasussaallutik, aamma tamanna pillugu uppersaateqartariaqarlutik. Taamatuttaaq igitassanik tigooraaveqarfinni sulisorisat ilinniartinneqarnissaat pisariaqarpoq, tassami sulisut igitassanik navianartunik tigooraasuummata, immikkoortiterisuullutik aamma nassiussisarlutik. Eqqakkat suussuseqatigiaat qanoq suliarineqassanersut aamma isumannaatsuutitsinissaq pillugu sulisorisat ilisimasaqartariaqarput.

Igitassanik tigooraaveqarfiit avatangiisinut akuersissummut atatillugu ullumikkut sulisorisat ilinniagaqarsimanissaat pillugu piunnaasaqat ilaatinneqarpoq, taamaalilluni tigooraaveqarfiit teknikkikkut aamma avatangiisinut tunngatillugu naammaginartumik

ingerlasinnaaniassammata. § 10, imm. 3, nr. 2-mi aalajangersagassatut siunnersuummi taamaattumik piumasaqaateqarnermut tunngavissaqarnissap ingerlaannarnissaa qulakkeerneqarpoq.

Ullumikkut MOKANA, Nordjyllandimi kommunit arlaqartut ataatsimoorlutik ingerlatseqatigiiffiutaat, igitassanik tigooraaveqarfinni ingerlatsinermik sulisorisanik ilaanneeriarluni pikkorissaanernik ingerlatsisarpoq. Kalaallit Nunaanni kommunit aamma MOKANA eqqakkat avatangiisinut navianartut pillugit ilaatitaqarnissamik aamma suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarput.

Nunaqarfinni eqqakkanik ikuallaavinnut tunngatillugu ingerlatsinissamik ilitsersuummik aamma video/dvd-mik ilitsersuutitalimmik suliaqartoqarnikuvoq, sulisorisassat atorfinitsinneqarneranni tunniunneqartartussamik.

Siunissarli isigalugu eqqagassalerineq tamaat ilanngullugu aamma eqqagassalerinermi immikkoortup iluani immikkoortunut ataasiakkaanut siunnerfeqartunik aaqqissuunneqarnerusimasumik pikkorissartitsisarnissamik pisariaqartitsisoqartussaassaq. Assersuutigalugu Danmarkimi AMU-p iluani eqqagassalerineq pillugu piginnaaneqalersitsisumik pikkorissaasoqartarpoq.

Sulisorisat sanaartukkani aalajangersimasumik mingutsitsisunik suliaqartut ilinniartitaanissaanut piumasaqaatit erseqqinnerusut, matumani teknikkikkut pisariaqartinneqartumik ilisimasaqarnermut uppernarsaatinut piumasaqaatit nalunaarummi aalajangersarneqarumaarput. Immikkoortumi maleruagassaliornermut atatillugu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanikkut ilinniagaqarnissamut pisussaaffiit sapinngisamik naammassineqarnissaat eqqarsaatigineqassaaq.

Siunnersuutigineqarpoq § 10, imm. 3, nr. 3 naapertorlugu suliffeqarfinni mingutsitsinerusuni sulisorisat attuumassuteqartut avatangiisit pillugit suliaqarnermi ilaatilernissaannut Naalackersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaassasut. Minnerpaamik sulisorisat tamarmik suliffeqarfiup avatangiisinut akuersissuteqarfigineqarnerata imarisaa ilisimassavaat, suliffeqarfik suliffeqarfiit mingutsitsinerusut il.il. avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarfigineqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 20. august 2004-meersumi ilanngussani ilaasoq. Suliffeqarfinni mingutsitsivallaartuni sulisorisat avatangiisit pillugit suliaqarnermi qanoq ilaatinneqarnissaat pillugu Naalackersuisut nalunaarut aqputigalugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq manna nutaajuvoq, tassanilu sanaartukkani innuttaasut peqqissusiannut aamma avatangiisinut immikkut pingaarutilinni inuit aqutsisut taakkununnga pisariaqartumik

teknikkikkut ilisimasaqarnissaat aamma tamanna pillugu uppersaateqartarnissaat maleruagassanik aalajangersaanissaanut Naalakkersuisut tunngavissinneqarlutik. Matumani eqqarsaatigineqarput sanaartukkat inuttaasunut imissamik tunisassiorlut, taamaattumillu peqqinnissamut annertuumik pingaaruteqartut. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq imissap pitsaassusianut aamma pitsaassusiata malinneqarnissaanut piumasaqaatigineqartut qaffakkiartornerat, peqatigisaanillu imermik suliarinneriaatsit allat nutaaliaanerusullu eqqunneqarnerat, taamaattumik aqutsisunut sulisorisanullu suliassat pillugit annertunerusumik teknikkikkut ilisimasaqarnissamik piumasaqaatit qaffasinnerulerlutik.

Teknikikkut qanoq ilisimasaqarnissamut piumasaqaatinut erseqqinnerusunut piumasarineqartussanut apeqqutaassaaq imeqarfiit qanoq ittut pineqarnerusut. Imeqarfinnut tunngasut iluanni imermik passusseriaatsit aamma imermik pilersuiffinnik aqutsineq pillugu tekinnikkut ilisimasat amerlanertigut pineqartarput.

§ 11-mut

Maleruagassani § 10 malillugu suliarineqartuni, kommunalbestyrelse erseqqinnerusunik maleruagassaliorsinnaasoq aalajangersarneqarsinnaavoq. Tassani kommunini ileqqoreqqusat ullumikkut ilisimaneqartut, Naalakkersuisunillu atortussanngortinneqartartut eqqarsaatigineqarput.

§ 12-mut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq siunertarineqarporlu inatsisip atuuffiata iluani Naalakkersuisut ilitsersuusiorsinnaanerat erseqqissarneqarluni. Ilitsersuutit siunertaraat suliassat aalajangersimasut suliarineqarnerat pillugit oqartussat ilitsersorneqarnissaat. Ilitsersuusiormut atatillugu sulinermi ingerlataqartut attuumassuteqartut peqataatinniarneqassapput.

§ 13-mut

Aalajangersagaq taanna imarisamigut avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi § 8, imm. 3 assingaa. Manna tikillugu aalajangersakkat mingutsitsinerit pinaveersaartinnissaannut akior-nissaanullu atatillugu kommunalbestyrelsit aalajangersimasunik suliassinneqarnissaannut periarfissiipput. Uuliamik akuutissanillu eqqakkanik igitsisarnissamik aaqqissuussinerit atul-ersinnissaannut atatillugu aalajangersagaq siusinneruskikut ator-neqarnikuuvoq.

§ 13-mi kommunalbestyrelsinut peqqusinerit taaneqartut aatsaat isumaqatigiinniareernikkut pisinnaapput, tassa suliassat taaneqartut ilaat qularnangitsumik aningaasartuutininik nassa-taqartussaammata. Kommunit iliuusissaat siulittussallugu ajornakusoorsinnaammata, taakkulu kommunimiit kommunimut allanngorarsinnaammata, aningaasartuutit nammatassat agguarn-

eqarnissaat pillugit aalajangersimasumik siuimoortumik sumaqatigiissuteqarnissaq naaper-tuunnaviannngilaq.

§ 14-mut

Avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi § 8, imm. 2-mi sullissinermut akiliutinik akiler-suititsisarnissamut maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisut piginnaatin-neqarput. § 14-ip saniatigut aamma § 10, imm. 1-imi tunngavimmi aalajangersagaq taanna malillugu nutaanik maleruagassaliornissamut atatillugu akiliutissanik aalajangersaanissamut periarfissaqarpoq. § 14-mi aalajangersagassatut siunnersuummi inatsisip allaffissornikkut aqunneqarneranut atasumik pisortat oqartussat suliaassanik suliarineqartarnerannut aningaasar-tuutunut matussutissanik maleruagassanik aalajangersaasinnaanerinut Naalakkersuisut pigin-naatinneqarput, tassunga ilanngullugit akuersinerit, avatangiisinik atuinermut akuersissutit, akuersissutit imaluunniit immikkut akuersinerit, aamma maalaarutit suliarineqartarneri. Taa-maattorli suliffeqarfik, inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaataitaasorlu il.il. qinnuteqarnermi-gut, maalaaruteqarnermigut aasigisaaniluunniit oqartussanik suliaqartitsippaat aatsaat akiliut taamaallaat akileqquneqartassaaq.

Kapitali 4-mut

Kapitalimi matumani inatsisip oqaasertaannik paasinnilluarnissaq anguniarlugu, imermut minguttumut tunngasunut taaguutitut assigiinngitsunut nassuiaatit aallarniutigineqarput. Ka-pitalimi pineqartut annersaata nutaajuneranut imaluunniit suleriaatsip ullumikkut atorneqartup erseqqissarneqarneranut atatillugu tamanna isigineqassaaq. Tassani aamma nassuiaatit Inatsi-sartut inatsisaani atorneqanngitsut ilaatinneqarput, kisiannili imeq minguttoq pillugu kingus-innerusukkut nalunaarutini suliarineqartussani atorneqartussaallutik.

Imeq minguttoq

Imeq minguttoq paasineqassaaq imeq sunaluunniit inissianiit, suliffeqarfinniit kiisalu sanaar-tukkaniit allaniit aniatinneqartopq.

Illumit imikoorut (eqqiluisaarfinnit imikoorut)

Illumit imikoorut angerlarsimaffinnit imeq minguttoq, tassunga ilanngullugu anartarfiit imer-mik kuutsinneqartuniit aniatitaq.

Errorfinniit imikoorut

Errorfinniit imikoorut paasineqassaaq anartarfinnit imermik kuutsitsiveqanngitsuniit angerlar-simaffinnit imeq minguttoq.

Anatarfinniit imikoorut

Anatarfinniit imikoorut paasineqassaaq anatarfinniit imermik kuutsinneqartuniit imeq minguttoq.

Tunisassiornermiit imikoorut

Tunisassiornermiit imikoorut paasineqassaaq suliffeqarfiit tunisassiorneranniit ingerlatsineraniillu imeq minguttoq.

Qalianiit imeq pisoq aamma imeq saqqumiinnartoq

Qalianiit imeq pisoq aamma imeq saqqumiinnartoq paasineqassaaq nittaallamit sialummiillu illup qalianiit aamma tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nunniukkanit pisoq. Qalianiit imeq pisoq aamma imeq saqqumiinnartoq atortussianik allanik oqassanngilaq, taakkunanga kuunnerminut atasumik nalinginnaasumik akuleruttartut saniatigut, imaluunniit akorisaa anertuumik allaannerussuteqassanngilaq.

Minguaaveqarfik

Erngup aqquatai ammasut matoqqasullu, aamma atortut kuunnut, tatsinut imaanulluunniit kuutsitsinermut, nunamut kuutsitsinermut allatulluunniit eqqaanermut atatillugu imermik minguttumik allamut ingerlatsitsissutit aamma /imaluunniit passussiviit (soorlu saliiviit) asigisaallu.

Minguaaveqarfiup pisinnaasaa

Imip minguttup atortussianik mingutsitsisartunik akullip annertussusia, nunaminertap aalajangersimasumik angissusillip iluani minguaaveqarfiusumiittumi illumit ataatsimit amerlanerusuniluunniit kuutsinneqarsinnaasoq.

Pisortat minguaaveqarfiat

Minguaaveqarfik, ingerlanneqarnera aserfallatsaaliorneqarneraluunniit kommunalbestyrelsimit akisussaaffigineqartoq.

Minguaaveqarfiit nammineq pigisat

Minguaaveqarfik pisortat piginnngisaat.

Inummut nalingititaq

Inummut ataatsimut nalingititaq (PE) paasineqassaaq ukiumut uumassusillit sananeqaataat 21,9 kiilu silaannarmik atuinertut uuttorneqrtoq (BI5), katillugu ukiumut 4,4 kiilu kvælstoffi imaluunniit ukiumut katillugu 1,0 fosfor.

§ 15-mut

Matumani maleruagassaaq pingaarneq tassaavoq immap aamma imip atortussianik mingutsitsinnaasunik aniatitsivigineqarnissaanut tamanut inerteqqut. Inerteqquteqarnermi ilaatinneqarput atortussianik issoqqasunik imerpalasunillu aniatitsinissaq, tassunga ilanngullugu

imeq minguttoq imerpalasunik kimittorsaatini akusaq imaluunniit sakkukinnerusunik akusaq. Tassani aamma pineqarput assersuutigalugu eqqaavinniit, eqqaavissuarniit aamma nunaminertanit mingutsineqarsimasunit imeq minguttoq seerisoq. Piumasaaqaat tassatuaavoq atortussiaq pineqartoq mingutsisisinnaanersoq.

Taamatuttaaq atortussiaat taamaattut imatut toqqortarineqassapput, taamaalilluni immamut imaluunniit imermut kuugunneqarsinnaaneranik navianarsinnaasut sapinngisamik pitsaanerpaamik killilerlugit. Matumani eqqarsaatigineqarput assersuutigalugu umiarsualivinni uuliakoorutit nappartani uninngasuutigineqartut. Uulia imaluunniit akuutissat allat uninngasuutigineqartoq tamatigut imatut inissinneqartassapput imaannut kuuguttoqarnissaa sapinngisamik pitsaanerpaamik pinaveersaartillugu.

Taamaattorli § 16 malillugu imermik minguttumik aniatitsinissaq akuerineqarsinnaavoq.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut inatsimmi § 15, imm. 2-mi nutaajusumi siunertarineqarpoq, Naalakkersuisut akuersiteqqaartinnagit, immamik imaluunniit imermik mingutsisisinnaasunik atortussiani kinnikuni assaasoqanngitsoq imaluunniit arlaatigut akornutaasannagitsut.

§ 16-mut

Paragraffimi taamatut oqaasertaliussaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannut inatsimmi nutaajuvoq. Malugineqassaaq paragraffimi tassani oqaasertaliussat nutaat tunngavigalugit pisut ilaanni imermik minguttumik aniatitsinissamut akuersissummik tunniussinissamut kommunalbestyrelsi piginnaatinneqassammat. Immikkuualuttut kommuninik isumaqatigiinniareernikkut nalunaarutillugu inaarutaasumik aalajangersarneqarumaarput.

Aalajangersakkanut pingaarnertut taamaalilluni Naalakkersuisut tassaapput tamanut tunngatilugu akuersissuteqartartut, taamaallaat § 16, imm. 2-p aamma 3-p ataani taaneqartut pinnagit.

Oqartussat akuersissuteqartartut aalajangissavaat aniatitsinissamik akuerineqarnissamut qinnuteqarnermi paasissutissat suut ilaatinneqassanersut, taakku pillugit nalunaarummi imaluunniit maleruagassani allani allamik aalajangersagaqanngippat.

§ 16, imm. 2-mi illunut erseqqissumik amerlassusilinnut tunngavigineqarpoq inissiani qulinik amerlanerunngitsuni minguiaaveqarfimmik nammineq pigisamut kommunalbestyrelsi oqartussatut akuersissuteqartartuussasoq, § 18 naapertorlugu tamanna pillugu maleruagassanik kommuninik isumaqatigiinniareernerisigut Naalakkersuisut aalajangersaanissaasa tungaannut.

§ 16, imm. 2-mi suliffeqarfinnut erseqqissumik angissusilinnut tunngavigineqarpoq inummut nalingititaq 20-nik amerlanerunngitsuni minguiaaveqarfimmik nammineq pigisamut kommunalbestyrelsi oqartussatut akuersissuteqartartuussasoq, § 18 naapertorlugu tamanna pillugu

maleruagassanik kommuninik isumaqatigiinniareernerisigut Naalackersuisut aalajangersaanissaasa tungaannut.

Paragraffi taanna naapertorlugu illuniit imikoorutip aniatinneqarnissaanut akuersissummik tunniussiunissamut kommunalbestyrelsi periarfissaqalerpoq. Kommunalbestyrelsimiit akuersissummut suliffeqarfinniit tunisassiornermit imikoorut ilaatinneqarsinnaangilaq.

Illunit ataasiakkaanniit errorffinit imikoorummik nunamut aamma kussinernut ammasunut kangerlunnut imaluunniit immamut kuuttunut aniatitsinissamut atatillugu oqartussatut akuersisartoq sulii kommunalbestyrelsiuvoq, soorlu aamma avatangiisit pillugit peqqussummi atuutumi taamaattoq, § 16, imm 3 naap.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, peqqinnissamut tunngasunut pingaarnerusutigut akisussaasoq, imermik minguttumik aniatitsinissamut akuersissuteqalernermit tusarniaaffigineqartassaaq, Naalackersuisut imaluunniit kommunalbestyrelsi oqartussatut akuersissuteqartartuugaluarpataluunniit, § 16, imm. 4 naap.

§ 17-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq minguiaaveqarfik pitsaanngitsumik ingerlappat imaluunniit akuersissummi piumasagaatit eqqortinneqanngippata akulerunnikkut peqqusinissamut imaluunniit inerteqquteqarnissamut tunngavissiisoq.

Akuersissuteqarnerup nalunaarutigineqarnerata nalaanit imermik minguttumik aniatitsineq ulorianartutut imaluunniit avatangiisinut annertunerusumik sunniuteqartussaasoq kingusinerusukkut ilisimatusarnermit angusat takkuttut takutippassuk akuliuttoqarsinnaassaaq. Taamaaqataanik atuuppoq, nr. 4 naap., akuersissuteqarnerup nalunaarutigineqarnerata nalaanit annertunerusumik imermik minguttumik aniatitsinermit mingutsitsisoqarpat imaluunniit avatangiisinut ajoqusiisumik sunniuteqarpat.

Maluginiarneqassaaq paragraffimi tassani oqartussat taaneqartut tassaammata § 16 malillugu akuersissutinik tunniussisut.

Imm. 3 malillugu imm. 3 malillugu (imm. 2-p paarlattuanik) imikoorummik aniatitsinissamut inerteqquteqarnerup nalunaarutiginnissaa periarfissaavoq ilisimatitseqqaarnani imaluunniit piffissamik sivikitsumik ilimatitseqqaarluni. Taamatut tassangaannartumik inerteqquteqarneq pillugu naluaarut taamaattoqartillugu imikoorutip qanoq katersorneqarnissaanut imaluunniit utaqqiisaasumik passunneqarnissaanut erseqqinnuerusumik ilitser-suuteqassaaq, aamma imikoorniliorneq qanoq unitsinneqassanersoq tamatumalu malitsigisaanik tunisassiorneq illullu atorneqarnera ingerlaannartumik unitsinneqarluni.

§ 18-mut

Aalajangersakkami imeq minguttoq pillugu erseqqinnerusunik maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisunut piginnaatitsissutit assigiinngitsut ataatsimoortinneqarput. Avatangiisit pillugit inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nr. 5 aamma 6 kisimik nutaajupput.

Nr. 1 nunamut, sermimut, immamut imermullu imermik minguttumik aniatitsisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsivoq.

Anartarfiit aamma imermik errortuivikumik anartarfiillu imaannik eqqaaneq pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 27, 17. september 1993-meersoq manna tikillugu peqqussumi aalajangersakkamik tunngaveqarpoq. Piginnaatitsineq imermik minguttumik aniatitsisarneq aamma tigooravinnut kuutsitsisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut atorveqassaaq, avatangiisinut aamma peqqinnissamut pissutsit illersorneqarsinnaappata, tassunga ilanngullugu ilisimatusarnikkut nutaamik ilisimasat, avatangiisit pillugit paasissutissat nutaat imaluunniit imissamik katersinissaq eqqarsaatigalugu.

Nr. 2 erngup minguttup salinneqartarnissaanik aamma aniatinneqartarnissaanik piumasqaateqarnissamut, tamanna pisariaqartinneqassappat, Naalakkersuisunut piginnaatitsineruvoq. Minguiaaviviit pilersinneqarunangillat, nunatsinni ullumikkut ilisimaneqartunit allaanerusunik suliffissuarnik pilersitsisoqanngippat. Taamaattorli takorloorneqarsinnaavoq erngup minguttup immamut aniatinneqarnera avasinnerusumiissasoq imaluunniit ullumikkut amerlanerusuni naleqqunnerusumut inissinneqassasoq piumasqaatigineqarsinnaasoq. Aammattaaq mingutsitsisartut uumaatsunit pisut immikkoortiterlugit mekanik atorlugu saliisoqarnissaa piumasqaateqarsinnaavoq. Ullumikkut immani avatangiisit imermik minguttumik aniatitsifigineqarlutik ajoqusiineq nalunaarsorneqarsinnaanngilaq, kangerlersimanerit kangerliumanerillu imaluunniit aniatitsiffiusup eqqanngui eqqaasannikkaanni.

Nr. 3 imermik minguttumik aniatitsinissamut qinnuteqaatit akuersissutillu suliaqartarnissaat pillugit maleruagassanik aalajangersaasarnissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsineruvoq, tassunga ilanngullugu paasissutissat suut qinnuteqaammi ilanngunneqassanersut.

Nr. 4 sanaartukkat pioreersut aamma siunissami sanaartorneqartussat pillugit eqqakkat kuuffinut atanilerneqarnissaat pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsineruvoq. Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq eqqakkanut kuuffeqarnera anertusiartortinneqaannassasoq aamma anartarfiit imaannik piiasarnermik aaqquussinerup atorunnaariatorneqarnissaa, aaqquussinermut tassunga aningaasaqarnikkut avatangiisinullu tunngatillugu ajunnginnerusunik taartissanik peqartillugu.

Nunamut Namminermut, Pingortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup imermik minguttumik aniatitsisarnermut tunngatillugu ajornartorsiutit aaqquissutissallu qulaa-jaavigineqarnissaannut suliniutip immikkoortuani kingulleq ingerlappaa. Suliniutip pin-

eqartup immikkoortuani kingullermi imermik minguttumik aniatitsisarneq pillugu tulluurtumik malittarisassaliornissamut eqqortunik inatsisiliornissamut tunngavissanik suliaqartoqarpoq.

Siunertarineqarpoq tunngavigineqartoq manna atorlugu namminneq akilerlugu eqqakkat kuuffiit atassusertalernissaannut illumik piginnittut imaluunniit suliffeqarfiit piumaffigineqartalissasut, pissutsit arlaqartut naammassineqarsimappata, assersuutigalugu imermut minguttumut kuuffik nunaminertamut sanaartorfigineqartussamut illumulluunniit aalajangersimasumik ungasissuseqartussamut pilersinneqarsimappat aamma immikkoortup kloakilersorsimanissaa imeq minguttoq pillugu pilersaarummut naapertuuppat.

Nr. 5 immikkoortumi siunissami nalunaarutissaq malillugu kommunit imeq minguttoq pillugu pilersaarusiortarnissaannut maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisunut piginnaatitsineruvoq. Imeq minguttoq pillugu pilersaarummiissinnaapput ilaatigut imeq minguttup kuuffinik pilersorneqartup pioreersup killilerneqarnera, maannakkut siunissamilu imermik minguttumik aniatitsiffiit pillugu nalunaarsuineq, imermut avatangiisiniittunut aniatitsinerit ajorsinnaasut sumiissusersinerat aamma pilersaarutip piviusunngortinneqarnissaanut aningaasaqarnikkut naatsorsuineq.

Nr. 6 kommunit imeq minguttoq pillugu pilersaarutaasa akuersissutigineqartarnissaat pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalackersuisunut piginnaatitsineruvoq. Siunertarineqarpoq imarisaasa ersarissusissaasalu assigiiaarnissat qulakkeernarlugu pilersaarutit Naalackersuisunit akuersissutigineqatassasut.

Nr. 7. Taanna avatangiisit pillugit inatsimmi aalajangersagaq nutaajuvoq. Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq akiliutinik aalajangersaanikkut minguiaaveqarfinnik sanaartornermut, ingerlatsinermut nutarterinermullu aningaasartuutit matussusernissaannut kommunalbestyrelsinut periarfissiisumik Naalackersuisut maleruagassaliorsinnaanerit. Akiliutit illunit imermik atuisunit matussuserneqassapput.

Kapitali 5-imut

Kapitali manna immikkoortumi inatsit pioreersoq naapertorlugu aqqissuullugu allataavoq, taamaattorli akiliutinik akileeqqusisarnissap eqqunneqarnissaanut tunngavissiisoqarluni.

§ 19-mut

Imm. 1-mut

Suliffeqarfiit, sanaartukkat imaluunniit aqqissuussinerit, avatangiisinut sunniuteqarnissaat ilimagineqartut sananeqaratilluunniit sananerit aallartinneqassanngillat kapitali manna naa-

pertorlugu tamatumunnga akuersissut tunniunneqartinnagu. Suliffeqarfiit, sanaartukkat imaluunniit aaqquissuussinerit kapitali manna naapertorlugu suut pineqarnersut killilerumallugu nalunaarummi allattuiffimmik sanasoqarpoq. Suliffeqarfik allattuiffimmi aatsaat ilaatinneqasaaq, immikkoortut arlaannut, erseqqissumik taaneqartumut, ilaappat.

Allattuiffik pillugu ilasisumik nassuiaasoqarsinnaangilaq. Suliffeqarfik allattuimmi imm. A – K-mi qulequttani ilaatinneqarpat, tamanna isumaqanngilaq kapitali manna naapertorlugu maleruagassat ataaniittoq. Assersuutitut taaneqarsinnaapput savaateqarneq aamma tuttuuteqarneq, naak taakku allattuiffimmi imm. J-ip ataaniikkaluartut qulequttap “Uumasuuteqarneq”-rup ataani.

Imm. 2-mut

Suliffeqarfiit akuersissummik peqarnissamik pisussaaffeqartut pillugit allattuiffik atorluarneqarnissaa ullutsinnullu naleqqunnissaa angujumallugu aalajangersakkami matumani allattuiffiup suliarinissaanut Naalakkersuisut tunngavissinneqarput. Tamanna pivoq suliffeqarfiit mingutsitsivallaartut il.il. avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarfigineqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 20. august 2004-meersup atulersinneratigut.

Imm. 3-mut

Suliffeqarfiit mingutsitsinerusut illutaat allineqaqqusaanngillat imaluunniit ingerlatsinerat annertuseqqusaanngillat, taamaaliorneq mingutsitsinerup annertunerulerneranik nassataqasappat, annertusaanissaq imaluunniit allannortitsinissaq akuerineqaqqaartinnagu. Anner-tunerusumik mingutsitsisoqalissaq killiliussat akuersissummi aalajangersarneqarsimasut suliffeqarfiup akuerineqarsimasup qaangerpagit, suliffeqarfik pineqartoq akuersissummi akuerineqartumit annikinnerusumik manna tikillugu mingutsitsinera apeqquataatinnagu. Aalajangersakkami pineqarput suliffeqarfiit Inatsisartut inatsisaata atuutilerfia sioqqullugu pilersineqartunut aamma suliffeqarfiit akuersissummik peqartut.

Allissutissatut imaluunniit allannuutissatut eqqarsaatigineqartoq aalajangersagaq una malillugu annertunerusumik mingutsitsinermik kinguneqassanersoq suliffeqarfimmit nalornisutigineqarpat tamanna pillugu oqaaseqaammik pituttuisumik suliffeqarfik Naalakkersuisunut qinnuteqarsinnaavoq. Taamtut saaffiginninnerup suliarineranut akiliummik aalajangersaasoqarsinnaavoq, ilaatigut inatsimmi § 14 naap. Aalajangiineq suliffeqarfimmut iluaqutaanngippat ileqqusoq malillugu tamanna naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq, inatsimmi kapitali 14 naap.

Suliffeqarfiit mingutsitsinerusut allineqarnissaanik imaluunniit allannortitsisoqarnissaanik akuersissummik nalunaaruteqarnissamut aalajangiinnermi oqartussatut akuersissuteqartussat allineqartumit imaluunniit allannortinneqartumit mingutsitsineq taamaallaat naliliiffigis-

savaat. Pisuni arlaqartuni suliffeqarfimmit pioreersumit mingutsitsineq naliliinermi ilaatinneqartassaaq, naak aallaavigineqartoq tassaagaluartoq tamanna pillugu tunngaviit sakkukinnerusut aallaavigalugit naliliineq tunngaveqassasoq.

Allineqartumit imaluunniit allanngortinneqartumit mingutsitsinerup annertussusia aamma suliffeqarfiup pioreersup mingutsitsinerata annertussusiata immikkoortinneqarnissaat periarfissaanngippat, mingutsitsineq suliffeqarfimmit pioreersumit pisoq naliliinermut ilaatinneqassaaq. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq allineqarnera imaluunniit allanngortinneqarnera suliffeqarfiup pioreersup allanngorneranut tunngaviusoq.

Allineqarnera imaluunniit allanngortinneqarnera ima annertutigippat suliffeqarfiup pioreersup mingutsitsineranut pissutsit tamaasa ilanngullugu naliliisoqartariaqaqqaartinnagu naliliisoqarsinnaanani, taava suliffeqarfiup nutaamik pilersinneqartup assinganik inissiinissamut oqartussatut akuersissuteqartartut piginnaatitaapput.

Imm. 4-mut

§ 19, imm. 1 malillugu akuersissummik qinnuteqarnissamik pisussaaffik suliffeqarfinnut nutaanut imaluunniit allilerneqarniartunut aamma allanngortinniartunut il.il. atuuppoq. Imm. 4-mili aamma suliffeqarfiit, sanaartukkat imaluunniit aaqqissuussinerit pioreersut, suliffeqarfiit mingutsitsinerusut pillugit allattuiffimmi ilaatinneqartut, ingerlatsinerup ingerlaanarnissanut piumasaqaatitut akuersissummik qinnuteqarnissaat pillugu Naalackersuisut malleruagassanik aalajangersaanissaannut tunngavissaq ikkunneqarpoq, taakku allineqarneri allanngortinneqarneriluunniit apeqqutaatinnagu. Tamanna suliffeqarfinnut aalajangersimasunut assigiiannut immikkullu pisuni atorneqassasoq eqqarsaatigineqarpoq, siornatigut eqqarsaatigineqarsimannngitsumik mingutsitsisoqarnissaanik ernumanissamut tunngavissaqarpat.

Inatsisip oqaasertaani ”ingerlatsinerup ingerlaannarnera” paasineqassaaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissat pillugu inatsiartut peqqussutaat nr. 12, 22. december 1988-meersup atulersinnissaa sioqqullugu suliffeqarfiit pilersinneqarsimasut.

§ 20-mut

Naak § 19-mi allattuiffik taaneqartoq inatsisitigut isumannaatsuuneq aamma avatangiisinik innarlitsaaliuinissaq eqqarsaatigalugit sapinngisamik ilanngussassat tamaasa ilanngussinnaasut ilanngullugit suliarineqaraluartoq, pissutsinik pisoqartarumaarpoq, suliffeqarfiit ataasiakkaat aniatitsinerat il.il. erseqqinnerusumik misissortariaqarlutik, tamatumunngalu pissutaasutut assersuutigineqarsinnaavoq siulittuutigineqarsinnaanngitsumik avatitsinniittut akornuserneqarsimanerat. Suliffeqarfik pioreersoq imaluunniit nutaaq pineqaraluarpalluunniit, aamma suliffeqarfik allattuiffimmi ilaanngikkaluarpalluunniit, pissusissatut isigineqarpoq Naalackersuisut immikkut misissuinernik aallartitsisinnaasariaqartut. Pisuni taamaattuni su-

liaq akuersissuteqartoqarnissaanik suliatur ilusilerlugu misissuineq ingerlanneqassasoq toqqis-sisimanarnerpaatut isigineqarpoq.

Siunnersuummi § 20-p avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussu-taat nr. 12, 22. december 1988-meersumi kingusinnerusukkullu allannguuteqartumi § 21 assi-gaa, taamaalilluni inatsisitigut isumannaatsuuneq pillugu allanngortitsisoqanngilaq.

Qinnuteqartoqarnissaanik peqqusisarnissaq eqqarsaatigineqarpoq pissutsit immikkut illuinnar-tut atuutilersillugit aamma pisuni qaqtigoortuni nalinginnaanngitsuni taamaallaat atorneqas-sasoq.

§ 21-mut

Paragraffi manna naapertorlugu akuersissuummi tunngavigineqartoq sinnerlugu mingutsitsis-unut suliffeqarfinnut akuersissuummik peqartunut, akuersissuummi atugassarititanik aalajanger-sakkanik unioqutitsisunut, akuliuttoqarsinnaavoq.

Piomasqaatinik unioqutitsinerup pingaaruteqarneranut apeqqutaassaaq akuersissut pineqar-toq, taamaattumillu pineqartup qanoq ilinerani pingaaruteqarneranut aalajangersimaqqinnaar-tunik nalilersuinissaq ajornarluni. Assersuutigalugu PCB pineqartillugu killissanik anniki-tsuuqqamik qaangiineq annertuujusussaavoq, immikkoortunili allani qaangiinerit annertuut oqaatiginissaannut annertunerusussallutik. Taamaalilluni pisut ataasiakkaat tamarmik aala-jangersimasumik nalilerneqarneri apeqqutaassapput.

§ 22-mut

Nalinginnaasumik § 21 naapertorlugu peqqusineq naammattussaagaluarpoq, kisiannili ta-manna malinneqanngippat imaluunniit mingutsitsineq naammattumik ikiorserneqarnissaanut naammannani, eqqarsaatigineqarsinnaavoq mingutsitsinerup sunniuteqartumik akornusern-eqarnissaa aatsaat anguneqarsinnaasoq ingerlatsinerup ingerlaannarnissaanut in-erteqquteqarnikkut imaluunniit sanaartukkap imaluunniit aqqissuussap aalajangersagaq manna tunngavigalugu peerneqarneratigut.

§ 21 naapertorlugu peqqusinernik paasineqartunik utertuartumik imaluunniit ingerlaavartumik qaangiataarisoqartillugu, ingerlatap imaluunniit aqqissuussap inerteqqutigalugu imaluunniit peeqqullugu akuliuttoqarsinnaavoq. Aalajangersakkap pisuni ilungersunartuni qaqtigoor-tunilu aatsaat atorneqartarnissaa eqqarsaatigineqarpoq.

Oqartussatut akuersissuteqartartut § 21 naapertorlugu peqqusinissamik imaluunniit § 22 naa-pertorlugu inerteqquteqarnissamik aalajangiinissap nalunaarutigineqarnissaannut paasissutis-sat pisariaqartinneqartut pissarsiarissavaat aamma misissuillutik. Tamannali ima isumaqan-ngilaq oqartussatut akuersisartut paasissutissat tamaasa nammineq katersussagaat. Mingutsit-

sisoq noqqaaffigineqarnermigut paasissutissat tamaasa, § 52-mi paasissutissiinissamik pisussaaffik naap., suliffeqarfiup mingutsitsinerata aamma mingutsitsinerup ikiorserneqarsinnaanerata naliliiffigineqarnissaanut pingaarutillit tamaasa tunniuttussaavai. Aammattaaq suliffeqarfinnut akuersissummik peqartunut ingerlatsinermik nakkutilliineq aalajangersarneqarsimasinnaavoq, tamatumalu kingunerisaanik assersuutigalugu mingutsitsinerup avatangiisinut akornusiinernik sunniutigisinnaasai pillugit suliffeqarfik paasissutissanik tunniussisussaalluni.

§ 23-mut

Matumani avatangiisimut imaluunniit peqqinnisaq pillugu annertuumik navianartorsiortitsisoqarpat sulinerup ingerlanneqarnissaanut imaaliiallaannaq inerteqquteqartoqarsinnaaneranut tunngavissiisoqarpoq. Taamaaliortoqarsinnaareerpoq ajornartuulernermi pisinnaatitaanermik tunngaviit aallaavigalugit, kisianni pissusissamisoortutut isigineqarsimavoq pissutsit taakku erseqqissumik taaneqarnissaat.

Inerteqqussut kommunalbestyrelsimit atulersinneqartoq sapaatit akunneri marlunni piffissalinerup naanissaata tungaanut imaluunniit sapaatit akunneri taakku marluk iluanni kapitali 5-mi aalajangersakkat allat malillugit Naalakkersuisut aalajangiisimappata.

Sapaatit akunneri marluk qaangiutsinnagit inerteqqussut atatiinnarneqassanersoq Naalakkersuisunit illuatungeriinnut nalunaaruteqarsimanngippat taanna atorunnaassaaq. Nalunaarut oqassiinnakkut pisinnaavoq, maliinnartumilli allakkatigut nalunaarummik malitseqartinneqasalluni.

Kapitali 5-mi Naalakkersuisut oqartussaammata Naalakkersuisut isummernerat kommunalbestyrelsimit pituttuisuussaaq.

Maliinnartumik nalunaaruteqarneq paasineqassaaq kommunalbestyrelsi ingerlaannartumik ulloq taanna inerteqqussut pillugu Nunamut Namminermt, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut allakkatigut nalunaaruteqarnerat.

§ 24-mut

Imm. 1-mut

Ukiunik arfineq pingasunik piffissaliussaq qaangiuppat, akuersissummi atugassarititaasut nartarnerneqarnissaat annertuumik periarfissaqassaaq, tamannalu akuersissuteqarnissamut sulinermik ingerlassineq nutaaq malillugu ingerlanneqassaaq. Siunnersuutip oqaasertalerneranut tunngavisoq tassaavoq, suliffeqarfiit mingutsitsinerusut teknologip ineriartornera tunngavigalugu mingutsitsineq ingerlaavartumik killilersimaassagaat. Taamaalilluni aallaaviuvoq avatangiisinik mingutsitsinermik sunniutit tamakkiisut annikinnerpaanngortinneqarnissaat, taa-

maattumillu suliffeqarfiit ataasiakkaat mingutsitsineq sapinngisamik pitsaanerpaamik killiler-
niassagaat aningaasaqarnerup piviusorsioortumik killissarititaasa iluanni.

Taamaalilluni immikkoortup tamakkiisumik sunnerneqarnera akuerineqarsinnaasumik artuk-
kerneqarnissaa tikinneqalerpat akuliunnissamut erseqqissumik tunngavissaqarpoq.

§ 24, imm. 1-p atorneqarnissaanik naliliinermi ilanngullugu nalilerneqartariaqassaaq ilaatigut
nuna tamakkerlugu pilersaarusionerq pissutigalugu, suliffeqarfinnut akuersissuteqareersunut
naleqqiullugu mingutsitsinermut tunngatillugu akerleriinnermik pilersoqassanersoq.

Taagummi ”nutaamik akuersissut” isumaqarpoq ukiunik arfineq pingasunik piffissaliussap
naanerata kingorna, aalajangersagaq manna naapertorlugu, piumasaqaatit allanngorsimasut,
tassunga ilanngullugu sukanganerulersimasut, aalajangersarnissaat siunertaralugu akuersissut
siusinnerusukkut nalunaarutigineqarsimasoq Naalakkersuisut nammineq suliniuteqarnermik-
kut suliareqqissinnaavaat. Siusinnerusukkut akuersissummik nalunaarutigineqarsimasumik
Naalakkersuisut suliareqqissinnaanerannut tunngaviusinnaasoq tassaavoq ilisimatusarnerit
nutaat aqqutigalugit tipip, nipip imillu minguttup iluanni killissarititat pillugit nutaanik ilitser-
suusionerq. Aammattaaq taaneqarsinnaavoq suliffeqarfiit akuerineqareersimasut allanngor-
titerisarmata, tassani nutaanik akuersissuteqarnissaq pisariaqartarluni.

Akuersissut nutaaq imm. 1-mi ukiut arfineq pingasut, aamma imm. 2-mi sivikinnerusumik
piffissaliussat taaneqartut qaangiunnissaat sioqqullugu allanngortinneqarsinnaassanngilaq.
Akuersissummik nalunaarutigineqareersimasumut naleqqiullugu piumasaqaatit, tassunga
ilanngullugu oqinnerusut, allanngortinnissaannut suliffeqarfiit qinnuteqarsinnaanerat § 24-mi
attorneqanngilaq.

Oqaatigineqassaaq suliffeqarfimmut, kapitali 5 malillugu akuerineqartariaqartunut, imeq min-
guttoq pillugu akuersissuteqarnissamik aamma pisariaqartitsisuni imeq minguttoq pillugu
akuersissut § 24, imm. 1-mi piffissaliussamut ilaatinneqanngilaq. Tamanna § 26-mi allaaser-
ineqarpoq.

Imm. 2-mut

§ 24, imm. 2 naapertorlugu imm. 1-mi piffissaliunneqartup ukiunik arfineq pingasunik sivi-
suseqartup sivikinnerunissaanik, suliassaqarfinnut immikkut ittunut tunngatillugu Naalak-
kersuisut maleruagassanik aalajangersaasannaapput, taamaattorli ukiut sisamat ataannagit.
Aalajangersagaq taanna suliffeqarfinnut immikkut annertussusilinnut mingutsitsisunut aamma
ajornartorsiutaasunut naatsorsuussaavoq.

Avatangiisit pillugit peqqussut atuuttoq malillugu piffissaliunneqartoq ukiut tallimaapput.
Siunnersuummi taanna ukiunut sisamanut sivikillineqarpoq, kisiannili taamaaliorneq piviu-
sumik sulisaatsimut erseqqissaaneruvoq, tamanna ullumikkut atorneqareermat. Eqqakkanik

ikuallaaviit arlaqartut ullumikkut avatangiisinut akuersissuteqarput taamaallaat ukiunut si-samanut atuuttumik, dioxinimik mingutsitsineq immikkut mianerineqarmat.

Oqaatigineqassaaq suliffeqarfimmut, kapitali 5 malillugu akuerineqartariaqartunut, imeq minguttoq pillugu akuersissuteqarnissamik aamma pisariaqartitsisuni imeq minguttoq pillugu akuersissut § 24, imm. 2-mi piffissaliussamut ilaatinneqanngilaq. Tamanna § 26-mi allaaserineqarpoq.

§ 25-mut

§ 25 ukiunik arfineq pingasunik piffissaliussap § 24 imm. 1-mi imaluunniit piffissaliussap sivikillineqartup § 24 imm. 2-mi taaneqartup iluani atorneqarsinnaavoq, aamma piffissaliussat qulaani taaneqartut qaanngiunnerisa kingorna.

Imm. 1-mut

Nr. 1

Akuersissutip nalunaarutigineqarneraniit ukiut arfineq pingasut qaangiunneranni imaluunniit akuersissut piffissap taassuma iluani sivikinnerusunngorlugu killeqarpat, pingaarnertut male-ruagassaavoq suliffeqarfiup tungaanut iliuuseqartoqannginnissaa, taanna akuersissummi atugassarititaasunik unioqquitsisimangippat, tak. nr. 1.

Imm. 1-mut

Nr. 2

Taamaattorli nr. 2 naapertorlugu suliffeqarfimmut akuersissummik peqartumut atortussianik aniatitaqarsimasumut akulerulluni iliuuseqartoqarsinnaavoq, kingusinnerusukkut ilisimatusarnikkut paasisat pissarsiarineqartut malillugit taaneqarsinnaasut navianartut. Akerlianilli saliisarnermik periutsinik nutaanik imaluunniit nioqutissiornermi periutsit nutaanik teknikkikkut ilisimatuussutsikkullu ineriartortitsineq namminerme suliffeqarfimmut akulerulluni iliuuseqarnissamut tunngaviusinnaanngilaq, aniatinneqartussat sunaananeramik annertussianillu akuersissummi atugassaritinneqartut aalajangersakkanik malinnittumut. Pitaanerusunik saliisarnermik periutsinik nutaanik ineriartortitsineq imaluunniit nioqutissiornermi periutsinik annikinnerusumik mingutsitsisunik ineriartortitsineq piffissami akuersissutip atuunnerani aalajangersimasumi akulerulluni iliuuseqarnissamut pissutaasinnaanngillat.

Imm. 1-mut

Nr. 3

Suliffeqarfiup aniatitsinera assersuutigalugu akuersissutip nalunaarutigineqarnerani allatigut imaluunniit avatangiisinut annertunerusumik ajoquusiisinaasut kingusinnerusukkut paasineqarpat akuliuttoqarsinnaavoq.

Imm. 1-mut
Nr. 4

Taamaaqataanik, nr. 4 naap., aamma atuuppoq akuersissutip nalunaarutigineqarnerani ilisimareerneqartussanik imaluunniit ilisimareerneqartussaagaluanik suliffeqarfik anner-tunerusumik mingutsitsippat avatangiisinullu ajoqusiisumik sunniuteqarpat.

§ 26-mut

Avatangiisinik atuinermik akuersissutini, peqatigisaanik kapitali 4 naapertorlugu aniatitsinissamik akuersissummik tunniussisoqartussaattillugu akuersissutini/akuerineqarnernik marlun-nik immikkut tunniussisoqarnissaa naleqqutinngilaq. Avatangiisinik atuinermik akuersissutip aamma imermik minguttumik aniatitsinissamik akuerineqarnerup akornanni immikkoortitsis-innaaneq innuttaasunut ajornarsinnaasarpoq, akuttunngitsumillu oqartussat aamma suliffeqar-fiit tungaanniit paatsineerunnermik kinguneqartarluni.

Avatangiisinik atuinermik akuersissutit aamma imermik minguttumik aniatitsinissamik akuer-sissutit ataatsimoortillugit suliarinerisigut suliffeqarfik allakkani ataatsimi avatangiisinik atui-nermik akuersisummut aamma imermik minguttumik aniatitsinissamik akuersissummik tigu-saqarsinnaavoq. Taamaammat aalajangersagaq tamanna siunnersuummi ilanngunneqarpoq, taannalu avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq. Aalajang-ersakkami imm. 2-p malitsigisaanik avatangiisinik atuinermik akuersissummut piumasaqaatit allanngortinnerinut § 24 naapertorlugu piffissaliussat atuuttut § 26 malillugu imermik mingut-tumik aniatitsinissamik akuersissummut atuutinngillat, akuersissutit allakkami ataatsimoortil-lugit nalunaarutigineqaraluarpataluunniit.

Imermik minguttumik aniatitsisarneq pillugu isummat aalajangiussat ukiuni makkunani an-nertuumik allanngoriartorput, ukiullu arfineq pingasut piumasaqaatinik allannguuteqartitsinis-samik periarfissaqannginneq sivisoorujussuuvoq immikkoortumi akuttunngitsumik ajornar-torsiutinik pilersoqarfiusartumi aamma maalaarutigineqartartumi. Aammattaaq suliffeqarfinit allanit, innuttaasunit kommuninillu, imermik minguttumik aniatitsisarneq pillugu akuerin-eqarnikkut tunngasunik ukiuni arfineq pingasuni inatsisitigut illersorneqanngitsunut naleq-qiullugit suliffeqarfiit mingutsitsinerusut ajunnginnerusumik inississallutik.

§ 27-mut

Suliffeqarfiit mingutsitsinerusut avatangiisinik atuinermik akuersissummut tunngatillugu sammisat assigiinngitsut pillugit erseqqinnerusunik Naalakkersuisut maleruagassaliornissaan-nut piginnaatitsissut ilanngunneqarpoq. Suliak akuersissuteqarfigineqartussat suliarineqarner-anni mingutsitsineq suliffeqarfimmit pisoq, matumani imeq minguttoq, marulluk aamma eqqagassat tigussaasut qanoq annertutiginerat, silaannartut pissusilinni atortussianit mingut-

sitsineq, nipiliorneq allallu isummerfigineqartussaapput. Taamatut maleruagassanik aalajang-ersaaneq suliffeqarfiit mingutsitsinerusut il.il. avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarfigineqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 20. august 2004-meersumut naapertuuppoq, tassani avatangiisinik atuinermik akuersissuteqartarnermi suliap ingerlasarnera qinnuteqartunut aamma oqartussanut oqinnerulersinniarneqarsimammat.

Nr. 1

Qinnuteqarnermi aamma akuersissuteqarnermik aqqissuusinerup ilusia imarisaalu.

Suliat akuersissuteqarfigineqartussat suliarineqarneranni, suliassap suliarineqarneranut atugassanik suliffeqarfiit tamarmik suliap naliliiffigineqarnissaanut pisariaqartinneqartunik paasissutissanik teknikkimut tunngasunik allanillu tunniussaqaassapput.

Paasissutissiisussaataitanerup annertussusianut apeqqutaassaaq qinnuteqartup aamma suliffeqarfiit ataasiakkaat qanoq ittuunerat, aamma suliffeqarfiup avatangiisinut mingutsitsineranut naliliinissamut paasissutissat pisariaqartinneqartut kisiisa oqartussat akuersissuteqartussat pissavaat. Tassaanerusarput suliffeqarfiup sumi inissisimanagera aamma paasissutissat sukumi-innerusut arlaqartut, ilaatigut suliffeqarfiup pilersinneqarnera, aqqissorneranut aamma ingerlanneqarneranut, ilaatigullu mingutsitsinerup killilersimaarnissaanut iliuusissanut aamma suliffeqarfiup mingutsitsineranut paasissutissat tunngasut, matumani eqqakkat il.il. paasissutissat ilanngullugit.

Amerlatigut akuersissummik qinnuteqaatip tunniutinnginnerani suliniummut pilersaarut sukumiisumik suliarineqartariaqarpoq. Sukumiisumik pilersaarusiormi suliarni pineqartut pillugit teknikkimut tunngasunik ilisimasalinnik imaluunniit ilisimatuunik ikiorteqarnikkut qinnuteqartup paasissutissat pisariaqartinneqartut pissarsiarissavai. Oqartussat akuersissuteqartussat naliliinissaminnut pisariaqartippassuk, qinnuteqartoq – aniatinneqartussat imminnut akuleriinnerannut aamma annertussusiannut tunngasunik paasissutissat saniatigut – atortussiap peqqinnissamut imaluunniit avatangiisinut sunniutaata ajoqutaasinnaanera misissortissavaa.

Paasissutissiinissamut pisussaaffik killeqanngilaq. Nalinginnaasumik tigooraasumi, allanik aallaaveqartumik mingutsinneqarsimasup qanoq mingutsinneqarsimanera pillugu misissuinerit inerneranik tunniusseqqullugu qinnuteqartoq peqquneqarsinnaanngilaq. Pisuni immikkut ittuni ingerlatsinerni sumiiffimmi avatangiisit annertuumik sunnerneqarnissaannik ilimagisaqarnermi tunngaviummik misissuisoqarnissaa pisariaqartinneqarsinnaavoq, assersuutigalugu immikkut ittunik eqqakkanut inissiiivinnik pilersitsisoqarluni. Tunngaviummik misissuineq isumaqarpoq ingerlatsinerup aallartinnissaa sioqqullugu avatangiisigut pinngortitamilu pissutsinik misissuineq.

Avatangiisit pitsaassusiannik misissuinerit isumagineqarnissaat aallaaviatigut avatangiisit pillugit oqartussat isumagisariaqarpaat. Taamaattorli pisoqartarsinnaasoq tigooraasumi pisutsinik immikkut ittunik misissuisoqarnissaanik isumaginittuqarnissaanik pisariaqartitsisoqalenera, qinnuteqaatip immikkut ittuuneranik pissuteqartumik. Pisuni taamaattuni qinnuteqartup nammineq misissuinerit aningaasartuutit akilertariaqarpai imaluunniit avatangiisit pillugit oqartussat misissuititsineranni aningaasaliissutit ilai naammaginartumik amerlassusillit akileeqataaffigisariaqarpaat. Paasissutissat akuersissuteqartussatut oqartussat naliliineranni pisariaqartinneqartut qinnuteqartup nassiutinngippagit, paasissutissanik amerlanerusunik pissarsisoqarnissaa piumasarineqartariaqarpoq. Taamaattoqartillugu akuersissuteqartussatut oqartussat paasissutissat suut amigaataanersut erseqqissartariaqarpaat, taakkulu pissarsiarineqarnissaannut piffissamik killiussassamik naammaginartumik aalajanger-saallutik.

Tamatuma kingorna paasissutissat pissarsiarineqanngippata, tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit akuersissuteqartussatut oqartussat aalajangiisussat isummertariaqassapput. Tamatuma kingunerisinnaavaa qinnuteqaammik tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik itigartitsineq, imaluunniit tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit qinnuteqaatip suliarinissaa akuersissuteqartussatut oqartussat itigartissinnaallugu.

Nr. 2

Nalunaaruteqartussaataaneq.

Avatangiisinik atuinermik akuersissummi piumasarineqarsinnaavoq Naalakkersuisunut nalunaaruteqartussaaneq, tassunga ilanngullugu ingerlatsinermit nalunaarsuutit. Pisussaaffik taanna tasaanerusarpoq suliffeqarfiup nammineq uuttuineranik misissueqqissaarnernillu ingerlaavartumik nalunaaruteqartarneq.

Nr. 3

Piumasaqaateqarneq.

Akuersissuteqarnermik aalajangerneq suliffeqarfiup aallartinnissaanut, ingerlanneqarnissaanut, allineqarnissaanut imaluunniit allanngortinneqarnissaanut piumasaqaatinik inaarutaasunik nalinginnaasunik imaqaasaq.

Pingaarnertut maleruagassaavoq piumasaqaatit inaarutaasut aamma taakku aalajangersimasumik qanoq ittuunissaat pillugit piumasaqaateqarsinnaasariaqarneq, suliffeqarfimmut aamma taassuma eqqaani najugaqartunut annertuumik pingaaruteqartuummata. Taamaalilluni illua tungaani maleruagassat suut nammassineqarsimassanersut suliffeqarfimmit aallaqqaammuteqartussatut erseqqissumik ilisimaneqassaaq. Aappaatigut suliffeqarfiup eqqaani najugaqartut ingerlatsinerit mingutsitsinertallit suunerinik naliliinissamut erseqqissumik tunngavissaqalissapput,

aamma suliffeqarfimmik ingerlatsinermut atatillugu qanoq annertutigisumik avatangiisimik innarlitsaaliuisoqarnissaanik piunasaqartoqarsinnaanersoq.

Nr. 4

Piffissamik killiliisarneq.

Avatangiisinik atuinermik akuersissuteqarnermut atatillugu assigiinngitsunik piffissamik killiliinernik piunasaqassalluni pisariaqarsinnaavoq. Assersuutigalugu ingerlatsineq pillugu ul-lup unnuallu/ukiup qanoq ilinerani piffissamik killiliineq, kisianni aamma akuersissut atorn-eqanngikkuni piffissap qanoq ilinerani atorunnaassanersoq.

Nr. 5

Matusineq kingornatigullu suliarinninneq pillugit maleruagassat.

Matusisinnaaneq pillugu suliffeqarfimmut erseqqinnerunik maleruagassanik aalajangersaaso-qarsinnaavoq. Matumani pingaartumik eqqarsaatigineqarpoq matusinermi eqqakkanik pas-sussinermut aamma iginneqarnissaanut piunasaqaateqarnissaq pisariaqartitsisoqarsin-naanera, kisianni aamma suliffeqarfiup eqqaatalu isumannaatsumik pitsaassuseqarnissaat pisariaqartitsisoqarpoq.

Assersuutigalugu suliffeqarfinni eqqakkanik inissiivinnik ingerlatsinermik suliaqartuni inis-siivimmuut inissineqartussanik eqqakkanik tigooraaneq unippat matusisoqassaaq kingornalu suliarinnittoqarluni.

Tamanna pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqassappat siunertaq tassaavoq matusineq sioqqullugu tamanna pillugu paasissutissanik Naalakkersuisunut nassiussisoqassaaq, aamma matusinissamut pilersaarut avatangiisinillu pissuserisimasaanut pilersitseqqinnissamut piler-saarut akuerineqaaqaassallutik.

Nr. 6

Qularnaveeqqusiineq.

Suliffeqarfiit ilaat aalajangersimasut uninnermut atasumik saliinnermut annertuunik anin-gaasartuuteqartussaapput. Suliffeqarfiup uninnerani saliinissamut aningaasanik peqartoqarnis-saa qulakkeerumallugu, matumani nunap pissuserisimasaanut pilersitseqqinnissaq ilanngul-lugu, qularnaveeqqusiineq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissaqarpoq.

Qularnaveeqqusiunneqarnissaanik aningaasat qanoq amerlatigisut piunasaqaatigineqarnissaannut apeqqutaassaaq suliffeqarfik sunik suliaqarsimanersoq aamma suliffeqarfik qanoq annertutiginersoq. Qularnaveeqqusiinermi piunasaqaatinut atatillugu suliffeqarfik aamma tassunga tunngasumik annertuumik soqutigisallit tusarniaaffigineqarumaarput.

Aningaasartuutaasartut qaffasissusiat atuuttut aamma pisariaqartitsinermik ilimagisat tunngavigalugit qularnaveeqqutit amerlassusissaat naatsorsorneqarumaarpoq. Suliffeqarfiup aallartinnerani imaluunniit allanngortitsinermi nammineq aningaasaatit amerlasuujunissaat qularnaveeqqusiinissami pisariaqartinneqarsinnaapput. Danskit naalagaaffianiit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussaniit qularnaveeqqusiisoqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

Nr. 7

Piunasaqaatinik unioqqutitsinermi maleruagassat.

Suliffeqarfinnut akuersissutilinnut, akuersissummi tunngavigineqartut sinnerlugit mingutsitsisunut, akuersissummi piunasaqaatinik aalajangersarneqarsimasunik unioqqutitsisoqartilugu, akuliussinnaaneq ajornarunnaarsillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissaqarpoq.

Piunasaqaatinik unioqqutitsinermut qisuariarneq tassaasinnaavoq erseqqissaaneq, peqqusineq imaluunniit politiinut unnerluuteqarneq. Matumani unioqqutitsinerit ataasiakkaat killilimmik annertussusillit aamma ingerlaavartumik imaluunniit utertuatumik atugassarititanik annertuumik unioqqutitsinerit immikkoortinneqartariaqarput. Iliusereqqusanut peqqusinerit piffissamik killilerlugit aalajangersarneqartassapput.

Nr. 8

Inerteqquteqarneq peqqusinerlu pillugit maleruagassat.

Mingutsitsinerup killilernissaanut suliffeqarfiup suut iliuuserissanerai akuersisartutut oqartussat erseqqissumik aalajangissanngilaat, tassa nalinginnaasumik peqqusineq qanoq malinniarneqarnersoq suliffeqarfimmut aalajangigassanngortinneqartariaqarmat. Tamatumunnga tunuliaqutaasoq tassaavoq aqqissuussineq, sulinerup ingerlasarneranut pissutsit, ingerlatsineq il.il. eqqarsaatigalugit qanoq iliornissat suliffeqarfiup nammineq nalilersorinnaammagit.

Nr. 9

Imminut nakkutigineq aamma avatangiisinik misissuineq.

Suliffeqarfiit imminnut nakkutiginnissaat aamma avatangiisinik misissuisarnissaannut piunasaqarsinnaaneq pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfiss-

saqarpoq. Avatangiisinik misissuinissamut atasumik maleruagassat misissuinerup isumaginis-
saannut aamma avatangiisinut misissuinerit akilerneqartarnissaanut periarfissanik imaqarsin-
naapput. Matumani eqqarsaatigineqarput mingutsitsinerup killileerneqarnissaa siunertaralugu
suliffeqarfiup ingerlatsineranut pissusissamisoortutut ilaasunik, § 52 naapertorlugu nalunaa-
ruteqartussaataaneq naap.

Nr. 10

Suliat taakku suliarineqarnerinut atatillugu oqartussat aningaasartuutaannik matusissutissanik
akiliuteqartitsisarneq.

Suliat taakku suliarineqarnerinut atatillugu akiliutinik akileeqqusinermi maleruagassanik
erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissaqarpoq. Qinnuteqatinut angisuunut anner-
tuunullu atatillugu ilaatigut sulianik suliarinninnermut avataanit ikiorserneqarnissaq pisaria-
qarsinnaasarpoq, maleruagarlu taanna aqutugalugu akiliuteqartitsnikkut aningaasartuutit ta-
akku matussusernissaannut periarfissaqarpoq.

§ 28-mut

Imm. 1-mut

Imissaq illersorniarlugu sumiiffiup assersornissaa Naalakkersuisut aalajangersassavaat ta-
mannalu kommunit pilersaarutaannut ilanngullugu.

Periuseq taanna illut imminnut ungasissusissaat pillugu nalunaarummi 1962-meersumit, sa-
naartornermut maleruagassat 1983-mi atuutilermata atorunnaarsinneqartumit aallaaveqarpoq.

Piffik imissamik pissarsiffigineqarsinnaasooq nassuiarneqarpoq tassaasooq nuna nittaalarfi-
gineqartoq / siallerfigineqartoq tassanngalu imeq tatsinut kuuttoq. Piffik imissamik pissarsif-
figineqarsinnaasooq unngullugu assiisoqassaaq. Nalinginnaasumik sumiiffik assigaq imissamik
pissarsiffigineqarsinnaasumit 30 meterit avataaniippoq. Sumiiffik assigaq allanngorartuuvoq
30 meterit ataassinnaallugit aamma sinnersinnaallugit nunap ilusaa apeqquataatillugu.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi sumiiffiup asserneqarsimasup iluani sunik pisoqannginnissaa/soqqusaannginnissa
allattorneqarsimapput.

Sumiiffiup asserneqarsimasup imissamik pissarsiffigineqarsinnaasumut atortussianik mingutsitsisartunik pisoqannginnissaa qulakkiissavaa taamaalillunilu ullumikkut imiliorfinnit unitsinneqarsinnaanngitsunik atortussianik mingutsitsisartunik imissamut pisoqarnani.

Assersukkap iluani mingutsitsineq imissaqarfimmut kuuttup kingunerisinnaavaa innutaasunut aamma inuussutissanik nioqutissiortunut imermik pilersuinerup sivirusumik unitsinneqarnera, taamaattumik nunanut allanut avammut inuussutissanik tunisaqartartoq eqqorneqarsinnaal-luni, nioqutissiornerup annikinnerusumik tatigineqarneranik kinguneqartumik.

Imermik pilersuineq annermik tatsiniit aamma kuunniit imermik saqqummiinnartumik tunn-gaveqarpoq. Nunaqarfiit ilaanni imaq tarajuiarlugu ataasiakkaanilu qillerinikkut imermik pil-ersuineq ingerlanneqarpoq.

Illoqarfinni massakut imermik pilersuineq 1950-ikkunni pilersinneqarmat, tatsiniit kuun-niillu imeq saqqumiinnartoq pitsaanerpaajusutut isigineqarpoq arlaanik sugaluartunik min-gutsinneqarpiarsimanngitsoq. Imeq saqqumiinnartoq taamaammat ima minguitsigisutut na-lilernerqarpoq imeq nakkartitsivikkoortillugu sorujuarneqartarluni, pH-p nalinga iluarsineqar-luni aamma klorimik tunillannartuiarneqarluni.

Imeqarfiit amerlanerit taamanikkut illersorneqarluarlutik illoqarfiit avataanipput, aamma qa-muterallannik imaluunniit assartuutunik nunakkoortartunik tatsinik mingutsitsisinnaasunik ikit-tuinnarnik peqarpoq imaluunniit peqarani.

Illoqarfiit allinerat, suliat amerlinerat, qamuterallaat aamma assartuutit nunakkoortartut amer-liartortut pissutaallutik ullumikkut imeqarfiit mingutsinneqaratarsinnaanerit annertuneruler-simavoq.

Nunaqarfinni imermik pilersuineq pilersinneqarmalli imermik suliarinnittoqarneq ajorpoq, nunaqarfinni immanik tarajuaavillit eqqaasanngikkaani.

Ilulissani Aasiannilu imissap pitsaannginnera pissutaalluni imeqarfiliat nutarterneqarput imis-saq pitsaanngitsoq suliarineqarsinnaanngorlugu, taamaalilluni imissap pitsaassusissaanut piunasaqaatit atuuttut malinneqarlutik.

Ukiut arlaqartut ingerlaneranni illoqarfinni nunaqarfinnilu imermik tunillannartuiaatit (uuma-suaqqanik tappiarannartuiaatit) UV-mik imermut qinngortitsissutit ikkussuunneqarput.

Ullumikkut imeqarfiliat arlaannaataluunniit imissaq assersuutigalugu benzinamik/uuliamik imaluunniit inuit annertunerusumik suliaqarnerisigut mingutsinneqarsimasooq salissinnaanngi-laat. Taamaammat immikkut pingaaruteqarpoq sumiiffiup assersukkap iluani mingutsitsiso-qannginnissaa qulakkiisallugu. Imissap assersuutigalugu benzinamik/uuliamik mingutsin-

neqartup salinneqarnissaanut imeqarfilianik annertusaasoqassappat tamanna nunatta karsianik aningaasarpassuarnik kinguneqariaannaavoq.

Kalaallit Nunaata avammut inuussutissanik EU-mut nunarsuarmilu nunanut allanut niuernerani nioqutissiornermi imissap pitsaassusissaanut piumasagaatit erngup imigassap pitsaasusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-meersumi aalajangersakkat malinneqartussaapput, aalajangersakkallu taakku EU-mi maleruagassamut 98/83/EF-imut naapertuupput.

Imm. 2-mut

Nr. 1

Qamutit motorillit assartuutini paasineqassaaq assartuutit motorillit sulluunnit, tassunga ilanngullugit qamuteralaat, angallatit, biilit nunakkoortit kiisalu assartuutit innaallagiatortumik motorillit.

Imm. 2-mut

Nr. 2

Atortut/sakkut motorillit

Atortut/sakkut motorilinni paasineqassaaq orsussat eqqarsaatigalugit atortut sakkullu motorillit sulluunnit, tassunga ilanngullugit generatorit, pilattuutit motorillit, dozeri, maskiinat assaatit aamma dumperit.

Imm. 2-mut

Nr. 3

Illunik, aqqusinernik imaluunniit pisinnaartunut aqutissianik pilersitsinermi paasineqassaaq sulluunniit ataavartussat aamma utaqqiisaagallartumik sananeqartut. Pisuinnaat aqutaat eqqarsaatigalugit aqqissuussaasumik pisinnaat aqutaannik pilersitsinermut atatillugu taamaattunut taamaallaat inerteqquteqartoqarsinnaavoq. Taamaattumik nalinginnaasumik angallannermut atatillugu imaaliillaannaq pilersunut pisinnaat aqutaat aalajangersakkami tassani pineqanngillat.

Imm. 2-mut

Nr. 4

Illut pioreersut allineqarnerat paasineqassaaq toqqammavisoq sinnerlugu illumik allilerinerit tamarmik aamma init quleriit allilernerit sulluunniit.

Imm. 2-mut

Nr. 5

Inuussutissarsiornikkut suliffeqarfinni, sullissivinni assigisaanilu paasineqassaaq namminersortut pisortallu suliniutaat.

Imm. 2-mut

Nr. 6

Uumasuuteqarnermi paasineqassaaq ilaatigut uumasuutit qimmillu qimuttut.

Imm. 2-mut

Nr. 7

Atortussianik atuineq, assartuineq imaluunniit uninngasuuteqarneq paasineqassaaq imermik mingutsitsisinnaasunik atortussianik atuineq, assartuineq imaluunniit uninngasuuteqarneq.

Imm. 2-mut

Nr. 8

Ingerlatani allani paasineqassaaq ingerlatat assigiinngitsorpassuit imermik mingutsitsisinnaasut. Nr. 1-7-mi ingerlatanut taaneqartunut naleqqiullugu aalajangersagaq katersisutut aalajangersagaavoq.

Nr. 8-mi aamma pineqarput qulimiguulimmik, timmisartumik allanillul silaannakkut assartuutunik timmisartorneq minnerlu.

Ingerlatat suut sumiiffiup asserneqarsimasup iluani akuerineqanngitsut pillugit erseqqinnerusumik ilitsersuusiornissamik Naalakkersuisut siunertaqarput.

Imm. 3-mut

Sumiiffiup assersukkap iluani killiliineq annaasiniarnernut aamma politiit misissuinerannut aamma pisortat oqartussat pingaarutilinnik suliaannut soorlu assersuutigalugu mingutsitsinermut akiuinerannut atuutinngilaq.

§ 29-mut

Soorlu siunnersuummi § 29, imm. 1-mi takuneqarsinnaasooq § 28, imm. 1-mi inerteqqummut immikkut ittumik akuersissuteqartoqarneratigut sanioqqutsisoqarsinnaavoq, inuiaqatigiinni pissutsit immikkut ittut imaluunniit inuit ajoqusersinnaanerisa pinaveersaarneqarnissaa pissutaappata. Aalajangersakkap matuma pisuni immikkut illuinnartuni aatsaat atorneqartarnissaa tunngavigineqarpoq.

§ 33 naapertorlugu immikkut akuersiniarnernut atatillugu kommunalbestyrelsimi, Nunatta Nakorsaaneqarfiani aamma Nammienersorlutik Oqartussat Uumasut nakorsaqaarneranut immikkoortotaqarfiani tusarniaasoqassaaq. Ilaatigut tassani eqqarsaatigineqarpoq suliami aalajangersimasumi peqqinnissakkut suliaqartunit Naalakkersuisut naliliisitsinissaat. Kommunalbestyrelsimik tusarniaaneq ilaatigut kommunip immikkoortumi nakkutilliisutut oqartussaanera tunngavigineqarpoq.

Avatangiisit pillugit peqqussut atuuttoq naapertorlugu sumiiffiup assersukkap iluani inerteqqussummiit immikkut akuersissuteqartoqarsinnaavoq “tamatumunnga pissutsit immikkut ittut tamanna ajornartinnigpassuk”. Siunnersuummi § 29, imm. 1-mi qaqugu immikkut akuersissuteqartoqarsinnaavoq erseqqissarneqarpoq, tassa inuiaqatigiinni pissutsit immikkut illuinnartut imaluunniit inuit ajoqusersinnaanerisa pinaveersarneqarnissaa pissutaappata.

Sumiiffimmut assersukkamut immikkut akuersissuteqarsinnaavoq ukiut ingerlanerani killeqartumik ingerlatsiviusimavoq nalinginnaasumillu imermik pilersuineranut tunngasut aamma imermik pilersuineranut pitsangortitsisussat sanaartugassat kisiisa immikkut akuerineqartarsimallutik.

1962-p kingorna sumiiffimmut assersukkamut imermik pilersuineranut tunngassuteqanngitsut immikkut akuersissutit ikittuinnaasimapput. Immikkut akuersinerni taakkunanani inuiaqatigiinni pissutsit immikkut ittut pissutaasimapput, assersuutigalugu erngup nukinganik nukiliorfinniit illoqarfiulli akornanni innaallagissap aqquataasa sumiiffimmi assersukkap iluatigoortut pilersinneqarnerat aamma ataavartussamik inissinneqarnerat.

Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq Naalakkersuisut nalilermassuk innaallagissap aqquataa pilersinneqareerpat tamaani inissisimanagera imissamik pissarsiffigineqarsinnaasumut ajoqusiissannginnera, tassa innaallagissap aqquataa piusinnaavoq ukiut 50-t sinnerlugit, qaqutigoortumillu aserfallatsaaliuinissaq imaluunniit iluarsaassilluni sulinissaq imaluunniit kabilimik misissuinissaq pisariaqartussaalluni.

Qaasuitsup kommunianit qinnuteqartoqarnera tunuliaqutaralugu Naalakkersuisut 2010-mi Ilulissat eqqaanni nunap assersorneqartup iluani sisorarfimmi illinilersuutitik ingerlassinissamut immikkut akuersisoqarpoq, piniartut aalisartullu sulineranni atugaasa pitsaanerulernissaat qulakkeerniarlugu qimussit aqquataa aserfallatsaaliorneqarnissaa siunertaralugu, kiisalu isumannaatsumik takornarissanik angallassinissaq qulakkeerniarlugu. Naalakkersuisut taamaalillutik ilisimatinneqarsimapput qimussit aqquataanni arlaleriarluni ajutoortoqartarsimasoq, takornariat annertuumik ajoqusersimallutik. Immikkut akuersineq taanna taamaalilluni siunissami inuit ajoqusinnginnissaat eqqarsaatigalugu tunniunneqarpoq.

Qulaani taaneqartumi immikkut akuersissummut atatillugu piunasaqaatinik arlaqartunik saqqummiussisoqarpoq, tassunga ilanngullugu, imeqarfimmik

mingutsitsisoqaratarsinnaanerani annikillisisussamik upalungaarsimanissamut pilersaarusiortoqassasoq.

Naak assartuutini/atortuniki motoorilinnik ingerlasoqarneranut atatillugu mingutsitsisoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu upalungaarsimasoqarnissaa qulakkeerneqaraluartoq, ingerlataqarneq annertusivoq taamaalilluni uuliamit pisumit mingutsitsisoqaratarsinnaanera annerulerluni. Imissap assersuutigalugu benzinamik/uuliamik mingutsinneqartup salinneqarnissaanut imeqarfiliyani annertusaasoqassappat tamanna nunatta karsianik aningaasarpassuarnik kinguneqariaannaavoq.

Immikkut akuersissuteqarnermut atatillugu mingutsitsisoqarsinnaanera pinngitsoorumallugu imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq immikkut ittumik akuersissutit qaquguluunniit allanngortinneqarsinnaasut imaluunniit tunuartinneqarsinnaasut, Naalakkersuisut naliliinerat malillugu imeqarfinnik mingutsitsisoqarsinnaanera navianartoqartoq.

§ 30-mut

Imm. 1-mut

Aallaaviatigut § 28 naapertorlugu sumiiffiup assersukkap iluani ingerlatat arlalissuit akuerineqanngillat. Imip pitsaassusissaata qulakkeerneqarnissaa siunertarlugu, aallaaviatigut § 28 malillugu inerteqqutaanngitsut, pisuni ataasiakkaani ingerlatat inerteqqutigineqarnissaat pisariaqarsinnaavoq. Assersuutigineqarsinnaavoq pisuinnarluni ingerlanerit, nalinginnaasumik § 28 malillugu akuerineqartut, taamatut ingerlanerit imissaqarfiit mingutsinnissaannik kinguneqarsinnaappata.

Imm. 2-mut

Siunissami imissamik katersuiffissat mingutsinneqarnissaannut aarlerinartoqarpat nunap ilaani taamaattuni angalaneq imaluunniit mingutsitsisunik ingerlataqarnerit allat pisariaqalersinnaavoq inerteqqutigissallugit imaluunniit taakkununga piumasqaatinik aalajangersaasoqarluni. Taamaattumik kommunalbestyrelsimik tusarniaareernikkut inerteqquteqarnissamut imaluunniit peqqusinissamut Naalakkersuisunut una piginnaatitsissutaavoq.

§ 31-mut

Imm. 1-mut

Aalajangersakkap siunertaraa Kalaallit Nunaanni inuttaasut aamma inuussutissanik nioqqutissortut minguitsumik imissamik pinissaat qulakkeerumallugu malittarisassanikanik

aalajangersaasoqarsinnaanissaa. Avammut niuernissamuinnaq imermik katersineq aalajangersakkamut matumunga ilaatinneqanngilaq.

Maleruagassaq kapitalimi matumani maleruagassanut allanut atavoq.

Erngup pitsaassusianik nakkutilliinermi imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-meersoq naapertorlugu tappiarannartorsiuneq, erngup pissusianik aamma akuinik misissuinerit aamma taakku inernerinik naliliineq tunngaviupput.

Erngup pitsaassusianik attuumassuteqartumik inatsisit erngup pitsaassusia pillugu EU-mi maleruagassami 98/83/EF-imi 3. novembraer 1998-meersumi tunngaviusut tunngavigineqarput.

Innutaasut peqqissusiat eqqarsaatigalugu kiisalu erngup nioqutissiornermi atorneqartup pitsaassusissamut piumasaqaatit qulaanni taaneqartut malittussaammagit inatsisit atulersinneqarput.

Misissueqqissaarnermi pilersaarummi tappiarannartorsiuneq kiisalu erngup pissusianik aamma akuinik uuttuutit ilaatinneqarput aamma piffinnut ataasiakkaanut naleqqussagaavoq. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq imissap ajornerulerneranik kinguneqartitsisinnaasunik sumiiffiup assersukkap iluani pissutsinik peqarsinnaanera aamma tamaani inuit suliaqarnerat imissap mingutsinneqarneranut pissutaasinnaallutik.

Malugineqassaaq tappiarannartorsiunermik uuttuutit nakkutigineqarnerat Namminersorlulik Oqartussani Uumasut Nakorsatut oqartussanit isumagineqarmat. Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 31. maj 2001-meersoq § 1, imm. 1 imatut oqaasertaqarpoq:

“Inatsisartut peqqussutaanni ilaatinneqarput inuussutissat, nersutit nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut, taamatuttaaq perlerorneq trikinillu, imermik imerneqartartumik imermillu nalunnermut atorneqartartumik tamanut atorneqarsinnaatitaasumik uumassusilinnut tappiarannartunut tunngatillugu pitsaassusissaq kiisalu imermik suliarinniffiusartunik imeqarfinnillu teknikkikkut eqqiluisaarnissakkullu aaqquissuussisarneq pillugit misissuisarneq, akuersissuteqartarneq nakkutilliinerlu.”

Erngup pissusianut akuinullu uuttuutit nakkutigineqarnerat Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqarpoq. Erngup pissusia aamma akua pillugit uumassusilinnit aamma uumaatsunik pisunit uuttuutitut tunngasunik imeq arlalinnik misissoqqissaarneqassaaq. Tassunga ilaapput peqqinnissamut tunngasut ilisarnaatit uuttuutillu immikkoortinneqarnissaat.

Iisarnaatitut uuttuutit tassaapput atortussiat nalinginnaasumik imermiittut. Taratsut aatsitassallu pinngortitamit akorineqartut tassanngaannartumik allanngorneranni ilisarsisoqarsinnaavoq, imeq mingutsinneqarsimasoq.

Peqqinnissamut tunngasut uuttuutit tassaapput atortussiat mingutsitsinermik aalajangersimasumik ilisarsisinnaasut assersuutigalugu atortuni ikkussukkani manngertormik aamma/imaluunniit sumiiffiup assersukkap iluani suliaqartoqarneratigut mingutsitsisoqarneranik takutitsisut aamma qaangiisoqarneratigut peqqinnissamut tunngasumik naviartorsiortitseratarsinnaasut. Taakkulu sanilliukkaanni ullumikkut imissamik uuliamik il.il. mingutsinneqartumik imeqarfiat saliisinnaanngitsut, sumiiffinnut assersukkanut immikkut akuersissutinik tunniussisarneq tunuarsimaarfigineqarnissaat pisariaqarpoq.

Nakkutilliineq, misissueqqissaarnermik pilersaarut, imeqarfimmik nutaamik atuilerneq, immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissat, nakkutilliinermi imermik misissugassamik tiguisarnerup akulikissusia, peqqusinerit aamma inerteqquteqarnerit il.il. Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaani nr. 7, 17. marts 2008-meersumi aalajangersarneqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imissamik pissarsiap nutaap atulernissaa sioqqullugu akuersissuteqarnissaq qulakkeerneqarpoq.

Tamatumunnga tunuliaqutaavoq ajornartorsiutaasinnaasunik aamma erngup pitsaassusiata ajorseriarsimanerata kingunerisaanik annertuumik imeq suliarineqartariaqartuni tatsit imissamik pisarsiffiusartut atorineqarnissaasa pinngitsoortinnissaat assersuutigalugu uunga atatillugu:

1. taseq imissaqarfik ikkattuusinnaavoq, taamaalilluni assersuutigalugu imip annertussusiata allanngornera aamma imip naasoqarnerata kingunerisaanik imip pitsaassusiata ajornerulerluni.
2. marrap akuunera pissutaalluni imissap pitsaassusia ajorneraluni, imaluunniit
3. piffimmi imissamik pissarsiffigineqarsinnaasup iluani nunami suliaqartoqarnera pissutaalluni.

§ 32-mut

Nunamut Namminermt, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup imermik pilersuiveqarfiit pillugit akuersissutit suliarineqarnerat isumagisaraa, erngup isumannaatsumik aamma erngup pissarsiarineqarneraniit imeqarfiliamiit aninissaata

tungaanut avatangiisinut tunngasumik eqqortumik suliarineqartarnerata atuisunut qulakkeerpeqarnissaa.

Aalajangersakkami pingaartumik siunnerfigineqarput nioqqutissiat atortussiat peqqinnissamut ajoqutaasut imissamut akuleruttartut atorpeqarnerisa pinngitsoortissaat, aamma imermik suliarinninnermi suleriaatsit imip pitsaassusaanut iluaqutaasumik ajortumillu sunniuteqarsinnaasut akuerineqartarneri. Tamatumunnga assersuutaasinnaapput:

1. nunaqarfinni ukiukkut imiisiviit atorpeqartartut, taakkunani imeq qaammatini arlaqartuni uninngasuutigineqartarluni,
2. atortut manngertornersinnaasut aamma taamaalilluni aatsitassat oqimaatsut imermut imigassamut akulerullutik, imaluunniit
3. UV atorlugu qinngortitsisoqannginnerani kloriliisoqartarnera, peqqinnissamut sunniutit suli qulaarneqanngitsut.

Namminersorlutik Oqartussani Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Immikkoortortaqaqarfiup tunillannartuiaasarnermi aamma sanaartukkani tunillannartuiaanermi akuersissuteqarnissaq isumagisaraa.

Allannguisoqarnissaa kissaatigineqarpoq assersuutigalugu erngup nukinganik nukissiorfinnut imermik pilersuineq aamma atuarfiit tammaarsimaffiinit imermik pilersuiffeqqat akuerineqartussaannimmata. Imeqarfiliat taamatut ittut aamma erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaa-rutaat nr. 7, 17. marts 2008-meersumut ilaatinneqanngillat.

Avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu oqilisaasoqarpoq. Taamaalilluni naliliisoqarpoq sumiiffinni imeqarfiliat mikisut akuerineqartarnissat naleqqutinngitsoq, soorlu avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu taamaattoqartoq.

Aammattaaq avatangiisit pillugit peqqussummut ullumikkut atuuttumut naleqqiullugu paragraffimi aalajangersakkani siullermi oqilisaasoqarpoq, maannakkut imermut aamma imermik suliarinninnermut atassuteqartut kisimik akuerineqartalerlutik, imip pitsaassusaanut iluaqutaasumik ajortumillu sunniuteqarsinnaasut. Aammattaaq avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu imeqarfiliami allannguinerit taarsiinerillu tamarmik nutaamik akuersissuteqarnissamik pisariaqartitsisuupput.

§ 33-mut

Nunatta Nakorsaaneqarfiata peqqinnissamut pissutsit pingaarnerusutigut nakkutigisarimmagit aamma Namminersorlutik Oqartussat Uumasunut Nakortarnermut Immikkoortortaqaqarfiata imip uumasuaqqanik tappiarannartunik, uumasuaqqanik uumasoaqatiminnik inuussuteqartartu-

nik, virusinik allanillu akoqarsinnaanera qitiusumit nakkutigisarimmagit, taakku suliasani tamani imernut tunngasuni aamma sumiiffiup assikkap iluani immikkut akuersissutit suliarineqarneranni ilaatinneqartassapput. Taakku saniatigut kommunit ilaatinneqassapput.

§ 34-mut

Imm. 1-mut

Nr. 1

Imissamik aamma imarmik imissamik ilaalu ilanngullugit katerinissaq pillugu maleruagassaliornissamut kiisalu imissaqarfiit isumannaarnissaannut maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput.

Immamik tarajuaalluni imermik imissatut pitsaassusilimmik imeqarfiliat arlaqartut pilersinneqarsimalerput, aamma taakku pillugit ajunngitsunik misilittagaqartoqalerluni. Ilimagineqarsinnaavoq sunissami taakku amerlanerulernissaat, taamaammat imap imissatut isumalluutigineqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq. Taamaammat immat sinerissamut qatittut pisariaqanngitsumik mingutsinneqarnissaannut isumannaarneqarnissaannut inatsisitigut tunngavissiisogarnissaa siunnersuutigineqarpoq, soorlu nunami imermik pillit isumannaarneqarnissaannut tunngavissiisogartoq. Piviusumik sinerissap ilaa kloakkinut kuuffeqassanngilaq assigisaanillu mingutsinneqassanani.

Piginnaatitsissut imeqarfissatut isumalluutininik mingutsitsinaveersaarnissaq imerineqartussamillu imeqarfiliorneq pillugit Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 9, 15. april 1993-imeersumi maleruagassanut assigusunut tunngavissatut atorneqassaaq.

Imm. 1-mut

Nr. 2

Naalackersuisut piginnaatinneqarput erngup imigassatut aamma inuussutissanik tunisassiornermi suliat ingerlannerinut katersorneqartup pitsaassusianut aamma nakkutigineranut male-riagassanik aalajangersaanissaanut. Nakkutilliinerup annertussusissaa aamma aalajangersimasumik isumagineqarnissaa pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Erngup imigassap aamma inuussutissanik suliffissuaqarnermi nioqqutissiornermi imermik imigassatut pitsaassusilimmik suliat ingerlannerinut atorneqartussap katersorneqartup pitsaassusia aamma nakkutiginera pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput, soorlu aamma erngup nakkutiginissaanut maleruagassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut. Nakkutilliinerup annertussusaa

aalajangersimasumillu ingerlanneqarnissaa pillugu erseqqinnerusunik maleruagassaliortoqarsinnaavoq.

§ 35-mut

Imm. 1-mut

Kialuunniit eqqagassanik pilersitsisup, uninngatitsisup, assartuisup, passussaqaqtup igitsisartulluunniit silaannarmik, imermik, sermimik, qaqqamik imaluunniit nunamik mingutsitsinnginnissaq akisussaaffigaa § 35, imm. 1-mi aalajangerneqarpoq. Aalajangersakkap kingunerisaanik silaannarmik, imermik, sermimik, qaqqamik imaluunniit nunamik mingutsitsinnginnissamut pisariaqartutigut iliuseqarnissamut inuussutissarsiuteqartut, pisortat inuillu akisussaapput.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut eqqakkat taaguutaasa nassuiarneqarnissaat pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Eqqakkat taaguutaasigut aalajangerneqarpoq suut eqqakkatut isigineqassanersut, soorlu aamma eqqakkat eqqakkanut immikkoortunut assigiinngitsunut agguarneqarsinnaasut. Aalajangersakkami siunniunneqarpoq eqqakkat pillugit oqariartaatsit aamma eqqakkat suussuseqatigiiaat nunani tamalaani atorneqartartut Kalaallit Nunaanni inatsiseqarnermut ilanngunneqassasut. Ullumikkut Kalaallit Nunaannit eqqakkat ilai Danmarkimut nassiuunneqartarput, taamaattumik Kalaallit Nunaanni taaguutit suussuseqatigiiaallu nunani tamalaani atorneqartartut aamma atorneqartarnissaat pissusissamisussaaq, taamaalilluni pissutsini aalajangersimasuni naleqqussaasimannginneq pissutigalugu taaguutit taakku qanorlu atorneqartarneri pillugit nalornisoqassanngimmat.

EU Rådip nunat OLT-mut ilaasut EF-imut ilanngunnerat pillugu 27/11 2001-mi aalajangiinerata kingunerisaanik artikel 39-mi pineqarpoq EU-p aamma Kalaallit Nunaata akornanni eqqakkanik assartuinnermut tunngasut tunngaviatigut Baselimi isumaqatigiissut aamma EU-p eqqakkat pillugit peqqussutaa naapertorlugu misissorneqartassapput. Taamaattorli aalajangiinnermi artikel 39, imm. 7 malillugu Kalaallit Nunaannit Danmarkimut eqqakkanik assartuinnermi nunami namminermi malittarisassat atorneqarnissaat periarfissaavoq. Taamaattorli sutigut tamatigut naleqqunnerpaassaaq siunissamullu isumannaarinninnerussalluni nunani tamalaani suussusersinerit suussuseqatigiiaallu malinneqarpata. Aalajangersimasumik pineqarput eqqakkat navianartut pillugit EU-p aalajangersagai kiisalu suussuseqatigiiaat pingaarnert Baselimi isumaqatigiisummi EU-ip iluani EU-imut aamma EU-imit eqqakkanik assartuinnermi alapernaarsuinnermi nakkutilliinnermillu aamma Råd-ip peqqussutaani (Eqqagassat pillugit peqqussut, Rådip

peqqussutaa nr. 259/93/EØF, 1997-imi aamma 2001-imi allannguutit ilanngullugit) atorneqartartut.

Eqqakkat pillugit nalunaarummi nutaami suliarineqartussami eqqakkat annertunerusumik immikkoortiterneqarnerat ilanngussatut ilaatinniarneqarput.

Imm. 3-mut

Eqqakkat allaffissornikkut aqunneqarnerannut atatillugu paasissutissiinissamik pisussaannermut aalajangersagaq tunngassuteqarpoq. Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 12-mi aamma Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi matumani § 52-mi mingutsitsinissamut mianernartunut imaluunniit pitsaaliuutaaratarsinnaasunut tunngasunut pingaarutilinnik naliliinissamut nakkutilliinermut oqartussaasoq paasissutissanik piunasaqarnissamut periarfissaqarpoq, taamatuttaaq atortussanit misiliutinik il.il. piunasaqarsinnaanermut. Taamaattorli § 35, imm. 3 paasissutissanik tunngavissanik atorsinnaasunik katersinissamut annertunerusumik atorniarneqarpoq. Naalakkersuisut eqqagassat pillugit pilersaarusiornissaat minnerunngitsumillu eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarusiornissaat pillugu piunasaqaatip ilanngunneqarneranut atatillugu, eqqakkat annertussusaat eqqakkallu ingerlaarnerat pillugu takussutissaqarnissaq pisariaqarpoq. Anguniakkatut saqqummiunneqartut anguneqassappata paasissutissanik anguniagaqarnermut takussutissiisutut ilaasinnaasunik katersinissamut periarfissaqarnissaq pingaaruteqarpoq. Taamaalilluni aalajangersakkakut suliffeqarfinniit paasissutissanik pingaarutilinnik pissarsiniarnissamut eqqakkat pillugit allaffissornikkut aqutsisut periarfissaqarput.

§ 35, imm. 3 malillugu eqqakkanik allaffissornikkut aqutsinermut paasissutissanik tamanik pingaarutilinnik pissarsisarnissamut Naalakkersuisut ammaassiffigineqarput. Naalakkersuisut naliliippata pissutsit pillarneqarnermik nassataqarsinnaasumik iliornerusut, aamma paasissutissat aalajangersakkami ilaasut pissutsit erseqqinnerusumik naliliiffiginissaanut pingaaruteqartut, Naalakkersuisut pineqartut pillugit saqqummiivigineqarnissamik piunasaqarnissamut periarfissaqanngillat, pinerlussimanermik imminut nalunaarutigineq pillugu eqqartuussisarnermi tunngaviusut nalinginnaasut naapertorlugit.

§ 36-mut

§ 36-mi oqaasertaliussami eqqagassanik passussinermut atatillugu kommunalbestyrelsip pisussaaffii oqartussaaffiilu erseqqissarneqarput.

Imm. 1-mut

Atortussiaq imaluunniit tigussaasoq sunaluunniit eqqagassatut isigineqarsinnaanersoq aalajangiiffigissallugu kommunalbestyrelse piginnaatinneqarpoq. Aalajangersagaq § 35 imm. 2-mit immikkooruteqarpoq, tassani eqqakkat pillugit taaguutit sammineqarmata. § 36, imm.

1-mi pineqarpoq tigussaasoq sunaluunniit inissineqarsimasoq atorneerussimanersoq pillugu aalajangersimasumik naliliisarneq, tassa nunat tamalaat akornanni nalinginnaasumik periuserineqartut, malittarisassat aamma sulisaatsit § 35, imm. 2-mi aalajangersarneqartut naapertorlugit eqqakkanik nalinginnaasumik immikkoortiteriunani.

Akuttunngitsumik atorneeruttut pillugit innuttaasut ataasiakkaat imaluunniit suliffeqarfiit akisussaaffimmik tigusitinnissat ajornakusoortarpoq, tamanna eqqaanermut atatillugu aningaasartuutininik akuttunngitsumik nassataqartarmat. Tamatuma kingunerisaanik biilit, umiarsuit, angallatit, qamuteralaat atortullu allat atorneeruttut piviusumillu atorunnaareersut sumi tamaaniipput, igitatullu isigineqarlutik. Kommunalbestyrelse § 36 imm. 1 malillugu umiarsuit, angallatit, biilit, qamuteralaat aamma atortut allat atorneeruttut iginneqarnissat piumasarissallugu periarfissaqarput.

Umiarsuit angallatillu atorunnaarnikut pillugit pissutsit immikkuullarissut atuupput, tassa umiarsualivinni malittarisassaqaqtitsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 4. januar 2000-meersoq malillugu, tassa umiarsualivimmi pisortat oqartussat umiarsuarnut qaqtitanut, qimatanut, kiveqqasunut imaluunniit ikkarleqqasunut imaluunniit umiaqqasunut tunngatillugu immikkut oqartussaatinneqarmata. Umiarsuit atorneeruttut peerneqarsinnaanerannut ilimasaarereernikkullu piginnittuusup akiligaanik tunineqarsinnaanerannut umiarsualivimmi oqartussat iliuuseqarsinnaatitaasut pillugu maleruagassaqarpoq. Angallatit atorneeruttut, umiarsualiveqarnermi malittarisassanik malittarisassaqaqtinneqartut, malittarisassat taakkua malillugit iliuuseqarfigineqartassapput. Angallatilli umiarsualiviup avataanut qimanneqartarput, taamaattorlu umiarsualivimmi oqartussaasup piginnaatitaaffiata avataaniittarlutik. Taamaattoqartillugu § 36, imm. 1 atussallugu naleqquttuusinnaavoq.

Qimaannakkat iginneqartarnerinut sulisaaseq nunap kommunitoqaanni assigiinngisitaartuusimavoq. Taamaattorli ataatsimut isigalugu kommunit illoqarfinni nunaqarfinnilu innuttaasut saliinissaq pilersaarutaasoq pillugu najukkami tusagassiuutini allagarsiiffiginerisigut imaluunniit biilit, qamuteralaat aamma angallatit qimaannakkat piginnittuinut taakku ilisimaneqartillugit taakkununga saaffiginninnikkut ilimasaarineq pisarsimavoq. Saliinissap ingerlanneqarnissaa sapaatip akunneri marlunniit arfinilinnut sioqqullugu ilimasaarisoqartarpoq, atortut pineqartut piginnittup nammineq aningaasartuutigisassaanik ajortorpallu akisussaaffigisassaanik peerneqarnissat nalunaarutigineqartarluni. Sisimiut kommunianni akuttunngitsumik biiliutillit biilininik atoreernikunik tunniussinissaannut periarfissinneqartarput, isaterinissamut akiliummik nalinginnaasumik piginnittoq piumasaqarfiginngikkaluarlugu. Suliniuteqarnermi ataatsimi biilit isateriaannaat 40-t kommunip igitassanik tigooraaveqarfianut tunniunneqarput. Ilutigalugulu innuttaasut aamma suliffeqarfiit akornanni ilimasuttoqalerpoq isaterinermut akiliuteqarani biilininik igitsisarnissaq periarfissaaqqilissasoq.

Umiarsualiviup iluani umiarsualivimmi oqartussaasup angallatinik umiatsianillu atoreernikunik kiveriaannarnillu sumiiffimmi tamatumaniittoqannginnissaa anguniagarisarpaa. Sumiiffiit ilaanni ataavartumik saliiisoqartarpoq, sumiiffinnili allani akuttunngitsumik saliinissaq pillugu ilimasaarisooqartarluni. Umiarsualiviit ilaanni ingammik angallatinik nuannaariutinik umiatsiaaqanillu piginnittut saliinermi akuutinneqartarput, taakku angallatit pineqartut namminneq pigisatut nalunaaqutsersinnaasarpaat nipittartoq ilisarnaat umiarsualivimmi oqartussaasumit tunniunneqarsimasooq atorlugu. Piffissaq ilimasaariffiusooq qaangiukkaangat umiarsualivimmi oqartussaasup angallatit umiatsiallu piginnittumit nalunaaqutserneqarsimanngitsut umiarsualivimmi sumiiffimmut angallaffiunnginnerusumut kalittarpai.

Siusinnerusukkut Nuup kommunia qimatat ingammik biilit umiatsiallu inuttassarsiuunneqarnissaannut, inaalinnissaannut aamma iginnissaannut nammineq aaqqissuussilluni iliuseqarnikuuvoq. Kommunip qimatat inuttassarsiuuttarpari najukkami aviisi saqqummersittagaq atorlugu tassani allaaserineqartarlutik assitalinnik, piginnittumullu piffissaliussap aalajangersimasup iluani pigisamik aallernissaq kaammattuutaasarluni. Kommunip erseqqissaatigisarpaa pineqartoq piffissaliussap qaangiunnerani piginnittup akiligaanik kommunip inaaliisarfanut assartorneqassasoq, kiisalu qaammatit aqqaneq-marluk qaangiunneranni taanna iginneqassasoq.

Kommunip qimaannakkanik igitsisarnera maalaarutinik pilersitsisinnaasarpooq, ilaatigullu taarsiiffigitinnissamik piunasaqarnermik eqqartuussisutigut suliaasiisoqartarluni. Piginnittoq oqaloqatigalugu maalaarutit pisarnertut aaqqiivigineqartarput. Suliani ataasiakkaani kommunitoqaq ataaseq igitsereernermi taarsiinissamut isumaqatigiissuteqarnikuuvoq. Kommuni ataaseq taamaalilluni biilit saliinerup nalaani igalaajarneqarsimasut iluarsaannerinut akiliuteqarsimavoq, kommunilu alla ikorfat kommunimit iginneqareernerisa kingorna taarsiinissamut isumaqatigiissuteqarsimalluni. Aammattaaq biilit qimaannakkat igereernerisigut kommune ataaseq marloriarluni akiitsut sinnerisa inummut allamut akiliinissamut piunasaqarfigineqarnikuuvoq. Kisiannili soorlu biili qimaannagaq inatsisit atuuttut malillugit iginneqarsimappat, qularnaveeqqusiiffigisap qularnaveeqqusiisullu akornannut tunngassuteqartoq tamanna kommunip susassaqarfiginngilaa. Taamatut pisoqartillugu tamatumaniitaaq qularnaveeqqusikkap ajorseriansimaneranut imaluunniit paarinerlunneqarsimaneranut piunasaqaatit pineqartillugit qularnaveeqqusiussaqaarluni taarsigassarsinermi allagartakkut aamma taarsigassarsiamut sallunaveeqqusiunneqartoq pillugu isumaqatigiissutikkut tamanna aaqqiissuteqarfigineqartarpoq.

Maalaarutit aamma eqqartuussisutigut suliaasiissutit ataasiakkaat tunuliaqutaralugit kommuninit amerlanernit kissaatigineqarpoq qimatat iginneqartarnissaannut 2007-mi assigiiaartumik malittarisassiortoqarnissaa. § 36, imm. 1 malillugu atortussiaq atortorluunniit igitatut isigineqarsinnaanersoq pillugu kommunalbestyrelse inatsisitigut tunngavissinneqarpoq. Atortut inatsisigut naapertuuttumik piginnittui ingerlaannaq nassaarineqarsinnaanngippata, kommuni allagarsiinikkut, arlaatigulluunniit najukkami

saqqummiussisarfiit atorlugit saqqummiussinikkut tamanut nalunaaruteqassaaq atortoq pineqartoq igitassatut isigineqalissasoq. § 36 imm. 1 malillugu nunami tamarmi aaqqissuussinerit assigiaartinneqarput, atortut qimatat qaammatit pingasut inuttassarsioreerlugit igitsisinnaaneq periarfissaalluni. Qaammatinik pingasunik inuttassarsiuilluni piffissaliineq piginnittumut ajornartorsiut pillugu ilisimasaqalernissamut kiisalu inissiinermut akuerineqanngitsumut taartaasinnaasumik nassaarnissamut piffissaliussaasoq naammaginartutut isumaqarfiginarpoq, ilutigalugulu kommunini ataavartumik saliisoqarsinnaassalluni.

§ 36, imm. 1-mi oqaaseqatigiit aappaanni naqissuserneqarpoq kommunip biilnik, umiatsianik, umiarsuarnik, qamuterallannik atortunillu allanik igitsisarnera aatsaat pisinnaassasoq taakkua sivikinnerpaamik qaammatini pingasuni inuttassarsiuunneqareeraangata.

Kommunalbestyrelsip pineqartoq aalajangersimasoq eqqakkatut isigineqarsinnaaneranut aalajangiisinnaanera nalinginnaasumik aqutsinermi inatsisitigut malittarisassat nalinginnaasut tunngavigineqassapput ilaatigut tusarniaanermut tunngavilersuinernullu tunngasutigut taakku pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni takuneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami tassani kommunalbestyrelsi Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat malillugit eqqagassanik passussineq pillugu malittarisassaliornissamut pisussaaffilerneqarpoq. Kommunalbestyrelsit ataasiakkaat kommunip eqqakkanut aaqqissuussineranut aamma piareersaaneranut malittarisassaliornissaat pisariaqarpoq, pitsaasumik eqqagassanik passussinermut eqqakkanut aaqqissuussinerit ilitsersuinernullu aaqqissuussinerit qitiusutut ilaammata.

Inatsisit atuuttut naapertorlugit eqqagassat pillugit malittarisassiat suliarineqarnissaat qulakkeerniarlugu § 36, imm. 2-mi naqissuserneqarpoq kommunimi eqqakkanut malittarisassat Naalakkersuisunit akuerineqassasut. 2007 sioqqullugu malittarisassat taamaallaat Avatangiisit Pinngortitarlu pillugit Pisortaqaarfimmut ilisimatitsissutitut nassiunneqartarput, akuersinissarlu piumasaqaataanani. Misilittakkat tunngavigalugit tamatuma kinguneraa kommunit tamarmik malittarisassanik ilisimatitsissutitut nassiussisannginnerat, aammalu kommunit tamarmik oqaaseqaataasinnaasunik aaqqiissuteqarfigineqartanatik. Taamaattumik malittarisassat ilaat inatsimmik paatsuuinermik nassuiaanerlunnermillu ilaqartarput.

Imm. 3-mut

§ 36, imm. 3-mi aalajangersakkakut kommunalbestyrelsi eqqakkat uninngatinneqarnissaannut, eqqakkat passunneqarnissaannut iginneqarnissaannullu peqqusisinnaasooq imaluunniit inerteqquteqarsinnaasooq inatsisitigut tunngavilerneqarpoq. Kommunalbestyrelsi immikkut iliuutsit pillugit peqqussuteqarsinnaanermut periarfissaqassaaq, imaluunniit suliaq ingerlatiinnagaq pillugu inerteqquteqarsinnaalluni, assersuutigalugu eqqakkat avatangiisitigut illersorneqarsinnaasumik inaalinneqarsimannigitsut, passunneqarsimannigitsut imaluunniit iginneqarsimannigitsut kommunimit paasineqarpat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami tassani naqissuserneqarpoq kommunit eqqakkat pillugit pilersarusiussasut sumiiffinnillu nalunaarsuillutik, kommunip eqqakkat pillugit pilersaarutaani eqikkarneqartussanik. Sumiiffinnik nalunaarsuinerit aamma pilersarusiorneq Naalakkersuisut pingaarnerusutigut eqqakkat pillugit iliuusissatut pilersaarutaanut tamanut atuuttumik kiisalu Inatsisartut inatsisaanni takuneqarsinnaasutut maleruagassanut allanut Naalakkersuisunit aalajangersarneqartunut naapertuutissapput.

Kommunimi eqqakkat pillugit pilersaarummik suliaqarnerup eqqakkatigut sanaartukkat pitsaanerusumik ingerlanneqarnerannik kinguneqassaaq kiisalu nakkutigineqarsinnaanngitsumik igitsisarnerup annikillineranut ilapittuutaassalluni. Naleqquttumik eqqagassalerinerup ineriartortinnissaanut tunngaviusut ilagaat eqqagassalerinermut sanaartukkat (ikuallaaviit, inissiiviit, eqqaavissuit, igitassanik tigooraaveqarfiit il.il.) inissinneqarnerat imaluunniit sumiiffiligaanerat igitsisarnermut pisariaqartitsineq aamma avatangiisit malussajassusiat aallaavigalugit nalilersuereernikkut pissassammat.

Taamatuttaaq sanaartukkat ataasiakkaat tiguisinnaassusiat pillugu annertunerusumik naliliisoqassaaq. Tamatumani eqqakkanik nalunaarsuineq pisariaqartinneqassaaq. Taamatuttaaq eqqakkanik nalunaarsuinikkut kiisalu kommunimi eqqakkat pillugit pilersarusiornikkut kommunimi eqqagassalerinermut isumalluutit piviusut tunngavigalugit atorneqartut kommunimit pitsaanerusumik tamakkiisumik isiginiarneqarsinnaassapput kiisalu siunissami aningaasalersuinerit isumaliutersuutigineqarsinnaallutik, taamaalilluni missingersuutini tamatumunnga aningaasalersuisoqarsinnaassammat.

Kommunimi eqqagassanut pilersaarut eqqagassanut sanaartukkat aamma suliffeqarfiit mingutsitsinerusut, akuersissuteqarnissamik pisussaaffeqartut, sumiissusersineqarnissaannik imaqassaaq, kiisalu illersorneqarsinnaasumik eqqagassat pillugit allaffissornikkut aqutsinermut tunngasut allat ilaassallutik. Eqqakkanik aqutsinikkut eqqakkat ingerlaarnerat inuiaqatigiit aningaasarsiornikkut pitsaanerpaamik ingerlatsinerat tunngavigalugu aqqissuunneqassaaq, tamannalu pilersaarutikkut qulakkeerneqassaaq.

§ 37-mut

Kapitali 4-mi § 15 malillugu ataatsimut isigalugu imerpalasunik sananeqaatinillu mingutsitsisartunik immamut imermullu kuutsisinissaq inerteqqutaavoq. Taamatuttaaq § 37-mi nunami mingutsitsisinnaasumik eqqakkanik inissiineq inerteqqutaavoq. § 37 malillugu ataatsimut isigalugu silaannarmik, imermik, sermimik, qaarsunik aamma nunamik mingutsitsinissaq inerteqqutaavoq. Oqaatigineqassaaq aalajangersakkami tassani aamma nunami mingutsitsineq, immamut sunnuteqarsinnaasoq malittarisassiunneqarmat. § 37-mi pineqarput sananeqaatit, nioqqutissiat atortussallu silaannarmik, imermik, sermimik, qaarsunik aamma nunamik mingutsitsisinnaasut. § 37, imm. 1, nr. 1 malillugu tamakku nunamut imaluunniit sermimut assanneqaqqusaanngillat, kiisalu § 37, imm. 1, nr. 2 malillugu nunamut imaluunniit sermimut kuutsinneqassanngillat ilineqaratilluunniit kiisalu § 37, imm. 1, nr. 3 malillugu nunap iluanut pisussanngortinneqassanngillat.

§ 37 malillugu mingutsitsinermik inerteqquteqarneq eqqagassanik pilersitsisoq eqqagassanik annertuumik uninngatsitsisimappat, aamma uninngatitsinerup kingunerisaanik mingutsitsinissaq navianarpat atorneqassaaq, soorlu eqqakkanit uninngatitanit kuuttoqartillugu imaluunniit uuliamut nappartat pisoqqat uuliamik imallit arriitsumik erngartillugit aamma upperiaannaallutik inissisimanerat pissutigalugu mianernartoqarpat.

Aammattaaq § 19, imm. 1-mi suliffeqarfiit mingutsitsinerusut pillugit akuersissuteqarnissamut tunngasoq aamam § 37-mut tapersersuivoq. § 37 malillugu naqissuserneqarpoq maleruagassaaq pingaarneq tassaasoq avatangiisit mingutsinneqarnissaannut inerteqquteqarneq, aamma sulianut mingutsitsiffiusunut § 19-mi maleruagassat malillugit Naalakkersuisut akuersissuteqarnissaat piumasaqaataasoq.

Eqqakkanik toqqortiterinermut imaluunniit inissiinermut sanaartukkat, tamatumani aamma pineqarlutik marrarmut imaluunniit arsakunut inissiiviusartut, eqqaaviit, inissiiveqarfiit aamma immikkut ittumik inissiiviit kiisalu uulia igitaq aamma akuutissat igitat pillugit tigooraaviit suliffeqarfiit mingutsitsinerusut pillugit allattuiffimmi ilaatinneqarput, suliffeqarfiit mingutsitsivallaartut il.il. avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarfigineqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 20. august 2004-meersoq naap., § 19. imm. 2-mi maleruagassat assigusut tunngavigalugit atulersinneqarsimasoq. Siumoortumik akuersissuteqartarnissamik piumasaqaatinut ilaapput suliffeqarfiit nutaat imaluunniit suliffeqarfiit pioreersut allanngortitikkat allineqarsimasullu. Sanaartukkalli atareersut, soorlu eqqaavissuatoqarsuit nalunaarummi maleruagassat malillugit akuersissummik qinnuteqarsinnaapput. Taamaattorli Naalakkersuisut peqqussummi § 19, imm. 4 malillugu sanaartukkanut pioreersunut akuersissuteqartarneq pillugu maleruagassanik aalajangiisinnaapput, tamatumani pissutsit immikkut ittut pineqarpata, tamatumanittaaq mingutsitsinissamut navianartoqarpat.

§ 38-mut

§ 38, imm. 1 aamma 2-mi pineqarput eqqakkanik eqqussuisoqarnissaanik inerteqquteqarneq, siunertarineqarporlu Kalaallit Nunaata eqqakkanik inissitassanik ikuallatassanillu eqqussuinissamut illersorneqarnissaa. Inerteqquteqarneq eqqagassanut assigiinngitsunut tamanut atuuppoq, eqqagassat naviananangitsut atoqqiinissaq siunertaralugu eqqunneqarsimasut pineqanngippata.

Maleruagassani avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi maleruagassat ingerlateqqinneqarput, § 35f naap., Baselimi isumaqatigiisummi eqqakkanik navianartunik eqqussuinerlut annissuinerullu tunngasut Kalaallit Nunaanni inatsisini atulersinneqarnissaanik siunertaqartoq. Baselimi isumaqatigiisut Danmarkimit Kalaallit Nunaannut nangaanartoqartinnagu 1994-mi atsiorneqarpoq.

§ 38, imm. 1 aamma 2 malillugit eqqakkanik taamaallaat eqqussuisoqarsinnaavoq atoqqiinissaq siunertaralugu eqqakkanik naviananngitsunik eqqussuisoqarpat eqqussuinerlu Naalakkersuisunit akuerineqarsimappat.

§ 38, imm. 1 aamma 2 Baselimi isumaqatigiisummut naleqqiullugu sukaterineruvoq. Sukaterinertaa uaniippoq Baselimi isumaqatigiisummi taamaallaat eqqakkat navianartut eqqussorneri nunanullu allanut aallarunneqarneri taamaallaat pineqarmata.

§ 38, imm. 3 Baselimi isumaqatigiisutip 1995-mi allanngortinneqarneranut atatillugu isigineqassaaq, taannalu Naalakkersuisunit akuerineqarpoq januaarip 7-ani 1998-mi. Baselimi isumaqatigiisummi allanngortitsinikkut nunanit ilanngussaq VII-mi taaneqartunit ilanngussaangitsunut nunanut VII-mi taaneqartunut eqqakkanik navianartunik eqqussuineq inerteqqutigineqalerpoq. Ilanngussaq VII-mi nunat pineqartut tassaapput OECD aamma EU-mi nunat kiisalu Liechtenstein.

§ 38 imm. 3-mi pineqarput eqqakkat suulluunnit tamarmik, nunanullu allanut aallarussineq Baselimi isumaqatigiisummut ilaasunut taamaallaat pisinnaalluni.

§ 39-mut

§ 39-mi pineqarput eqqakkanik igitsisarnermut atatillugu aningaasartuutit matussuserneqarnissaannut kommunalbestyrelsip akiliutissanik aalajangiinissamik periarfissaqarnera.

Aalajangersagaq avatangiisit pillugit aningaasartuutitut isiginneriaatsip allanngorneranik aalajangersimasumik tunngaviliussatut taasariaqarpoq. Soorlu eqqakkat inaalinneqarnerini aningaasartuutit kiisalu inissiiviup pilersinneqarneranut ingerlanneqarneranullu aningaasartuutit, aamma ulloq taanna sanaartukkap atorunnaarnerani saliinerlut, sumiiffiup pineqartup nakkutigineranut piareernissaanullu aningaasartuutit. Avatangiisinut

anigaasartuutit annertunerujartuinnartumik sanaartornermut ingerlatsinermullu nalinginnaasunut anigaasartuutitut ilanngunneqartarnissaat pingaartinneqarpoq.

§ 39, imm. 1 malillugu eqqakkanik katersinermut kommunit akiliutissanik piunasaqarsinnaanerit inatsisitigut tunngavilerneqarpoq, kisiannili aamma eqqakkat annertussusaat aamma suussusaat pillugit ingerlatsinermut, allaffissornermut aamma pilersaarusiornermut anigaasaliinermut kiisalu eqqakkanik tigooraavinnik, ikuallaavinnik aamma atoqqiinnermut sanaartukkanut allanut, ikuallaanermut imaluunniit igitassat eqqarnerinut pilersitsinermut ingerlatsinermullu.

§ 40-mi aalajangersakkanut aallaaviuvoq “imminut napatinnermik tunngaveqarneq”. Tunngaviusoq eqqagassalerinermi akiliutissatut piunasarit anigaasartuutitut piviusunut naapertuunnissaannik aallaaveqarpoq. Allatut oqaatigalugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat eqqakkanik suliaqarnermut igitsisarnermullu atatillugu anigaasartuutaat tamarmik akiliutaasartunut ilanngunneqarsinnaapput. § 39, imm. 1, nr. 1-4 malillugu akiliutit aalajangerneqarnerani ingerlatsinermut anigaasartuutit anigaasartuutit tamarmik kiisalu paasissutissanik katersinermut anigaasartuutit akilerneqarsinnaapput, tamakku kommunip igitassanik igitsisarneranut toqqaannartumik attuumassuteqarpata.

Eqqagassat passunneqarnerinut eqqarneqarnerinullu akiliisitsisarnerit tunngavigalugit anigaasalersuinerup qanoq annertutiginissaata aalajangerinissaa kommunalbestyrelsip aalajangersinnaassavaa. Kisiannili akiliutigineqartut annertussusiisa naatsorsorneqarnerinut kiisalu tamatuma tunngaviliunneqarneranut kommunalbestyrelsi tamatigut nassuiaasinnaasariaqarpoq. Kommunip eqqakkanik igitsisarnermut anigaasartuutitut piviusunut naapertuuttunik taamaallaat akiliutit annertussusilersinnaavai, aamma inissiiviit matunneqarneranik kingornatigullu suliareqqinneqarneranut anigaasartuutit ilanngunneqarsimassappata kommunip tamatuma qularnaatsuusorinera ersersinnaasariaqarpaa.

Kommunalbestyrelsi eqqagassalerinermut sulianullu tassunga attuumassutilinnut atatillugu akissaajaatit atorineqartartut uppersarneqarsinnaasut sinnerlugit akiliutinik piunasaqarsinnaanngilaq.

Innuttaasut tamarmik imaluunniit suliffeqarfik tamatigut akiliutitut piunasarit sulianut sunut matussusiisuunersut pillugit paasitinneqarsinnaapput, kiisalu kommunalbestyrelsimit anigaasartuutit piviusut pillugit paasitinneqarnissamut periarfissaqarlutik. Maleruagassat allat assigalugit akiliuteqartitsisarneq pillugu aalajangiinnerit Avatangiisit Innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu Naammagittaalliuuteqartarfimmut § 60 naapertorlugu maalaarutigineqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq taanna malillugu eqqagassat pillugit sullissinermut akiliutit inummut, suliffeqarfimmut, sullissivimmut imaluunniit umiarsualivimmut nunaminertamik tunniunneqarsimasumiittoq imaluunniit eqqakkat pilerfianni nunaminertamik atuinissamik piginnaatitaaffimmik tunineqarsimasoq akiliisussaataavoq. Aalajangersagaq tamanna ilanngunneqarpoq pineqartumi aalajangersimasumi kommunitumut eqqakkat pillugit sullissinermut akiliutaasartut akilerneqarnissaannut pisussaaffeqarnermut illuutimik piginnittoq imaluunniit attartortoq akiliisussaataitaneersoq nalornissutigineqassanngimmat.

§ 40-mut

Aalajangersakkap 2007-mi atulersinneqartup manna tikillugu avatangiisit pillugit peqqussummi § 7, imm. 1, nr. 4-miittut ingerlateqqippai. Oqasertaliussat siunnersuutigineqartulli maleruagassat atuuttut erseqqissarnissaannik kinguneqassapput, tassa eqqagassat pillugit malittarisassanik aalajangiinissamut naammattumik inatsisinik tunngavissaqanngitsoq nalilerneqarmat kiisalu eqqakkanik katersisarnermut aaqqissuussinerit aamma innersuussisarnermut aaqqissuussinerit ingerlalluartut pillugit malittarisassanik aalajangiinissamut tunngavissaqanngimmat.

Imm. 1-mut

Nr. 1

Eqqagassat pillugit maleruagassanik aalajangersagaliorsinnaatitaanermut Naalakkersuisut piginnaatitaapput. Aalajangersagaq inatsiseqarneq pissusiviusunut naapertuutsilersinniarlugu 2007-mi atulersinneqarpoq. Eqqagassat pillugit maleruagassat ullumikkut kommunini ataasiakkaani suliarineqartarput, kiisalu kommunini ataasiakkaani eqqagassalerinermut malittarisassat aalajangerneqartarlutik, taamatuttaaq akiliuteqartitsisarnerit assigiinngitsut tamatumunnga attuumassutillit eqqagassat pillugit malittarisassani ilanngussatut takuneqarsinnaallutik.

Imm. 1-mut

Nr. 2

Eqqakkanik katersuinissamut aamma innersuussisarnermut aaqqissuussinerit pillugit maleruagassaliornissamut Naalakkersuisut piginnaatitaapput. Katersuinissamut aaqqissuussinerit assersuutigalugu tassaapput eqqaavilerineq anartarfilerinerlu kiisalu eqqagassat annertoorsuit katersornerat. Kommunit tamarmik ullumikkut katersuisarnermut aaqqissuussinikuupput. Innersuussisarnermut aaqqissuussinerit imatut paasineqassapput immikkoortoq aalajangersimasoq pillugu aalajangersimasumik katersisarnermut pinngitsoorani aaqqissuussisoqarsimasoq, sumiiffimmili oqartussaasutut akisussaasoq eqqagassaqalersitsisumut ilisimatitsissasoq eqqagassatut immikkoortoq pineqartoq sumut iginneqarsinnaanersoq.

Imm. 1-mut

Nr. 3

Eqqakkat iginneqarfissaannut periarfissanik innersuussinissamut kommunalbestyrelsip pisussaaffii pillugit maleruagassaliornissamut Naalakkersuisut piginnaatitaapput. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq, nalunaarusiornikkut maleruagassiortoqarnikummat ullumikkut illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani igitassat assigisaallu, qimmit toqungasut aamma uumasut mikinerit allat, poortuutissat ikuallattartut ikuallannerlu ajortut, ujaqqat, issoq, ujaraaqqat, sanaartornermi atortut aamma immiussassat allat kiisalu saviminikut iginneqarsinnaanerinit periarfissamik kommunalbestyrelsi qulakkeerinnitussaasoq.

Imm. 1-mut

Nr. 4

Eqqakkat katersorneqartarnissaannut iginneqartarnissaannullu kommunalbestyrelsip isumaginninnissamut pisussaaffiinik malittarisassiornissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Igitassanik eqqaasarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 28, 17. september 1993-meersumit takuneqarsinnaavoq igitassat iginneqarsinnaanerinit innersuussinissamut kommunalbestyrelsi pisussaaffeqartoq, aammali katersisarnermut aaqqissuussinermik kommunalbestyrelsi aallarniinnaasoq. Pissusiviusulli tunngavigalugit kommunit tamarmik illoqarfinni nunaqarfinnilu eqqaavilerinerni anartarfilerinernilu katersisarnermut aaqqissuussinermik pilersitsinikuupput.

Kommunit ataasiakkaat innersuussisarnissamut katersisarnissanullu aaqqissuussinermik pilersitsinissamut pisussaaffeqarnerannik Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaanissaasa saniatigut aammattaaq eqqagassaqalersitsisut katersuinissamut aaqqissuussinerit aamma igitassat iginneqarsinnaanerinit innersuussinerit imaluunniit igitassat pillugit aaqqissuussinerit atorneqarnissaannut pisussaaffeqarnerannik Naalakkersuisuttaaq malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. § 40, imm. 1, nr. 5-mi aalajangersakkakut tamanna aalajangerneqarpoq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq eqqagassaqalersitsisut aaqqissuussinerit pilersitaareersut atorneqarnissaannut pisussaaffiit pillugit qitiusumit taamatut malittarisassaliortarneq akuttunngitsumik pisariaqartarmat. Tamanna pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaanissamut pisussaaffeqanngippata, tamanna ima isumaqarsinnaavoq eqqagassaqalersitsisut namminneq igitassatik iginnissaat kissaatigisassagaat kommunimi aaqqissuussinermut atatillugu aningaasartuutaaratarsinnasut sipaarniarlugit. Tamanna ilaatigut igitassat tulluartumik passunneqartanninnerannik iginneqartanninnerannillu kinguneqarsinnaavoq. Aammattaaq kommunit tigooraanermut aamma igitisarnermut aaqqissuussinerinit annertussusiliinermut tunngavigisap qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqarpoq, taamaalilluni taakku ingerlanneqarnerat ajornanninnerussammat.

Imm. 1-mut
Nr. 5

Illoqarfinni nunaqarfinnilu eqqagassaqalersitsisut katersuinissamut aqqissuussinerit aamma eqqaasarnermut periarfissat imaluunniit eqqaanermut aqqissuussinerit atorneqarnissaannut pisussaaffeqarnerannut Naalakkersuisut taamaallaat maleruagassanik aalajangersaasinnaangillat, kisiannili aamma illoqarfiit nunaqarfiillu avataaniittunut tunngatillugu maleruagassanik aalajangersaassallutik. Aalajangersakkap illoqarfinnut nunaqarfinnullu tunngatinneqarneranut pissutaasoq tassaavoq immikkoortumi malittarisassaliortoqarnissaanik pisariaqartitsisoqanera, eqqakkat taamaalilluni eqqortumik passunneqarlutik. Illuaqqat sananeqartartut amerlanerujartornerat ilutigalugu illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni asimi igitassanik eqqaasarnermut aamma eqqakkanut aqqissuussinerit pillugit maleruagassanik aalajangersaanissaq pisariaqalerportaaq.

Imm. 1-mut
Nr. 6

Naalakkersuisut suliffeqarfinnut taamaallaat eqqakkat pillugit nalunaaruteqarnissamut pisussaaffimmik malittarisassanik aalajangersaassanngillat, aammattaarli innutaasunut, illuutilinnut, pisortat suliffeqarfiinut kiisalu umiarsualivinnut. § 40, imm. 1, nr. 6-mi aalajangersagaq innuttaasunut ataasiakkaanut tunngatillugu atuuttuuvoq, tamatumani inuk pineqartoq ulluinnarni igitarineqartartut nalinginnaasumik amerlassusaat sinnerlugu igitassaatilittut nalilerneqarpat.

§ 40, imm. 1, nr. 6-mi aalajangersakkakkut sanaartornermi suliaqartut imaluunniit inuussutissarsiortut allat inuinnarnut atuuttuusunik kommuniq eqqaasarnermi aqqissuussineranik eqqaasarnerminni atuisannginnissaat qulakkeerneqassaaq. Nalunaaruteqarnissamut pisussaaffimmut annertussusiliineq siunertaralugu, tamanna naleqqersuussinermut tunngaviliussanik aallaaveqassaaq. Oqartussaasut paasissutissanik katersinissamut pisariaqartitsinerat kiisalu pissutsit aalajangersimasut qulaajarnissaat aamma inunnut ataasiakkaanut akissaajaateqartitsinerit ataqatigiittariaqarput.

Imm. 1-mut
Nr. 7

Aalajangersagaq avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiulluni nutaajuvoq.

§ 40, imm. 1, nr. 7-mi aalajangersagaq asimi kiisalu illoqarfinni nunaqarfinnilu kissaatigineqanngitsunik atortussiananik, nioqqutissianik atortunillu igitarsarnerup killilersornissaanut tunngatillugu erseqqinnerusunik maleruagassaliortoqarnissaanut tunngavimmik pisariaqartumik qulakkeerinneqataavoq.

Imm. 2-mut

Mingutsitsinerup pitsaaliorneqarnissaa aamma akiorneqarnissaa siunertaralugu eqqakkanik uninngatitsineq, suliarinninneq, atoqqiineq aamma igitsisarneq pillugu ataatsimut isigalugu maleruagassanik atulersitsinissaq aalajangersakkami siunertarineqarpoq.

§ 40, imm. 2, nr. 1 malillugu eqqagassat iginneqartarnissaat pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugu eqqakkanik immikkoortunut suussusiliinerit, nalunaaruteqarnerit aamma immikkoortiterneqarnerit. Aammattaaq eqqakkanik uninngatitsinermut, katersinermut aamma assartuinnermut kiisalu igitassanik tigooraveqarfinni, ikuallaavinni, inissiivinni aamma eqqaavissuarni passussineq aamma suliarinninnerit pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Pilerfiit aallaavigalugit immikkoortiterisarneq pillugu aalajangersakkamittaaq malittarisassaqarpoq. Pilerfiit aallaavigalugit immikkoortiterisarneq ima paasineqassaaq illuinnarnit igitat, soorlu atortut elektroniskiusut aserortigassat suussuseqatigiikkuutaat immikkoortut, igitassat ikuallanneqarsinnaasut ikuallatassannortitat igitassallu ikuallanneqarsinnaanngitsut inissitassat atoqqitassallunniit aammalu eqqakkat navianartut immikkut igitassat.

Aalajangersagaq kommunini eqqagassalerinerup annertunerusumik inatsisinut naapertuunnissaanik kissaateqarnermik tunuliaqutaqarpoq. Taamaalilluni pilerfiit aallaavigalugit immikkoortiterisarnermik piumasaqarnissamut inatsisitigit tunngavissisoqarpoq. Ullumikkut illoqarfinni anginerusuni tamani ikuallaaviit igitassanillu tigooraaveqarfiit pilersinneqarnikuupput, taakkulu pilertortumik siunertarlu malillugu ingerlassappata annertunerusumik immikkoortiterinissaq pisariaqalerpoq. Taamatuttaaq soorlu elektronikkusut aserortigassat aamma eqqakkat suussuseqatigiikkuutaat immikkoortut sananeqaatinik avatangiisinut navianartortalinnik akoqartut isumagineqarnissaat pisariaqarpoq. Illoqarfiit nunaqarfiillu tamarmik ullumikkut igitassanut tigooraaveqarfinnik/tigooraaffiusinnaasunik pilersitsiffiunikuunngimmata nalunaarutillu aqqutigalugit pilerfiit aallaavigalugit immikkoortiterisarnermik malittarisassat inatsit tunngavigalugu aalajangiunneqartut atorineqassappata immikkut ittumik akuersissuteqarnissamut periarfissamik pilersitsisoqarnissaa pisariaqassaaq.

§ 40, imm. 2, nr. 2 tunngavigalugu eqqagassaqatigiiaanut aamma eqqakkanut suussuseqatigiikkuutaanut immikkoortunut immikkut isigisarialinnut atatillugu igitassanik ajornartorsiutit aaqqiiviginissaat siunertaralugu malittarisassanik aalajangersaasoqassaaq. Aalajangersakkami pineqarput igitassat assigiinngitsut tamarmik, tamatumannittaag igitassat uuliamersut aamma igitassat akoorutissat, kiisalu igitassat allat mingutsitsisinnaasut.

§ 40, imm. 2, nr. 3 aamma 4 tunngavigalugu suliffeqarfiit umiarsualiviillu eqqagassaqatigiiaanik aamma eqqakkanik suussuseqatigiikkuutaanik immikkoortiterisartut aamma suliarinnittartut pillugit, aamma nammineq akiliillutik avatangiisinut pitsaassutsinullu aaqqissuussinermik pilersitsinissaat pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaaneq periarfissaavoq.

Eqqagassaqatigiiaani aamma eqqakkanik suussuseqatigiikkuutaani eqqarsaatigineqarput eqqagassat inunnut pinngortitamullu peqqissutsikkut avatangiisitigullu ajornartorsiortitsinnaasut. Aalajangersakkami annerusumik suliffeqarfinnut annertuunik eqqagassaqartitsisartut imaluunniit navianartunik eqqagassaqartitsisartut eqqarsaatigineqarput.

§ 40, imm. 2, nr. 4 malillugu igitassanik igit sinermut aningaasartuuteqarnissamut qularnaveeqqusiinissamullu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1, 21. maj 2004-meersumi qularnaveeqqusiisarneq atortuulersinneqarpoq. Aalajangersagaq taamani § 7-mi taaneqartunut ilanngunneqarpoq. Eqqagassanut tunngasut 2007-mi immikkut kapitalilernerqarmata aningaasartuutit aamma qularnaveeqqusiisarnerit pillugit akiliutissatigut maleruagassanik aalajangiisinnaaneq aamma inatsisitut tunngavigisami tassani inissinneqassaaq.

Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut malittarisassatigut aalajangersaanerminni igitassanik eqqaanernut aningaasartuutaaratarsinnaasunut qularnaveeqqusiisinnaaneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaasut inatsisikkut tunngavissiisoqarpoq, tamatumaniitaaq ukununga tunngatillugu: eqqakkat immikkoortunut suussusersinerat, nalunaarutigineqarnerat, immikkoortiterneqarnerat, pilerfii aallaavigalugit immikkoortiterneqarnerat, toqqortarineqarnerat, katersorneqarnerat, assartorneqarnerat, passunneqarnerat suliarineqarnerallu. Eqqagassaqatigiiaat aamma eqqakkat suussuseqatigiikkuutaat immikkoortut immikkut ittut qularnaveeqquserneqarnissaannut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, soorlu eqqakkat navianartut assartorneqarnerinut qularnaveeqqusiinermik piumasaqartoqarsinnaalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarput nioqqutissanik nakkutilliineq aamma atoqqiineq ilaalu ilanngullugit. Aalajangersakkat Danmarkimi aaqqissuussinerit ilisimaneqartut aallaavigalugit oqaasertalersorneqarput. Eqqakkat annertussusaasa killilernerqarnissaat siunertaralugu nioqqutissiat tungaatigut eqqagassatigut suliniuteqarnikkut Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaasut inatsisitigut ersarissumik tunngavissiorneqarpoq. Eqqagassanik pilersitsisarneq atortutigut atuinermik qanimut attuumassuteqarpoq. Taamaattumik suliareqqitassat, atortussiat akuutissat aamma iluaqutigineqartartut eqqunneqarsinnaasut pillugit kiisalu atortuutini nioqqutinilu atorneqartartuniittut Kalaallit Nunaanniittut pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangiinissamut piginnaatinneqarput.

§ 40, imm. 3-mi aalajangersagaq malillugu eqqakkat pillugit ajornartorsiutit killilerniarnissaat imaluunniit atoqqiisarnerup siuarsarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissinneqarput.

Pitsaanerusunngorlugu taarsiisarnissamut tunngaveqarneq aalajangersakkami tassani tunngaviuvoq. Tunngaviliussami pineqarpoq sananeqaatinut imaluunniit nioqqutitut siunnersuutigineqartunut atorneqareersunulluunniit taartitut annikinnerusumik igitassaqalersitsisunik aamma/imaluunniit aatsitassanik navianannginnerusunik toqqaasinnaanermut periarfissaqarsinnaaneq. Tunngaviliussami isumaavoq aatsitassat imaluunniit nioqqutissiat inunnut avatangiisinullu navianannginnerusut navianarnernut salliutillugit toqparneqartariaqarnerat, taakku assigiimik iluaqutaasinnaasutut naleqarpata. § 40, imm. 3, nr. 1-4-mi aalajangersakkat tamatumunnga tunngassuteqarput.

§ 40, imm. 3, nr. 1-mi suliareqqitassat, atortussiat akuutissat aamma iluaqutigineqartartut immikkut ittut inerteqqutigineqarnissaannut imaluunniit eqqussuinerit killilerneqarnissaannut Naalakkersuisut inatsisitigut piginnaatinneqarput, taakkuninnga eqqussuineri killilersuineq eqqakkat pillugit ajornartorsiutinik inuiaqatigiinni kalaallini killilersimaarinnissutaasinnaasutut imaluunniit atoqqiisinnaanermut siursaataasinnaasutut nalilerneqarpat.

Aalajangersakkakkut nioqqutissat avatangiisinut peqqissutsimullu akoorutissanik navianartortallit atorneqarnerinut kiisalu iginneqartarnerinut atorunnaarsitsiartuaarnissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarput. Tassani assersuutigineqarsinnaapput ikummarnaveersaatit bromimik akuukkat, soorlu fjernsynini aamma qarasaasiani qalliutigineqartartuni atorneqartartut. Ikummarnaveersaatit bromimik akuukkat akuutissartai avatangiisinut aalannguuttarput, uppersarneqarnikuuvorli taakku inuup aavani aamma anaanap immuani akuusartut. Uumasunik misileraanermi ikummarnaveersaatit bromimik akuukkat qaratsamut ajoqusiisarsimapput, hormoninik ajoqusiisarsimallutik kiisalu kræfteqalersitsisalersimallutik. Nioqqutissiat ikummarnaveersaatinik bromimik akuukkat atorunnaaraangamik igitassanngorlutillu ajornartorsiutaalersarputtaaq.

§ 40, imm. 3, nr. 1-mi aalajangersakkakkut Naalakkersuisut nioqqutissat tamakku periarfissaanerinut killiliisinnaapput. Nioqqutissianut ilisimaneqartunut taartaasinnaasut nutaat avatangiisinullu navianannginnerusut ineriartortsinneqartuaannarput. Pingaaruteqartuuvoq ineriartornermut Nunatta malinnaanissaa, nunallu allat assigalugit pitsaassutsimik annertuumik piumasagaateqartarnissaq, taamaalilluni nioqqutissanut nunani allani tunineqarsinnaanngitsunik inerteqqutaasunillu niuffaffinngorsinnaaneq pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

§ 40, imm. 3, nr. 2-mi pineqarput atortuni nioqqutissianiluunniit suliareqqitassat, atortussiat akuutissat imaluunniit iluaqutigineqartartut immikkut ittut nassaassaasut. Aalajangersakkami

tunngaviliunneqartukkut atortuni nioqutissianiluunniit Kalaallit Nunaanni suliarineqartartuni imaluunniit atorneqartartuni tamakku nassaassaaneri pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

§ 40, imm. 3, nr. 3 aamma 4-mi poortuutissanut atorneqartartunut aamma nioqutissiat nalunaaqutsersorneqartarnerinut piumasaqaateqartassasoq maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisut periarfissinneqarput. Poortuutissanut tunngatillugu arlalinnik ajornartorsiutitaqarpoq. Siullermik poortuutissat annertoorsuit eqqakkanik amerlasuunik kinguneqartarput. Poortuutissat suunerinut siunissami piumasaqaateqarnikkut eqqakkat amerlassusaat kiisalu sananeqaatit avatangiisinut naleqqutinngitsut annikillisarneqarnissaat periarfissaasinnaavoq, soorlu poortuutissat PVC-mik akullit pinaveersimatinnissaannut. § 40, imm. 3, nr. 4 tunngavigalugu nioqutissiat nioqutillu pillugit annertunerusumik siunertaliinikkut akuersissuteqartarnermik malittarisassiortoqarsinnaavoq, tamatumanittaaq poortuutissanut tunngatillugu, kiisalu § 40, imm. 3, nr. 5 naapertorlugu nioqutissianik nioqutininik poortuutissanillu tamakkuninnga immikkut nalunaaqutsersuinermik malittarisassiortoqarsinnaalluni.

Kapitel 8-mut

Avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi § 7, imm. 1, nr. 15-mi suliame avatangiisinut sunniutit naliliiffigineqarnerannik maleruagassanik aalajangiisinaanermut inatsisitigut Naalakkersuisut tunngavissinneqarput, tamannali suli pisimanani. Avatangiisinut inatsisip nutaap suliarineqarneranut atatillugu avatangiisinut sunniutit naliliiffigineqarnerat pillugu immikkut namminerisamik kapitaliortoqarnissaa toqqarneqarpoq.

§§ 41 aamma 42-mut

Aalajangersakkatigut sanaartornernut annertuunut atatillugu sanaartukkat anginerusut avatangiisinut sunniutaannik naliliinissamut maleruagassanik aalajangiinissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Avatangiisinut sunniutit ajortut annikillisillugit imaluunniit pitsaaliuilluni avatangiisitigut suliniuteqarnikkut akiornarisigut sanaartukkanik avatangiisinut sunniutininut killiliussanik qaangiisinnaasutut ilimagineqartunik avatangiisinik atuinermik nalilersuineq pillugu Espoomi isumaqatigiissut aalajangersakkap atulersippaa. Espoomi isumaqatigiissummi piumasaqaatigineqarpoq sanaartukkat arlallit allattorneqarsimasunik soorlu sanaartukkat akoorutissanik suliarinnittarfiusut, nukissiorfiit anginerit aatsitassarsiorfiit sinerissallu avataani nioqutissiorfiit pillugit avatangiisinut sunniutit naliliiffigineqartassasut. Isumaqatigiissummiippat aamma sanaartukkat taakku avatangiisinut sunniutaat tamanut saqqummiunneqartassasut tamannulu ammasumik oqallisigineqartassasut. Espoo-mi

isumaqatigiissut 1993-mi Kalaallit Nunaanni atuutilissasoq akuerineqarpoq, aalajangersagarlu isumaqatigiissut naapertorlugu sulilaleruagassanik aalajangersaanissamut atorneqassaaq.

Suliffeqarfiit sanaartukkallu Kalaallit Nunaanni avatangiisinut sunniutaasa nalilerneqartarnissaannik piunasaqaateqartassasoq aalajangersakkakut periarfissiissutigineqarportaaq.

Sanaartukkanik annertuunik pilersaarusionermi pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 18. december 2003-meersumi § 43 malillugu avatangiisinut sunniutit naliliiffigineqarnerat pinngortitamut kingunerisassat nalilersorneqarnissaat ilaasariaqarpoq.

§ 41 imm. 1-mi aalajangersarneqarpoq sanaartugassat anginerusut avatangiisinut annertuumik sunniuteqarsinnaasutut naatsorsuutigineqarsinnaasut, kapitali taanna malillugu tamatumunnga akuersisoqaaqartinnagu sanaartorneqassanngitsut imaluunniit aallartinneqassanngitsut. Suliffeqarfiit, sanaartukkat aaqqissuussinerilluunniit qanoq ittut kapitalimut ilaatinneqarnersut pillugit nalunaarusiortoqassaaq. Suliffeqarfiit, sanaartukkat imaluunniit aaqqissuussinerit suut kapitalimut tassunga ilaanersut pillugit killiliineq nalunaarutikkut suliarineqarumarput.

Akuersissutissatut suliat suliarineranni sunniutit suliffeqarfimmeersut isummerfigineqartussaapput, tassunga ilanngullugu sanaartornerup nalaani, ingerlatsinermi aamma tusinermi. Tamatuma ilaatigut kingunerisaanik sunniutit imermut minguttumut, eqqakkanut, atortussiat silaannarmik mingutsitsinerat, nipiliornermut attuumassuteqartut ilaalu ilanngullugit.

§ 41 imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq imm. 1-mi taaneqartut ingerlatanik sanaartornissaq imaluunniit aallartinnissaq pillugu qinnuteqarnermut atatillugu pilersaarutip avatangiisinut sunniuteqarnera pillugu nassuiaat Naalakkersuisunut nassiunneqassasoq. Nassuiaammi suut piunasaqaatigineqarnissaat pillugu malittarisassat ersarinnerusut nalunaarusiornikkut suliarineqarumaarput.

§ 42-mit takuneqarsinnaavoq sanaartornerit anginerusut avatangiisinut sunniuteqartut pillugit akuersinermut tunngatillugu sammisanut assigiinngitsunut erseqqinnerusunik Naalakkersuisut maleruagassaliorsinnaasut. Maleruagassanik aalajangersaaneq taanna nalunaarutikkut pisinnaavoq.

Naalakkersuisut makku pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaapput:

Nr. 1

Suliffeqarfiit, sanaartukkat aaqqissuussinerillu suut kapitali 8-mi ilaatinneqarnersut.

Nalunaarusiornikkut siunertaavoq suliffeqarfiit, sanaartukkat aaqqissuussinerillu suut kapitali 8-mi ilaatinneqarnersut nassuiaasoqassasoq. Tamanna pisinnaavoq allattukkat imaluunniit nalilersuinerit aallaavigalugit.

Nr. 2

Qinnuteqartarnerit akuersissuteqarnermilu aaqqissuussinerit ilusai imaalu pillugit piumasaqaatit.

Akuersissuteqarniarluni suliame suliap suliarylugu aallartinnissaa sioqqullugu paasissutissat suliap nalilersornissaanut pisariaqartut suliffeqarfinit pissarsiarineqassapput.

Paasissutissiisussaataanerup annertussusianut apeqqutaavoq qinnuteqatit pilersaarutillu ataasiakkaat qanoq ittuuneri, aamma pilersaarutip avatangiisinut sunniutaanik naliliinissamut pisariaqartut paasissutissat kisimik oqartussanit akuersisartunit pissarsiarineqartussaapput.

Nr. 3

Avatangiisinut sunniutit nalilersorneri pillugit nassuiaatip imarisaanut piumasaqaatit.

Qinnuteqarnermut atatillugu pilersaarutip avatangiisinut sunniuteqarnera pillugu nassuiaat nassiunneqassaaq. Nassuiaatip taassuma sunik imaqarnissaanik piumasaqaatinut matumani tunngavissiisoqarpoq. Tassa ilaatigut eqqarsaatigineqarput nassuiaatip annertussusissaa, kisianni aamma innuttaasut akuliutsinnissannut piumasaqaatit.

Nr. 4

Nalunaaruteqartussaataitaneq.

Sanaartornernut anginerusunut atatillugu avatangiisini pissutsit assigiinngitsut pillugit nalunaarusiornissaq pisariaqarsinnaavoq. Kapitali 8 malillugu akuersissuteqarnek Naalakkersuisunut nalunaarusiortussaataitaneermik piumasaqaatitaqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu ingerlatsineq pillugu nalunaarsuineq. Pissusaatitaaffik taanna amerlanertigut suliffeqafiup nammineq uuttuineranik misissueqqissaarneranillu ingerlaavartumik nalunaaruteqarnermik tunngasinnaavoq.

Nr. 5

Piumasaqaateqarnek.

Akuersissuteqarnek nalinginnaasumik sanaartornerup aallartinneqarnissaa, ingerlatsineq, allilerineq imaluunniit allanngineq pillugu piumasaqaatinik imaqartariaqarpoq.

Piomasagaatit tassaasinnaapput ajortumik sunniutit qanoq annikillisinneqarsinnaanersut ajunngitsumillu sunniutit qanoq annertusinneqarsinnaanersut.

Nr. 6

Matusineq kingornatigullu suliarinnineq.

Sanaartornermi sulinerup qanoq matuneqarnissaata pinissaa pillugu erseqqinnerusunik maleruagassaliortoqarsinnaavoq. Tassani pingaartumik eqqarsaatigineqarpoq matusinermi eqqakkat passunnissaannut iginneqarnissaannullu piomasagaateqarnissap pisariaqarsinnaanera, tassunga ilanngullugit tunisassiornermi atortut, kisianni aamma immikkoortup isumannaatsuutinnissaanik pisariaqartitsisoqarsinnaanera.

Nr. 7

Qularnaveeqqusiineq.

Sanaartukkat ilai atorunnaasinnerini saliinermut atatillugu annertuunik aningaasartuuteqarfiusussaassapput. Suliffeqarfiup atorunnaarnerani saliinissamut, tassunga ilanngullugu nunap pissuserisimasaanik pilerseqqinneqarnissaanut aningaasassaqaarnissaa qulakkeerniarlugu qularnaveeqqusiisoqarnissaanut tunngatillugu erseqqinnerusumk maleruagassaliornissamut periarfissaqarpoq.

Qularnaveeqqusiinermi aningaasat qanoq annertutigisut pisariaqartinneqarnissaannut apeqqutaassaaq sanaartukkat suuneri pilersaarutillu annertussusia. Suliffeqarfik kiisalu allat tamatumunnga annertuumik soqutiginnittut qularnaveeqqusiinermi piomasagaatinut atatillugu tusarniaaffigineqassapput.

Qularnaveeqqusiinnerup tamakkiisumik annertussusaa aningaasartuutissat annertussusissai suullu pisariaqartutut ilimanaateqarsinnaasut tunngavigalugi naatsorsorneqassapput. Qularnaveeqqusiineq suliffeqarfiup aallartinnerani imaluuniit allilerneqarnerani annertuunik aningaasaateqarnissamik pisariaqartitsisinnaavoq. Danmarkimi Naalagaaffimmiit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussaniit qularnaveeqqusiisoqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

Nr. 8

Piomasagaateqarnermik unioqquitsineq pillugu maleruagassat.

Piomasagaatinik unioqquitsinermi maleruagassat.

Suliffeqarfinnut akuersissutilinnut, akuersissummi tunngavigineqartut sinnerlugit mingutsitsisunut, akuersissummi piomasagaatinik aalajangersarneqarsimasunik

unioqqutitsisoqartillugu, akuliussinnaaneq ajornarunnaarsillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissaqarpoq.

Piumasaqaatinik unioqqutitsinermut qisuariarneq tassaasinnaavoq erseqqissaaneq, peqqusineq imaluunniit politiinut unnerluuteqarneq. Matumani unioqqutitsinerit ataasiakkaat killilimmik annertussusillit aamma ingerlaavartumik imaluunniit utertuartumik atugassarititanik annertuumik unioqqutitsinerit immikkoortinneqartariaqarput. Iliusereqqusanut peqqusinerit piffissamik killilerlugit aalajangersarneqartassapput.

Nr. 9

Inerteqquteqarneq peqqusinerlu pillugit maleruagassat.

Mingutsitsinerup killilernissaanut suliffeqarfiup suut iliuserissanerai akuersisartutut oqartussat erseqqissumik aalajangissanngilaat, tassa nalinginnaasumik peqqusineq qanoq malinniarneqarnersoq suliffeqarfimmut aalajangigassanngortinneqartariaqarmat. Tamatumunnga tunuliaqutaasoq tassaavoq aaqqissuussineq, sulinerup ingerlasarneranut pissutsit, ingerlatsineq il.il. eqqarsaatigalugit qanoq iliornissat suliffeqarfiup nammineq nalilersorsinnaammagit.

Nr. 10

Imminut nakkutigineq aamma avatangiisinik misissuineq.

Suliffeqarfiit imminnut nakkutiginnissaat aamma avatangiisinik misissuisarnissaannut piumasaqarsinnaaneq pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissaqarpoq. Avatangiisinik misissuinissamut atasumik maleruagassat misissuinerup isumaginnissaannut aamma avatangiisinut misissuinerit akilerneqartarnissaanut periarfissanik imaqarsinnaapput. Matumani eqqarsaatigineqarput mingutsitsinerup killileernejarnissaa siunertaralugu suliffeqarfiup ingerlatsineranut pissusissamisoortutut ilaasunik, § 52 naapertorlugu nalunaa-ruteqartussaataitaneq naap.

Nr. 11

Suliamik suliarinninnermut aamma nassuiaasiornermut atatillugu aningaasartuuteqarneq.

Suliat taakku suliarineqarnerinut atatillugu aningaasartuutit pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissaqarpoq, tassunga ilanngullugu nassuiaasiorneq. Qinnuteqatinut angisuunut annertuunullu atatillugu ilaatigut sulianik suliarinninnermut avataanit ikiorsernejarnissaq pisariaqarsinnaasarpoq, maleruagarlu taanna aqqutigalugu akiliuteqartitsnikkut aningaasartuutit taakku matussusernissaannut periarfissaqarpoq.

§ 43-mut

Kommunini ataasiakkaani piviusut tunngavigalugit avatangiisitigut pissutsinik nalunaarsuinissaq pilersaarusiornissarlu pisariaqarsinnaavoq. Taamaattumik matumani aalajangerneqarpoq Naalakkersuisut kommuninik isumaqatiginninniassasut tamatumalu kingorna maleruagassanik tamanna pillugu aalajangersaasoqarsinnaalluni. Tamanna assersuutigalugu suliffeqarfiit immikkuullarissut soorlu innaallagissiorfiit, biilileriffiit assigisaasalu uuliakoortoqarnissaanik aarlerinarfiusinnaasut nalunaarsornerini atoneqarsinnaavoq. Aalajangersagaq aamma imaanut eqqaavinniit maannakkullu siusinnerusukkullu eqqakkanik inissiisarfiusimasuni mingutsitsinermik nalunaarsuinerimi atoneqarsinnaavoq.

Nuna tamakkerlugu avatangiisitigut unamminartunut atatillugu nuna tamakkerlugu nalunaarsuisoqarnissaa pilersaarusiortoqarnissaalu pisariaqarsinnaavoq, pilersaarusiorneq kommunit suleqatigalugit ingerlanneqassalluni.

§ 44-mut

§ 44-mi iliuusissatut pilersaarusiornissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Ilutigalugu assingusumik inatsisitigut tunngaviliortoqarpoq kommunit aamma immikkoortut toqqarneqartut, soorlu nukissiorfeqarfik, aalisakkanik suliffissuaqarfik assigisaallu namminneq suliainnik iliuusissatut pilersaarusiornissaannut Naalakkersuisut peqqusisinnaasut.

Kommunini aamma immikkoortuni aalajangersimasuni nioqqutissiat, atortussiat imaluunniit atortut erseqqinnerusumik aalajangersimasut atoneqartarnerat, kuutsinneqartarnerat imaluunniit iginneqartarnerat annikillisikkumallugu iliuusissatut pilersaarutini tamakkunani anguniagassatut aalajangersaasoqarsinnaavoq. Taamatuttaaq kommunit ataasiakkaat immikkoortullu avatangiisinut sunniutaasartut pillugit aamma paasissutissiinissaq pillugu pisussaaffeqarnerannut piumasagaat erseqqissarneqarpoq. Iliuusissatut pilersaarutit pillugit suliniuteqarnermut atatillugu kommunit ataasiakkaat immikkoortullu ilaatinneqarnissaannut Naalakkersuisut pisussaaffeqarput, tamatumannittaag pineqarpoq aningaasartuutaararsinnaasut pillugit isumaqatigiinniarnert.

Kalaallit Nunaanni siunissami inuussutissarsiutit ineriartornerannut atatillugu Inuiaqatigiit aaqqissugaanerit pillugu iliuusissatut pilersaarummi 2000-meersoq malillugu inuiaqatigiinni sutigut tamatigut avatangiisitigut mianerinninnerup piujuartitsinermillu tunngaveqarluni ineriartortitsinerup akulerutsinneqarnissaat tunngaviit pingaarnerit ilagissavaat. Taamaattumik

inatsisitigut tunngaviliusseq iliuusissatut pilersaarutip taassuma timitalernissaanut alloriarnertut isigisariaqarpoq.

Taamatuttaa q inatsisitigut tunngavigisaq nunat tamalaat isumaqatigiissutaat isumaqatigiissutigineqareersut aamma siunissami isumaqatigiissutigineqartussat malitsigisaannik suliaavoq, tamakku soorlu aniatitat annikinnerpaanissaanut, piioneerutivinnissaanut atortullu ingerlatsinerillu taartaasinnaasut ineriartortsinnissaanut atorneqarnissaannullu teknikkip pissarsiarineqarsinnaasup pitsaanerpaap (BAT) atorneranut il.il. uuttuutunik naalagaaffinni iliuusissatut pilersaarusiornissamik amerlasuutigut piumasqaatinik imaqartarput. Uttuutilli pituttuinerussappata peqqussummi § 10, imm. 1 aallaavigalugu anguniakkanut aalajangigaq nalunaarutikkut pisariaqassaaq.

Aalajangersagaq tamanna assersuutigalugu sutigut atorneqarsinnaaneranut oqaatigineqarsinnaavoq pinnguutit nungujartortanngitsut (POP-it) pillugit Stockholmimi isumaqatigiissummi piumasqaataammat ilaatigut akuutissap PCB-ip nassaassanera pillugu nalunaarsuusiornissaq, kiisalu akuutissap taassuma aniatinneqarnerata annikillinissaa pillugu iliuusissatut pilersaarusiortoqarluni. Stockholmimi isumaqatigiissut sulii Kalaallit Nunaata akuerinikuunngilaa.

Assersuutigalugu nalunaarsuinerit, iliuusissatut pilersaarutit suliniutissatullu pilersaarutit nunap minngutsinneqarneranut tunngasusinnaapput. Ataani assersuusiortoqarpoq.

Nunamik mingutsitsineq peqqissutsikkut navianartorsiutaasinnaavoq, soorlu meeqqat ulluunerani paqqinnittarfiit assigisaasalu silataani pinnguarnerinut atatillugu. Nunamik mingutsitsinertaaq imeq aqqutigalugu siaruaassinnaavoq, taamaalillunilu illut ataannut tamatumalu kingunerisaanik illup iluani silaannarmut atatillugu ajornartorsiortitsilersinnaalluni. Kalaallit Nunaanni imeqarfiit mingutsitsinermik aalajangersimasumik salinneqarsinnaannginnerat tunngavigalugu, soorlu uuliamik toqqorsivik putusuussagalarpat tamanna pisinnaasoq, imissamat tunngasut mianerineqarnissaat annertuumik isumagisariaqarpoq. Kiisalu nunamik mingutsitsineq avatangiisinut ajortumik sunniuteqarnermik kinguneqarsinnaavoq. Ilaatigut nunami qeriuannartumi assersuutissaqarpoq nunamik mingutsitsinerup nunami qeriuannartuunngitsumi erngup ingerlaarnerata sunniutaanik nunaminertanik annertooujussuarmik mingutsitsisartut, imaluunniit taamatut mingutsitsineq aatsitsinermik kinguneqartartoq, taamaalilluni illut toqqaviini innarliinermik kinguneqartarluni. Tamatuma saniatigut avatangiisini sunniutaasartut pitsaaliornissaat isiginiartariaqarput, taamaalilluni immami avatangiisit, kuuit, immamilu aqqartarfiit il.il. nunami mingutsitsinernit sunnerneqassanngimmata.

Nalunaarsuinerit malittarisassiornerillu nunamik mingutsitsinerup akiorneranut ataatsimoortumik suliniuteqarnermut pitsaanerusumik tunngaveqalersitsisinnaapput.

Iliuserisinnaasat ilagisinnaavaat misissuinnermut pinngitsoortitsiniarnermullu suliniutinik erseqqinnerusunik maleruagassanik aalajangersaaneq. Inuit erngullu imerneqartartup pingaartinneqarnerinut atatillugu ilaatigut nunaminertat malussajasut (soorlu immikkut suliniarfiusut) pillugit suliaqartoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Nunaminertat malussajasut nassuiarneqarput tassaasut nunaminertat assersuutigalugu nunap mingutsinneqarnerani sumiiffiup assikkap iluaniittut, aamma imermut imigassamut navianartorsiortitsinnaasut / navianartorsiortitsisut, imaluunniit nunaminertat inunnut najugaqarfiusunut, meeqqanik paaqqinnittarfinnut pinnguarterfinnut tamanut ammasunut innarliisinnaasut. Mianerisassaq alla tassaasinnaavoq soorlu nunaminertami suliffissuaqarfiusumiittumi imaluunniit asimiittumi mingutsitsineq.

Mingutsitsinernut ataasiakkaanut atatillugu pisortanit suliniarnermi inuit peqqissusiannut imissamik mingutsitsinissamut navianartorsiortitsineq pisoq isiginiartariaqarpoq.

§ 45-mut

Eqqakkanik ajornartorsiuteqarnerit pillugit pitsaanerpaamik aaqqiissutit ataatsimut isigalugu pingaarnersuineramik aamma pilersaarusiormik tunngaveqassapput. Taamaattumik 2007-mi Naalakkersuisut inissisimanagerat pillugu avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Eqqagassat pillugit pilersaarusiormerup aamma nalunaarsuinerup qanoq ineriartortinneqarsinnaanera pillugu soqutiginninnissaq pisariaqarpoq.

1996-mi siullermeertumik pingaarnersuilluni nuna tamakkerlugu eqqagassat pillugit iliuusissamik pilersaarusiortoqarpoq. Eqqagassat pillugit iliuusissamik pilersaarut taanna 2003-mi nalilersorneqarpoq, nalilersuinerlu taanna tunuliaqutaralugu eqqagassat pillugit iliuusissamik pilersaarummik nutaamik siunnersuusiortoqarpoq. Eqqagassat pillugit iliuusissamik pilersaarutitut missingiusiami eqqagassat tungaatigut ullutsinnut naleqqusaanissaq pillugu allaaserinnittoqarpoq. Eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarusiormi arfineq pingasunik immikkoortunik anguniagassartaqarpoq. Immikkoortuni anguniagassani tamani aalajangersimasumik anguniagassat suliniutillu tullerriarneqarput, kiisalu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat aamma avatangiisitigut peqqissutsikkullu tamatumap kingunerisaanik pitsanngoriaatissat nassuiaatigineqarlutik.

Pingaarnerusutigut eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarummi Kalaallit Nunaanni eqqagassalerineq atuuttoq nalilersorneqassaaq, ilutigalugulu siunissamut isiginninniartuussaaq, aamma eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarutip piffissami atuuffiani tulluuttumi anguniagassat suliaassallu inissitsiterneqassallutik. Tamanna tunuliaqutaralugu piffissaq aamma suliaassat pillugit pilersaarusiortoqassaaq. Taamaattumik § 45, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisut ukiut sisamakkaarlugit ukiunut tulluuttunut aqqaneq-marlunnut eqqagassalerinnermut tunngasumik eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarusiussapput.

Taamatutaaq eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarusiame suliassat allaaserineqartut ingerlanneqarnerinut eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarusiame aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kommuninut aamma Naalakkersuisunut sunniutaasussat nassuiaatigineqassapput.

Kommunimi eqqagassanik nalunaarsuinermi eqqakkat amerlassusaat, eqqakkat suussuseqatigiiaat aamma eqqakkanik passusseriaatsit pillugit nunami tamarmi takussutissiornissamut ilapittuutaassaaq. § 45, imm. 2, 3 aamma 4 malillugit kommunini eqqagassat pillugit pilersaarusiornermut Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaassapput. Kommunini eqqagassat pillugit pilersaarutit imarisai, piffissaliussat kiisalu pilersaarusiornermut atatillugu ingerlatseriaatsit kiisalu kukkunersiuinermi malittarisassat pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaassapput. Taamatutaaq kommunini eqqagassat pillugit pilersaarusiornermi suut tunngaviusuussanersut Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaassapput. Kiisalu eqqakkat pillugit nalunaarsuineq aamma eqqagassat pillugit pilersaarusiorneq pillugu paasissutissat suut kommunit katersussagaat Naalakkersuisunullu nassiullugit Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaassapput.

Nalunaarsuinermi illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani katersisarnermik assartuinermillu aaqqissuussinerit atuuttut pilersaarutigineqartullu ilaatinneqassapput, taamatutaaq atoqqiisarnermik aaqqissuussinerit. Aammattaaq eqqakkat annertussusaat, suussusaat atortussallu annertussusaat pillugit paasissutissat ilaassapput.

Taamatutaaq tigooraanermut, passussinermut aamma eqqakkanik atoqqiisarnermut sanaartukkat atuuttut pilersaarutigineqartullu, taakku inissisimaffi, eqqakkat ingerlanneqartut annertussusii, suliarinninnermi annertussutsit aamma piffissaq sanaartukkap atuussinnaaffia pilersaarusiornermi allassimassapput. Sanaartukkamut kiffartuussiffiusoq imatut paasillugu illoqarfiup immikkoortortai, nunaqarfiit il.il. sanaartukkap kiffartuussai taaneqassapput, taamatutaaq allannguutit pilersaarutit nalunaarutigineqassallutik. Sanaartukkami aningaasaqarnermut, avatangiisinut atatillugu qanoq ittuuneranut aamma avatangiisinut eqqaaniittunut sunniutaanut tunngasut aamma paasissutissiissutigineqassapput.

§ 46-mut

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisaanni immikkoortunut malittarisassaliorneqartunut tunngasunik ukiumoortumik avatangiisit pillugit nalunaarummik Naalakkersuisut suliaqartassasut aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq.

Avatangiisit pillugit nalunaarusiap imarissavai ukiup siuliani avatangiisinut pitsanngoriaatit suliniutit kiisalu ukiuni tulliuuttuni Naalakkersuisut suliniutissatut aallartinniagaannik nassuiaat. Ukiuni tulliuuttuni avatangiisitigut sammisat suut Naalakkersuisunit immikkut

isiginiarneqarnersut nalunaarusiami allaaserisatut ilaatinneqassapput. Pineqartut tassaasinnaapput suliffeqarfiit mingutsitsinerusut pillugit allattuiffimmiittut immikkut isiginiarneqarnerat. Suliniarfiusussat tassaasinnaapput eqqagassat, imeq minguttoq, nuna mingutsitaq il.il. pillugit immikkut suliniutit aallarnigassatut kissaatigineqartut.

Avatangiisit pillugit nalunaarusiap siunertaraa innuttaasunut tamanut avatangiisitigut killiffik pilersaarutillu pillugit ataatsimoortumik allaaserisat saqqummiunneqarnissaat. Avatangiisit pillugit nalunaarutip ullumikkut avatangiisit pillugit ajornartorsiutit erseqqisissavai kiisalu tamatuma aaqqiissuteqarfigineqarnissaanut eqqartuinerit. Nassuiaammi siunertap oqariartuutigineqarnera isiginiarneqassaaq kiisalu qulaajaanerit avatangiisitigullu pitsanngoriaatit suliat aalajangersimasut imminnut ataqatigiinnerat.

§ 47-mut

Avatangiisit pillugit peqqussummut atuuttumut naleqqiullugu una aalajangersagaq nutaajuvoq. Aalajangersagaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisissaannut ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, pigisanut isersinnaatitaanermut il.il. naammattumik inatsisitigut tunngavissaqarniarluni, tamannalu suliani ilaanni pisariaqarluinnarsinnaavoq.

Aalajangersagaq taamaallaat atorniarneqarpoq pisortat oqartussat oqartussaaffimmik isumaginninneranni pisariaqartitsisoqartillugu, matumani peqqinnissamut navianartorsiortitsineqalersillugu aammalu annertuumik mingutsitsineq imaluunniit mingutsitsinerup siaruaannissaa pinngitsoortinniarlugit massakkorpiaq akuliunnissaq pisariaqalersillugu, tak. § 58. § 47 taamaalilluni nalinginnaasumik nakkutilliinermi atorneqassanngilaq, tassanngaannarli pisoqartillugu taamaallaat.

Imm. 3-mi aalajangersakkami oqaaseq ”atuisinnaatitaasutut piginnittoq” tassaapput inuinnaat illuutillit, suliffeqarfiit, inissiaatileqatigiiffiit, pisortat suliffiutaat il.il., attartortut allallu atuisinnaatitaasutut piginnittut killeqartumik atuisinnaatitaasut.

Aalajangersagaq siunnersummi § 52, imm. 1-mut atatillugu isigineqassaaq, tassani noqqaasoqarneratigut kinaassutsimik ilisarnaatip pissusissamisoortup takutinneraatigut nakkutilliisutut oqartussat suliffeqarfiup sanaartugaanut tamanut isersinnaallutik.

§ 48-mut

Taanna aalajangersagaavoq nutaaq. Tamanut saqqummiussinerup inatsimmi pineqartut tamaasa inatsimmik tunngaveqarsinnaaneritut aalajangersagaq inatsimmut pingaarnertut aalajangersakkatut ilusiligaavoq. Innuttaasut avatangiisinut pissutsinut tunngasunut peqataatinneqarnissaat aamma ilisimatinneqarnissaat siunertaralugu aalajangersagaq suliaavoq.

Inatsimmik tunngaveqarnissamut aalajangersagaq taanna aviisini tusagassiutinilu tamanut saqqummiussisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut tunngasuvoq, tassani eqqarsaatigineqarluni akuersissutit, immikkut akuersinerit, akuersinerit tamanut saqqummiunneqarneri, inuit tusarniaanermi akissuteqarnissaminnut periarfissaqarlutik. Aalajangersakkap aamma innuttaasut akuliutsinneqarnissaat pillugit qinnuteqartumut piunasaqaateqarsinnermut atatillugu atorneqarnissaa aamma eqqarsaatigineqarpoq, tassunga ilanngullugu innuttaasunik ataatsimiisitsinerit.

Suliffeqarfiit isertugaataannik Naalakkersuisut tamanut saqqummiussinissaannut aalajangersagaq atorneqassanngilaq. Aammattaaq ingerlatsineri inatsisinut pinerluttulerinermilu inatsisinut naleqqiullugu nalinginnaasumik nipangiussisussaataitaneq aalajangersakkami saneqqunniarneqanngilaq.

§ 49-mut

Imm. 1-mut

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq siunnersuummi maleruagassatut aalajangersakkat malinneqarnissaannut kommunalbestyrelsi pingaarnertut nakkutilliissuutitaassasoq. Taamaallilluni § 49-mi takuneqarsinnaavoq inatsisip taannalu tunngavigalugu maleruagassat aalajangersarneqartut eqqortinneqarnerannik, peqqussutit imaluunniit inerteqqussutit pillugit aalajangersakkat malinneqarnersut, kiisalu akuersissutinut atatillugu piunasaqaatit aalajangersarneqarsimasut eqqortinneqarnersut nalinginnaasumik kommunalbestyrelsi nakkutilliisassaasoq.

Soorlu § 49, imm. 2-mit takuneqarsinnaasoq immikkoortunik immikkuullarissanik Naalakkersuisut nakkutilliisuupput.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inatsisip illersorneqarsinnaasumik aqunneqarneranik takutitsisumik nakkutilliinermi oqartussat nakkutilliissasut. Taamaasilluni nalunaarutigineqarsimasut kisiisa suliarissallugit naammangilaq, aammattaarli nammineq iliuuseqarnikkut nakkutilliisoqassalluni. Tassunga atatillugu nakkutilliinerup annertussusaa soorunami nakkutilliisutut oqartussani isumalluutit nakkutilliinissamut atugassarititaasunut atatillugit isigineqassapput.

Kommunalbestyrelsip ilaatigut § 29-p malinneqarnissaa nakkutigisassaraa, tassunga ilanngullugu imissamik pissarsiffigineqarsinnaasup assikkap iluani qamuterallannik imaluunniit assartuutinik motoorilinnik allanik ingerlasoqannginnissaa nakkutigissallugu.

Imm. 2-mut

§ 49, imm. 2-mi suliffeqarfinnik akuersissuteqartussaasut pillugit allattuiffimmi ilanngunneqarsimasunik, kapitali 5 naap., suliffeqarfinnik nakkutilliineq Naalakkersuisunit, imaluunniit pisuni ataasiakkaani tamatumunnga Naalakkersuisunit piginnaatinneqartumit ingerlanneqarnissaa pillugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Kiisalu aalajangersarneqarpoq avatangiisinut sunniutit naliliiffigineqarnerat pillugu Naalakkersuisut nakkutiginnittuussasut.

Kiisalu § 49, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq imermik pilersuiveqarfiit Naalakkersuisunit nakkutigineqassasut.

Iermik pilersuiveqarfik ukunannga ilaqarsinnaavoq:

- a) Imeqarfiliat.
- b) Tarajuiaavik.
- c) Sermimik aatsitserivik.
- d) Puilasuliat qillerinerillu.
- e) Imissamut ukiukkullu imiisivik.
- f) Tatsini kuunnilu sapsuat.
- g) Imissaasiviit.
- h) Allat.

Iermut aqqutit aamma imermik pilersuiveqarfiit imeqarfiliamiit aallaaveqartut nakkutigineqanngillat. Iermik pilersuiveqarfinnik nakkutilliineq aammalu avatangiisinut sunniutit naliliiffigineqarnerat siunnersuummi Naalakkersuisunit nakkutigineqarnissaannut pissutaavoq suliassaqarfiit taakku annertuujullutik piuminaatsunik ilaqarmata aammalu peqqinnissamut aammalu inuiaqatigiinnut sunniteqarsinnaasunik ilaqarmata, taamaasilluni nakkutilliineq qitiusumik oqartussanit nakkutigineqarpat pissusissamisoornulluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq imermik minguttumik katersuiffiit tamaasa kommunip nakkutigissagai, kommunip imermik aniatitsiffii aammalu suliffeqarfiit mingutsitsinerusut ilanngunnagit, taakkuninnga nakkutilliineq Naalakkersuisuneereemat.

Suliffeqarfinnik mingutsitsinerusunik nakkutilliineq Naalakkersuisuneereemat taamaattumik pissusissamisoorpoq suliffeqarfinnik ataasiakkaanik nakkutilliinermut atatillugu imermik

minguttumik kuutsitsinerit Naalackersuisunit nakkutigineqarpata. Tamatuma saniatigut suliffeqarfiit mingutsitsinerusut eqqarsaatigalugit annertuumik avatangiisinut navianartulimmik atortussianik akulimmik aniatitsisuusinnaapput imaluunniit atortussianik tangilerujussuarnik avatangiisinut annertuumik ajoqusiisinnaasunik anitsitsisut.

Kommunip nammineq imermik aniatitsineranut atatillugu kommunip imermik minguttumik aniatitsineranik Naalackersuisut nakkutilliisuunissaat pissusissamisoorpoq.

Imm. 4-mut

Kommunalbestyrelsi isumaqatiginiareerlugu suliffeqarfiit erseqqinnerusumik taaneqartut nakkutigineqarnerat Naalackersuisut kommunalbestyrelsimut isumagisassanngortissinnaavaat. Nakkutilliinermi suliassat, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu imaluunniit inatsisip matuma kingunerisaanik maleruagassaliat malillugit kommunalbestyrelsimut isumagineqartussat, kommunalbestyrelsimik isumaqatiginninniareernikkut, Naalackersuisunut isumagisannngortinneqassanersut Naalackersuisunit maleruagassaliorneqarsinnaavoq.

Isumaqatigiinniartussaannerup kingunerisaanik nakkutilliinermi suliap Naalackersuisunut imaluunniit Naalackersuisuniit nuunneqarnera kommunalbestyrelsimut isumaqatigineqassaaq. Nuussinerup aningaasaqarnikkut kingunissai pillugit isumaqatigiinnissaq ajornarpat tamanna pillugu isumaqatigiinniarnert kommuninik ataatsimoorussamik tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnertut tullinnguuttunut kinguartinneqarsinnaapput.

Nakkutilliinerit nuunneqarneranut atatillugu nuussinermi apeqqutit isummerfigineqassapput, pingaartumik nakkutilliinermi suliap ingerlanneqartut naammassillugit suliarineqassanersut.

Naalackersuisut aamma kommunit isumaqatigiinniarnert aallartinnissaannut suliniuteqarsinnaatitaapput.

Imm. 5-mut

Kommunalbestyrelsi pissutsinut imm. 2 malillugu Naalackersuisut nakkutilliinerannut pingaaruteqartunik paasisaqarunik tamanna Naalackersuisunut nalunaarutigissavaat. Annertuumik mingutitsinissaq imaluunniit annertunerusumik siaruaatinnginnissaa pinngitsoorniarlugu pisariaqartumik akuliunnissaq pisariaqassappat Naalackersuisut sinnerlugit sumiiffimmi nakkutilliisuutitaasoq pisariaqartumik peqqusissaaq imaluunniit inerteqquteqassaaq malitsigisaanillu Naalackersuisunut ilisimasitsissutigalugu. Kommunalbestyrelsip ingerlaannartumik akuliunnissaq atorpagu taava nakkutilliisuutitaasumut pisinnaatitaaffiit nalinginnaasut atuutissapput.

Imm. 6-mut

Imm. 5 malillugu inerteqqutit imaluunniit peqqusinerit sumiiffinni nakkutilliisuutitasunit nalunaarutigineqartut Naalakkersuisunit utertinneqarsinnaapput. Aalajangersakkami taaneqartut ullut 14-t peqqusineq kommunalbestyrelsimit nalunaarutigineqarsimasoq Naalakkersuisunit utertinneqassalersaarnersoq pillugu illuatungeriit pineqartut sukkasuumik paasisaqarnissaat angauniarlugu ilaatigut ikkunneqarpoq. Kommunip inerteqquteqarneraniit imaluunniit peqqusineraniit kingusinnerpaamik ullut 14-t kingorna Naalakkersuisut illuatungeriinnut nalunaaruteqarsimangippata taanna atorunnaassaaq.

§ 50-mut

Imm. 1-mut

Una aalajangersagaq malillugu unioqqutitsisoq unitsinniarlugu nakkutilliisutut oqartussaq iliuseqassaaq. Pisariaqarpat nakkutilliisutut oqartussaq minguttitsinermik ikiorsiisinnaasuumik imaluunniit pinngitsoortitsisumik inerteqquteqarnikkut imaluunniit peqqusinikkut ilisimatitsissaaq. Unioqqutitsineq suliffeqarfimmut minngutitsitsinerusumut tunngassuteqarpat taava § 22 malillugu peqqusinerimik imaluunniit § 23 aamma § 24 malillugu inerteqquteqarnermik nakkutilliisuutitaasoq qinigassaqarpoq.

§ 51 tunngavigalugu nakkutilliisutut oqartussaq akissussaasumut akiligaassanngorlugit peqqussutaasut suliaritissinnaavai. Aalajangersagaq taamaallaat atorneqassaaq peqqusinerimut piffissaliussatut nalunaarutigineqarsimasoq aatsaat qaangerneqarpat imaluunniit annertuumik mingutsitsinissaq pinngitsoortinniarlugu erniinnarluinnaq iliuseqarnissaq pisariaqarpat.

Timalimmik aamma eqqartuussisutigoortumik inatsisinut naapertuulersitsinerit akornanni immikkoortitsisoqartarpoq. Inatsimmi aallaavigineqarpoq atortitsiniarnerup pingaarnertaa tassaasoq avatangiisinik inatsisinik unioqqutitsisumik mingutsitsinerup unitsinneqarnissaa siunertarlugu timalimmik inatsisinut naapertuulersitsiniarneq. Eqqartuussisutigoortumik inatsisinut naapertuulersitsiniarneq, tassa pissutsinik inatsisinut naapertuutinnngitsunik kingusinnerusukkut akuersineq mattunneqanngilaq, pissutsit inatsisinut naapertuutinnngitsut inatsisitigut toqqammavigisat iluanni akuerineqarsinnaappata.

Malitsigisaanik eqqartuussisutigoortumik inatsisinut naapertuulersitsineq tamanna sioqqullugu qulaani taaneqartut oqartussanit eqqortitsitsiniarnermut atorunnaarsinneqanngilaq. Assersuutigalugu suliffeqarfik avatangiisinik atuinermik akuersisuteqarnani aallartissimanera pillugu nakkutilliisutut oqartussanit politiinut unnerluutigineqarsimasoq kingusinnerusukkut § 19 malillugu akuerineqarsinnaavoq. Taamaattoqartillugu kingusinnerusukkut inatsisinut naapertuulersitsisoqaraluartoq politiinut unnerluussineq attatiinnarneqarsinnaavoq, taamaattorli piffissap akunnerani inatsisinut naapertuulersitsineq pillugu politiit ilisimatinneqassallutik.

Imm. 1-mut aamma imm. 2-mut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq kapitali 5-mi suliffeqarfiit kisimik nakkutilliisutut oqartussanit peqqussummik tunineqarneq ajortut, kisianni aamma innuttaasut suliffeqarfiillu pissutsinik peqqinnissamut ajornartorsiutitalinnik kinguneqartitsingaangata imaluunniit anner-tuumik mingutsitsippata, tassunga ilanngullugu eqqagassaqalersitsisut aammat errorfinniit imikoorutit. Peqqinnissamik ajornartorsiortitsisunut taaneqarsinnaasunut ilaapput erniinnar-luinnaq aamma piffissap ingerlanerani inuit peqqissusiannut sunniuteqarsinnaasut.

§ 50, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersagaq peqqussut arlaleriarluni imaluunniit ataavartumik unioqqunneqarsimasoq paasineqartillugu atorneqarsinnaavoq. § 50, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat malillugu suliffeqarfimmu imaluunniit ingerlatamut inerteqqussut aalajangersagaq annertuumik akuliunneruvoq aatsaat pisariaqarluinnarnerani atorneqartartoq. Suliffeqarfimmik matusinissaq pillugu taamatut peqqusinissaq sioqqullugu ajornartorsiummut aaqqiissutaasinnaasut ilisimaneqartut tamarmik misiligarneqareersimassapput.

Ingerlataqarnermi peqataasut imaluunniit avatangiisit ilaaniittumi inuit peqqissutsimikkut eqqugaasinnaanerat ilimanaateqarpat nakkutilliisutut oqartussat ingerlatamut peqqussuteqar-nissaminut periarfissinneqassapput. Peqqussuteqarnikkut ajoqutaasut iluaquserneqanngippa-ta taava nakkutilliisutut oqartussat suliffeqarfimmu imaluunniit suliarineqartumut inerteqqu-teqarsinnaapput, § 50, imm. 3 naap.

Aalajangersakkap malitsigisaanik nakkutilliisutut oqartussat inatsisinut akerliusumik suliaqar-toq paasiguniuk taava pisussaataavaoq inatsisinut akerliusumik suliaqartoq unitsissallugu.

§ 51-mut

Imm. 1-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq naammassineqarnissaanut piffissaliussap iluani tamanna naammassineqarsimanngippat oqartussaasoq peqqussuteqarsimasoq imaluunniit inerteqquteqarsimasoq akisussaasumut akiligassanngorlugu suliaqartitsisinnaasoq. Taamatut iliuseqarneq pisariaqartutut nalilerneqarpoq immikkut ittumik pisoqartillugu pinngitsaaliis-sutissatut aalajangiunneqarsimasut piffissap annikitsup iluani piviusunngortinnissaannut.

Nakkutilliisutut oqartussat nalinginnaasumik pisussaataaangilaq imminut ikiorsernissamut iliuseqartitsinissaminut taamaasilluni “pisinnaavoq” aalajangersakkami atorneqarpoq.

Imm. 1 malillugu akisussaasoq piffissarititaasoq eqqorlugu iliuseqarsimanngippat nakkuti-liisutut oqartussat iliuseqartitsisinnaavoq, kisianni taamaasiornissamut pisussaataaangilaq. Tassunga tunuliaqutaavoq pinngitsaaliissutigineqarsinnaasut allat atorneqartillugit amerlasuu-tigut annikinnerusumik akuliunnertut isigineqarsinnaaneri, assersuutigalugu akiliisitsisoqar-nissaa siunertaralugu politiiunut unnerluussineq. Taassuma saniatigut tunngaviatigut nakkuti-

liisutut oqartussanut ajornakusuussaaq imaluunniit ajornassaaq pisarialimmik iliuuserineqartussat piviusunngortissallugit.

Avatangiisit pillugit oqartussat tunngaviumik imminut ikiorsernissamut erniinnaartumik naammassinnissinnaangillat, peqqussut assiinnigitsunik arlalinnik periarfissaqarluni naammassineqarsinnaappat. Taamatut pisoqartillugu taava mingutitsisup nammineq aalajangissavaa iliuuserineqarsinnaasuni arlaliusuni sorleq atorlugu naammassinnissalluni.

Imminut ikiorserniarluni iliuuseqarnerup nammassinissaanut periusissanik erseqqinnerusunik maleruagassanik aalajangersagaqanngilaq. Taamaattorli pisussaaffik piffissaritinneqartup iluani naammassineqarsinnaangippat imminut ikiorsernissaq ingerlanneqassasoq pillugu inatsisitigut ilitsersuisussaataaneq malillugu akisussaasup ilisimatinneqartussaavoq.

Imm. 2-mut

Aammali nakkutilliisutut oqartussat iliuuserineqartoq akisussaasumut akiligassanngorlugu suliaritissinnaavaat, annertuumik mingutsitsinissaq pinngitsoortinniarlugu maannakkorpiaq akuliunnissaq pisariaqartinneqarpat imaluunniit taassuma annertunerusumik siammarnissaa pinngitsoorniarlugu. Matumani pineqarpoq ilungersunartoq imaluunniit aarlerinartumik mingutsitsisoqariaannaanera.

Oqaasertaliussami “ maannakkorpiaq iliuuseqarnissaq pisariaqarpoq ” pissutsit annertuumik sunniuteqarsinnaasumik ajoqusiinnaasut soorlu aaqinneqarsinnaangitsumik imaluunniit aaqikkuminaatsumik avatangiisit ajoquserneqarsinnaaneri siunniunneqarput.

Pissutsimi aalajangersimasumi iliuusissat pisariaqartinneqartut naammassineqarnissaannut nakkutilliisutut oqartussat periarfissaqarpata ajoqusiinissaq pinngitsoortitsiniarluni imminut ikiorsernissamik aallartitsinissamut taamaallaat pisussaaffeqarput. Akisussaasoq nammineerluni naleqquttumik iliuuseqareersimappat nakkutilliisutut oqartussat aamma qanoq iliuuseqarnissamik pisussaataaffectanngillat.

Imminut ikiorserniarluni iliuuserineqarsimasunut nakkutilliisutut oqartussat naammassisaannut aningaasartuutit akisussaasup akiligassarai, imm. 1 aamma 2 naap. Aalajangersakkalli imatut paasisariaqarput iliuuserineqarsimasut naammaginartutut aamma illersorneqarsinnaasutut isigineqarpata aningaasartuutit akilissallugit akisussaasoq taamaallaat pisussaaffeqartoq. Piumasaqaatinik taakkunannga naammassinninngitsunik iliuuseqartoqarsimappat akisussaasup pissussaaffia taamaaqataanik annikillisinneqassaaq.

Tamatuma kingorna suut iliuuseqarnermi tulluurtutut aamma illersorneqarsinnaasutut isigineqarnissaannik naliliinermi nakkutilliisutut oqartussat tamat tikillugit naliliinnaasariaqarput. Tamanna pingaartumik imminut ikiorserniarneq imm. 2-mi taaneqartutut ittutut ajutoornissaq pinngitsoortinniarlugu siunnerfeqarsimappat. Nakkutilliisutut oqartussat akornusersuisoqar-

simappata, annertuumik mingutsitsinissamut aarlerinartoqarpat, imminut ikiorsernissamut iliuseqarnissamut politiit ikiorsiinnaaput.

§ 52-mut

Ingerlataq mingutsitsisoq iliuusissallu pisariaqartuusinnaasut pillugit pissutsit tamarmiusut nalilersornissaannut paasissutissat tamaasa oqartussanit pissarsiarineqarnissaannut qulakkeerrinnissamut aalajangersagaq imm. 1 ikkunneqarpoq.

Ingerlataq pillugu nassuiaat § 3 imm. 1-mi erseqqissarneqarpoq.

§ 52, imm. 2-mi suliffeqarfiup sanaartugaanut oqartussat isersinnaanerit pillugu maleruagasaq nakkutilliinerup ingerlannissaanut pisariaqartinneqarpoq. Akuersinerit, akuersissutit il.il. tunniunneqarnerinut atatillugu pisuni inatsisit kingunerisaannik nakkutilliisoqartillugu aalajangersagaq atorneqassaaq.

Taamaattumik ingerlatsinermut akisussaasoq pisussaavoq nalinginnaasumik teknikkimut aningaasaqarnermullu tunngasunik ilisimatitsissuteqassalluni, soorlu misissorluarneqarnissaat siunertaralugu imm. 3 malillugu ingerlatsiviup pisussaaffigaa atortussanik misiligitissanik il.il. tunniussissalluni.

Ilisimatitsissuteqarnissamut pisussaataaernerup annertussusianut tunngatillugu pingaaruteqarpoq misissuinissaanik peqquneqarsinnaanera imaluunniit annertuumik aningaasartuutitalimik misissuititsinissaanik suliffeqarfik peqquneqarsinnaanersoq. Aningaasartuuteqarfiusunik suliffeqarfik misissueqqussallugu suliffeqarfiup mingutsitsinera pillugu naammagittaalliuuteqarneq kisimi tunngavigineqarsinnaanngilaq. Minnerpaamik piumasarineqartariaqarpoq naammagittaalliuutip tulluartaunera avatangiisit pillugit oqartussanit ilimanarluartuunerat isigineqarnera, aamma avatangiisit mingutsinneqarnerat suliffeqarfiullu aniatitsinera imminut atassuteqarnerinut pissuteqartariaqarluni. Taassumalu saniatigut pingaartinneqassaaq qanoq annertutigisumik aammalu ilisimatitsinissamut piumasaqaat qanoq piviusumik aningaasatigut nammatassiissanersoq, aamma pissutsit allatut nassuiarneqarnissaannut qanoq periarfisaqarnersoq.

§ 52 nr. 4-mi inatsimmut tassunga atasumik kinaluunniit ingerlataqartoq noqqaasoqarneratigut nakkutilliisunut kinaanermik ilisimatitsissasoq aalajangersarneqarpoq. Tamanna pisinnaassaaq atimik sumilu najugaqarnermik ilisimatitsinikkut kiisalu assimik uppernarsaanikkut.

§ 53-mik

Una aalajangersagaq ilanngunneqarpoq taamatut pisoqartillugu nakkutilliisutut oqartussat sukkasuumik iliuuseqarnissaannut periarfissat annertusarniarlugit taamaasillutik qanoq pisoqarneranik ilisimasaqalernissap tungaannut oqartussat utaqqisariaqarnissaat pinngitsoorumallugu. Nalunaaruteqarnerli ajutooratarsinnaanerup kingunerisinnaasaanik pinngitsoortitsiniarnermut ingerlatsiviup pisussaaffianik annikillisitsinngilaq, soorlu aamma ajunaarnersuit imaluunniit ajunaarnerit pisut aalajangersakkami siunertarineqanngitsut, taakkunani ingerlatsivik ingerlaannartumik politiiunut, qatserisartunut aamma allanut kalerriinissamut nammineerluni pisussaaffeqarmat.

Imm. 1 malillugu ilisimatitsissuteqarnissamik pisussaaffik ingerlatsinermi akornusersuineq imaluunniit ajutoorneq annertuumik mingutsitsinermik kinguneqartoq imaluunniit navianartorsiortitsilersoq suliffeqarfimmit ilisimaneqalerpat erniinnartumik atuutilissaaq.

§ 53, imm. 2 malillugu iliuuseqartussaataaneq ingerlatap annertuumik mingutsitsinissaa aarlerinarsisoq akisussaasumit maluginiarneqarpat atuutilissaaq ingerlaannartumillu annertunerusumik mingutsitsinissaaq pinngitsoortinniassallugu. Suliffeqarfimmi pisoq imatut isikkoqarpat pinngitsoortitsiniarluni akiuniarlunilu iliuuseqarnissaaq kiisalu ilisimatitsinissaaq ajornarluni, taava iliuuseqarnerit aallartinneqareerneranni ilisimatitsineq aatsaat pisinnaassaaq.

§ 54-mut

Nakkutilliisutut oqartussat suliffeqarfimmut sanaartukkanullu isersinnaanissaat pillugu § 54-p tapertaraa § 52. § 52-p akerlianik § 56 pissutsinut naleqqussagaavoq, mingutsitsinermik pisoqartillugu imaluunniit mingutsitsisoqaratarsinnaanerata paasineqarneranut atatillugu oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartitsillutik. Nakkutilliisutut oqartussat suliffeqarfiit mingutsitsinerusut pillugit inatsimmi kapitali 5-mi ilaasuniit suliffeqarfinniit avatangiisinut tunngasunik paasissutissanik taamaallaat piumasaqarsinnaanngillat, kisianni aamma suliffeqarfinnit tamanit allanit aamma, tassunga ilanngullugit pisortat suliffiutaat, umiarsualiviit, umiarsuit, palammat, angallatit pigisallu assingusut.

Paasissutissat avatangiisinut tunngassuteqartut ajutoornissaaq pinaveersaartinniarlugu iliuuseqarnissamut aamma ajutoorneq pereerpat ikiuutaasussanut pingaaruteqarput. Aalajangersakkami pisarialimmik avatangiisit pillugit iliuuseqarnissaminnut nakkutilliisutut oqartussat paasissutissanut tamanut ammaanneqarput. Nakkutilliisutut oqartussat naliliippata pillarneqaataasinnaasumik iliuuseqartoqarsimasooq, erseqqinnerusumillu naliliinissamut paasissutissat pingaaruteqarsinnaappata, taava nakkutilliisutut oqartussat taakkua saqqummiunneqarnissaannut piumasaqarsinnaanngillat, eqqartuussinermi periutsit nalinginnaasut imminut pinerluttunngortinnissamut inerteqqut (imminut pasineqaataasinnasunik paasissutissanik tunniussineq eqqartuussivimmi eqqartuunneqaataasinnaasuni) naapertorlugu.

Imm. 1-mut

Aalajangersagaq manna malillugu nakkutilliisutut oqartussat suliffeqarfimmik piginnittoq imaluunniit ingerlatsisoq, pigisaq imaluunniit pisortat suliffiutaat, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu umiarsualivik imaluunniit tankeqarfik, mingutsitsinissamut pinngitsoortitsinissamut pingaaruteqarsinnaasunik imaluunniit mingutsitsereersimanerup kingorna iliutsinut iluaqutaasinnaasumik paasissutissanik piumaffigisinnaavai.

Aalajangersagaq malillugu taava piginnittup pineqartup imaluunniit ingerlatsisup paasissutissanik pigeriigaanik nakkutilliisutut oqartussat piumasaqarsinnaapput, kiisalu annertuumik aningaasartuutitalimmik misissuinermi il.il. paasissutissat.

Mingutsitsiteratarsinnaanermut aalajangiiniarnermi piviusumik mingutsitsinissamut navianartorsiortoqassasoq piumasarineqanngilaq, mingutsitsinissamut navianartorsiorneq pinngitsoorneqarsinnaanngitsutut isigineqarsinnaappat tamanna naammassineqareersimassalluni, assersuutigalugu oqartussat umiarsuup umiarsualivimmi qimanneqarsimasup usiisa suussusiinik ilisimasaqanngikkunik imaluunniit sanaartukkami mingutsitsinerup suussusia ilisimaneqanngippat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq taanna malillugu nakkutilliisutut oqartussat suliffeqarfimmik siusinnerusukkut piginnittuusimasoq imaluunniit ingerlatsisusimasoq, pisortat suliffiutaat, umiarsualivik, umiarsuaq, umiatsiaq, prammi imaluunniit suliat assigisaat mingutsitsereersimanerup kingorna suliarinninnermut pingaaruteqarsinnaasunik paasissutissanik tunniusseqqullugu noqqaaffigisinnaavaat. Paasissutissanik tunniussinissaq pillugu peqqussummut ilaapput ilaatigut sanaartukkap ilusilersorneqarnerata titartagartai, ingerlanneranut nalunaarsuiffiit, akuersissutit nalunaarutigineqarsimasut aamma piumasaqaatit, misissuereermermi nalunaarusiat aamma immikkut umiarsuup usiunut paasissutissat, inuttaanut aamma assigisaanik pissutsit siusinnerusukkut piginnittaanit, ingerlatsisumit imaluunniit naalakkamit ilisimaneqartut aammalu erniinnaartumik pissarsiarineqarsinnaasut annertuumik akissajaatitaqanngitsumik.

Mingutsitsineq suli pisimangippat, kisiannili mingutsitseratarsinnaaneq peratarsinnaasoq nalilerneqarpat pisussaaffik taanna aamma siusinnerusukkut piginnittumut il.il. atuuppoq. Assersuutigalugu tankit toqunartumik akullit annertuumik manngertornersimasut takuneqarsinnaappata taavalu mingutsitsineq piffissami qanittumi piviusunngorsinnaalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq taanna malillugu suliffeqarfimmik piginnittup imaluunniit ingerlatsisup, pisortat suliffiutaat, umiarsualiviup imaluunniit pigisap, tassunga ilanngullugu umiarsuup

nammineq nakkutilliinissaannik peqqusinissamut nalinginnaasumik nakkutilliisutut oqartussanut piginnaatitsissutaavoq. Pisussaaffik siusinnerusukkut piginnittuusimasunut imaluunniit ingerlatsisuusimasunut imm. 2-mi pineqartunut tunngasuunngilaq.

§ 54-mi siunertarineqarpoq mingutsitsinerup kingunerisai pinngitsoortinniarlugit iliuuserisassat pisariaqartut suliarinissaannut siullerpaatut mingutsitsisimasup isumagissagai naqissuserneqarpoq, tassungalu atasut aningaasartuutit aamma akilissagai.

§ 54, imm. 3, nr. 1 malillugu mingutsitseriaannarnermi imaluunniit mingutsitsinermi aniatinneqartunik atortussianik, nipiliornernik sajuppillatsitsinernilu nammineq akiliilluni misiligutissanik tiguseqqullugu imaluunniit misissueqqissaqqullugu nakkutilliisutut oqartussat suliffeqarfimmik assigisaanilluunniit piginnittumut imaluunniit ingerlatsisumut peqqusinnaapput. § 54, imm. 3, nr. 2 malillugu akisussaasoq, takuuk § 54, imm. 1 sanaartukkap ingerlanneranut ilaasunik imaluunniit tassanga aniatinneqartunik misiligutissanik tigusissasoq aammalu atortussanik, nioqutissianik aammalu atortussiat igitassartaanik misissueqqissaassasoq.

§ 54, imm. 3, nr. 3 aamma 4-mit tunngaveqartumik suliffeqarfimmik, pigisamik, sulissivimmik imaluunniit umiarsualivimmik piginnittoq imaluunniit ingerlataqartoq mingutsitsinermut peqqutaasut sunniutaasullu qulaajarnissaannut kiisalu tamatuma malitsigisai qanoq pinaveersartinneqassanersut imaluunniit ikiorserneqassanersut nassuiarnissaannut peqquneqarsinnaavoq.

Misissuinernik il.il. aningaasartuuteqarfiusut pillugit immikkut peqqusinerup § 54 tunngavigalugu atorneqarnerani piumasaqaatigineqarsinnaavoq mingutsitsisoqarsimaneramik oqartussat tunngavilimmik pasitsaassaqaarsimasut. Taamaasillunilu taamaasiinnarlugu § 54 malillugu peqqusisoqarsinnaanngilaq assersuutigalugu kuuffiit aammalu kloakinut tunngasunut. Assersuutigalugu eqqakkap aqqutaanik misissuinissamik peqqusinermi naatsorsuutigineqassaaq suminngaaniit sitseruttoqarsimansoq takusinnaajumallugu kommuni eqqakkap aqqutaanik pingaarnernik assingusumik misissuereersimassasoq.

Aamma § 54-mi atuuppoq avatangiisinut pillugit pitsanngoriaatit aamma iluarsiiisutit piviusumik atorneqartut taakkunungalu sakkugisassat piviusumik atulernissaasa akornanni naleqqatigiissitsisoqassasoq. Taamaasilluni oqartussaasut ajornartorsiutaasinnaasup annertussusianut naleqqiullugu akisuallaartumik iliuuseqartoqartariaqarnera pinngitsoortinnissaannut pisussaaffeqarput.

§ 55-mut

Kommunalbestyrelsit kommuniminni annertuumik mingutsitsinermut tunngasunik qularnanngitsumik annertusiartortumik ilisimasaqariartulissapput. Taamaattumik tulluartuussaaq Naalakkersuisut pisarialinnik paasissutissanik katersinissaannut

periarfississallugit suliassanut nalinginnaasunut aammalu suliassanut ataasiakkaanut tamanna pisarialittut nalilerneqassappat.

§ 56-mut

Imm. 1-mut

Nakkutilliinerup erseqinnerusumik aaqqissuunnissaa siunnersuummi aalajangersaavigineqarnissaa naleqquttutut isigineqanngilaq. Tamanna Kalaallit Nunaanni nunami immikkut pissutsinut atatillugu isigineqassaaq, oqartussat nakkutilliinissaat nassuiaruminaalluni.

Inatsisartut inatsisaat malillugu maleruagasaat atulersinneqartut Inatsisartut inatsisaanik aqutsinerup ingerlannerani ajornartorsiutaasut eqqarsaatigalugit aamma § 10 naapertorlugu immikkut maleruagassaliornermut atatillugu ilusilersornissaat eqqarsaatigineqarput.

Suliassa qarfiit kommunalbestyrelsimit nakkutigineqartussat iluanni kommunalbestyrelsit nakkutilliinermik qanoq ingerlatsinissaannut toqqammavigisat annertuujupput. Naalackersuisut sinnerlugit kommunalbestyrelsit peqqusisinnaannerannut inatsisip tunngaveqartitsinera oqaatigineqassaaq.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsit nalunaarsuinerat aamma nakkutilliinerat pillugu nalunaarusiamik nassiussinissaat pillugu Naalackersuisut maleruagassanik aalajangersaanissaannut aalajangersagaq manna periarfissiivoq, tassunga ilanngullugit uuttortaanermi misissuinermilu inernerit, kiisalu nalunaaruteqartarnerit ilusaat pillugit, takuuk siunnersuutigineqartoq § 37, imm. 4.

Aalajangersakkami siunertaq ilaatigut tassaavoq inatsisip atuuffiata iluani Naalackersuisut pilersaarusiornissaannut patajaatsumik tunngavissaqarnissaannik qulakkeerinninnissaaq.

Imm. 3-mut

Suliamut tunngatillugu avatangiisit ullutsinnut naleqquttumik isumannaatsumik nakkutigineqarnissaat qulakkeerniarlugu kommunit nakkutilliinerat qanoq ingerlanneqarnissaa pillugu Naalackersuisut allaffissornikkut aalajangersaasinnaanerat aalajangersakkamik nutaamik ilanngussisoqarpoq.

Aalajangersagaq taanna immikkut ittumik pisoqartillugu kiisalu pisarialimmik ataqatigiissumik nakkutilliinissamut atatillugu piffissami sivikitsuinnarmi taamaallaat atorneqartassaaq.

Aalajangersagaq taanna atorneqassappat taava siunertaavoq nakkutilliisussaataanerup annertussusiata aalajangersarnerani kommuni pineqartoq sapinngisamik suleqataassasoq.

§ 57-mut

Oqartussat aalajangiinissamut naluaaruteqarnissaat sioqqullugu illuatungeriit peqataasut tusarniarneqarnissaat matumani aalajangersarneqarpoq, soorlu aamma aalajangererit allakkatigut nalunaarutigineqartassasut, aamma peqqinnissamut tunngasut eqqarsaatigalugit Nunatsinni Nakorsaaneqarfik ilisimatinneqartassasoq aalajangersarneqartoq. Aalajangiinerit pingaarnertut eqqarsaatigisanik taakkununga aalajangiisuusimasunik, maalaaruteqarnissamut periarfissanut ilisimatitsissutit aamma aalajangererup naammassinissaanut piffissaliussaq pillugu minnerpaamik imaqaassalluni. Taanna minnerpaamik piumasaqaataavoq taannalu tamatigut naammassineqarsimasassaaq.

§ 58-mut

aalajangiinerit tamarmik allakkatigut nalunaarutigineqartarnissaannut ilaangillat peqqinnissamut navianartunik pisoqarnissaa imaluunniit pisoqarsimappat maannakkorpiaq akulerunnissamik pisariaqartitsisumik, mingutsitsineq annertoq pinngitsoortinniarlugu imaluunniit mingutsitsinerup annertunerusumik siaruanginnissaa pinaveersaartinniarlugu. Uani isumaavoq oqaatsitsigut aalajangikkat kommunalbestyrelsinit oqaatigineqarsimappata kiisalu akuerisaasumik ingerlatsisumut tunngappata taassuma kingorna Naalackersuisunut nalunaarutigineqassasut, soorlu aamma oqaatsitsigut aalajangiinerit piaarnerpaamik allakkatigut nalunaarutigineqassasut.

§ 59-mut

Uani aalajangersarneqarpoq nakkutilliinermut tunngasut tamarmik peqqussuteqarnissamik imaluunniit inerteqquteqarnissamik kissaateqartoqarpat peqqinnissamut navianartorsiortitsisutut nalilerneqarlutik imaluunniit taamaattoqarsinnaanera ilimagineqarpat, aalajangiisoqarnissaa pitinnagu, taava Nunatsinni Nakorsaaneqarfik akulerutsinneqassaaq. Najoqqutassani qulakkeerneqarpoq aalajangiineq peqqinnissamut navianartorsiortitsisutut pillugu eqqortumik tunngaveqarnissaat.

Kapitali 14-mut

Maalaaruteqarnissamut maleruagassatut siunnersuutigineqartut maleruagassat atuuttut assigaat, oqaasertanik allannguinerit eqqaassanngikkaanni. § 65-mi eqqartuussisunut

suliassangortitsinermut tunngatillugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq, taannalu avatangiisit pillugit inatsimmut atuuttumut naleqqiulluni aalajangersagaq nutaajulluni.

§ 60-mut

Malittarissanut atuuttunut naleqqiullugit kina maalaaruteqarsinnaatitaanersoq malittarisassani allannguuteqartoqanngilaq. Taamaattorli aalajangersakkani toqqaannartumik ilanngunneqarpoq peqatigiiffiit kattuffiillu sunngiffimmi peqqisuunissamik annertuumik soqutigisallit saniatigut aamma peqatigiiffinnut kattuffinnullu annertuumik avatangiisunut pinngortitamullu soqutigisalinnut periarfissaasoq aalajangiinermut maalaaruteqassallutik. Taamaakkaluartorli “peqatigiiffiit aammalu kattuffiit sunngiffimmi peqqissunissamik annertuumik soqutigisallit” maalaaruteqarsinnaanerit pillugu avatangiisit pillugit peqqussummut paasinnittaatsimut sanillutissagaanni allannguut piviusumik allannguuteqanngilaq, tassa oqaasiliornernani paasineqartarmat aamma peqatigiiffiit kattuffiillu annertuumik pinngortitamik avatangiisillu pillugit soqutigisallit pineqartut.

“Peqqinnissamik soqutigisallit” paasineqassapput innuttaasut sunngiffimmini soqutigisaannik aallaaveqartutut, assersuutigalugu qamuteralaatillit peqatigiiffi, spejderit peqatigiiffii il.il.

§ 61-mut

§ 61-p imarisaa naammagittaalliuuteqarfiup il.il. katitigaanernut tunngatillugu maleruagassat atuuttut assigai. Naalakkersuisut taamaalillutik maalaaruteqarnissamut ataatsimiititaliamik pingasunik ilaasortalimmik pilersitsipput. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu naammagittaalliuuteqarfiup siulittaasussaani, Inatsisartuniit inassuteqartoqarneratigut Naalakkersuisut toqqaassapput taassumalu saniatigut ilaasortat marluk, taakkunanga ataaseq KANUKOKA-mit inassutigineqassalluni.

§ 62, imm. 3-mi naqissuserneqarpoq naammagittaalliuuteqarnermut ataatsimiititaliap piffissaq qinigaaffia Inatsisartut piffissaq qinigaaffiat malikkaa. Ataatsimiititaliap Inatsisartut qinerneqarlaat katersuunnissaasa tungaannut aamma ataatsimiititaliap siulittaasussaani toqqaasoqarnissaata tungaanut ingerlassaaq. Piffissap qinigaaffiup iluani Naalakkersuisut tunuassappata taava Naalakkersuisut ivertinneqarpata avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu naammagittaalliuuteqarfimmik nutaamik toqqaasoqassaaq.

Inatsisartunut nutaamik qinersereernerup kingorna avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu naammagittaalliuuteqarfiup katitigaanera pinngitsoorani Inatsisartut piumasaannut suli naapertuuttariaqanngilaq. Tamatuma nalinginnaasumik kingunerisarpaa ilaasortassani nutaanik toqqaasoqarnissaata tungaanut ataatsimiititaliap suliamik ingerlatsiinnartarnera. Taamaattorli apeqquteqaatit akissuteqarfigineqartarnerat ingerlaannassaaq allattoqarfimmilu suliarnik suliarninneq alla ingerlaannarluni, soorlu aamma avatangiisit

innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu naammagittaalliuuteqarfiup suliat nukinginnartut suliarissagaat, pingaartumik suliat tunngaviusuunngitsut, assersuutigalugu piffissap naammagittaalliuuteqarfissap qaangerneqarnera pissutigalugu naammagittaalliummik itigartitsineq il.il.

§ 61, imm. 4 malillugu avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu naammagittaalliuuteqarfik sulaitigut ilisimasaqartunik aggersaasinnaavoq. Naleqqutissaaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu naammagittaalliuuteqarfimmu sulaitigut ilisimasalinnik aalajangersimasunik aggersaarnissaa, tamannalu suliariaasikkut ataatsimiititaliap suliarisassaani aalajangersarneqartarluni. Sulianik ataasiakkaanik suliarinninnermi, pisariaqartinneqarpat, immikkut ilisimasalik pisariaqartinneqartoq aggersarneqarsinnaavoq.

§§ 62-64-mut

Aallaaviatigut peqqussinnermut inerteqquteqarnermullu maalaarutit kisimik kinguartitsisinnaapput. § 63-mi naqissuserneqarpoq pisinnaatinneqarnermut, akuersissummut imaluunniit imikkut akuerineqarnermut maalaarut kinguartinneqarsinnaanngitsaq, Naalackersuisut allatut aalajanginngippata. Naalackersuisut pisinnaatinneqarput, qaqutigoortumik, akuersissutit ilaat piffissap naammagittaalliuuteqarfiusup iluani atorneqannginnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu suliaaqqarfinnut aalajangersimasunut imaluunniit immikkut ittunik sanaartukkanut akuersissutit.

Akuersinerup nalunaarutigineqartup atornissaa nammineq akissussaaffigineqassaaq ajutoortoqarpallu akilerlugu, maalaaruteqartoqarpallu suliap inernerata nassataanik pisoqaratarsinnaanera ilanngullugit.

§ 62 imm. 2 malillugu pisortat peqqusinnermik imaluunniit inerteqquteqarnermik aalajangiisimasut aalajangiussap erninnaartumik atortinneqarnissaa aalajangersinnaavaat, maalaaruteqartoqaraluarpalluunniit. Aalajangersagaq malinneqassaaq pissutsit immikkut ittut atuussimappata, tassunga ilanngullugu tassangaannartumik mingutsitsinnermik millisaaniarnermi.

Naalackersuisut aamma maalaaruteqarnerup aalajangiiviginissaata kinguartinneqarsinnaaneranik maleruagassanik aalajangersaasinnaanerannut periarfissinneqarput. Aalajangersagaq atorneqassaaq ilimagigaanni immikkut ittunik ajornartorsiuteqarnissamik soorlu sanaartugaq aallareriigaq allanngortinneqarnissaanik piunasaqartoqarpat, assersuutigalugu sanaartukkat annertuut imaluunniit akisuut, soorlu sanaartugaq avatangiisinut iluarsineqarsinnaanngitsumik allanngortitsippat imaluunniit sanaartugaq annertuumik avatangiisinut sunniuteqassappat.

§ 64, imm. 1-mi aalajangersagaq maalaaruteqarfigineqarsinnaasunut pisinnaatinneqarnermut maalaarutip allanngortinnissaanut, atorunnaarsinnissaanut, akuersissummut imaaluunniit immikkut akuersissummut killiliinngilaq.

Pissutsit immikkut ittut pisariaqartilersinnaavaat sanaartugassat maalaaruteqarnissamik piffissaq naanngikkaluartoq aallartinneqarsinnaasariaqarlutik. Taanna nalilerneqarpat pisariaqartoq taavaa Naalackersuisut tamanna pillugu akuersissummik qinnuigineqassapput, takuuk imm. 2. Naalackersuisuniit akuersissut maalaarutigineqarsinnaanngilaq.

§ 65-mut

Siunnersuummi ilanngunneqarpoq Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu imaluunniit inatsimmik matumangga toqqammaveqarluni maleruagassanik aalajangersarneqartunik aalajangiinernik eqqartuusivimmi suliasanngortitsinikkut misilinneqarnissaat aalajangiinerup nalunaarutigineqarneraniit qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit suliaassiissutigineqartassasut. Aalajangiineq tamanut saqqummiullugu ilisimatitsissutigineqarsimappat, taava piffissaliussa avammut nalunaarutigineqarneraniit atuutilissaaq.

Naalackersuisunit imaluunniit kommunalbestyrelsinit aalajangigaq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu naammagittaalliuuteqarfimmut maalaarutigineqarsimappat avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu naammagittaalliuuteqarfiup aalajangigaata nalunaarutigineqarneraniit qaammatit taakku arfinillit naatsorsorneqalissapput.

Kapitali 15-mut

Ilumoorpoq mingutsitsineq inatsisiliornerit tunngavigalugit kinguneqartitsinissamik aalajangersakkat aqqutigalugit akiorniarneqarsinnaanngimmat, kisiannili annertuumik paasisitsiniaaneq ingerlattariaqarluni. Illuatungaatigulli inatsisip siunertarisaata atuutsinneqarnissaanut kiisalu malittarisassat ataasiakkaat malinneqarnissaanut unioqqutitsinerit pineqaatissiissutaasarnissaat pisariaqartutut isigineqarluni. Aammalu annertuumik unioqqutitsinerit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip ataani suliarineqartarumaartut innersuussutigineqassaaq.

§ 66-67-mut

Siunnersuummi § 67, imm. 1-mi takuneqarsinnaavoq aktiaateqarluni imaluunniit piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit, piginneqatigiilluni ingerlatseqatigiiffiit imaluunniit assigisaat unioqqutitsippata ingerlatseqatigiiffik akiliisitaasussanngortillugu akisussaatinneqarsinnaasoq. Oqaaseq “assingusut” isumaqarpoq ingerlatseqatigiiffiit allatut piginneqatigeeriaaseqartut imm. 1-mi taagorneqartut saniatigut.

Akiliisitsinerup annertussusissaa uku eqqarsaatigalugit aalajangerneqartassaaq:

1. Siunertalimmik imaluunniit aningaasanik iluarnaaruteqarnikkut
2. Sukannersumik tunngavissalinni:
 - avatangiisinik innarliinikkut imaluunniit navianartorsiortitsinikkut,
 - piaaraluni imaluunniit ingasattumik mianersuaalliornerit,
 - uteqqiinikkut, tassunga ilanngullugit allaffissornikkut erseqqissaanikkut nalunaarfigineqarsimagaluarluni il.il. uteqqiineq,
 - peqqusinernik/erseqqissaanernik malinnginninnikkut
 - iluarnaarniuteqarnikkut
3. Unioqqutitsinikkut atortussianik aniatitsinerit annertussusiat ilaatinneqarsinnaallutik aniatinnginnerani salinneqarnissaanut imaluunniit aniatereernerata kingorna salinneranut aningaasartuutit pillugit paasissutissat.
4. Ingerlatsiviup angissusia aamma kaaviaartitai akiliisitsinermi nalinginnaasumik pingaartinneqartarput.
5. Suliffeqarfik kiisalu pisortaa akisussaasuutitaappata taava pisortaanut akiliisitsineq annikinnerungaatsiassaaq.

§ 68-mut

Naalackersuisut aalajangersakkami nutaami matumani kissaatigaat inuussutissarsiorlut sulinerminnut atatillugu unioqqutitsinerit pillugit suliani akiliisitsisarnerit qaffasiffiat sukangalerulerulersinniarlugu.

Kapitali 16-mut

Inatsisissamut siunnersuummut qallunaat amerikamiullu sakkutooqarfii ilaanngillat, Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaa pillugu isumaqatigiissut 27. august 1951-imeersoq malillug pilerinneqarsimasut. Piviusumik tassani pineqarpoq Pituffimmi sakkutooqarfik.

Pituffimmi avatangiisinut tunngasut isumaqatigiissutikkut 27. august 1951-imeersukkut tassungalu atasut MOU-t (USA/Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni isumaqatigiissutit) kiisalu Igalikumi isumaqatigiissutikkut 6. august 2004-meersukkut malittarisassaqaartinneqarput.

3 sòmilit iluanni kalaallit nunaata imartaani aniatitsisoqassappat tamanna imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. november 1994-imeersumi maleruagassanut tamanna ilaatinneqassaaq.

Imaani avatangiisit peqqussutaat aamma Igalikumi isumaqatigiissutip isumaqatigiissutinissa sioqqullugu "Agreement of 20 March 1979 concerning the disposal of US salvage, surplus or excess equipment and supplies at USAF Aerospace Command bases and sites in Greenland, with prococol of 30 July/6 August 1987"-mik isumaqatigiissusiortoqarnikuuvoq (tassani Namminersornerullutik Oqartussat, maannakkut Namminersorlutik Oqartussat peqataasuullutik), ilaatigut aniatitsinerumut tunngasuusoq.

Isumaqatigiissutip taassuma naammassineqarnissaanut atasumik Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik akuttunngitsumik Pituffimmut tikeraartarpoq.

Avatangiisit pillugit suleqatigiinnissaq pillugu Igalikumi isumaqatigiissummi, imm. 1-imi, isumaqatigiissutigineqarpoq mingutsitsinerup pitsaaliornissaanut akiornissanullu illuatungeriit suleqatigiissasut. Isumaqatigiissutip imm. 3-mi akuerineqarpoq kalaallit nunaanni avatangiisit pillugit malittarisassat USA-mit ataqpineqassasut. Tamanna USA-p avatangiisit pillugit male-ruagassaani "Final Governing Standard"-imi allanneqarsimasoq, taanna sakkutooqarfimmut atuuppoq. Maleruagassat amerikamiut kalaallillu malittarisassaannut, annerpaamik allannut-saaliuisussanut naapertuutissapput. Final Governing Standard avatangiisinut tunngatillugu ataatsimiititaliami ataatsimoorussami misissorneqarsimavoq, isumaqatigiissummi imm. 4 malillugu Permanent Committee-p ataani pilersinneqartoq.

Assersutigalugu sakkutooqarfimmiit aniatitsisoqarnera pissutigalugu sakkutooqarfiup avataani nunami imaluunniit imaani – naak malittarisassat taakku eqqortinneqaraluartut - mingutsitsisoqassagalarpat isumaqatigiissummi imm. 1 naapertorlugu oqartussani taakkunani ikiuinisamat suliniutissat eqqartorneqassapput. Taamatut pisoqarnera aamma mingutsitsisup akiliinissaanut tunngavimmut aamma ilaatinneqassaaq.

Siusinnerusukkut amerikamiut sakkutooqarfii kiisalu Kalaallit Nunaanni sakkutooqarfinni atortut siunnersuummut matumunga ilaapput.

Siunnersuummi § 70, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq § 70, imm. 2-mi taaneqartut inatsisartut peqqussutai malillugit aalajangersarneqarlutik manna tikillugu maleruagassat atuuttut atorunnaarsinneqarnissaasa tungaanut imaluunniit Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu atorunnaarsinneqarnissaasa tungaanut atuutiinnassasut. Aamma § 70, imm. 2-mi taaneqartuni inatsisartut peqqutaanni taaneqartut malillugit akuersinerit, akuersissutit aamma immikkut akuersinerit atorunnaarsinneqanngillat.